

O. G. TORSUNOV

TRYS MATERIALAUS PASAULIO ENERGIJOS (tęsinys)

Skaitytojams, norintiems plačiau susipažinti su nagrinėjama tema, siūlome kreiptis šiais adresais:

Kauno Vedų kultūros centras
Panerių 187
LT-48437
EL.paštas: info.kaunas@veducentras.lt
www.veducentras.lt

Vilniaus Vedų kultūros centras
Raugyklos 23 - 2
EL.paštas: info@vedic.lt
www.vedic.lt

Be autoriaus (ir leidėjo) sutikimo šį kūrinį draudžiama atgaminti bet kokia forma, išleisti kūrinį ar versti. Draudžiama be autoriaus leidimo platinti kūrinio originalą ar jo kopijas parduodant, nuomojant, skelbti viešai su materialinio pasipelnymo tikslu. Cituojant šį kūrinį turi būti nurodomas citatos šaltinis ir žemiau pateikta nuoroda apie autorių. Keisti kūrinio turinį **GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA**. Kūrinys skirtas išskirtinai tik asmeniniam nekomerciniam naudojimui, tuo tikslu jį galima viešai skelbti, įskaitant padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais.

(C) 2000-2004, doktor O.G.Torsunov,
www.torsunov.ru

Turinys

<u>LAIKAS, VIETA IR APLINKYBĖS</u>	3
<u>Vieta vietai nelygi</u>	3
<u>Su manim juokai menki</u>	7
<u>Pareigų ignoravimas</u>	13
<u>Mūsų gyvenimo aplinkybės</u>	16
<u>Gunos mus prikausto prie savęs</u>	22
<u>Kaip mus supančioja neišmanymo gūna</u>	31
<u>Praktiniai patarimai, padėsiantys mums pakeisti savąjį laimės supratimą</u>	35
<u>Gunos slepia realybę</u>	39
<u>Potraukis pinigams</u>	44
<u>Ar reikia kovoti su gūnomis</u>	46
<u>Gunos kuria įvairovę</u>	49
<u>Gunos persmelkia viską</u>	53
<u>Pokalbio temų apibendrinimas</u>	57
<u>Paskutinis pokalbis</u>	64
<u>Ryšys tarp gūnų ir įvairių gyvenimo apraiškų</u>	67

LAIKAS, VIETA IR APLINKYBĖS

Šiais trimis faktoriais reikia vadovautis bet kokiose gyvenimiškose aplinkybėse. Jie neatsiejami nuo mūsų būti reguliuojančių neperaldomų dėsnių, todėl, neskirdami jiems reikiamo dėmesio, mes neišvengiamai kentėsime.

Apie laiką mes jau kalbėjome. Kadangi tai pati galingiausia šio pasaulio energija, pirmiausia mes turime atsižvelgti būtent į laiką. Už jį stipresnė tik Viešpaties malonė, apsauganti nuo bet kokių pavojų gyvas būtybes, kurios Jam atsiduoda.

Viešpaties malonė – ne materiali, o dvasinė energija, nepaklūstanti jokiems materialiems dėsniams. Jos nusipelno tik šventieji, kurie Dievui ir visoms gyvoms būtybėms tarnauja su meile ir atsidavimu, atmetę visus asmeninius interesus. Kiti žmonės, nors ir gali netikėtai patirti Dievo malonę, dažniausiai yra už jos poveikio sferos ribų. Kitaip tariant, tuos, kurie nusisuko nuo Dievo ir nenori į Jį kreiptis, visiškai kontroliuoja materialaus pasaulio laiko dėsniai.

Antroji pagal galingumą energija, valdanti šį pasaulį, yra *gunos*. Būtent jos apsprendžia vietą, kurioje mes turėsime gyventi. Vieta – antras pagal svarbą faktorius, į kurį reikia atsižvelgti. Pirmas, kaip jau buvo minėta, yra laikas. Ir dabar mes pakalbėsime apie tai, kas yra vieta, skirta mūsų gyvenimui.

[Turinys]

Vieta vietai nelygi

Kiekviena mūsų visatos planeta ir netgi kiekvienas erdvės taškas turi tam tikras charakteristikas ir skirti toms gyvoms būtybėms, kurioms būdingas laimės potraukis, atitinkantis tų vietų būklę. Tai reiškia, kad gyva būtybė, kuri patenka į tam tikrą visatos tašką, turi ir jį atitinkantį charakterį bei potraukį laimei.

Į mums skirtą vietą mes patenkame ne iš karto. Viliojami tam tikro gyvenimo būdo, iš pradžių mes artėjame prie jos savo mintyse. Galbūt ta vieta yra labai toli nuo mūsų, bet subtilus kūnas mūsų įsivaizduojamos laimės skonį sugeba pajusti per didžiausius atstumus.

Skaitytojas: Nejaugi įmanoma, kad sąmonė iš vienos visatos vietos persiduotų į kitą?

Autorius: Taip, pajutę potraukį tam tikros rūšies laimei, savo subtiliu kūnu mes kontaktuojame su atitinkama visatos vieta. Tai vyksta nesąmoningai, o ryšį palaiko tos *gunos*, kurios būdingos tai vietai. Tokį ryšį mes suvokiame kaip didelį norą gyventi taip, kaip gyvenama toje visatos vietoje. Stiprus šio ryšio pojūtis vadinamas tikėjimu, o labai stiprus – įsitikinimu.

Skaitytojas: Nejaugi mūsų subtilus kūnas gali būti susijęs su kažkokia labai tolimesne visatos vieta?

Autorius: Taip, bet apie tai mes pakalbėsime kitame skyriuje. Įdomiausia, kad tyros ir be nuodėmės asmenybės intelektas, neužterštas netikru ego, turi nuolatinį ryšį ne su materialiu, o su dvasiniu pasauliu, nes ir jo paties prigimtis dvasinė. Tai pagrindinis skirtumas tarp dvasinio intelekto ir materialaus intelekto, užteršto egoizmu.

Skaitytojas: Aš noriu, kad mano intelektas turėtų ryšį su dvasiniu pasauliu, ir persikelti ten savo sąmone. Ką reikia daryti?

Autorius: Pirmiausia – pašalinti iš intelekto bet kokį egoizmą, o tai ne taip paprasta, kaip jums atrodo. Vienok, jūs greitai susiorientavote. Vedose pasakyta, kad tokie norai sukyla tik tiems, kurie turi aukščiausią intelektą ir

pakankamai švariai sąmonę. Daugumoje žmonės savo intelektui teikia menkučius tikslus, todėl ir jų gyvenimas toks niekingas.

Skaitytojas: O kaipgi pradėti gyventi prasmingiau?

Autorius: Vienintelis mūsų laikais realus būdas sujungti intelektą su dvasiniu pasauliu – tai šventų vardų kartojimas, ir tai yra absoliučiai dvasiniai garsai, nežiūrint to, kad jie atsiranda, vibruojant materialioms garso stygom. Tai ir yra raktas į dvasinį pasaulį. Kai žmogus pajunta nektarinį šventų vardų skonį, jo intelektas susijungia su dvasine realybe.

Skaitytojas: Aš neturiu jokie potraukio kartoti šventus vardus ir nesuprantu, kodėl šiuos garsus sudaro dvasinės vibracijos. Todėl norėčiau žinoti, gal yra dar kokie nors būdai užmegzti ryšį su dvasiniu pasauliu?

Autorius: Dar vienas būdas – reikia nuolankiai klausytis, kaip Viešpaties vardus kartoja šventi žmonės. Tas, kuris teisingai jų klausosi, greitai apvalo savo sąmonę.

Skaitytojas: Jūs nuolat viską susiejate su šventais vardais. O kaip man žinoti, ar aš teisingai klausausi?

Autorius: Paprastai: jeigu jūs pajuntate nektarinį vardų skonį ir nedelsiant panorite juos kartoti, vadinasi, klausotės teisingai.

Skaitytojas: Atleiskite, bet aš negaliu užsiimti tuo, ko nesuprantu, todėl panaši veikla manęs nevilioja. Bet man vis tik norisi sujungti savo sąmonę su dvasiniu pasauliu. Ką gi daryti?

Autorius: Tą patį, ką ir vaikas, kuris nori paskraidyti tikru lėktuvu, tik tėtis kažkodėl neleidžia.

Skaitytojas: Šiuo atveju tėtis leidžia, bet man pačiam nesinori kartoti šventus vardus.

Autorius: Jeigu žinotumėt jų kartojimo skonį, jūsų noras tuoj pat pasikeistų. Vedos sako, kad jeigu žmogus nejaučia dvasinio skonio, vadinasi, jo intelektas užterštas nuodėmingų poelgių. Būtent tai, kas sanskritu vadinama „papa“, ir neleidžia jums kartoti šventų vardų.

Skaitytojas: Aš nesuprantu, kodėl jūs tą „papa“ lyginate su užterštu intelektu, negalinčiu pajusti šventų vardų skonį. Ką reiškia tas žodis sanskrite?

Autorius: Jūs teisus, čia ne ta reikšmė, apie kurią galvojate. Sanskrito žodis „papa“ verčiamas kaip nuodėmingas poelgis, todėl aš ir sakau, kad mūsų nuodėmės, užteršusios intelektą, neleidžia mums pajusti potraukio, kuris visada glūdi mumyse ir laukia savo valandos. Šitaip tėtis neleidžia mums užsiimti dvasine praktika. (*Žodžių žaismas – „papa“ rusų kalboje reiškia „tėtis“.* – Vert.). Tokiu būdu, belieka tik verkti, ką paprastai tokiu atveju daro vaikas.

Skaitytojas: Jūs vis juokaujate. Kokia prasmė verkti – ašaros nieko nepakeis.

Autorius: O štai Vedos sako, kad kaip tik ašaros šiuo atveju padės. Jeigu žmogus verkia dėl to, kad negali pajusti potraukio šventiems vardams, tada tik laiko klausimas, kada tas potraukis atsiras.

Skaitytojas: Nejaugi tai taip paprasta?

Autorius: Deja, tai nėra paprasta: ašaros turi būti nuoširdžios. Tai bus labai stipraus noro požymis. Įtakoti įvykių eigą tuoj pat, nedelsiant galima tik tada, kai mūsų dabartinis noras yra toks stiprus ir nuoširdus, kad užblokuoja visus buvusius nuodėmingus norus.

Skaitytojas: Kol kas man nesinori verkti, ir vargu ar kada nors užsinorėsiu.

Autorius: Stiprus noras atsiranda, esant didelei būtinybei.

Skaitytojas: O aš nejaučiu tokios būtinybės.

Autorius: Laikas parodys... Volteras ta proga yra pasakęs: „Laimė – tai tik svajonė, o vargas mus aplanko realiai“. Aš galvoju, kad nelaimės geriau žino mūsų poreikius.

Skaitytojas: Prie ko čia vargas? Jeigu negali kažko suprasti, tai užgriuvusios nelaimės irgi nepadės.

Autorius: Yra dar vienas pastebėjimas: „Sunku – reiškia, kad tai galima padaryti nedelsiant, o neįmanoma – vadinasi, tai pareikalaus truputį daugiau laiko“.

Skaitytojas: Tai kiek man reikės laiko, norint suvokti dvasinę energiją?

Autorius: Jūs ir dabar jau kažkiek ją suprantate. Tačiau šitai pripažinti pačiam sau yra netgi sunkiau, negu suprasti. Beje, mes nuklydome nuo temos.

Skaitytojas: Jūs tikras intrigantas: sudominate, o paskui „grįžkime prie temos“. Tiek to, aš dabar užduosiu klausimą į temą. Jeigu kiekvienas erdvės taškas turi kažkias savo charakteristikas, o aš evoliucionuodamas atsiduriu tai viename, tai kitame taške, vadinasi, manasis laimės potraukis nuolat keičiasi, ar ne?

Autorius: Jūs pataikėte į dešimtuką.

Skaitytojas: Jeigu aš lėktuvu nuskrisiu į kitą žemės galą, tai išlipęs iš karto pajusiu potraukį laimei, būdingai tai vietai, o mano charakteris irgi tuoj pat atitinkamai pasikeis, taip?

Autorius: Ne, didelių permainų nebus. Charakteris praktiškai išliks toks pat. Tam, kad įvyktų dideli pokyčiai, mūsų Žemė per maža – reikia nukakti į kitą visatos galą.

Skaitytojas: Dėl ko vyksta tos permainos?

Autorius: Pagal likimo dėsnius, jūsų subtilus kūnas bus priverstas kontaktuoti su ta laimės būkle, kuri būdinga vietai, į kurią pateksite. Rezultate pirmiausia keičiasi sąmonė, o vėliau galimi charakterio ir netgi pasaulėžiūros pokyčiai.

Skaitytojas: O kokiū būdu aš kontaktuosiu su nauja aplinka?

Autorius: Kaip paprastai – savo penkiomis juslėmis ir protu.

Skaitytojas: Kokie mane supantys objektai padės vystytis naujam laimės potraukiui?

Autorius: Visa, su kuo mes susidursime – žmonės, gamta, klimatas, gyvenimo sąlygos, ten galiojantys įstatymai ir pan. Visi šie objektai – sudėtinės dalys laimės modelio, kurį *gunos* sukūrė būtent tai vietai. Įtakojančioms *gunoms*, sąmonėje prasideda atitinkami pokyčiai.

Skaitytojas: Šiuo atžvilgiu aš nenorėčiau su jumis sutikti, nes neįsivaizduoju savyje esmingesnių permainų, netgi atsidūręs toli nuo namų.

Autorius: Tai todėl, kad jūs dar nebuvote toli nuo namų. Jūs net neperžengėte Žemės ribų, kuri mūsų neaprepiamoje visatoje užima tik mažytį erdvės tašką. Todėl visos permainos, vykstančios mūsų sąmonėje, nėra jau tokios ženklios. Bet jeigu jus likimas nuneš į kitą planetą, jūsų charakteris taip transformuosis, kad pats savęs nepažinsite.

Skaitytojas: Ir ką aš tada konkrečiai pajusiu?

Autorius: Jūs pajusite, kad ir jūsiškis gyvenimo suvokimas, ir kūno pojūčiai visiškai pasikeitė. Būsime kaip eilinis tos planetos gyventojas.

Skaitytojas: Ką jūs turite galvoje, sakydamas, kad pasikeis mano kūno pojūčiai?

Autorius: Tai reiškia, kad kitoje planetoje jūs turėsite ir kitą kūną, pritaikytą patirti ten esančią laimę ir ją lydintįs kančias.

Skaitytojas: Kaip įdomu – aš išskrisiu į kitą planetą žmogaus kūne, o ten atvykus, jis pasikeis į kažkokį kitą. Sakykim, į meškėną. Ir mane džiaugsmingai pasitiks irgi meškėnai, ar ne?

Autorius: Viskas bus truputį ne taip. Savo dabartiniame kūne mes negalime patirti pilnutinę laimę, būdingą kitai planetai. Jis skirtas kontaktuoti tik su žemiškais objektais. Kitose planetose gyvos būtybės gyvena kitomis sąlygomis ir galbūt netgi kituose išmatavimuose. Todėl ir jų juslių veiklos diapazonas labai skiriasi nuo mūsų. Tai pasireiškia jau mūsų planetos ribose. Pavyzdžiui, jeigu jūs išbandysite indišką virtuvę, tai, greičiausiai apart pipirų, daugiau nieko ir nepajusite, o indusui ten yra visi šeši skonai.

Norint persikelti į kitą planetą, nėra jokio reikalo kaip nors keisti dabartinį kūną. Yra natūralusis ir paprastesnis būdas patirti ten esančią laimę: pragyvenkite dabartinį gyvenimą kaip tas jūsų paminėtas meškėnas arba bent jau svajokite apie tokį gyvenimą, ir po mirties jūsų svajonė išsipildys: gausite meškėną kūną ir galėsite visiškai atsidėti naujam gyvenimui, naujiems pojūčiams.

Skaitytojas: O kokioje planetoje tai bus?

Autorius: Kokioje... Gal ir mūsų. Čia irgi meškėnai gyvena.

Skaitytojas: Ir kas su mumis, meškėnais, bus toliau?

Autorius: Kiekvienam savo likimas. Kažkas galbūt įsigeis patirti žuvies gyvenimo malonumų, ir šis noras sekantį gyvenimą irgi išsipildys.

Skaitytojas: Na, ką gi, ačiū už nurodytas perspektyvas, nors jūsų išvedžiojimai ir ne visai logiški. Anksčiau sakėte, kad vietą, kurioje mums lemta gyventi, apsprendžia mūsų poelgiai ir norai, bet pasirodo, kad pakeitus vietą, pasikeičiame ir mes patys, taip?

Autorius: Ne, mes nesikeičiame. Bet kokioje visatos vietoje mes išliekame savimi.

Skaitytojas: Och, nesukite man galvos! Juk tik ką sakėte, kad aš gausiu kitą kūną, o dabar jau, matai, tarp žuvų ir meškėnų aš liksiu žmogumi.

Autorius: Aš tikrai nejuokauju. Tiesiog mes skirtingai suprantame ir save, ir vietą, kurioje gyvename. Kaip taisyklė, žodis „vieta“ suprantamas kaip tam tikra, mus supanti teritorija. Bet ši sąvoka daug platesnė ir gilesnė. Juk kūnas – tai irgi vieta, kurioje mes gyvename. Mes esame sielos, o siela yra kūne. Žinoma, mūsų gyvenamoji vieta – tai ne tik kūnas, bet ir tam tikra planetos vieta, kurioje tas kūnas egzistuoja.

Skaitytojas: Vadinasi, apart išorinės erdvės, mes dar gyvename ir vidinėje erdvėje?

Autorius: Taip, jeigu kalbama apie subtilų kūną, bet siela savo prigimtimi yra dvasinė, todėl ji neužima jokios vietos materialioje erdvėje. Tačiau, siekdama materialios laimės, siela turi galimybę kontaktuoti su materialiu pasauliu savo juslėmis, kurios tuo metu jau būna užterštos materialiais norais.

Norėdama patenkinti savo jusles (klausa, lytėjimą, regėjimą, skonį ir uoslę), siela naudoja materialiu kūnu su visais jo juslių organais. Jo dėka siela gali tenkinti savo materialius norus. Pažindama pasaulį per šį kūną, siela palaipsniui visiškai su juo susitapatina. Būdama veikli, ji kūno pagalba mokinasi gyventi materialiaame pasaulyje.

Skaitytojas: Kodėl dvasinei sielai reikalingas ryšis su materialiu pasauliu?

Autorius: Dvasiniame pasaulyje visi tarnauja Dievui ir vienas kitam, ten nėra vietos savanaudiškumui ir norams gyventi tik dėl savęs. Ten siela, turėdama dvasinę tarną prigimtį, negali gyventi tik sau, jeigu jai atsiranda toks noras. Todėl, kai toks noras vis dėl to atsiranda, siela keliauja ten, kur jam yra visos sąlygos išsipildyti – į materialų pasaulį. Savo sumaterialėjusiomis juslėmis kontaktuodama su materialiais objektais, siela stengiasi būti laiminga, bet materialaus pasaulio galimybės ribotos, ir beribė siela niekada nebus pilnutinai patenkinta. Anksčiau ar vėliau ji atsiriboja nuo savanaudiškumo ir nusprendžia grįžti į dvasinį pasaulį, kad vėl galėtų tarnauti Dievui.

Skaitytojas: Apie dvasinį pasaulį aš kol kas neturiu jokio supratimo. Todėl paaiškinkite, prašau, koks ryšis tarp kūno ir vietos, kurioje gyvena gyva būtybė?

Autorius: Ir kūnas, ir gyvenamoji vieta sukurti tų pačių *gunų*, todėl atitinka vienas kitą. Sutinkamai su karmos dėsnio, ir vienas, ir kitas sielai teikia tiek džiaugsmą, tiek kančias. Tokiu būdu, kartu su kūnu mes gauname ir mūsų norų objektus, kurių siekime praeituose gyvenimuose.

Skaitytojas: O kodėl aš, nepakeitęs kūno, negaliu džiaugtis gyvenimu taip, kaip meškėnai, gyvenantys mūsų planetoje?

Autorius: Todėl, kad pilnutinai patirti jų laimę galima tik turint meškėno kūną.

Skaitytojas: Ar aš galiu tiesiog dabar savo materialiomis jausmėmis kontaktuoti su dvasiniais objektais? Ar tam tikslui dabartinį kūną reikia pakeisti į dvasinį?

Autorius: Norėdami kontaktuoti su dvasiniais objektais, mes turime apvalyti savąsias jusles. Dalinai tai galima padaryti ir esant materialiam kūne. Dabartinėje situacijoje mūsų norai yra perdėm materialūs, todėl jausmės ir kūnas mums nuolat perša santykius su materialiais, o ne dvasiniais objektais. Tai patvirtina ir *Bhagavadgyta* (15.8,9):

Kaip vėjas nešioja kvapus, taip gyva esybė, būdama materialiam pasaulyje, perneša iš vieno kūno į kitą įvairias savo gyvenimo sampratas. Taip ji gauna vienos rūšies kūną ir jį palieka, kad vėl įgytų kitą.

Gavusi kitą grubų kūną, gyva esybė įgyja ir atitinkamo tipo ausis, akis, liežuvį, nosį ir lytėjimo organus, kurie telkiasi aplink protą. Taip ji mėgaujasi tam tikrais jausmų objektais.

Tokiu būdu, sąvoką „vieta“, arba „gyvenamoji vieta“ reikia suprasti giliau, juk būtent ji nurodo, kokie buvo mūsų norai praeituose gyvenimuose.

Skaitytojas: Ir kaip suprasti, kokie tie norai buvo?

Autorius: Pagal tai, kokio tipo kūną mes gavome, kam jis skirtas. Bet dabartiniame kūne realizavosi ne visi mūsų norai. Kai kurie pasąmonės gelmėse laukia savo valandos, ir nuo jų priklauso, kokius mes gausime sekančius kūnus.

Skaitytojas: Būtų gerai išmokti nustatyti būsimojo kūno tipą, todėl paaiškinkite, kur slypi tie dar nerealizuoti norai?

Autorius: Norint suprasti žmogaus norus, pirmiausia reikia išmokti matyti jo subtilų kūną, kas yra ne taip paprasta. Kol kas pasistenkite suprasti bent teoriją. Norai slypi proto gelmėse ir iki tam tikro laiko nepasireiškia, todėl yra neprieinami. Išreikšti norai atsispindi mūsų pažiūrose, mimikoje, įpročiuose, gyvenimo būde. Pagal šiuos požymius galima išmokti diagnozuoti dabartinius žmogaus norus. Be to, intelekto, proto ir jausmų veikla charakterizuoja buvusius norus. Ir visi jie – buvę, dabartiniai ir būsiami – dalyvauja naujo kūno formavime. Todėl suprasti, kokį žmogus gaus kūną, yra pakankamai sudėtinga. Tačiau išmintingas ir pastabus žmogus vis tik gali apytikriai nustatyti, kas ir kokį kūną turės sekančiame gyvenime.

Skaitytojas: Nuostabu! Perėmęs iš jūsų šias žinias ir truputį pasipraktikavęs, aš užsiimsiu geru bizniu, visiems pasakodamas apie jų būsimus gyvenimus.

Autorius: Neskubėkite mano samprotavimų pagrindu daryti išvadas, kas kuo bus sekančiame gyvenime ar buvo praeitame. Tai gali daryti toli gražu ne visi. *Bhagavadgyta* (15.10) sako:

Kvailiai nesupranta, kaip gyva esybė gali atsiskirti nuo kūno, ir nesuvokia, kokio tipo kūnu ji mėgaujasi, veikdama gamtos gunų. Tačiau visa tai išmano tas, kuris turi žinojimo apšviestas akis.

Todėl tik šventi žmonės, kurie mato tiesą, gali matyti ir praeitus, ir būsimus kitų žmonių gyvenimus. Toks regėjimas nepriklauso nuo treniruočių ar kokių nors metodikų, jį apsprendžia proto bei intelekto švara, kitaip sakant, nuodėmių nebuvimas.

Jeigu kas nors pasakys, kad jis gali apsaityti jūsų praeitus gyvenimus, jūs lengvai galite patikrinti, kiek tiesos tokia pareiškime. Reikalas tas, kad prisiminimai apie praeitus gyvenimus prieinami daug sunkiau, negu prisiminimai apie šio gyvenimo įvykius. Tegu tas žmogus smulkiai nupasakoja, kas jums atsitiko prieš tris dienas ar prieš penkis metus. Jeigu jis sugebės tai padaryti, tada, galimas daiktas, jis tikrai kažką mato jūsų praeitame gyvenime. Reikia pastebėti, kad panašaus rango šventieji yra tokie nuolankūs, kad niekada nedemonstruoja savo sugebėjimų ir tuo labiau nesireklamuoja savanaudiškais tikslais.

Skaitytojas: Gaila, man visada taip norėjosi būti ypatingu, pavyzdžiui, sugebėti skaityti žmonių likimus. Įsivaizduojate, kaip visi mane gerbtų?

Autorius: Taip, jie, ko gero, jus garbintų beveik kaip Dievą.

Skaitytojas: Bet dabar jau aišku, kad taip niekada nebus.

Autorius: Kodėl gi ne? Jeigu jūs norėsite pūsti žmonėms miglą, tai anksčiau ar vėliau jums pasiseks tai padaryti. Svarbiausia prižiūrėti, kad ji neišsisklaidytų.

Skaitytojas: Jums kad tik pasišaipyti... Geriau šia tema papasakokite dar ką nors.

Autorius: *Gunos* apsprendžia mūsų vietą sekančiame gyvenime priklausomai nuo mūsų poelgių ir norų, todėl gimstame ir gyvename viename ar kitame kūne. Mūsų veiklos pobūdis taip pat priklausys nuo tos vietos. Jeigu būsime paukščio kūne – skraidysime, beždžionės kūne – laipiosime po medžius, na, o žmogaus kūne mes turime

mokintis gyventi pagal šio kūno paskirtį. Priešingu atveju sekančiame gyvenime mes jau negausime žmogaus kūno. Pavyzdžiui, jeigu kažkas gyveno kaip baobabas, tai jis ir gims kaip baobabas.

Skaitytojas: Taip dainavo Vysockis.

Autorius: Kad nebūtų kaip toje dainoje, mums reikia žinoti, kokia tos vietos, kurioje gyvename, tai yra, žmogaus kūno paskirtis. Kūno galimybės apribotos tuo, kad visi jo pojūčiai tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su tuo, kaip mes dirbame su savimi.

Bet kurio žmogaus charakterį apsprendžia jo likimas. Todėl visiems reikia pasirinkti veiklą pagal savo pašaukimą ir mokytis būti nesavanaudišku, kol neapsivalysime ir nepradėsime suvokti savo dvasinę prigimtį. Tada žmogui jau nebereikia skaitytis su savo kūno ypatumais, ir belieka vienintelė pareiga – visiškai atsidėti dvasinei praktikai.

Skaitytojas: Turiu keletą klausimų. Jeigu žmogus jau turi paties likimo suformuotas charakterio savybes, tai ar labai jas galima pakeisti? Ir jeigu tų pokyčių galimybė labai maža, tai ar galima kaltinti žmogų dėl jo silpnųjų? Peršasi išvada, kad visokios baudmės tiesiog neturi jokios prasmės. Bet vėlgi: jeigu nieko nebausi, tai žmonės galutinai išprotės, darydami, kas jiems patinka.

Autorius: Nors mūsų kūno galimybės apribotos ir charakteris netobulas, bet jeigu labai norėsime, tai sąmonėje tikrai atsiras tam tikri pokyčiai. Norint tobulėti, nebūtina laukti, kol gimsi naujame kūne, nes ir dabartinis nuolatos keičiasi.

Kiekvieną akimirką mūsų kūne ir charakteryje vyksta pakitimai. Jeigu jų nebūtų, žmogus visada atrodytų toks pat, jo išvaizda nesikeistų, kad ir kiek metų jis turėtų. Žmogus gali transformuoti savo charakterį ir netgi pažiūras, bet paprastai šios permainos vyksta labai lėtai. Reikia tai suprasti ir būti kantriems savo ir kitų atžvilgiu – toks išminties požymis.

Mūsų sąmonę apriboja fizinis ir subtilusis kūnai, todėl ji negali greitai keistis. Tai liečia ir permainas mūsų santykiuose su aplinkiniais žmonėmis. Mes galime kažką bausti, jeigu tai įeina į mūsų pareigas, bet visiškai neteisinga užsipulti kitą žmogų dėl to, kad pas mus bloga nuotaika. Taip elgdamiesi, mes žalojam savo santykius su juo, be to, pasirodom ne iš pačios geriausios pusės.

Kalbant apie pasirinkimo laisvę – atlikti savo pareigas ar ne, ji visada išlieka. Tik reikia žinoti, kad tie, kurie nusisuka nuo savo pareigų, ateityje būtinai kentės. Jeigu dėl mūsų poelgių kažkas turi neužtarnautai kentėti, tai pagal karmos dėsnį mums savo laiku už tai išmuš didi atpildo valanda.

Skaitytojas: Jeigu žmogaus charakteris fiksuotas tam tikruose likimo nustatytuose rėmuose, tai ar galima tikėtis ką nors perauklėti?

Autorius: Apie tai, kaip keičiamas charakteris, mes pakalbėsime sekančio susitikimo metu.

Išvados: kiekvieną visatos tašką įtakoja tam tikra materialios gamtos gunų kombinacija. Norint patekti į kokią nors visatos dalį, pakanka užsinerėti patirti tokio tipo laimę, kuri būdinga tai vietai. Gunos kontaktuoja su norais ir todėl tuoj pat pradeda keisti mūsų gyvenimą, kai tik mes ko nors užsinerime. Susisiekdamos su ta erdvės vieta, kur mūsų norai geriausiai gali išsipildyti, jos priverčia mus keisti gyvenimo būdą ir tokiu būdu ruošia mus užgimimui naujoje visatos vietoje. Gunų paskirtis – tenkinti visus mūsų materialius norus ir bausti už neteisingą elgesį.

Ugdydami savyje dvasinius norus, mes įgyjame savybes, kurių dėka galime palikti šią ašarų pakalnę ir sugrįžti į dvasinį pasaulį, kur nėra jokių kančių.

Norai dorybės gunoje mus nuneša į viršutines planetas, aistros gunoje – į vidurines, o neišmanymo gunoje – į žemutines planetas. Žemė – ne išimtis. Kiekviena jos pėda susijusi su tam tikromis gunomis, todėl visos joje gyvenančios tautos ir tautelės daug kuo skiriasi.

Žmogus, įsisavinęs šias tiesas, supranta, kad pakeisti savo interesus ir pažiūras, performuoti charakterį yra gana sudėtinga. Tai suteikia jam pakantumo ir atjautos aplinkiniams.

Įsitvirtindami tokiose pozicijose savo ir kitų atžvilgiu, mes neabejotinai padidinsime savo galimybes tapti laimingais.

[Turinys]

Su manim juokai menki

Dabar pakalbėsime apie tai, kaip keičiasi mūsų charakteris. Visi mes praeityje užsiėmėme kokia nors veikla ir buvome kupini visokiausių norų. Visa tai ne tik suformavo dabartinius charakterio bruožus, bet ir atsiliepia tolimesniam jo vystymuisi. Tai vis todėl, kad pas mus pilna dar neišsipildžiusių norų ir neatidirtų poelgių. Visi jie pasireiškia mūsų gyvenime eilės tvarka. Būsimasis charakteris programuojasi jau vaiko pradėjimo metu, ir tai labai gerai matosi naujagimio horoskope.

Skaitytojas: Vėl kažkoks fatalizmas ir jokios pasirinkimo laisvės.

Autorius: Mes jau nemažai kalbėjome apie tai, kad jeigu labai norėsime tobulėti, tai nebus jokio fatalizmo. Fatališkumas pasireiškia tada, kai mes neįstengiamo atsispirti užplūdusiems norams.

Skaitytojas: Jeigu būsimi įvykiai tik ir laukia savo valandos, tai galima pasidaryti išvada, kad ateitis jau dabar yra reali ir neišvengiama.

Autorius: Taip ir yra, ir mes apie tai jau kalbėjome. Bet visiško fatališkumo nėra net ateityje, kurią užprogramavo mūsų sąmonė, nes pasirinkimo laisvė išlieka ir šiuo atveju – ar paklusti tai programai, ar imtis darbo ir susikurti geresnį likimą.

Atmesdamas nuodėmingus troškimus, kuriuos generuoja protas, ir vadovaudamasis dorybingais norais, žmogus nors ir lėtai, bet užtikrintai keičia savo charakterį ir gyvenimo būdą. Todėl mes neturime jokios teisės reikalauti iš aplinkinių greitų pozityvių permainų. Supraskime, kad negalima kaltinti žmogaus dėl to, jog jis negali greitai tobulėti.

Skaitytojas: Nuo ko priklauso sugebėjimas tobulinti savo charakterį?

Autorius: Šis sugebėjimas dažnai priklauso ne tik nuo dabar atsiradusio noro, kuris gali būti toks stiprus, kad užblokuoja karmą. Tobulėjimo procesą kontroliuoja intelektas, ir čia viskas priklauso nuo jo švarumo ir stiprumo. O *gunos* mus verčia gyventi pagal praeities norus.

Skaitytojas: Kaipgi atsispirti negatyvios karmos poveikiui?

Autorius: Jau minėjau – reikia, kad noras tapti laimingu būtų stipresnis už karmą. Tai įmanoma, jeigu žmogus turi švarų ir stiprų intelektą.

Žmogus, turintis labiau išlavėjusį intelektą, sugeba kontroliuoti savo jusles, todėl tobulėja greičiau. Pavyzdžiui, tas, kuris daugelį metų dirbo su savo charakteriu, dabar turi stiprų intelektą, ir štai iš jo galima tikėtis greitų permainų.

Tikėtis greitų permainų iš žemesnio intelekto žmonių – kvailystė ir nervų gadinimas. Pirmiausia juos reikia tinkamai įkvėpti, o tai užima nemažai laiko. Tik tada, kai jų intelektas sutvirtės ir pradės kontroliuoti jusles, galima pradėti kažko iš jų reikalauti.

Skaitytojas: Aš turiu daug pažįstamų, kuriems norėčiau parekomenduoti keisti savo charakterį. Kaip jiems padėti šiuo reikalu?

Autorius: Tokia pagalba – sunkus atvejis. Pirmiausia reikia pačiam būti tobulesniu. Beje, šis jūsų noras – padėti kitiems – rodo, kad greičiausiai esate gailėstingas žmogus. Nors toks noras gali atsirasti ir dėl kritiškos sąmonės, kai jis pasireiškia ne iš gailėsčio, o iš susierzinimo ir priešiškumo vienam ar kitam žmogui.

Skaitytojas: Kartais jauti tokį gailėsčių, kad darosi tiesiog nepakenčiama klausytis įvairiausių kvailysčių.

Autorius: Suprantu, apie ką kalbate, ir manau, kad jūs, kaip gailėstingasis samarietis, jaudinatės visai ne dėl kvailių kalbų. Suvokimas, kad pakeisti savo sąmonę labai sunku, teikia jums geranoriškumo neišmanėlių atžvilgiu, ir tai leidžia jums būti kantriu.

Skaitytojas: Taip, aš prisiklausau įvairių nesąmonių, ir be kantrybės bei nuolankumo čia neapsieisi. Aš nuolatos galvoju, kaip išmokyti žmones būti geresniais. Bet visi mano patarimai, kaip taisyklė, baigiasi nesusipratimais ir nemalonumais. Atrodo, kad žmonės tiesiog nesugeba pripažinti savo trūkumų, ir mane tai liūdina.

Autorius: Jums, tokiam nuolankiam ir kantriam, tik atrodo, kad žmonės jus liūdina; šios dvi charakterio savybės – tai požymis, kad žmoguje visiškai nėra jokio negatyvizmo, netgi jo šešėlio. Todėl, bendraudamas su kitais, jūs tikriausiai geriate tik nektarą. Prisimenate anksčiau pokalbius apie nektarą ir nuodus?

Skaitytojas: Taip, tik panašu į tai, kad jūs vėl mane mulkinate. Nejaugi gailėstingą žmogų neįmanoma sunervuoti ar supykinti, o mokinti kitus jam didžiausia ekstazė?

Autorius: Nieko nepadarysi – tokia yra gailėstingo žmogaus kvalifikacija. Jis nepatiria negatyvių jausmų, stebėdamas žmonių trūkumus, o tik gailėsčių. Norint įgyti tokią kvalifikaciją, reikia juodai dirbti su savimi. Neprisiimkite mano ironiją vien tik savo atžvilgiu; manau, kad mane tai liečia dar daugiau, negu jus.

Skaitytojas: Tiek to, nors aš rimtas žmogus, bet vardan tiesos pažinimo pasiruošęs kęsti visus jūsų juokelius. Bet vistiek, kaip padėti žmogui taisyti savo charakterį?

Autorius: Tam tikslui pirmiausia reikia pačiam išsivalyti savo širdį nuo pykčio ir kitų negatyvizmo apraiškų, nes jos kliudo nuoširdiems santykiams, kurie būtent ir sužadina teigiamus poslinkius. Jeigu patarinėdami mes turėsime bent kruopelę negatyvių jausmų, pašnekovo intelektas užsidarys ir mūsų žodžių prasmė jam liks už devynių užraktų.

Skaitytojas: Negi žmogui nieko neįmanoma išaiškinti, nenusiteikus geranoriškai?

Autorius: Neįmanoma. Tokioje nuotaikoje jūs galite pranešti kažkokią dalykinę, jam reikalingą informaciją, ir jis ją suvoks, nes jam tai naudinga. Bet jeigu norite kalbėti apie jo charakterio trūkumus, jums prisireiks didžiausio geranoriškumo, kitaip liksite nesuprastas. Tarp kitko, tam, kad būtumėte suprastas, reikia, kad ir klausytojas būtų pakankamai kvalifikuotas, bet tai jau antrinė sąlyga.

Skaitytojas: Kokie pašnekovo charakterio bruožai trukdo jam mus išgirsti?

Autorius: Jeigu žmogus nori kažką išsiaiškinti, bet turi susidaręs išankstinę ir priešišką nuomonę, tai jis nepriims jokio patarimo, net jeigu tai bus padaryta labai geranoriškai. Tas pat bus, jeigu jis neturės pakankamai

stipraus intelekto: bandymai įsiklausyti į patarimus baigsis visišku fiasko. Taip būna su mažais vaikais ar tiesiog su kvailais žmonėmis. Tačiau daugumoje atvejų svarbiausia priežastis, dėl kurios mūsų žodžiai nepasiekia tikslo – tai įžeidimai, kuriuos pašnekovas kažkada patyrė iš mūsų savo atžvilgiu. Jie skatina sąmonės negatyvumą, todėl bendravime nėra pasitikėjimo ir noro atidžiai mus išklausti.

Skaitytojas: Kur kaupiasi tie įžeidimai, kuriuos aš padarau kito žmogaus atžvilgiu?

Autorius: Prote. Giliausi proto atminties klodai turi bjaurią savybę nieko neužmiršti ir laukti savo valandos. Tada konkretūs įžeidimai iškyla į proto paviršių ir mes prisimenam: štai tas niekšas, kuris kažkada... ir t. t. Neigiami jausmai kažkokiam konkrečiam žmogui gali sukilti, netgi sutikus jį kitame gyvenime.

Skaitytojas: Bet kurioje konkrečiai proto vietoje būna ši informacija, kaip ją galima pamatyti?

Autorius: Atminkite, kad protas yra subtiliame lygyje, ir netapatinkite jį su fiziniu kūnu. Jie tik kontaktuoja tarpusavyje, nors protas gali reikštis ir už kūno ribų. Jeigu jums įdomu, kokioje būklėje yra žmogaus protas, stebėkite jo akis – įdėmiai ir be jokių išankstinių nusistatymų. Akys – tai proto veidrodis.

Skaitytojas: Ar aš galiu, žiūrėdamas į savo vaiko akis, nustatyti visus įžeidimus, kuriuos aš jam padariau?

Autorius: Taip, jeigu pasitreniruosite, diagnozuodamas jo charakterį, kurį visada išduoda žmogaus žvilgsnis. Tik neturi būti jokios išankstinės nuomonės, nes tada pamatysite tai, ką norite, o ne tai, kaip yra iš tikrųjų.

Skaitytojas: Sakykim, aš daug kartų neteisingai bausdavau savo vaiką. Kaip, kokiomis aplinkybėmis tai atsilieps tolesniems mūsų santykiams?

Autorius: Lytinio brendimo laikotarpiu vaiko psichika atmeta tėvų globą. Būtent nuo šio momento nerūpestingiems tėvams prasideda problemos su savo atžala.

Tokį santykių pablogėjimą galima palyginti su sūpuoklių švytavimu. Iš pradžių tėvai, naudodamiesi grubiomis vaiko auklėjimo formomis, kaip ir atlenkia tas sūpynes į vieną pusę. Mažas vaikas labai neprotuoja, nes jis ieško tėvų globos, kadangi psichiškai labai nuo jų priklauso.

Tėvai, nemokėdami elgtis su vaiku, ilgainiui susikuria negerą karmą. Natūralu, kad kažkada ją reikės atidirbinėti, ir tai atsitinka, kai vaikas sulaukia trylikos metų. Sūpuoklės lekia į kitą pusę – vaikas tampa nepaklusnus ir grubus. Tėvai iš inercijos bando pasipriešinti senaisiais metodais, bet lytinio brendimo laiku vaikas yra psichiškai stipresnis už juos, ir ta kova jį daro vis labiau agresyvesnį tėvų atžvilgiu.

Todėl, norint teisingai auklėti vaikus, reikia žinoti, kaip su jais elgtis įvairiose jų amžiaus fazėse ir kaip juos bausti. Pavyzdžiui, nėra jokios prasmės bausti mažus, iki penkių metų, vaikus, nes jų intelektas dar per silpnas. Jeigu jau paūgėjęs vaikas įsiklauso į jūsų nurodymus, jūs galite jam švelnia forma patarti atsikratyti savo trūkumų, bet nereikalaukite, kad jis savo charakterį imtų keisti, būdamas dar visai mažas. Šiuo atveju geriau padirbėti su savimi, tada vaikas nesąmoningai ims jus mėgdžioti, ir jo charakteris tolydžio keisis į gerą pusę.

Kai konfliktinių situacijų priežastimi tėvai laiko tik neteisingą vaiko elgesį, o ne savo pačių susikurtą karmą, jie imasi šiurkščių auklėjimo priemonių, kuriomis stengiasi palaužti vaiko psichiką. Tokie tėvai nesupranta, kad tai gali pakirsti jo sveikatą – tiek psichiniame, tiek fiziniame lygyje.

Skaitytojas: Kokios ligos vaikui gali išsivystyti, kai naudojamas smurtinis auklėjimas?

Autorius: Aštri apendicito forma, virusinis hepatitas, bronchinė astma, o retais atvejais – netgi šizofrenija.

Kai tėvai elgiasi kaip užkariautojai svetimame krašte, vaikas nerodo nė mažiausio noro keistis į gera. Dar daugiau, pasireiškia atvirktinis efektas – jo charakteris darosi vis labiau negatyvesnis. Mes jau kalbėjome, kad tik savanoriškas žmogaus noras būti geresniu gali pakeisti jo gyvenimą. Netikusiai elgiantis su mažu vaiku, neįmanoma sulaukti iš jo geresnio elgesio.

Skaitytojas: Nuo kokio amžiaus vaiką galima bausti?

Autorius: Berniukus maždaug nuo septynių metų, o mergaitėms iš viso negalima taikyti fizinių bausmių, jos baudžiamos laisvės apribojimu. Tačiau, norint teisingai bausti vaiką, tėvams reikalinga tam tikra kvalifikacija. Protingas tėvas baudžia su meile širdyje, todėl vaikas nepyksta ant jo.

Skaitytojas: Gal tada iš viso nereikia bausti?

Autorius: Kai kuriais atvejais be šito neapsieisi. Humaniška bausmė teikia rimtesnį požiūrį į gyvenimą ir didesnį atsakomybės jausmą. Kiekvienas žmogus, nepriklausomai nuo jo amžiaus, turi kažkaip atsakyti už savo poelgius. Bet kokiu atveju, mes turime auklėti vaikus, o tam kartais reikalingos ir bausmės. Tik bausti reikia, neturint širdyje nė mažiausio pykčio.

Reikia pastebėti, kad negalima bausti žmogaus, jeigu jis nuo mūsų visiškai nepriklauso.

Skaitytojas: O jeigu žmogus nenori keisti savo charakterio ir pastoviai daro šunybes, ar aš galiu jį kaip nors sudrausti?

Autorius: Taip, švelnia forma, bet tik tuo atveju, jeigu judu pažįstami, ir jis jus gerbia. Mes galime įkvėpti aplinkinius keisti savo pačių teigiamu pavyzdžiu, ir taip galima padėti netgi nepažįstamiems žmonėms, bet kaltinti juos, kad jie nenori keistis, yra kvaila. Tai neduos jokių teigiamų rezultatų.

Skaitytojas: Tada geriau nepažįstamų žmonių visai nekaltinti.

Autorius: Taip, tai bus teisingiausia. Mums reikia atsikratyti kritiškos sąmonės, kuri mus amžinai verčia ką nors kaltinti. Tačiau kartais ką nors, pavyzdžiui, savo pavaldinius, paauglėti mus verčia tam tikros pareigos. Jeigu to

reikalauja, sakykim, mūsų visuomeninė pareiga, mes turime tai padaryti, neatsižvelgdami į pasekmes. Kitais atvejais iš mūsų patarimų nauda bus tik tada, kai jie bus pateikiami derama forma ir kai žmogus, kuriam jie skirti, jaučia jums pagarbą.

Skaitytojas: Kaip elgtis, jeigu žmogaus pareiga – kažką nubausti, bet jis neturi tam reikalui tinkamos kvalifikacijos?

Autorius: Akivaizdumo dėlei įsivaizduokime, kad tas žmogus – policininkas. Ar jis turi nubausti eismo taisyklių pažeidėją, jeigu jaučia jam priešišumą? Ne, bausti jis privalo, tai jo tiesioginė pareiga; bet jeigu jis tai daro, jausdamas pažeidėjui priešišumą, tai pagal karmos dėsnį tas priešišumas ateityje atsisuks prieš jį patį. O jeigu tai bus netipiškas policininkas ir, bijodamas panaudoti prievartą, pažeidėją nenubaus, jam teks atkentėti dar daugiau, nes ant jo pečių nuguls dalis pažeidėjo padarytos nuodėmės.

Skaitytojas: Kaipgi tada policininkui dirbti savo darba? Ar vienaip, ar kitaip – vis tiek blogai.

Autorius: Tokių problemų pagalba likimas mus mokina teisingai atlikti savo pareigas kitų žmonių atžvilgiu. Mano pavaizduota situacija gali atsitikti bet kuriam viršininkui ar valdininkui, neturinčiam kvalifikacijos, reikalingos jo darbe – gailestingumo. Kiekvienas, kuris vadovauja kitiems ir yra už juos atsakingas, turi kantriai vykdyti savo pareigas, tikėdamasis pozityvių permainų. Tuo pačiu reikia mokytis būti gailestingam, kitaip jo veikla nebus sėkminga.

Skaitytojas: Bet kam kankintis? Geriau pakeisti darbą.

Autorius: Jeigu jūs iš prigimties netinkate vadovaujančiam darbui, tai taip ir reikia padaryti – eiti ten, kur jūsų laukia širdžiai mielesnis darbas. Bet kokiose gyvenimo aplinkybėse reikia daryti tai, ką jūs suvokiate kaip savo pareigą visuomenei. O kas liečia netinkamą savo pareigų atlikimą, tai *Bhagavadgytoje* pasakyta, kad geriau blogai atlikti savo pareigas, negu gerai – svetimas.

Skaitytojas: Argi taip gerai – atlikinėti savo pareigas, iš anksto numatant nesėkmę?

Autorius: Žinoma, gerai. Taip ir turi būti. Žmogus, kuriam keletą kartų nepasisėkė, įgyja konkretų patyrimą. Juk žinote, kad už vieną muštą du nemuštus duoda. Visada reikia užsiimti ta veikla, kuri atitinka psichinę prigimtį. Pralaimėjimai, pasitaikantys teisingai pasirinktame kelyje, nesukliudys tolesnei mūsų sėkmei. Supraskite, kad žmogaus charakteris keičiasi lėtai ir pagreitinti šį procesą labai sunku. Kai tai gerai suprasite, atsiras daugiau kantrybės vykdyti savo pareigas.

Būna, jog aplinkybės susiklosto taip, jog svetimas pareigas atlikti mums maloniau, negu savašias. Tačiau nereikėtų užkibti ant tokios meškerės. Išmuš valanda, kai tokiame darbe prasidės sunkumai, ir tada jie bus neįveikiami. Patyręs nesėkmę svetimoje jam veikloje, žmogus turės imtis savo prigimtinių pareigų. Taigi svetimų pareigų atlikimas nesuteikia nei pastovumo, nei laimės.

Skaitytojas: Kaip nustatyti, kokia veikla atitinka mano prigimtį, o kokia – ne?

Autorius: Mūsų visų prigimtis ta pati – dvasinė, todėl pirmiausia reikia atlikti savo dvasines pareigas, ir tai yra pareigos Dievui. Vedos sako, kad jeigu žmogus jas teisingai atlieka, tada jis tobulai atlieka ir savo materialias pareigas kitiems žmonėms.

Skaitytojas: Aš klausiau apie savo materialias pareigas, o jūs man aiškinate apie pareigas Dievui.

Autorius: Norint suprasti, kokios yra mūsų materialios pareigos ir kaip jas teisingai atlikti, reikia iki tam tikro lygio apvalyti ir sutvirtinti savo intelektą. Tai įgyvendinama tik dvasinės praktikos dėka. Paprastai, jeigu žmogus teisingai atlieka savo dvasines pareigas, tai tuo pačiu jis greitai ir sėkmingai susitvarko su savo materialiomis pareigomis. Be to, neužmirškite, kad amžiną laimę galima rasti tik atstačius ryšį su Viešpačiu, todėl ir pareigos Jam yra pačios svarbiausios.

Skaitytojas: Na, ir kokios mano pareigos prieš Dievą?

Autorius: Reikia:

- 1) susirasti dvasinį mokytoją ir, vadovaujantis jo nurodymais, pažinti savo santykius su Viešpačiu;
- 2) su meile ir atsidavimu tarnauti Dievui ir dvasiniam mokytojui (pavyzdžiui, kartoti šventus vardus ar šventraščių nurodytas maldas);
- 3) gyvenime vadovautis Dievo įstatymais (pavyzdžiui, studijuoti Vedas, prižiūrint kvalifikuotam globėjui);
- 4) tarnauti žmonėms, atsidavusiems Dievui;
- 5) kviesti supančius žmones atlikti savo pareigas Dievui;
- 6) padėti jiems tarnauti Dievui ir laikytis Jo įstatymų.

Vykdydami savo dvasines pareigas, mes neturime užmiršti ir materialių. Norint jas teisingai suvokti, pirmiausia reikia atsižvelgti į laiką, nes tai dėl jo atsiranda kūniški pokyčiai, susiję su amžiumi, ir jis apsprendžia žmogaus užimamą padėtį visuomenėje. Yra keturių rūšių pareigos, atitinkančios tam tikrą žmogaus amžių ir jo visuomeninę padėtį:

- 1) mokinio, arba auklėtinio pareigos;
- 2) šeimyninio gyvenimo pareigos;
- 3) pareigos žmogaus, atsiribojusio nuo pasaulietinio gyvenimo vardan dvasinio tobulėjimo;
- 4) visiškai atsižadėjusio žmogaus (vienuolio) pareigos.

Toliau reikia atsižvelgti į vietą, kurioje mes esame – tai kūnas ir jo psichofizinė konstitucija. Pagal tai žmonės skirstomi į keturias pagrindines grupes:

- 1) žmonės, turintys žinių ir šviečiantys kitus (tai šventikai, mokytojai, globėjai, auklėtojai, psichologai, astrologai, gydytojai ir tie, kurie mokina teisingos gyvensenos);
- 2) vadovai ir gynėjai (tai valstybių vadovai, įmonių ir įstaigų direktoriai, kariškiai, policija, mokesčių inspekcija);
- 3) verslininkai (visi, susiję su prekyba, ūkine ir gamybine veikla);
- 4) darbininkai (visi, kurie yra pavaldūs ir užsiima fiziniu darbu).

Pareigos, susijusios su gyvenama vieta (kūnu), dar klasifikuojamos pagal lytį ir giminystės ryšius, būtent:

- 1) vyro pareigos;
- 2) žmonos pareigos;
- 3) tėvo pareigos;
- 4) motinos pareigos;
- 5) sūnaus ar anūko pareigos;
- 6) dukters, anūkės pareigos;
- 7) senelio pareigos;
- 8) močiutės pareigos.

Ir galiausiai dar reikia atsižvelgti į pareigas, kurias mums uždeda gyvenimo aplinkybės. Jų – daugybė, todėl pateiksiu tik pagrindines:

- 1) pilietinės pareigos;
- 2) pareigos, susijusios su mūsų priklausomybe tam tikrai žmonių grupei;
- 3) pareigos draugams ir tiems, kurie mūsų atžvilgiu yra geranoriški;
- 4) piligrimo pareigos;
- 5) praeivio pareigos;
- 6) keleivio pareigos ir t. t.

Vedose pasakyta, kad žmogus, nevykdantis savo pareigų, pasmerktas degradacijai ir kančioms, ir tai tikrai taip. Tas, kuris atlieka savo pareigas, norėdamas patenkinti Viešpatį, pasiekia tobulumą. Tai patvirtinama *Śrimadbhagavatam* (1.2.13):

O geriausias iš dukart gimusių, todėl sakoma, kad patenkinti Dievo Asmenį yra aukščiausias tobulumas, kokį tik žmogus gali pasiekti, atlikdamas savo pareigas pagal kastą ir ašramą.

Skaitytojas: Gal paaiškinkite visas šitas klasifikacijas...

Autorius: Tai didelė tema, ir mes prie jos sugrįšime vėliau.

Skaitytojas: Atlikti savo pareigas man trukdo labai bloga karma. Tiesiog nėra jėgų. Bet tai reiškia, kad mano karma, neatlikus pareigų, dar labiau pablogės. Kažkokia neteisybė...

Autorius: Dievas garantuoja, kad jeigu žmogus stengiasi atlikti savo pareigas, bet jam vis nesiseka, jis anksčiau ar vėliau pasieks užsibrėžtą tikslą. Tačiau tai atsitiks tik tuo atveju, jeigu pareigos atliekamos, siekiant patenkinti Viešpatį.

Jeigu mes pasikliausime tik savo jėgomis, tai galiausiai galime pulti į visišką nevilgtį. Taip atsitinka, kai likimas iš mūsų atima bet kokias jėgas ir pareigų atlikimas tampa neįmanomai sunkus. Bet jeigu žmogus savo veikloje atsižvelgia į Dievo lūkesčius ir apeliuoja į Jo malonę, tai netgi sunkiausiais gyvenimo momentais jis išsaugo tikėjimą, kad viskas bus gerai. Galiausiai taip ir atsitinka, bet tik tiems, kurie remiasi dvasinėmis žiniomis ir turi tvirtą intelektą.

Skaitytojas: Tai tik teorija. Vargu ar kas nors gali suprasti, ką tai reiškia – pasikliauti ne savimi, o Dievu.

Autorius: Jūs teisus, norint tai suprasti, reikia bent jau būti dorybės *gunoje*. Jeigu mes paklausime žmogaus, esančio dorybės *gunoje*, kodėl jis laimingas, jis atsakys, kad taip yra Viešpaties malonės dėka. Paprastai toks atsakymas suprantamas kaip pajuokavimas ar išsisukinėjimas, bet iš tikrųjų tai yra labai rimtas atsakymas. Taigi, jeigu žmogus nėra dorybės *gunoje*, jam labai sunku suprasti, kas tai yra Viešpaties malonė.

Skaitytojas: Ką gi daryti?

Autorius: Norint pakilti į dorybės *guną*, viską reikia daryti iš pareigos jausmo. Suvokimas, ką ir kodėl tai darai, ateis vėliau.

Skaitytojas: Bet aš negaliu užsiimti kažkokia veikla, nesuprasdamas jos prasmės.

Autorius: Dorybės *guna* nuo kitų *gunų* tuo ir skiriasi, kad žmogus, esantis jos globoje, atlieka savo pareigas taip, kaip nurodyta šventraščiuose. Kartais jis gali nesuprasti, kodėl atlieka vienus ar kitus veiksmus, tačiau išsaugo tvirtą įsitikinimą, kad šventraščiai negali vesti blogu keliu. Ilgainiui praktikos eigoje jam atsiranda supratimas. Pavyzdžiui, po įšventinimo apeigų dvasinis mokytojas perduoda mokiniui *mantrą*. Pradžioje mokinys aplamai nesupranta jos prasmės, bet vis tiek laikosi mokytojui duotų įžadų ir galiausiai patiria giluminę *mantrų* prasmę.

Kai žmogus yra aistros *gunoje*, jis pasikliauja tik savimi. Todėl nėra jokios garantijos, kad vieną gražią dieną jis neišklys iš pasirinkto kelio. *Gunos* bet kada gali pajungti žmogaus protą, ir dėl savo blogos karmos jis pradės

degraduoti. Vienintelis protingas sprendimas – atsiduoti šventraščių globai ir besąlygiškai vykdyti jų nurodymus. Supratimas ateis vėliau, kartu su dorybės *guna*.

Jeigu mes atliekame savo pareigas su teisinga sąmone, tai yra, galvodami apie Aukščiausiąjį, tai Dievas asmeniškai imasi mus globoti. Norėdamas apsaugoti žmones nuo blogos karmos, Jis sukūrė dievišką visuomeninę sistemą, kuri vadinasi *varnašrama*. Tokia visuomenė vadovaujasi Vedų nurodymais, todėl kiekvienas jos narys apsaugotas nuo netikėtos ar atsitiktinės degradacijos. *Bhagavadgytoje* (4.13) Pats Viešpats kalba apie šią sistemą:

Pagal tris materialios gamtos gunas ir su jomis susijusį darbą Aš sukūriau keturis žmonių visuomenės skyrius. Nors Aš esu šios sistemos kūrėjas, žinoki, jog būdamas nekintamas, Aš nieko neveikiu.

Jeigu žmogus neatlieka *varnašramos* nurodytų ar savo prigimtinių pareigų, jis bus priverstas kentėti. Tai aiškina *Šrimadbhagavatam* (5.1.12, 14-16), Brahmos (mūsų visatos valdytojo) ir Prijavratos (vieno iš jo menedžerių) pokalbyje:

Visi paklūsta Aukščiausio Dievo Asmens valiai: ir rūstus atsiskyrėlis-asketas, ir tas, kurs pažino Vedų išmintį, ir jogas, pasiekęs tobulumą, ir didis filosofas, ir ne mažiau didis galiūnas. Niekas negali pasipriešinti Viešpačiui – nei vienas, nei drauge su kitais, nei turty galia, nei galingomis apeigomis. Niekas – nei smulkutė skruzdėlė, nei pats Brahma.

Mano vaike, Vedose pasakyta, kad kiekvienas žmogus pagal savo savybes ir veiklą priskiriamas vienai ar kitai varnai (filosofai, vadovai, verslininkai, darbininkai) ir ašramui (mokymasis, šeimininis gyvenimas, atsiribojimas nuo pasaulietinio gyvenimo ir visiškas atsižadėjimas). Visuomenės suskirstymas į varnas ir ašramus neišvengiamas, nes taip jau surėdytas šis pasaulis. Mes priversti atlikti savo pareigas, nurodytas varnašrama-dharmoje (dieviškoje visuomeninėje sistemoje), kaip jautis priverstas paklusti savo varovui, kuris jį valdo virve, pervertoje per jo nosį.

Brangus Prijavrata, priklausomai nuo to, kokios gunos mus įtakoja, Aukščiausias Viešpats duoda mums vieną ar kitą kūną ir atitinkamus džiaugsmus ir kančias. Todėl visada reikia būti pačiu savimi (atlikti savo pareigas) ir paklusti Aukščiausiam Dievo Asmeniui, kaip kad aklasis klauso savo vedlio.

Netgi išsivadavęs, visiškai tobulas žmogus neatsižada kūno, kurį jis gauna sutinkamai su savo karma. Nežiūrint to, jam negresia paklydimai: į visus džiaugsmus ir negeroves jis žiūri taip, kaip mes atsibudę žiūrim į savo sapnus. Todėl jis tvirtai eina dvasiniu keliu, saugodamasis veiklos, kuri gyvas būtybes verčia paklusti gamtos gunoms ir kaskart gyventi vis kitame kūne.

Skaitytojas: Na, ką gi, labai solidus išaiškinimas. O ką daryti, jeigu aš iš prigimties vadovas, bet nemėgstu bausti?

Autorius: Jūs turite pasirinkimą:

- 1) bausti teisingai ir už tai susilaukti laimingo likimo;
- 2) bausti netinkamai ir susilaukti nepavydėtino likimo;
- 3) visai nebausti ir degraduoti.

Skaitytojas: Suprasdamas savo netobulumą, aš vargiai galiu smerkti kažkieno poelgius, net jeigu tai bus mano vaikai ar pavaldiniai.

Autorius: Galite ar negalite – kitas klausimas, bet sutinkamai su savo visuomenine padėtimi jūs bet koku atveju turite tai daryti.

Skaitytojas: Netgi nepaisant savo netobulumo?

Autorius: Taip, jeigu to reikalauja jūsų pareigos. Taip, netgi suprantant, kad žmogus greitai nepasitaisys ir kad jūs duodate jam pastabas ne visai tinkamu tonu. Neteisingai išreikšta pastaba yra nuodėmė, ir už tai prisieis atkentėti. Tačiau nebaudžiant ir neauklėjant, kaltasis gali aplamai prarasti galimybę pasitaisyti.

Skaitytojas: Negalvojau, kad santykiuose tarp žmonių yra tiek daug uždelsto veikimo minu.

Autorius: Taip, ir tarpusavio santykiai, ir mūsų pareigos – visa tai tikrai sunku suprasti. Bet jeigu mes į šiuos dalykus numosime ranka, tada laimingo gyvenimo nėra ko tikėtis.

Išvada: žinodami, kad žmogaus charakteris keičiasi labai lėtai, mes turime persiorientuoti ir nelaukti, kad aplinkiniai žmonės ims sparčiai tobulėti. Tai liečia ir mus pačius, todėl, ugdant savo charakterį, nereikia forsuoti. Į tobulybę reikia eiti neskubiu, lygiu žingsniu. Kuo giliau mes įžvelgsime savo charakterio prigimtį, tuo geriau suprasime, kaip žmonėms sunku atsikratyti trūkumų. Šie atradimai padės mums būti gailėstingais ir geranoriškesniais savo artimųjų ir pavaldinių atžvilgiu.

Mes turime daugybę pareigų, kurias apsprendžia mūsų charakterio bruožai. Jas atliekant, reikia atsižvelgti į laiką, vietą, aplinkybes ir stengtis kuo labiau patenkinti Viešpatį. Tai vienintelis būdas tobulai atlikti savo pareigas. Neišpildę šių sąlygų, mes pasmerksime save tolimesnėms kančioms. Tas, kuris aplamai neatlieka jokių savo pareigų, neišvengiamai degraduos.

[Turinys]

Pareigų ignoravimas

Ir taip, mes gavome savo gyvenimui skirtą vietą. Būtent nuo jos priklauso, kokie bus mūsų santykiai su aplinkiniais žmonėmis ir kokias pareigas turėsime. Kadangi mums duotą kūną įtakoja atitinkamas *gunų* derinys, tai ir mūsų sąmonė yra įsprausta į tam tikrus rėmus. Todėl mūsų veiklos galimybės apribojamos gyvenamos vietos (kūno) ypatumais, ir mes neturėtume puoselėti kažkokių iliuzijų dėl ypatingo aplinkinių žmonių elgesio su mumis – santykiai bus lygiai tokie, kokius mes užsitarnavome.

Skaitytojas: O kaip sužinoti, ką mes užsitarnavome?

Autorius: Na, sakykim, jūs ieškote darbo. Jeigu jus visur pasitinka susiraukę, greičiausiai tai yra jūsų nuosava problema, išplaukianti iš jūsų charakterio bruožų visumos ir visai nesusijusi su išorinėmis aplinkybėmis.

Skaitytojas: Galbūt, bet tai pripažinti – och, kaip sunku!

Autorius: Na, žinoma. Savikritika užsiima tik pakankamai protingi žmonės, turintys neblogai išvystytą intelektą. Toks žmogus supranta, kad aplinkiniams, kaip ir jam pačiam, labai sunku tobulėti, todėl jis nuolaidžiai žiūri į kitų silpnybes ir išsidarinėjimus. Bet koks žmogus, kurio elgesys mums nepatinka, yra įkalintas savo psichikos ir fizinio kūno narve, ir todėl jam tikrai sunku ką nors pakeisti savyje

Pažvelkime į bet kurį gyvūną. Jo kūnas su visais savo psichofiziniais ypatumais – tai narvas, kuriame negalima atsikratyti egoizmo, nes gyvūnai neturi reikiamai išvystyto intelekto. Todėl jų galimybės tobulėti – minimalios. Tai suprasdamas, protingas žmogus nekreips dėmesio į jį apstaugiantį šunį, nes tai yra tokia šio mielo gyvūnelio pareiga – loti ir net staugti.

Skaitytojas: O jeigu jis raitoja gerklę prieš savo šeimnininką?

Autorius: Taip neapskaičiuotai elgdamasis, jis rizikuoja likti be pietų. Bet pykti ant šuns už besaikį lojimą – kvaila, geriau leisti jam kurį laiką papasninkauti. Likęs be didžiausio savo malonumo, jis greitai susipras, kaip reikia elgtis.

O štai kokiam nors baobabui net ir maisto trūkumas nieko nepadės. Laistyk nelaistęs, tręšk netręšęs – vis tiek jis stiebsis į saulę. Tik pakeitus apšvietimo kampa, galima pakeisti medžio augimo kryptį.

Skaitytojas: O kaip visa tai atrodytų žmonių atžvilgiu?

Autorius: Šiuo atveju žmogų reikia sugebėti įkvėpti ir gražiai su juo elgtis, tokiu būdu iš lėto nukreipiant jo intelekto veiklą reikiama kryptimi.

Skaitytojas: Žmonės nevienodi – vieni nori pasitaisyti, kiti – ne.

Autorius: Sielos gilumoje kiekvienas nori būti geresnis, bet ne kiekvienas teisingai supranta, į kurią pusę reikia pasiduoti. Be to, visa tai priklauso nuo amžiaus, psichofizinės konstitucijos ir intelekto ypatumų, todėl vieni žmoneliai keičiasi greičiau, kiti – lėčiau.

Skaitytojas: Kodėl žmonės, turėdami vieną ir tą pačią kūno sandarą, taip skiriasi savo vidiniu pasauliu?

Autorius: Grubusis kūnas, vaizdžiai kalbant, nulipdomas ant subtilaus kūno karkaso. Ir kiekvieno žmogaus fizinis kūnas daugiau ar mažiau savo išvaizda skiriasi nuo kitų žmonių kūnų. Tai reiškia, kad skiriasi ir jų subtilūs kūnai (protas, intelektas, netikras ego). Todėl iš kiekvieno žmogaus galima laukti tik tokio bendravimo ir tokių pokyčių, kuriuos nulemia jo sąmonė, pati, savo ruožtu, būdama apribota subtilaus ir grubaus, fizinio kūno.

Skaitytojas: Nuo jūsų kalbų jaučiuosi taip, tarytum sėdėčiau zoologijos ar anatomijos pamokoje. Aš nebendrauju su baobabais, bet štai su žmona turiu problemų. Ji visai nesiruošia suprasti, kad jos besiveržiančios per kraštus emocijos man trumpina gyvenimą.

Autorius: Tai, ką aš kalbėjau apie narvą, kuriame mes uždaryti, turėtų jums padėti teisingiau vertinti savo žmoną. Jeigu mes negalime atsižvelgti į artimo žmogaus psichikos ypatumus, tai nesitikėkime laimingo šeimyninio gyvenimo.

Skaitytojas: Kuo čia dėta žmonos psichika? Tiesiog ji per daug emocionali. Argi galima taip audringai reaguoti į kiekvieną griežtesnį žodį?

Autorius: Jeigu taip kalbate, vadinasi, blogai įsisavinote tai, ką mes kalbėjome apie skirtingas psichofizines konstitucijas, užtat nesuprantate, kad didelis moterų emocionalumas – tai tik viena iš jų konstitucijos ypatybių.

Skaitytojas: Man nerūpi žmonos konstitucija, aš tik noriu, kad ji išmoktų su manimi kalbėti ramiai ir protingai.

Autorius: Jeigu jau taip, tai pirmiausia jūs turėtumėte baigti kursus apie bendravimą su baobabais.

Skaitytojas: Man jie nerūpi. O maniškė tikriausiai sugebėtų nukamuoti net baobabus, ir dar taip, kad jie prabiltų, norėdami apsaugoti savo kančias nuo tokio bendravimo.

Autorius: Įdomu. Jūs pripažįstate baobabo teisę nekalbėti, nes jis kitaip negali, o pripažinti, kad moteris kalba daug temperamentingiau, nes jos jautrumas šešis kartus didesnis už vyro, jūs nenorite.

Skaitytojas: Kaip galima sakyti, kad maniškė šešis kartus jautresnė už mane? Juk mano nervų sistema irgi turi ribas. Gal aš dar jautresnis už ją.

Autorius: Bet juk jūsų prigimtis būtent tokia – vyriška, ir todėl jūs, norite ar ne, bet esate žymiai mažiau jautrus, negu žmona.

Skaitytojas: Tačiau jos isterijų mano nervai neatlaiko.

Autorius: Tai vis todėl, kad jūs niekaip nesuprantate, jog moteriškas kūnas turi savo ypatumus. Bendraujant su moterimis, jį tai būtina reikia atsižvelgti. Tada bus galima ramiau reaguoti į natūralias žmonių silpnybes. Jeigu jūs nekaltinate medžio dėl to, kad jis nekalba, tai būkit nuoseklus ir nekaltinkit žmonos dėl natūralių jos charakterio trūkumų.

Skaitytojas: Vadinasi, ji turi pilną teisę suruošti man parodomuosius isterijos seansiukus? O aš tvirtinu, kad neturi, nes vis tik yra tam tikri teisingumo dėsniai, ir jos isterijos – tai prievarta mano atžvilgiu.

Autorius: Taigi, žmona savo moteriškame kūne neturi teisės elgtis kaip moteris, šitai jūs norite pasakyti? Ir po draug neturi teisės būti žymiai jautresnė vyrui ir vaikams, nes tai neteisinga, ar ne? Vėlgi, ar teisinga, kad pastoja tik moterys? Kokią teisę jos turi gimdyti ir maitinti kūdikius savo, o ne vyro krūtine?

Reikėtų atimti iš moterų šias teises ir atiduoti jas vyrams, kaip daug jautresnėms natūroms. Gal tada, pagaliau, ir vaikai išaugtų geresni. Na, kaip, aš teisingai supratau jūsų mintį?

Skaitytojas: Nežinau, bet jūsų žodžiuose nematau jokios logikos.

Autorius: Tai sudėtinga tema. Sunku spręsti, už ką žmogų galima kaltinti, už ką negalima. Pavyzdžiui, tikrai nėra jokios prasmės kaltinti moterį dėl jos įgimto emocionalumo. Tai pati natūraliausia jos savybė, niekuo ne blogesnė už vyriškų manierų grubumą. Arba vaikas. Jo irgi negalima kaltinti dėl per didelio, mūsų akimis žiūrint, gyvumo, nes jo nervų sistemos aktyvumas keletą kartų didesnis, negu pas suaugusį žmogų.

Skaitytojas: Mano jaunėlis toks nepasėda, kad baisu. Negi aš turiu jį tai žiūrėti pro pirštus?

Autorius: Galite jį bausti už netikusias išdaigas, bet ne už temperamentą. Protingas žmogus niekada nepyks ant vaiko už tai, kad jis išdykęs ir daug ko nesupranta.

Moteris turi moteriškus charakterio bruožus, vyras – vyriškus, ir dėl to jų nereikėtų kaltinti. Pavyzdžiui, draša – vyriška ypatybė, baikštumas – moteriška, todėl nereikia stebėtis, kad moteris kažko išsigando, kai tuo tarpu vyras tą „kažką“ pasitinka drašiai.

Visa tai – mūsų gyvenamosios vietos (kūno) ypatumai. Mes negalime dirbtinai pakeisti jo psichofizinės veiklos. Jeigu vyras susimansys gimdyti vaikus, jis susidurs su didele problema. Galima darytis visokias operacijas ir neatpažįstamai pakeisti savo fizinį kūną, bet subtilaus kūno struktūros mes niekaip nepakeisime.

Skaitytojas: Girdėjau, kad jau daromos lyties pakeitimo operacijos, ir buvęs vyras, atrodo, netgi gali gimdyti.

Autorius: Gerai apsvarstykite tai, apie ką mes kalbėjome, ir patys spręskite, ar verta imtis tokių, tegu ir sėkmingų, invazijų į savo kūną. Subtilus žmogaus kūnas keičiasi palaipsniui, įtakojant norams. Veikla, neatitinkanti žmogaus lyties, neįmanoma, nepakeitus jo subtilaus kūno, nes būtent jis kontroliuoja visus organizme vykstančius procesus. Nežiūrint visų išorinių mūsų kūno permainų, *gunos* jį ir toliau įtakos taip, tarytum nieko nebūtų įvykę.

Atsižvelgiant į visa tai, vaikas, išnešiotas „buvusio“ vyro, vargu ar gims ir užaugs pilnaverčiu žmogumi. Ir ar patirs tokia naujai iškepta „moteris“ tikrą motinystės laimę, juk pas „ją“ išliks vyriškas subtilusis kūnas?

Skaitytojas: Kur galima daugiau sužinoti apie mūsų gyvenamą vietą?

Autorius: *Bhagavadgitoje* pateikta smulki gyvenamos vietos (kūno) analizė. Ten kūnas vadinamas vidiniu mūsų veiklos lauku. Jis sukurtas pagal subtilaus kūno (proto, intelekto ir ego) charakteristikas ir pritaikytas kontaktuoti su tais materialiais objektais, kurių mes siekiame.

Norint patenkinti savo norus pagal pasirinktąjį laimės tipą, mums reikalingas griežtai apibrėžto pavidalo fizinis kūnas. Todėl *gunos* pasistengia, kad mes gautume ir reikiamą kūną, ir atitinkamą aplinką – gamtą, klimatą, sociumą ir t. t., kurie mums padėtų patirti geidžiamą laimę.

Kiekviena gyvų būtybių rūšis turi savo nepakartojamus kūnus, kurie atitinka jų polinkius. Karvė vaikšto keturiomis, nes tai padeda išpildyti jos buvusius norus. Mums užtenka dviejų kojų. Beždžionė gali imti daiktus ir kojomis, ir rankomis; mes apsiribojame rankomis.

Tokiu būdu, gyvos būtybės išorinės veiklos lauką apsprendžia jos kūnas, kuris pats savaime yra buvusių norų ir poelgių rezultatas ir turi individualias galimybes.

Paradoksalu, bet materialus kūnas yra dvasinės sielos (tai yra, mūsų pačių) veiklos laukas. Todėl mums, sieloms, esančioms kūne ir užmiršusioms savo dvasinę prigimtį, atrodo, kad svarbiausias užsiėmimas – džiaugtis supančiu pasauliu duotojo kūno pagalba. Lakūno veiklos laukas – lėktuvas, o su juo kontaktuoja išorinis objektas – aerodromas. Taip ir sielai, klaidinamai neteisingo laimės supratimo, veiklos laukas yra materialūs protas ir juslės, o ją supantis materialus pasaulis – terpė, kurioje protas ir juslės randa norimą laimę. Visa tai sukurta tik tam, kad siela, būdama kūniškų malonumų nelaisvėje, pajustų jų tikrąjį skonį ir laikui bėgant suprastų, kad nieko nėra geriau už dvasinę laimę.

Skaitytojas: Aš dar sunkiai susigaudau sielos reikaluose. O kas liečia kūną, tai kodėl jūs taip smulkiai aiškinate, juk jis pas visus žmones praktiškai vienodas?

Autorius: Aš jau sakiau, kad nevienodas. Subtilūs žmonių kūnai labai skirtingi, todėl mes turime išmokti susikurti individualius santykius su kiekvienu atskirai paimtu žmogumi.

Subtilūs žmonių kūnai labai skiriasi ne tik nuo kitų gyvybės formų, bet ir tarpusavyje. Kiekvienas turi savo ypatingus polinkius, kuriuos atitinka skirtingi išoriniai veiklos laukai. Čia nėra jokių atsitiktinumų, viskas priklauso nuo mūsų norų buvusiuose gyvenimuose.

Skaitytojas: Bet mes gyvename toje pačioje teritorijoje, vadinas, ir veiklos laukas visiems vienodas?

Autorius: Skirtumai ne mus supančioje vietovėje su jos reljefu, o mentalinės erdvės, kurioje mes esame, ypatumuose. Nors mes visi gyvename toje pačioje teritorijoje, mūsų veiklos laukai labai skiriasi, kadangi visų interesai skirtingi. Mentalinė erdvė, palyginus su grubiu fiziniu kūnu, yra labiau daugiaplanė. Žmonės, žiūrėdami į vieną ir tą patį objektą, jį suvokia labai skirtingai. Pavyzdžiui, spiritą abstinentas vertina kaip nuodus, alkoholikui tai – vienintelis džiaugsmas, o chirurgui – dezinfekcijos priemonės. Šie vertinimai priklauso nuo mūsų psichikos, arba subtilaus kūno tipo. Kadangi jo ypatybės visada atspindi grubusis kūnas, tai atidžiai pažvelgus į žmogų, galima nustatyti jo interesų sferą.

Skaitytojas: Aha! Įdomu, kokie moters interesai?

Autorius: Moterys, sutinkamai su jų grubaus ir subtilaus kūnų prigimtimi, pagrinde mėgsta tvarkytis namuose, auklėti vaikus, džiaugtis viskuo, kas gražu... Vyrai tuo tarpu labiau linkę į veiklą už šeimos ribų.

Skaitytojas: Ar bus laiminga moteris, atliekanti vyriškas pareigas?

Autorius: Nors dėl susiklosčiusių aplinkybių ar charakterio ypatumų moterys dažnai daro tai, ką turėtų daryti vyrai, bet didesnės laimės dėl tokios veiklos jos nepatiria. Kartais dėl praeitame gyvenime neatidirbtos vyriškos karmos moterims netgi patinka užsimti vyriškomis pareigomis. Bet jeigu su aplinkiniais ir ypatingai su savo vyru ji elgsis labai vyriškai, tai tikrai nebus laiminga, nes iš moters laukiama būtent moteriško apsiėjimo. Dažnai, siekdamas kokių nors tikslų, jos suruošia vyrui tokį karnavalą, kurį, nerandant tinkamesnio žodžio, būtų galima pavadinti šunišku gyvenimu, bet tai nėra rezultatyvus metodas. Jeigu moteris visas problemas spręš su švelnumu ir nuolankumu, vyras pats, savanoriškai vaikščios prieš ją klupsčias ir dar jausis laimingas.

Tą patį galima pasakyti ir apie vyrus, kurie prievarta, be jokio švelnumo ir komplimentų siekia žmonių nuolankumo ir ištikimybės. Bet dar blogiau, kai vyras elgiasi kaip moteris ir su ašaromis skundžiasi žmonai savo sunkia dalia. Nesuprasdamas, kaip reikia elgtis vyriškame kūne ir neturėdamas atsakomybės jausmo, jis šitaip gali visiškai sugriauti žmonos pasitikėjimą juo.

Skaitytojas: O jeigu žmona elgiasi labai jau nepriklausomai ir mėgsta vyriškus darbus, – kaip tada elgtis vyrui?

Autorius: Netgi jei moteriai patinka užsiimti vyriškomis pareigomis, ji vistiek turėtų su juo tartis. Kaip ir vyrai, užsimanivusiam imtis skalbimo, geriau atsiklausti žmonos, kaip tai daryti. Daug žmonių, pasiekusių garbaus amžiaus, taip ir nesuprato, kokį kūną jie gavo, kaip juo naudotis ir kokios jų pareigos.

Jeigu moteris negali ar nenori elgtis moteriškai, tai vyras vistiek turi išlikti vyriškas. Tik taip galima priversti žmoną pajusti savo netinkamą elgesį ir pasitaisyti. Ginčytis su ja, nežinant jos moteriško kūno ypatumų, yra beviltiška, kaip ir bandyti auklėti vyrą grubumu, o ne švelnumu.

Skaitytojas: Vadinas, netinkamai reaguodamas į padidintą savo žmonos emocionalumą, aš nesiskaitau su jos teise būti moteriška?

Autorius: Taip. Jeigu mes gerai nesuvokiame moteriško kūno ypatumų ir kaltiname ją dėl veiksmų, būdingų tai psichofizinei natūrai, tai karmos dėsnis su laiku mums už tai gerai atseikės.

Skaitytojas: Taigi, reikalingos žinios tiek apie savo, tiek apie kitų kūnus – grubius ir subtilius, arba, kaip jūs vadinate, veiklos laukus. Kaip supratau, kiekvienas žmogus turi savo pareigas, atitinkančias jo psichofizinį kūną, tai yra veiklos lauką, ir vyrų bei moterų pareigos yra skirtingos.

Autorius: Taip, tai turi žinoti kiekvienas žmogus, aišku, jeigu jis nori būti laimingas. Mūsų psichofizinė natūra apsprendžia grubaus kūno veiklos lauką. Pagal tai ir pareigos. Jų neatliekant, neįmanoma būti laimingu.

Išvada: mes gauname tokį subtilų kūną, kuris visiškai atitinka mūsų buvusių norus ir poelgius, o pagal jį susiformuoja ir grubusis kūnas. Kartu su kūnu, kuris yra sielos veiklos laukas, mes gauname dar vieną – išorinį veiklos lauką. Tai – mus supantis pasaulis, visiškai atitinkantis mūsų kūno tipą. Ir kūnas, ir jį supanti aplinka skirti mūsų norų praeituose gyvenimuose įgyvendinimui bei atsiimti tinkamą atpildą už buvusią veiklą. Taigi visi kūnai tipai skirti tam tikrai griežtai nustatyta materialiai veiklai.

Žmogus, siekiantis laimės, privalo atlikti visas savo pareigas, kurias apsprendžia jo grubus ir subtilus kūnai. Ir svarbiausia pareiga – savo dvasinės prigimties pažinimas. Tas, kuris norėdamas pradžiuginti Viešpatį, be kalbų vykdo savo pareigas, gyvenime pasiekia visišką tobulumą ir išsivaduoja iš visų rūpesčių ir kančių. Tokia galimybė duota bet kokiam žmogui – tereikia nesavanaudiškai atlikti savo materialias pareigas ir kartu tarnauti Dievui bei visoms gyvoms būtybėms.

Žmogus, suvokęs savo dvasinius santykius su Viešpačiu, jau nebeturi jokių materialių pareigų, nežiūrind į tai, kad jis vis dar tebėra materialiam kūne. Kadangi visi jo norai yra dvasiniai, jo pareiga dabar – užsiimti tik dvasine praktika, nors iš gailėstingumo jis ir toliau rūpinasi kitais žmonėmis, duodamas jiems patį didžiausią turtą – dvasines žinias.

[Turinys]

Mūsų gyvenimo aplinkybės

Pakalbėkime apie aplinkybes, kurias mums sukuria likimo vingiai. Kita vertus, tą likimą kuriamės patys, nes aplinkybės priklauso nuo to, kaip mes, turėdami pasirinkimo laisvę, sąveikaujame su savo buvusiais ir dabartiniais norais ir poelgiais. Vėlgi, aplinkybes visiškai kontroliuoja amžinasis laikas ir materialios gamtos *gunos*. Savo ruožtu, laiką ir *gunas* valdo Aukščiausias Dievo Asmuo, kuris Supersielos pavidalu būna kiekviename kūne šalia ten esančios sielos, prižiūradamas, kad niekur nebūtų nukrypstama nuo teisingumo (karmos dėsnis).

Reikia pažymėti, kad kartais šventų asmenybių ir Dievo malonė, neatsižvelgdama į tai, kas mums priklauso pagal karma, keičia mūsų gyvenimo eigą.

Visos mūsų gyvenimo aplinkybės atsiranda ryšium su dieviškų teisingumo dėsnų veikla ir pasiekia mus karmos pavidalu arba kaip nepriežastinė Dievo ir šventųjų malonė. Tačiau bet kokiose aplinkybėse mes turime pasirinkimo laisvę, kaip į jas reaguoti.

Skaitytojas: Šį pasirinkimo laisvės klausimą aš neseniai nuodugnai apmąščiau, bet vietoj aiškumo atsirado daug abejonių. Nes jeigu mūsų gyvenimą sąlygoja turimo kūno galimybės, tai apie kokią pasirinkimo laisvę galima kalbėti? Aš suprantu taip: pasirinkimo laisvė reiškia, kad aš pats nustatau, kiek metų ir kokiame kūne gyvensiu, ir kaip elgsiuosi. Bet jeigu aš negaliu pasirinkti nei gyvenimo trukmės, nei kūno pavidalo, o mano poelgius kontroliuoja laikas ir *gunos*, tai kaip tada pasireiškia manoji pasirinkimo laisvė?

Autorius: Jūs galite visa tai rinktis, tik ne dabartiniame laike, o ateityje. Tarp kitko, kai kurių planetų gyventojai panorėję gali bet kada keisti savo kūno formą. Tai reiškia, kad jie turi didesnę pasirinkimo laisvę, negu mes.

Skaitytojas: O kaip apribota mūsų pasirinkimo laisvė?

Autorius: Mes negalime atsispirti laiko poveikiui ir negalime pasirinkti to, ką jau turime, būtent kūno. Tačiau kalbant apie gyvenimo aplinkybes, mes jau galime rinktis – priklausyti nuo jų, ar ne. Laikas ir kūnas – tai mūsų karma iš praeities, o aplinkybės – dabartinė ir būsima karma.

Skaitytojas: Labai jau ankšti rėmai. Kur čia ta laisvė?

Autorius: Nesvarbu, ankšti ar platūs rėmai, mes visada turime galimybę pasirinkti dvasinę būseną. O ji palaipsniui ne tik praplečia tuos rėmus, bet galiausiai visai juos sulaužo. Iš tikrųjų mūsų pasirinkimo laisvė yra absoliuti, nes absoliučiai niekas netrukdo rinktis, ko norime – ar dvasinės laimės, ar materialių kančių.

Skaitytojas: Jeigu teisingai supratau, tai mūsų gyvenimo trukmė, gimimo laikas ir kūnas atitinka buvusius norus ir poelgius. Toks buvo pasirinkimas, todėl prisieina gimti ten, kur priklauso, ir tokiam kūne, kurį užsitarnavome. O pasirinkti, vadinasi, galime savo veiksmus vienoje ar kitose aplinkybėse.

Autorius: Viskas teisingai. Taip atrodo mūsų riboti sugebėjimai būti laisvais materialiam pasaulyje ir neribota galimybė siekti dvasinių dalykų.

Skaitytojas: Kaip laimėti bet kuriomis gyvenimo aplinkybėmis ir kaip visada elgtis teisingai?

Autorius: Visose netikėtai atsirandančiose situacijose teisingai orientuotis gali tik žmogus, turintis tvirtą intelektą ir žinojimą apie šio pasaulio vienovę ir teisingumą. Tačiau net labai išmanančiam žmogui likimas gali suorganizuoti sudėtingą situaciją, kurioje jis neapsieis be dvasinio vedlio. Norint teisingai naudotis pasirinkimo laisve, toks vadovas būtinas.

Skaitytojas: Negi ir protingas žmogus kartais pasiduoda likimo užgaidoms?

Autorius: Būna ir pasitaiko. Imkime lytinį potraukį. Jis būna toks stiprus, kad vedęs vyras netikėtai įsimyli kokią nors moterį ir įsivaizduoja, kad tai jo dabartinis noras. Tačiau tikrumoje šį jausmą įžiebė bloga karma, o jos pasekmės aiškios – dideli nesutarimai arba net šeimos iširimai. Tačiau dvasinio mokytojo pagalbos dėka tą karma galima įveikti.

Skaitytojas: Nejaugi žmogus gali įveikti tokį stiprų jausmą kaip meilė, ir elgtis ne taip, kaip jis pats nori, bet taip, kaip nurodo mokytojas?

Autorius: Jeigu santykiai su mokytoju pakankamai rimti, tai prisieis rinktis – arba jo nurodymai, arba ta nuodėminga meilė. Protingas žmogus vis dėlto pasistengs įsiklausyti į mokytojo žodžius.

Skaitytojas: O šeima, vaikai negali turėti bent kokį poveikį tokioje situacijoje?

Autorius: Mes kalbame apie atvejį, kai žmogus pats pamina šeimyninius santykius.

Skaitytojas: Vadinasi, ir protingas žmogus, paveiktas moteriškų kerų, gali patirti nuopuolį?

Autorius: Vedos sako, kad moteris gali atimti protą net ir išmintingiausiam žmogui. Todėl visišką poelgių laisvę turi tik tas žmogus, kuris turi glaudžius santykius su dvasiniu mokytoju.

Tačiau tęskime pokalbį apie mūsų gyvenimo aplinkybes. Išsiaiškinkime, ką aplamai reiškia šie žodžiai ir kaip išmokti jas įveikti.

Kadangi visatoje vykstantys procesai periodiškai keičiasi, keičiasi ir mūsų materialios egzistencijos sąlygos. Kiekviena planeta turi savo charakterį, kuris mus irgi įtakoja, priklausomai nuo to, kokiame savo orbitos taške yra pati planeta. Jų visuma kiekvieną sekundę kuria nepakartojamas situacijas, įtakančias žmogaus psichinę bei

fizinę būklę ir stimuliuojančias jį atitinkamai elgtis. Kitaip sakant, provokuoja įvykių eigą. Visa tai ir sudaro besikeičiančias mūsų gyvenimo aplinkybes.

Skaitytojas: Vadinasi, visos aplinkybės priklauso tik nuo planetų išsidėstymo, o tuo pačiu ir jų poveikių kombinacijos? O kaip suderinti su laiko ir *gunų* visagalybe?

Autorius: Labai paprastai. Laikas ir *gunos* įtakoja tiek mūsų protą, tiek ir pačias planetas, kurioms toks poveikis suteikia tam tikras individualias charakteristikas, veikiančias mūsų sąmonę. Laiko ir *gunų* paskirtis – prikišamai parodyti, kokios mūsų norų ir poelgių pasekmės.

Laikas ir *gunos* įtakoja ne tik pavienių žmonių, bet ir jų didelių susitelkimų psichinę būseną, kas taip pat kuria mūsų gyvenimo aplinkybes.

Skaitytojas: Vadinasi, mus išstingančių situacijų priežastis yra ta, kad *gunos* ir laikas, įtakodami pasaulį, sukuria tam tikrą psichinę terpę?

Autorius: Taip, tik reikia žinoti, kad laikas ir *gunos* įtakoja ne tik erdvę, bet ir mūsų kūnus, *praną*, jusles, protą, intelektą ir egoizmą. Todėl bet kuriuo metu, priklausomai nuo karmos, mes galime susirgti ar pasveikti, nuliūsti ar pralinksėti. Tai yra mūsų vidinės aplinkybės. Tačiau bet kokioje situacijoje, kai tik žmogus pradeda galvoti apie dvasinius dalykus, jis tampa ne toks priklausomas nuo laiko ir *gunų* įtakos, kuri tuo mažesnė, kuo labiau žmogaus gyvenimas užsipildo dvasingumu. Pirmiausia materija nustoja kontroliuoti jo psichiką. Tai pasireiškia tuo, kad žmogus nepraranda galvos ir išlaiko vidinę ramybę bet kokiose gyvenimo aplinkybėse. Vėliau ir jo kūnas darosi atsparesnis *gunų* poveikiui, tačiau net ir tada, išmušus mirties valandai, reikės jį palikti.

Tokiu būdu mūsų gyvenime yra neįveikiamos aplinkybės, bet tai nereiškia, kad joms susiklosčius, mes neturime pasirinkimo laisvės. Pavyzdžiui, dvasingas žmogus net mirties valandą prisimena Dievą, ir todėl, kūnui nustojus funkcionuoti, keliauja į dvasinį pasaulį. O kuo mažiau dvasinių siekių, tuo sunkiau atsilaikyti aplinkybių spaudimui.

Skaitytojas: Ar dvasiniam tobulėjimui pasišventusiam žmogui galima sudaryti teisingą horoskopą?

Autorius: Kuo labiau jis atsidėjęs dvasinei tarnystei, tuo netikslesnis bus jo horoskopas. Toks žmogus visiškai priklauso nuo Dievo malonės. Net jo mirties laikas gali būti perkeltas, jau nekalbant apie mažiau reikšmingus įvykius. Žinoma, tai neliečia žmonių, kurie neužsiima dvasine praktika.

Skaitytojas: Ar horoskopas gali numatyti Dievo malonę?

Autorius: Dievas nepriklauso nuo planetų judėjimo ir materialaus laiko, todėl horoskopas gali numatyti tik dvasinius žmogaus polinkius, bet ne Dievo malonę.

Skaitytojas: Vadinasi, materialistui kaip ir nėra jokių aplinkybių, jį įtakoja tik laikas ir *gunos*, kurių įveikti neįmanoma, o tada ir jokios pasirinkimo laisvės nėra.

Autorius: Laikas ir *gunos* bet koku atveju kuria įvairias gyvenimo aplinkybes. Apart jų, yra dar viena aplinkybė, įtakojanti mūsų gyvenimą – tai pasirinkimo laisvė: pasiduoti kylantiems norams ir aplinkybėms, ar geisti ko nors kito. Mes turime visišką teisę elgtis sutinkamai su dabartiniais norais, o ne su buvusiais. Tai ir yra pasirinkimo laisvė. Tačiau pilnai ją realizuoja tik žmonės, turintys stiprų intelektą arba mokytoją su tokiu intelektu.

Skaitytojas: O man atrodo, kad aplinkybės daugiausia priklauso nuo mus supančių žmonių poelgių ir kitų išorinių faktorių: visuomeninės santvarkos, gamtinių sąlygų. Visa tai įspraudžia mus į labai ankštus rėmus, todėl nelabai ką gali rinktis. Ateina žiema, ir mes šalame; vasarą kamuoja karštis. Argi galima pakeisti šias aplinkybes?

Autorius: Žmonių poelgiai ir įvairūs išoriniai faktoriai, be abejo, įtakoja mūsų gyvenimo sąlygas. Ir apie rėmus teisingai pasakėte. Visa tai, savo ruožtu, priklauso nuo laiko ir *gunų*, dar įtakojančių ir planetų judėjimą, kurios irgi daro mums poveikį. Štai kiek faktorių griežtai kontroliuoja mūsų gyvenimą. Todėl mes tai džiaugiamės, tai kenčiame, ir niekada negali nuspėti, kas su mumis atsitiks sekančią akimirka, valandą ar dieną. Tokia įvykių kaita ir yra mūsų materialaus gyvenimo aplinkybės. Tačiau visada išlieka pasirinkimas, kaip į jas reaguoti. Teisingas elgesys, vadovaujantis šventraščių nurodymais, netgi sunkiausiomis gyvenimo aplinkybėmis visada prišaukia dorybės *guną*, kuri pirmiausia pagerina mūsų vidinę būseną, o paskui ir išorines gyvenimo sąlygas. Toli gražu ne visi sugeba teisingai elgtis įvairiose aplinkybėse, o tik tie, kurie nuolatos stiprina ir valo savo intelektą. Štai toks intelektas yra vienintelė aplinkybė, didinanti mūsų pasirinkimo laisvę.

Skaitytojas: Tik nesakykite, kad protingiems žmonėms žiemą nešalta, o vasarą nekaršta.

Autorius: Šąla ir jie, tačiau tuo pat metu išlaiko vidutinę ramybę ir visiškai nesijaudina. Tokie žmonės Vedose vadinami *dhiromis* – žmonėmis, turinčiais tvirtą intelektą. Apie tai galima pasiskaityti *Bhagavadgytoje* (2.55-66):

Aukščiausias Dievo Asmuo tarė: O Partha, kai žmogus atsisako visų troškimų tenkinti savo jusles, kuriuos prasmano protas, ir kai šitaip apsisvalęs protas pasitenkina vien savuoju „aš“, sakoma, kad jo sąmonė yra visiškai transcendentinė.

Kieno proto neįaudina net trejopos kančios, kas nedžiūgauja laimėje, kas atsikratė prisirišimo, baimės bei pykčio, tas vadinamas nepajudinamu išminčiumi.

Kas materialiam pasaulyje vienodai pasitinka gėrį ir blogį, kas susidūręs su jais nei džiaugiasi, nei peikia, tas turi tobulą žinojimą ir ištikimai bei nuosekliai juo vadovaujasi.

Kas sugeba savo jusles atitraukti nuo jusliu objektu taip, kaip vėžlys įtraukia šarvan savo galūnes, tas turi tobulą sąmonę.

Siela, esanti kūne, gali susilaikyti nuo juslinių malonumų, bet potraukis jusliu objektams išlieka. Patyrusi tobulesnį skonį, ji susituri nuo juslinių malonumų ir įsitvirtina Dievo sąmonėje.

Juslės tokios stiprios ir neramios, o Ardžuna, kad prievarta užvaldo net išmintingo, besistengiančio jas valdyti žmogaus protą.

Tvirty intelektualo žmogumi laikomas tas, kuris visiškai kontroliuoja savo jusles, o sąmonę sutelkia į Mane.

Žmogui mąstant apie jusliu objektus, išsivysto potraukis jiems. Potraukis gimdo geismą, o geismas virsta pykčiu.

Pyktis galutinai paklaidina, o paklydimai aptemdo atmintį. Kartu su atmintimi dingsta intelektas, o tas, kuris prarado intelektą, vėl puola į materialiu kančių vandenyną.

Tačiau tas, kuris prie nieko neprisiriša, niekam nejaučia priešiško, laikosi reguliuojančių principų ir suvaldo jusles, tas pasiekia išsivadavimą ir laimi visišką Viešpaties malonę.

Kas patenkintas dvasinės sąmonės būseną, tam jau neegzistuoja trejopos materialios kančios. Turėdamas tokią džiaugsmingą sąmonę, žmogus gyvena intelekto veiklos lygyje.

Kas nesusijęs su Aukščiausiuoju, tas neturi nei transcendentinio intelekto, nei sutelkto proto, o be jų neįmanoma vidurinė ramybė. O be ramybės ar galima laimė?

Skaitytojas: Ilga citata, bet man vis tik neaišku, kaip pasireiškia mūsų pasirinkimo laisvė mirties metu, kai situacija visai be išeičių.

Autorius: Sielai nėra nei beviltiško situacijų, nei mirties. Jeigu žmogus suvokia, kad jis yra siela, tai mirties valandą visai nesikankina. Tai reiškia, kad jis teisingai panaudojo jam duotą pasirinkimo laisvę. Bet jeigu žmogus įsikibęs laikosi kūniškos gyvenimo sampratos, mirties valandą jam būna baisu. Tokia vidinė būseną labai apriboja pasirinkimo laisvę.

Skaitytojas: Bet ir tam, kuris supranta, kad jis yra siela, o ne kūnas, ir tam, kuris šito nesupranta, reikės mirti. Nematau jokios pasirinkimo laisvės. Kodėl sakote, kad pirmasis turi kažkokį pranašumą? Kas iš to, kad jis žino, jog miršta tik kūnas? Vis tiek kojas į duris išties.

Autorius: Žmogus, esantis dvasinėje platformoje, nesijaučia mirštančiu. Jeigu jis tuo metu koncentruojasi į dvasinę realybę, tai palikęs šį materialų kūną, gauna dvasinį ir patenka į dvasinį pasaulį. Praktiškai jis net nepastebi, kuriuo metu mirtis pasiima jo kūną. Taigi tokio žmogaus gyvenimo baigtis visiškai kitokia, negu to, kuris gyvena, nesirūpindamas savo gyvenimo prasmingumu. Kūnas būtinai kada nors miršta, bet kur po to eina jame buvusi siela, priklauso nuo mūsų pasirinkimo. Štai taip mirties metu pasireiškia mūsų laisvė rinktis realybę, kurioje atsidursime, palikę nuodėmingą kūną.

Skaitytojas: Tačiau žmogus, po kūno mirties nepatekęs į dvasinį pasaulį, galvos, kad likimas su juo pasielgė neteisingai?

Autorius: Jūs teisus, tokią skriaudą jaučia daug žmonių ir nuo to nesijaučia laimingesni. Jeigu žmogus visą gyvenimą laikė save kūnu ir tik juo rūpinosi, tai jis visada jautėsi nuskriaustas, kad su juo elgiamasi neteisingai. Toks žmogus negali tikėtis nei palankesnio sekančio gimimo, nei vidinės ramybės šiame gyvenime.

Skaitytojas: Kodėl žmogus, rūpindamasis savo kūnu, nuolatos galvoja, kad su juo neteisingai elgiamasi?

Autorius: Kad ir dėlto, jog jo kūnas sensta. Kam tai atrodo teisinga? Matydamas artėjančią senatvę, jis įsivaizduoja, kad likimas jo atžvilgiu yra neteisingas.

Žmogus, įtikėjęs į kūnišką gyvenimo koncepciją, nuolatos patiria įvairius vargus. Mirties metu jis jaučiasi tiesiog baisiai. Suprantama, nemirtinga siela niekada nesusitaisys su savo mirties faktu, laikydama tai didžia neteisybe, nes ji, įtakojama netikro ego, laiko save kūnu.

Tokio žmogaus ateityje laukia dar didesnės kančios. Palikęs mirusį kūną, jis supranta, kad apsigavo, kad yra tebegyvas, nors visi galvoja, kad jis jau suvedė sąskaitas su šiuo pasauliu. Būdamas subtiliame kūne, jis labai pergyvena, kad jį laiko mirusiu, ir kad šitaip beprasmiškai gyveno, nesidomėdamas savo tikrąja dvasine prigimtimi, todėl dabar jo laukia ne dvasinė laimė, o naujos materialios kančios naujame kūne. Tai suprassdamas, jis dar labiau kankinasi. Galiausiai jis turi keliauti į tokią vietą, kurioje reikės atsakyti už visas nuodėmes. Apsivalymas ten visada būva labai ir labai skausmingas.

Skaitytojas: Nejaugi vien tik dėl skirtingos vidinės būsenos mirties metu žmonės turės patirti tokias siaubingai skirtingas pasekmes? Štai koks neteisingas mūsų likimas! Įsivaizduojate, užtenka tik kažką pagalvoti, ir vieni gauna laimę, o kiti – kančias. Tačiau mirtis gali būti tokia sunki, kad tiesiog nepavyks prisiminti Dievo. Kažkokia loterija... Jeigu visa tai tiesa, tai kam tada gyventi?

Autorius: Tikrai, iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad pasaulis neteisingas. Bet pažvelkime giliau. Likimas kaip įmanydamas stengiasi mus išmokyti, ko reikia siekti, o ko ne. Nežiūrint laiko galybės ir pakankamai ankštų mūsų gyvenimo rėmų, Viešpats duoda mums kuo didesnes galimybes įveikti bet kokias gyvenimiškas aplinkybes. Tikrai ne viskas priklauso nuo paskutinių gyvenimo minučių. Jeigu mes praktikuosime dvasinį gyvenimą, tai mirties valandą niekas mums nesutrukdys sutelkti savo mintis į Dievą. Tokiu būdu, nepriklausomai nuo nieko: turimo kūno,

laiko ir *gunų*, – mes pasieksime amžiną laimę, jeigu visada teisingai elgsimės. Todėl negalima sakyti, kad mūsų likimas neteisingas.

Skaitytojas: Tai jūs tvirtinate, kad laimė priklauso nuo mūsų vaizduotės? Vadinasi, geriausia nieko neveikti, o tik nepaliaujamai galvoti apie Dievą.

Autorius: Kažkiek jūs teisus. Bet supraskite, kad nuolatos galvoti apie Dievą, nieko daugiau neveikiant, nėra taip paprasta, ir tai, beje, yra tobulas sąmonės lygis. Taip pat čia ne vaizduotės reikalas. Galvodami apie Dievą, mes proto dėka realiai kontaktuojame su Juo. Būdamas tokiame aukštame sąmonės lygyje, žmogus jau nebeturi jokių kitų pareigų. Jo nejaudina nei alkis, nei šaltis, nei bet kokie kūno pokyčiai. Tačiau tokių šventųjų ne tik Žemėje, bet ir visoje visatoje yra labai mažai. Jeigu kas nors nori pamėginti imituoti tokį sąmonės lygį, tai tegu pirma apsieina be miego, be valgio ir be pastogės, išlaikydamas ramų protą.

Žmogus, kuris iš tikrųjų yra pasinėręs į dvasinę realybę, nebeturi jokių poreikių, todėl gali nesirūpinti kūno palaikymu ir nuolatos galvoti apie Dievą. Tačiau jeigu sąmonė yra dar bent kiek užsiteršusi, tada pilnai pasinėrti į dvasines sferas nepasiseks, nes anksčiau ar vėliau atsiras rūpesčiai, susiję su kūno poreikiais.

Skaitytojas: Štai jūs ir prisipažinote, kad vien mintimis apie Dievą gyventi neįmanoma, reikia pasirūpinti ir kūnu.

Autorius: Taip, bet rūpinantis kūnu, reikia galvoti apie Dievą. Tai pats svarbiausias dalykas pasaulyje. Nuolatinės mintys apie Dievą keičia visą mūsų gyvenimą.

Skaitytojas: Pirmiau jūs sakėte, kad viskas priklauso nuo mūsų vidinės būsenos, o ta būsena priklauso nuo mūsų poelgių. Dabar tvirtinate, kad viskas priklauso nuo mūsų minčių. Pasiaiškinkite, prašau.

Autorius: Bet kokio netikusio poelgio nuodėmingumą apsprendžia ne tik pats veiksmas, bet ir mintys, tuo metu užvaldžiusios žmogų. Todėl mūsų mintys ir norai yra svarbiausi poelgiai, nors tai suprasti tikrai sunku.

Visa žmogaus veikla šiame pasaulyje vyksta prote. Jame atsirandantys norai nulemia būsimo kūno tipą. Mūsiškė laimės koncepcija intelektu generuoja norus, kurie paskui patenka į protą ir laukia savo valandos, kai bus išpildyti. Jeigu iki gyvenimo pabaigos jie nebus realizuoti, tai būtinai įtakos būsimo kūno formavimą.

Užsilikę norai mirties metu sužadina ištisą minčių spiečių, kurios ir formuoja tam tikrą vidinę būseną. Taip žmogus sekančiame gyvenime gauna kūną, kuris labiausiai tinka realizuoti jo priešmirtinius norus. Todėl, bendrai paėmus, ypatingo skirtumo tarp norų, minčių ir poelgių nėra, bet jeigu pažiūrėsime detaliau, tai pirmiausia iš atminties gelmių atsiranda neaiškus impulsas, paskui keičiasi nuotaika, paskui formuojasi mintys, paskui atsiranda norai ir galiausiai viską vainikuoja poelgiai. Visa ši intelekto ir proto veikla baigiasi tuo, kad mes gauname tokį kūną ir likimą, kurių nusipelnėme.

Skaitytojas: Jeigu svarbiausia veikla vyksta prote, tada mūsų mintys ir norai turi būti nukreipti į tai, kuo mes labiausiai turėtume rūpintis gyvenime, taip? Gerai, vadinasi, tie, kurie gyvena niekuo nesirūpindami, kuriems į viską nuspėjauti, yra geresnėje padėtyje. Iš jūsų žodžių darasi išvada, kad jeigu aš turiu gerą vaizduotę, tai kad ir kaip besielgčiau, vis tiek gausiu amžiną laimę. Šizofrenikai, pavyzdžiui, visada galvoja ne apie tai, ką daro. Vadinasi, tik jie verti amžinybės? Kuo tada jie skiriasi nuo šventųjų?

Autorius: Tesaugo jus Dievas – lyginti šventus žmones su šizofrenikais! Jų mintys tokios egoistiškos, kad jiems vienodai rodo, kaip elgtis, ir jie nelabai kreipia dėmesį į tai, kas vyksta aplinkui. Egoizmas dar niekam neatnešė laimės, todėl tokia sąmonės būklė nėra palanki.

Egocentriškas žmogus nuo išorinio pasaulio atsiriboja todėl, kad yra labai užimtas savimi. Tačiau yra žmonių, kurie visą laiką atsiriboja nuo to, kas jų gyvenime nereikalinga ir nereikšminga. Tačiau jie nėra egocentriški; atvirkščiai, šventi žmonės yra absoliučiai nesavanaudiški ir visada pasiruošę padėti kitiems. Jie labai entuziastingai siekia, kad mes būtume laimingesni.

Skaitytojas: Tačiau sutikite, kad žmonės, kurie koncentruojasi į materialius dalykus, irgi gali turėti daug entuziazmo padaryti mus laimingesniais.

Autorius: Materialus entuziazmas greitai išsenka, jeigu jo niekas nestimuliuoja pinigais. Todėl iš tikrųjų tai nėra didelis entuziazmas. Jis gali būti tik pas žmogų su švariu ir nesavanaudišku intelektu. Iš nesavanaudiškumo bėginti atsiranda didelis ryžtas siekti tikslo, o tai verčia kontroliuoti mintis ir norus, kas mirties valandą labai padeda sėkmingai išsiskirti su kūnu.

Taip nesavanaudiškos mintys protingiems žmonėms padeda įveikti aistros ir neišmanymo *gunas* ir netgi visagalį materialų laiką. Žmogaus, nuolat galvojančio apie Dievą, sąmonę patikimai saugo dvasinis laikas. Jis pasireiškia tuo, kad jo įtakojami žmonės darosi vis laimingesni.

Tokie žmonės visą gyvenimą stengiasi sutelkti protą į dvasines realijas. Tai įmanoma tik tiems, kurie nekreipia didelio dėmesio į nuolatos atsirandančias materialias problemas. Kartu tai nereiškia, kad žmogus nesiima jų spręsti. Jis viską daro iš pareigos jausmo, o ne dėlto, kad tai neduoda jam ramybės. Tokios vidinės būsenos dėka jis pelno didžiausią dovaną – grįžimą į dvasinį pasaulį. Žmonės, atsidavę Dievui, stengiasi mylėti Jį, o ne save, ir tokiu būdu savyje išvysto dieviškus charakterio bruožus.

Šizofrenikas toks egocentriškas, kad nepaiso jokių patarimų, todėl degraduoja tol, kol vargas jo nepriverčia tapti atviresniu. Dievui atsidavę žmonės, nors ir atitrūkę nuo materialaus gyvenimo, tačiau visada atviri geriems

patarimams ir geriems darbams. Jų mintys palaipsniui darosi vis labiau nesavanaudiškos, optimizmas didėja ir nedingsta jokiose gyvenimiškose situacijose. Todėl šventų žmonių prilyginimas šizofrenikams yra absoliučiai netinkamas.

Skaitytojas: Negi mūsų likimą taip paprasta pakeisti – užtenka susitelkti į tikslą ir pakeisti gyvenimo prasmės suvokimą?

Autorius: Paprasta, taip? O pamėginkite bent vieną minutę sutelkti mintis į Dievą, ir pamatysite, kaip tai „paprasta“. Toks sutelktumas – galinga jėga, galinti įveikti visas mūsų gyvenimo aplinkybes. Todėl taip sunku susikonzentruoti į tai, kas svarbiausia, ir nekreipti dėmesio į smulkmenas. Reikia pratintis nuolatos galvoti apie Dievą – tai geriausias ginklas prieš savo netikusią karma.

Skaitytojas: Vadinasi, gyvenime svarbiausia – treniruoti dėmesio koncentraciją, taip?

Autorius: Svarbu ne dėmesio koncentracija, o ryžtingas tikslo siekimas. Dėmesio koncentracija – tai proto veikla, o mes kalbame apie intelekto sutelkimą į tikslą. Neužtenka lavinti dėmesio koncentraciją, reikia lavinti teisingą laimės sampratą. Dėmesio koncentracijos lavinimas sąmonės neapvalo ir mirties valandą nepadeda jos sutelkti į gyvenimo tikslą. Kam reikalinga dėmesio koncentracija, jeigu neužtenka intelekto ja pasinaudoti?

Skaitytojas: Kažkaip nematau skirtumo tarp proto ir intelekto koncentracijos.

Autorius: Visas proto dėmesys nukreiptas ten, kur jam nurodo nepasotintos, egoizmu užsiteršusios juslės. Jeigu mes laviname proto koncentraciją į išorinius materialius dalykus, tai juslės labai prie jų prisiriša ir darosi visiškai nebesukontroliuojamos. Jos tiesiog drasko protą nesibaigiančiais materialiais norais, ir mūsų gyvenimas darosi vis labiau problematiškesnis. Todėl paprasčiausias dėmesio lavinimas, nesikonzentruojant į gyvenimo prasmės pažinimą, atneša daugiau žalos, negu naudos.

Skaitytojas: Vadinasi, intelekto lavinimas – tai laimingo gyvenimo dėsnių pažinimas ir pozityvus mąstymas?

Autorius: Taip, tada intelektas darosi stiprus ir neužsiteršia. Atsiranda nuolatinė orientacija į aukščiausios tiesos pažinimą ir pozityvų (dvasinių) pasaulio suvokimą.

Skaitytojas: Ką reikia daryti, kad būtų kuo didesnis noras protą ir intelektą koncentruoti į dvasinius dalykus?

Autorius: Pirmiausia reikia lavinti intelektą. Paprastai žmonės skaito daug visokiausios literatūros, nežinodami, kad tai lavina protą, o ne intelektą. Intelektas lavinamas dvasinės praktikos metu.

Skaitytojas: Paaiškinkite, kaip atrodo ta praktinė veikla? Ir kodėl knygos lavina tik protą?

Autorius: Jeigu žmogus, patikrinęs įsisavintą medžiagą praktikoje, pasijunta laimingas, pas jį tuoj atsiranda tikėjimas tuo, ką perskaitė. Tai intelekto stiprėjimo požymis. O skaitant visokią lektūrą, nesusietą su praktika, protas darosi stiprus ir ambicingas, su pretenzijomis į visąžiniškumą. Tačiau perskaitytos informacijos gausa mūsų gyvenimo nepakeis. Vėdos rekomenduoja lavinti intelektą ir nuolatos koncentruotis į šventų Dievo vardų kartojimą, o tai padeda sutelkti mintis į Dievą ir stiprinti intelektą.

Skaitytojas: Bet aš net teisingai išarti Dievo vardų nemoku, kaipgi jie man suteiks dvasinės jėgos?

Autorius: Nuostabiausia, kad šventi vardai patys paruošia sąmonę taip, kad ji galėtų juos teisingai suvokti. Reikia tik kiekvieną dieną juos kartoti, ir to užtenka, kad valytųsi sąmonė ir stiprėtų intelektas. Tik šitaip ilgainiui galima pajusti dvasinį skonį. Vien knygų skaitymo neužtenka, reikalinga dvasinė praktika.

Skaitytojas: Kartojant Dievo vardus, valosi sąmonė, ir tada galima juos dar geriau kartoti. Pagal šią logiką, gyvenime daugiau nieko daryti ir nereikia.

Autorius: Mes jau kalbėjome šiuo klausimu. Jeigu sugebate apsieiti be maisto, miego, sekso ir buto, tai, apart šventų vardų kartojimo, jums tikrai daugiau nieko nereikia veikti. Tačiau kūnas ir šeima reikalauja nuolatinio palaikymo, todėl pirmiausia reikia atlikti savo pareigas jų atžvilgiu, neužmirštant nuolatos galvoti apie Dievą. Taip su laiku jūs pasieksite tikrojo laimės suvokimo.

Absoliuti dauguma žmonių nesupranta, kaip galima gyventi, nesirūpinant savo kūnu. Norėdami daugiau mažiau normaliai pasirūpinti savo materialia egzistencija, jie turi atlikti savo pareigas visuomenei, kurioje gyvena. Tačiau protingam žmogui tai netrukdo koncentruotis į Dievą.

Skaitytojas: Vadinasi, gyventi reikia taip, kad mirties metu visas mintis galėtume sutelkti į Dievą. Gyvename tik tam, kad teisingai numirtume...

Autorius: Mirtis – tai gyvenimo egzaminas. Studentas mokina, kad išlaikytų egzaminus, nes nuo to priklauso tolesnis jo gyvenimas, bet tai nereiškia, kad jis gyvena tik dėl egzaminų. Tiesiog kiekvieno žmogaus gyvenime turi būti kažkoks tikslas, kitaip nebus prasmės ir jėgų gyventi. Kuo aukštesnis tikslas, tuo daugiau gyvybinės energijos, reikalingos jam pasiekti, mes turime.

Visą gyvenimą reikia atsiminti, kad mirties metu mes turime maksimaliai sutelkti savo mintis į Dievą. Juk šis atsakingas momentas nulemia tolesnę mūsų egzistenciją. O jeigu žmogus apie Dievą galvoja nuolatos, tai jis ne tik mirties metu, bet ir visą gyvenimą jausis laimingas. Jokia bloga karma nepajėgs jo išvesti iš šios būsenos. Kas liečia mirtį, tai bet koku atveju, atėjus laikui, nuo jos nepabėgsi. Paskutinė šmėkštelėjusi mintis mirties akimirka yra galutinis egzaminas, lemiantis mūsų kūno formą sekanciam gyvenime. Tai patvirtinama *Bhagavadgytoje* (8.6):

Kokį būties būvį atsimins kūną paliekantis žmogus, o Kunti sūnau, į tokį jis būtinai ir pateks.

Skaitytojas: Nuostabu. Galiu gyventi kaip noriu, o mirties metu imsiu galvoti apie dvasinius dalykus ir atsidursiu dvasiniame pasaulyje. Apgausiu likimą.

Autorius: Neišdegs. Jeigu žmogus gyvenime nuolatos darė visokias nuodėmes, tai jo pasirinkimas, apie ką galvoti mirties metu, bus labai apribotas nuodėmingų norų ir veiksmų, nes jie labai susilpnina intelektą, kuris tą pasirinkimą daro. Mirties metu mūsų buvę poelgiai ir neįgyvendinti norai kaip pasiutę atakuoja kūną ir protą. Todėl tik labai stiprus intelektas leis mums susikoncentruoti į tai, kur reikia.

Taigi pasirinkimo laisvę mes turime, tik klausimas, ar mes norime ja pasinaudoti. Save gerbiantis ir atsakingai žiūrintis į gyvenimą žmogus tiesiog negali pasiduoti aplinkybėms ir būtinai pasinaudos jam suteikta laisve rinktis, gerai suprasedamas, kad šito reikalo negalima palikti savieigai.

Pirmutinė sąlyga, norint lavinti intelektą ir pasiekti amžiną laimę – reikia labai norėti pastoviai užsiimti dvasine praktika.

Skaitytojas: Gerai, apie mirtį daugiau ar mažiau viskas aišku. Kalbant apie laiką, aplinkybes ir kūną, man viskas susimaišė, ir aš norėčiau sužinoti, ar teisingai suprantu, kaip elgtis jų atžvilgiu.

1. Reikia paklūsti laiko reikalavimams.
2. Reikia rasti kompromisą su savo kūnu, stengiantis jo materialią veiklą pakreipti dvasine linkme.
3. Reikia nepasiduoti aplinkybių įtakai.

Autorius: Viskas teisingai, tik dar pasistenkite neužmiršti svarbiausią gyvenimo tikslą. Jeigu neužsiimsite dvasine praktika, tai visos šitos įsisavintos tiesos bus visiškai bevertės. Dar noriu pridurti, kad pirmiausia reikia skaitytis su laiku, antroje vietoje kūnas ir tik trečioje – aplinkybės. Be to, jeigu aplinkybės palankios mūsų tobulėjimui, tai pats suprantate, kad nėra jokio reikalo su jomis kovoti. Juk tai sėkmė, apie kurią visi svajoja. Tiesa, daugiausia svajoja apie materialią sėkmę.

Skaitytojas: Kuo skiriasi materialinė sėkmė nuo dvasinės?

Autorius: Dvasinę sėkmę ne visada lydi materialinė gerovė. Gali atsitikti visai atvirkščiai, tačiau visus vargus apvainikuoja aukščiausia dvasinė laimė. Materialinė sėkmė irgi gali pasisukti kitaip. Jeigu žmogus yra pertekęs materialiomis gėrybėmis, būna, kad ir neteisėtai gautomis, tai dažniausiai jis pradeda galvoti, kad pagaliau pagavo savo laimės paukštę, ir nusiramina. Taip jis praranda stimulą dvasiškai tobulėti.

Skaitytojas: O ar galima skaitytis vien su aplinkybėmis, neatsižvelgiant į laiką?

Autorius: Galima, bet nieko gero iš to nebus. Sakykim, aplinkybių dėka jūs gavote kažkokį maistą, kuris labai tinka jūsų sveikatai, bet jeigu suvalgysite jį ne laiku, tai bus problemos. Pavyzdžiui, grūdinis ar ankštinis maistas – geras dalykas, tačiau vartojamas ne laiku, ryte arba vakare, virsta toksiniais, nuodijančiais mūsų organizmą.

Skaitytojas: O atsižvelgti į aplinkybes, neatsižvelgiant į kūno poreikius, irgi beprasmiška?

Autorius: Taip. Gali būti, kad aplinkybės duoda progą mums valgyti mėsą, tačiau toks maistas nėra skirtas žmogaus kūnui. Nežiūrint to, kad mėsa mus pasotina ir duoda jėgų, valgyti žmonėms jos nereikėtų.

Skaitytojas: Na, bet jeigu ji duoda jėgų, kodėl nevalgyti?

Autorius: Kadangi mėsa yra prievarta gautas produktas, tai iš jos gaunama energija tik greitins sąmonės degradaciją ir didins mūsų kančias.

Skaitytojas: Jūs gražiai papasakojote, koks svarbus laiko faktorius mityboje, na, o kaip su mūsų kūnu? Juk tai irgi svarbus dalykas.

Autorius: Norint teisingai įvertinti kūną, kuriame esame, pirmiausia reikia išsiaiškinti, kokia veikla mums leidžia tobulėti šitame kūne. Teisingas mitybos pasirinkimas – tai irgi veikla, atsižvelgianti į kūno poreikius. Todėl maistui reikia naudoti tokius produktus, kurie netrukdyt mums dvasiškai tobulėti. Be to, jie turi atitikti klimatinę zoną, kurioje gyvename. Galiausiai žiūrime į aplinkybes: kiek turime pinigų, ką dirbsime pavalgę, kokia sveikatos būklė, kokioje aplinkoje valgome, kaip pagamintas maistas... Tačiau jeigu mes valgome ne laiku, be to, maistas netinka žmogaus kūnui, tai aplinkybės nebeturi jokios reikšmės, kokios jos bebūtų.

Skaitytojas: Gali būti, kad žmogus atsižvelgia į kūno poreikius ir į laiką, bet susiklosto nepalankios aplinkybės. Pavyzdžiui, reikia kuo greičiau pavalgėti arba maistas nekokybiškas – kaip tada?

Autorius: Tokiu atveju reikia susitaikyti su aplinkybėmis, kurias mums primeta likimas. Reikia žinoti, kad žmogus, kuris visada maitinasi laiku, yra energingas ir susitelkęs, todėl jis dažniausiai niekur neveluoja. Tas, kuris stengiasi viską daryti laiku, palaipsniui įgyja patyrimą, sugebėjimą ir galimybę geriau orientuotis aplinkybėse. Kuo geriau mes įvertiname laiką ir kūną, tuo geriau galėsime įvertinti ir aplinkybes.

Išvada: teisingumo dėsniai mus priverčia susidurti su įvairiomis aplinkybėmis. Likimas mums sukuria netikėtas situacijas, iš kurių ne visada išeiname sveikais šonais ir laimingi. Jo įtakojamas protas gali patirti netgi labai didelius stresus. Mes neapsaugoti nei nuo sunkios ligos, nei nuo kalėjimo. Visos šios aplinkybės stengiasi mums parodyti, kur yra mūsų laimės šaltinis.

Taigi žmogaus gyvenimas kupinas kančių ir sunkumų. Bet jeigu jis gali sutelkti savo mintis į amžinos laimės šaltinį – Aukščiausią Dievo Asmenį, tada minėtos problemos jį arba apeis, arba tik nežymiai palies. Kai kada aplinkybės iš žmogaus visiškai atima nuovoką, kaip elgtis teisingai, ir tada pagelbėti gali tik dvasinis mokytojas.

Tikrai protingas žmogus visas gyvenimiškas aplinkybes – geras ir blogas – vertina kaip jam skirtą gėrį ir stengiasi iš jų mokytis. Suprasdamas, kokie pavojai jo laukia materialiam kūne, jis ieško būdų, garantuojančių teisingą sąmonę kūno mirties metu.

Visiems žmonėms, suprantantiems šių klausimų svarbą, Vedos rekomenduoja šventų vardų kartojimą. Tokia dvasinė praktika padeda nesunkiai įveikti pačias sunkiausias gyvenimiškas peripetijas ir išvengti mirties kančių. Taip elgdamasis, žmogus savo kūnu naudojami pagal jo paskirtį ir gyvenimo saulėlydyje jaučiasi neveltui praleidęs jam skirtą laiką. Likimas jam atlygina, duodamas gerą gimimą dvasinei praktikai palankiose sąlygose. O jeigu žmogus tobulai suvokė savo dvasinę prigimtį, jis gauna dvasinį kūną ir amžiną dvasinę laimę.

[Turinys]

Gunos mus prikausto prie savęs

Materialių gamtos *gunų* veikla pasireiškia trejopai:

1. Jos prikausto prie savęs;
2. Kuria įvairovę;
3. Apima visą kūriniją (yra visa persmelkiančios).

Tai patvirtinama *Bhagavadgitoje* (14.5): *Materiali gamta susideda iš trijų gunų – dorybės, aistros ir neišmanymo. Šios gunos, o tvirtaranki Ardžuna, sąlygoja (sukausto) gyvas būtybes, kai jos susiliečia su materialia gamta.*

Pamėginkime suprasti, kaip tai vyksta, ir tada mes atrasime kelią, išvedantį iš nenumaldomo *gunų* poveikio.

Siekdami savo veiklos rezultatų, mes tampame aistros *gunos* belaisviais.

Mes visą gyvenimą kovojame su kažkuo, kas mums nuolatos neduoda ramybės. Tas „kažkas“ vadinasi gamtos *gunomis*, o jų galybė tiesiog neįsivaizduojama. Tačiau mes optimistai, todėl visą laiką viliamės jas įveikti. Kiekvieną dieną mes galvojame: „Šiandien nieko neišdegė, bet rytoj – tikrai“. Ir kai pagaliau mes kartais pasiekiamo tai, ko taip troškome, atrodo, kad tapome laimingi, ir todėl reikia veikti ta pačia kryptimi.

Dažnai mes tikime, kad visos problemos išsispres, tereikia truputį labiau pasistengti. Tačiau gyvenime paprastai būna kitaip. Priešingu atveju visi būtume milijonieriais ir supermenais.

Skaitytojas: O kas gi mums trukdo jais būti?

Autorius: *Gunos* mus patalpina tam tikrame žmonių rate. Amžius, lytis, interesai, veikla, kalbos barjeras nubrėžia mums tam tikrus bendravimo rėmus, kurie ir apsprendžia mūsų gerovę.

Pasirodo, žmonių susikirstymas į tam tikras grupes susijęs su *gunų* veikla, kurios tokiu būdu nustato mums skirtų resursų arsenalą, iš kurio mes gauname atitinkamą sveikatą, karmines reakcijas, santykius su aplinkiniais, etc.

Skaitytojas: Bet juk įmanoma ištrukti iš šio užburto rato? Reikia tik pastangų, ar ne? Pavyzdžiui, kas man gali sutrukdyti užmegzti naujas pažintis?

Autorius: *Gunos* panašios į pelkę: kuo daugiau mes priešinamės jų poveikiui, tuo labiau jos mus įtraukia, įtakoja. Todėl, užuot kovojus, geriau atsidėti kilnesnio pobūdžio veiklai ir tokiu būdu išsivaduoti iš *gunų* poveikio. Pernelyg didelės pastangos, siekiant materialios gerovės, kaip taisyklė, neduoda laukiamo rezultato. Jos atima iš mūsų laiką, sveikatą ir suardo gerus santykius su aplinkiniais žmonėmis, netgi su artimais.

Žinoma, tam tikrose ribose mes turime galimybę didinti savo gerovę. Tačiau žmonėms, esantiems aistroje ir neišmanyme, visada norisi daugiau, negu jiems skirta likimo. Todėl viskas baigiasi nereikalingais ir labai brangiais pirkiniais, nuolatine nervine įtampa ir galiausiai ligomis. Štai tokia problema.

Skaitytojas: Manęs niekas neverčia apsiriboti kažkokia griežtai apibrėžta padėtimi. Panorėjęs aš visada galiu ją pakeisti. Aš nesuprantu, ką reiškia jūsų žodžiai, jog *gunos* mus prikausto prie tam tikrų gyvenimo sąlygų?

Autorius: Matau, kad jūs klystate. Tikrovėje mes visi supančioti šalies, kurioje gyvename, įstatymais, visuomenine nuomone, finansine padėtimi, šeimyniniais santykiais, išsilavinimu, etc.

Kur bebūtume, mūsų reakcija į supančią aplinką, žmones priklauso nuo mūsų sąmonės, kurią kontroliuoja *gunos*. Įdomiausia, kad žmonės su mumis elgiasi priklausomai nuo mus įtakančių *gunų*. Štai kodėl vieniems žmonėms atrodo, kad visi kiti yra blogi ir blogai su jais elgiasi, o kiti įsitikinę, kad juos supantys žmonės yra geri.

Skaitytojas: Bet nuomonę apie save galima pakeisti...

Autorius: Taip, bet labai siauruose rėmuose. Mes negalime kas penkias minutes keisti savo kvalifikaciją, savo vaikus, draugus, gimtąjį miestą ir pan. Visas mūsų gyvenimo aplinkybes rikiuoja *gunos*, tačiau mums atrodo, kad tai mes jas susikūrėme ir norėdami galėsime greitai pakeisti.

Skaitytojas: O kas gi jas daugiau sukūrė, jei ne aš?

Autorius: Visų problemų priežastis yra mūsų karma, o tai reiškia, kad už visus savo poelgius mes turėsime atsakyti. Už tai atsakingos *gunos*. Savo likimo mes negalime pakeisti netgi ypatingų pastangų dėka. Tam, kad atsirastų realios permainos, mes turime ne tik pakeisti savąjį gyvenimo prasmės suvokimą, bet ir gyventi pagal jį.

Skaitytojas: Jūs neteisis, gerai pasistengus, viską galima pakeisti.

Autorius: Visi, kurie taip galvoja, nususuka sau sprandus. *Gunos* įveikti tiesiog neįmanoma. Stiprų impulsą permainingoms duos tik sąmonės perorientavimas. Kitų variantų nėra. Beje, keičiantis mus įtakojančioms *gunoms*, viskas mūsų gyvenime irgi keičiasi – kaip ir savaime. Daug žmonių dirba po 12 valandų per parą, tikėdamiesi ištrūkti iš skurdo, tačiau kuo daugiau pas juos gobšumo, tuo vargingiau jie gyvena. Visi uždirbti pinigai iššvaistomi nereikalingiems dalykams.

Skaitytojas: Vadinasi, jūs vėl tvirtinate, kad tik kitas gyvenimo prasmės suvokimas suteiks realią galimybę įveikti visus sunkumus?

Autorius: Na, taip, kito kelio nėra. Su savo egoistiniu noru būti laimingais mes patenkame į karmos žabangas. Kai tik užsigeidžame, kad artimi žmonės mums tarnautų, tuoj prasideda šeimyninės problemos. Jų nebūtų, jeigu į artimuosius žiūrėtume kaip į žmones, kurių atžvilgiu mes turime tam tikras pareigas, jeigu susitaikytume su jų turimais charakterio bruožais, o visus iškilusius sunkumus priimtume kaip likimo pamokas. Tačiau tokia sąmonė – tai jau dorybės, o ne aistros *guna*.

Skaitytojas: Vadinasi, visos bėdos dings, jeigu į artimuosius nekreipsime jokio dėmesio, taip?

Autorius: Viešpatie, na, kaip galima į artimuosius nekreipti dėmesio? Reikia ne ignoruoti, o tik pakeisti savo požiūrį į juos, tada būsime laimingi, atlikdami jiems savo pareigas, o ne naudodamiesi jų globa bei dėmesiu. Tačiau jeigu savanaudiškumas išlieka ir aistros *guna* toliau mus įtakoja, tai nususkdami nuo giminaičių, mes neišvengiamai prisirišime prie kitų žmonių ir ieškosime laimės pas juos. Nuo tokių pokyčių gyvenimas ypatingai nepasikeis, pradžioje bus kaip ir šviesiau, o paskui grįš tos pačios problemos. Tokiu būdu, kol neiškeisime aistros *gunos* į dorybės *guną* ir nepajusime potraukio nesavanaudiškam pareigų atlikimui – artimiesiems ir Dievui, mes neišvengsime sunkumų.

Skaitytojas: Kodėl gi taip sunku nukreipti sąmonę į dorybės *guną*?

Autorius: Todėl, kad pakeisti savąjį laimės supratimą labai ir labai sunku. Pradžiai reikia pristabdyti savo besiblaškantį protą. Žmogus, būdamas aistros ir neišmanymo *gunose*, siekia turėti vis daugiau materialinių gėrybių. Negavęs ko nori, jis, užuot pamąstęs, ką reiktų pakeisti savo gyvenime, kaltę dėl nesėkmių suverčia aplinkiniams žmonėms ar valstybei ir imasi ryžtingai kovoti už savo teises. Tokia veikla aistros *gunoje* žmogų paprastai nubloškia į neišmanymo *guną*.

Skaitytojas: Vadinasi, visos tos demonstracijos ar bado akcijos, ginant žmogaus teises, yra tuščias laiko švaistymas?

Autorius: Reikia pakeisti savo sąmonės orientaciją, tada ir žmonės su mumis kitaip elgsis. Tačiau aistros *guna* neleidžia šito suprasti. Dažniausiai žmonės, vejami gobšumo, nejučiomis įsitraukia į kovą su likimu, tačiau, apart naujų problemų, nieko nelaimi. Kautis mus kartais verčia pareigos jausmas, tačiau, nepakeitus požiūrio į gyvenimą, tapti laimingu tiesiog neįmanoma. Kokios bebūtų gyvenimo sąlygos, jeigu žmogus neturi teisingos orientacijos, jis visada kentės.

Skaitytojas: Išvada – geriausiai sėdėt susidėjus rankas ir žiūrėti, kaip tave apgaudinėja.

Autorius: Gal ne, reikia toliau dirbuotis, tačiau savo veiklos sferoje reikia stengtis būti nesavanaudišku. Tada žmogus pateks į dorybės *gunos* įtaką, kur nėra jokios konkurencijos, o tik taikus bendradarbiavimas. Todėl nereikės dėti ir pernelyg didelių pastangų. Jeigu mes elgiamės nesavanaudiškai, tai ir aplinkiniai žmonės atsakys tuo pačiu. Dorybingos veiklos ir meilės darbui dėka žmogus lengvai pasiekia materialinę gerovę ir visais atžvilgiais laimingą gyvenimą.

Skaitytojas: Jūs nuolatos tvirtinate, kad reikia būti nesavanaudišku. Tačiau aš galiu drąsiai atsikirsti, kad tamsta visiškai nepažįstate gyvenimo. Jeigu kieno nors atžvilgiu būsi nesavanaudiškas, būkite ramus, jis tuoj pat pasinaudos tuo savo savanaudiškiems tikslams. O jeigu jau labai pradėsite reikštis ir garsėti savo altruizmu, tai visi masiškai užsikars jums ant sprando. Nejaugi niekada su tuo nesusidūrėte?

Autorius: Kad niekas neliptų ant galvos, reikia ne tik būti nesavanaudišku, bet ir žinoti, kaip elgtis su įvairių kategorijų žmonėmis. Taip, aš nuolatos kalbu tą patį per tą patį, bet jūs kol kas manęs nesuprantate. Taigi matote, kokia sudėtinga ši tema.

Kas liečia paskutinius jūsų žodžius, tai, žinoma, dauguma žmonių nori pasinaudoti kitų nesavanaudiškumu, tačiau dorybės *guna* žmogui teikia ne tik laimę, bet ir supratimą, kaip elgtis su savanaudžiais ir kaip – su nesavanaudžiais. O aistros *gunoje* žmogus būna labai paviršutiniškas, jo mąstymas ir elgesys – stereotipiniai. Jis jaučiasi saugus tada, kai užima kuo aukštesnę padėtį visuomenėje ir yra finansiškai apsirūpinęs. Tačiau ir toks, atrodo, saugus gyvenimas teikia vien tik rūpesčius.

Skaitytojas: Aš taip ir nesupratau, kaip doras žmogus gali apsiginti nuo tų, kurie taikosi joti ant jo.

Autorius: Geriausia jo apsauga – tai žinios, pozityvus mąstymas ir nesavanaudiškumas. Visa tai galima įgyti, gilinantį į Vedų išmintį ir bendraujant su dorybingais žmonėmis.

Skaitytojas: Apie kokias žinias jūs kalbate?

Autorius: Šiuo atveju aš kalbu apie žinias, kaip teisingai užsiimti nesavanaudiška veikla, norint turėti patikimą dorybės *gunos* apsaugą.

Skaitytojas: Tada paaiškinkite, kas tai yra – „žinios, kaip teisingai užsiimti nesavanaudiška veikla“?

Autorius: Patekęs dorybės *gunos* įtakon, žmogus pradeda suprasti, kad gerus darbus nėra taip paprasta atlikti. Tam tikslui su kiekvienu žmogumi reikia palaikyti konkrečius santykius. Tai irgi mokslas. Todėl pirmiausia išsiaiškinkime, kaip bendrauti su įvairių kategorijų žmonėmis.

Tuos, kurie nėra tokie savanaudžiai, reikia stengtis išskirti iš bendros masės ir atvirai reikšti jiems draugiškus jausmus.

Su savanaudžiais būti formaliais, bet vidujai išlaikyti jiems palankumą. Reikia juos įkvėpti dorybingiems darbams ir dalintis savo žiniomis, žinoma, jeigu jie to nori.

Įžūlių ir akiplėšų reikia šalintis, bet vis tik išlaikyti palankumą ir jų atžvilgiu.

Jeigu turite kokių nors pareigų visiems aukščiau išvardintiems žmonėms, reikia jas atlikti, nelaukiant šlovės ir kokio nors kito atlygio.

Skaitytojas: Bet juk čia viskas aišku. Bet kuris žmogus su kitais elgiasi pagal jų nuopelnus bei visuomeninę ir finansinę padėtį.

Autorius: Aišku? Matau, kad ne visai. Dauguma jų taip elgiasi, siekdami savanaudiškų tikslų, todėl jiems svarbiausia tokios žmogaus savybės, kaip visuomeninė padėtis, turtai, specialybė. Kitos, vidinės savybės (teisingumas, dorumas, nesavanaudiškumas, darbštumas) jiems nerūpi. Dorybingiems žmonėms jie jaučia vidinę pagarbą, bet šiaip jau negali jų suprasti. Kartais, veikiami aistros *gunos* sukulto pavydo, jie apkalba doruosius, sakydami, kad jiems „ne visi namie“, ir tuo užsitraukia ant savo galvos dangaus rūstybę.

Su tokiais kaip jie patys aistros *gunoje* esantys žmonės elgiasi formaliai ir „gerbia“ juos priklausomai nuo jų finansinės padėties. O į tamsuolius „degradantus“ jie žiūri su atvira neapykanta ir baime.

Aistros *gunoje* esančiam žmogui aukščiau minėti asmenys yra tik objektai, iš kurių galima gauti naudos, nors jis gali daug gražbyliauti apie savo meilę jiems. Iš tikrųjų jis neišmano, kaip reikia elgtis su žmonėmis, todėl savo santykiuose su jais jam sunku laikytis moralinių principų, ir jis ieško naudos, o ne nuoširdaus bendravimo. Jis nemato reikalo domėtis kuo nors, kas neatneša materialios naudos. Pavyzdžiui, kas nors iš tokių žmonių perskaitys šią medžiagą ir organizuos apmokamus kursus „Kaip tapti laimingu (nauja sistema)“.

Skaitytojas: Taip, dabar yra daugybė panašaus tipo kursų.

Autorius: Aistros *gunoje* esantiems žmonėms patinka daryti biznį netgi moraliniuose ir religiniuose reikaluose. Jie pasiruošę mokėti bet kokius pinigus už gautas žinias apie dalykinių santykių principus, tačiau patys savo pasaulėžiūros nekeičia, todėl tik veltui gaišta laiką.

Skaitytojas: Argi veltui? Negi jų gyvenimas nei kiek nepasikeičia?

Autorius: Žinoma, gautų žinių dėka jie gali įgyti aukštesnį visuomeninį statusą, o tuo pačiu ir prestižą, pinigus bei valdžią. Tačiau gailėstingumo, nuoširdumo ir šilumos pas juos nepadaugės. O būtent šitos savybės daro gyvenimą laimingu. Tokiu būdu, pajusti pilnutinę laimę galima, tik gaunant tikras žinias; bet jeigu žmogus kaupia žinias, norėdamas pakelti kvalifikaciją, jis nebus nuo to laimingesnis.

Skaitytojas: Paaiškinkite smulkiau, kas tai yra mokymasis aistros *gunoje*?

Autorius: Žmogus, esantis aistros *gunoje*, iš bet kokio mokymosi siekia gauti materialios naudos. Kad ir kiek besimokytų, jis vis tiek galvoja, kad pirma visi kiti turi pasidaryti nesavanaudžiais, o jau paskui ir jis. Tačiau panašių kursų dėka neįmanoma pakeisti save ir savo gyvenimą; ten galima gauti tik kažkokią naują elgesio schemas. Norint būti laimingu, reikia pakeisti savąją laimės koncepciją – iš savanaudiškos į nesavanaudišką. Šiam tikslui reikia daugiau bendrauti ne su verslininkais ir apmokamais psichologais, o su šventais žmonėmis, ir tai bus mokymasis dorybės *gunoje*.

Skaitytojas: Netiesa, šiuolaikiniuose vadovėliuose, skirtuose dalykiniams santykiams, daug kalbama apie tai, kad reikia savyje ugdyti gerumą, mandagumą ir draugiškumą.

Autorius: Sutinku, bet žmonėms, esantiems aistros *gunoje*, visa tai susiję su pinigais, valdžia ir prestižu. Todėl jų lavinami charakterio bruožai yra paviršutiniški ir formalūs. Kai tik jiems prasideda finansinės problemos, visos jų gerosios savybės kažkur dingsta. Aistros *guna* visada maskuojasi išaukštintomis savybėmis ir siūlo jas kitiems, tačiau jos panaudojamos savanaudiškiems tikslams.

Skaitytojas: Na, gerai, kas liečia tikrąjį nuoširdumą, tai jūs kalbate beveik tą patį. Kur tas nuoširdumas, jeigu jūs man patariate su skirtingais žmonėmis elgtis skirtingai? Tai jau diplomatija, o ne nuoširdumas.

Autorius: Taip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Negalima spręsti apie tarpusavio santykius, neišsiaiškinus vienokio ar kitokio elgesio motyvų. Skirtingas bendravimas su įvairių kategorijų žmonėmis nėra diplomatija. Dorybingas žmogus iš tikrųjų į visus žvelgia vienodai – palankiai ir draugiškai. Tačiau elgtis su žmonėmis reikia skirtingai.

Skaitytojas: Žmogus, esantis aistros *gunoje*, elgiasi taip pat – vienus gerbia daugiau, kitus mažiau. Kuo gi jis skiriasi nuo dorybingo žmogaus?

Autorius: Pastarasis kaip tik visus gerbia vienodai, tačiau savo elgesiu jis vengia skatinti aplinkinių žmonių nuodėmingus poelgius. Bendraudamas su bet kokios kategorijos žmonėmis, jis visada prisibijo kam nors pakenkti.

Skaitytojas: Kaip galima pakenkti dorybingu elgesiu?

Autorius: Kartais ir nesavanaudiškumas gali išvirsti meškos paslauga. Toks elgesys su žmogumi, esančiu aistros *gunoje*, gali dar labiau suaktyvinti jo negatyvias savybes, todėl santykiai su juo turėtų būti formalūs ir dalykiniai, bet vidujai linkint laimės ir pasisekimo. Tokiam žmogui galima padėti tik geru patarimu ir draugiškumu.

Skaitytojas: O kokie santykiai turėtų būti su žmonėmis, esančiais neišmanymo *gunoje*?

Autorius: Artimi santykiai čia netinka dėl jų polinkio naudoti prievartą ir netgi žiaurumą jais pasitikinčių žmonių atžvilgiu. Geriau laikytis nuo jų per atstumą, o mintyse irgi linkėti laimės. Jiems galima padėti patarimais, žinoma, jeigu jie patys paprašo.

Skaitytojas: O jeigu su tokiu žmogumi reikia kartu dirbti?

Autorius: Bendravimas turi būti tik griežtai dalykinis, nelaukiant, kad tokie santykiai suteiks mums daug laimės. Tačiau savo pareigas jo atžvilgiu reikia atlikti nesavanaudiškai ir be ambicijų. Bendravimas su žmogumi, esančiu neišmanymo *gunoje*, – tai visada mūsų pozicijų tvirtumo išbandymas. Tokios situacijos rodo, kad likimas per tokius žmones – ar jie būtų mūsų artimieji, ar bendradarbiai – verčia mus atidirbti savo blogą karma. Todėl tenka kantriai kęsti jų išpuolius. Aiškus požymis, kad keičiasi jūsų laimės supratimas, bus tas, kad tokių žmonių šalia jūsų vis labiau mažės. O tuos, kurie pasiliks, likimas pakeis į gerą pusę arba atitolins nuo jūsų. Dorybės *guna* veikia taip pat bekompromisiškai, kaip ir žemesnės *gunos*. Ji patikimai saugo savo globotinius nuo galimų nukrypimų jų kelyje.

Skaitytojas: Vadinas, dorybingieji vis tik saugosi nesusitepti į neišmanėlius, ir tai yra savanaudiškumo požymis.

Autorius: Ne, jie dėl to per daug nesirūpina, nes matant kitų trūkumus, jiems sukyla gailėstingumas vietoj pykčio. Jie tik nenori užsikrėsti anų mentalitetu. Todėl, kai žmogus, esantis neišmanymo *gunoje*, nuoširdžiai prašo pagalbos, dorybingasis su didžiausiu džiaugsmu jam tiesia pagalbos ranką. Bet siūlyti savo paslaugas neprašomam – jau pavojinga, nes pernelyg didelis polinkis tuščioms kalboms labai skatina netinkamo mentaliteto perėmimą.

Skaitytojas: Nejaugi užtenka elgtis taip, kaip jūs čia aiškinote, ir žmonių santykiuose įsivyras laimė ir harmonija?

Autorius: Taiiip. Tik jeigu esame egoistai, tai aukščiau minėti idealūs santykiai neįmanomi. Egoizmo sukeltas vidinis nepasitenkinimas verčia galvoti, kad visi aplinkiniai yra blogi ir nuolatos neatlieka savo pareigų mūsų atžvilgiu. Todėl aistros *gunoje* esančių žmonių geranoriškumas yra paprasčiausias formalumas. Elgiantis nesavanaudiškai, likimas mums duos ne tik gerus santykius, bet ir materialią gerovę.

Skaitytojas: Puiuku, tada, mažiau dirbdamas, aš turėsiu daugiau pinigų.

Autorius: Ne, dorybingas žmogus netingi, o visą laisvą laiką pašvenčia savęs tobulinimui. Turėdamas gerus santykius su žmonėmis ir būdamas nesavanaudiškas, jis visas turimas priemones panaudoja dorybingiems tikslams, ir likimas jam už tai atlygina. Toks karmos dėsnis.

Skaitytojas: Vadinas, dorybingo žmogaus gyvenimas rožėmis klotas – kaip pasakoje. Žinot, jeigu atvirai, aš tokių žmonių nesu sutikęs.

Autorius: Jūs pamatyti ir suprasti mums neleidžia aistros *guna*. Be to, dorybingas žmogus taip pat gali turėti kažkokių problemų, kurias, tačiau, dorybės *gunos* įtakoje tik užgrūdins jo charakterį ir suteiks jam daugiau išminties. Pinigai, valdžia bei reputacija jam yra šešioliktas reikalas, todėl tų dalykų trūkumas jam nesukels nerimo. Veikiant dorybės *gunai*, žmogaus gyvenimas palaipsniui darosi vis geresnis, – tiek materialia, tiek dvasine prasme. Bet jam tai nekenkia, nes padidėjusias finansines galimybes dorybingas žmogus visada panaudoja bendram labui, o žmonės atsako tuo pačiu ir padeda jo klestėjimui. Sau asmeniškai jis daug neieško – jam tai paprasčiausiai nerūpi.

Skaitytojas: O man atrodo, kad pradžioje reikia sukaupti daugiau resursų, tada bus daugiau galimybių padėti kitiems, o ne atvirksčiai: iš pradžių visiems padėti, tikintis, kad pinigai atsiras savaime. Juk yra biznio dėsniai: pinigai – prekė – pinigai.

Autorius: Šventraščiuose sakoma, kad taip galvoti mus priverčia aistros *guna*. Dorybingiems žmonėms taip niekada neatrodo, nes pas juos pirmiausia išsivysto nesavanaudiškumo jausmas, o jau paskui atsiranda turtai.

Visus, kurie yra įtakojami aistros *gunos*, ji priverčia galvoti, kad gyvenime svarbiausia pinigai. Tokia sąmonės būklė šventosiose Vedose vadinama „prisirišimu prie savo darbo rezultatų“, kai žmogus tiesiog prikaustomas prie tam tikros finansinės padėties, tam tikro žmonių rato, tam tikros socialinės padėties ir prie tam tikrų santykių su artimaisiais.

Skaitytojas: Tai galvoti, kad pinigai palengvina mūsų gyvenimą, yra žiaurus paklydimas?

Autorius: Taip. Bet tai labai ir labai sunku suprasti mums, gyvenantiems planetoje, kur viešpatauja aistros *guna*. Dėl šios priežasties savo pokalbyje mes vėl ir vėl grįžtame prie šios temos – kaip ją įveikti.

Jeigu kažkas galvoja ne apie tai, kiek meilės jis įdės į savo darbą, o apie tai, kiek jam už jį sumokės, tai toks žmogus daro pačią rimčiausią filosofinę klaidą, kuri iš anksto jį pasmerkia nesėkmei. Rūpindamiesi savo darbo

vaisiais, žmonės galvoja, kad taip jie gaus daugiau pinigų, negu jiems lemta jų turėti. Tačiau tai neįmanoma. *Bhagavadgitoje (3.25,29) pasakyta: Neišmanėliai atlieka savo pareigas vildamiesi rezultatu, o išmintingieji taip elgiasi be jokio prisirišimo – jie tesiekia išvesti žmones į teisingą kelią.... Materialios gamtos gunų suklaidinti tamsuoliai visa galva pasineria į materialią veiklą ir prisiriša prie jos. Bet išminčius neturi jų trikdyti, net jei tamsuolių veiksmai dėl žinių stokos yra žemo pobūdžio.*

Skaitytojas: Taip, atsakymas išsamus. Bet vis tik kodėl dirbantis negalima galvoti apie pinigus? Bent jau aš negaliu pamesti šito įpročio, nors mes apie tai kalbame ir kalbame...

Autorius: Vadiname kultūroje svarbūs klausimai svarstomi tol, kol neateina gilus jų supratimas. O šitas dalykas – prisirišimas prie savo darbo rezultatų – išties labai sunkiai suprantamas. Todėl aš dar kartą sakau, kad jūs neišsivaduosite iš savo prisirišimo prie pinigų tol, kol nesuprasite, kas yra dorybinga laimė.

Skaitytojas: Aiškinamės, aiškinamės, bet tu neiškumų vis lieka. Kas man trukdo perkąsti šią temą?

Autorius: Tai vis ta pati sena mūsų pažįstama – aistros *guna* ir jos sūnelis egoizmas. Tačiau jūs labai toli pažengėte, kad tai suprantate. Kas liečia jūsų ankstesnį klausimą, tai darbo metu tikrai nedera galvoti apie pinigus – vien jau dėl to, kad tokios mintys į jus supančių žmonių sąmonę įneša prievartos elementą.

Skaitytojas: Nejaugi mano mintys apie pinigus verčia aplinkinius kentėti?

Autorius: Taip, bet apie tai mažai kas žino. Visuose kolektyvuose, kur vyrauja aistros *guna*, bendra atmosfera užteršta nuolatinio nerimu, nuoskaudomis ir nesuskalbėjimu. Viso to priežastis – nereikalingos darbo metu mintys apie savo naudą. Visi žmonės, esantys aistros *gunoje*, trokšta didesnių turtų, negu jiems priklauso pagal karma, todėl yra pasmerkti vienokioms ar kitokioms kančioms.

Skaitytojas: Vadinasi, žmonės, šiaip jau niekam nelinkėdami blogo (nes stengiasi elgtis teisingai), nesąmoningai atlieka prievartinius veiksmus aplinkinių atžvilgiu?

Autorius: Todėl, kad jie turi polinkį prievartai. Jau pati mūsų egoistinė sąmonė yra prievarta, ir ką bekalbėti, į ką ji gali išvirsti.

Egoistas nesąmoningai veikia kitų žmonių psichiką, nes siekia iš jų gauti asmeninę naudą. Taip jis visus nuteikia prieš save. Kai padėtis tampa ypač nepalanki, egoistas visus apkaltina, kad su juo blogai elgiamasi.

Skaitytojas: Jūs neseniai sakėte, kad mintys apie pinigus atneša kančias, o dabar, pasirodo, kalta mūsų neteisinga sąmonė.

Autorius: Didžiausia visų problemų priežastis yra neteisinga sąmonė. Mintys apie pinigus irgi atsiranda dėl netekusios sąmonės.

Skaitytojas: Negi visi žmonės apie pinigus galvoja iš egoistinių paskatų?

Autorius: O dėl ko gi daugiau? Jeigu žmogus žino, kad gaus lygiai tiek, kiek jam priklauso, tai jam geriau galvoti apie darbą. O apie pinigus jį verčia galvoti neteisybė – arba savo atžvilgiu (man per mažai sumokės), arba kitų atžvilgiu (reikia gauti kuo daugiau). Ir vienas, ir kitas atvejis yra psichinė prievarta. Juk niekas negaus daugiau, negu užrašyta likimo knygoje. Todėl susitelkti vien į pinigus (savo darbo vaisius) – tai visais atžvilgiais ne tik bereikalinga laiko gaišatis, tai pavojinga ir sveikatai. Tačiau aistros *guna* daro savo, ir žmonės tiesiog negali negalvoti apie pinigus.

Skaitytojas: O kas jau tokio atsitiks su mano sveikata nuo kažkokių minčių, tegu ir apie pinigus?

Autorius: Pinigai – tai energija, didinanti mumyse prisirišimą prie nereikalingų dalykų. Perdėtas rūpesnis savo finansine padėtimi iššaukia nesuvaldomą gobšumą (stiprų jausmų prisirišimą prie troškimų objekto), ir tada nedelsiant atsiranda fizinė ir psichinė įtampa. Po jų seka nerimas ir persitempimas. Noras atsipalaiduoti (esant įtampai) arba pakelti bendrą tonusą (persitempimo atveju) stiprina polinkį intoksikacijoms (rūkymas, kava, arbata), kurios tam tikram laikui dirbtinai nuramina protą.

Nuo tokio gyvenimo protas nusilpsta, atsiranda didelis alkis (ypatingai vakarais) ir sutrinka medžiagų apykaita – žmogus storėja arba labai sunyksta. Jeigu polinkis pinigams ir toliau didės, tai greitai pasireikš ligos: stuburo, sąnarių, virškinimo trakto, peršalimo, ir sumažės imunitetas.

Skaitytojas: Taip, problemų daugoka. Bet kodėl gi Dievas leidžia, kad žmogus, turintis piniginių problemų, taip kentėtų? Sakėte, kad Jis pildo visus mūsų norus, tai kodėl negalėtų pažerti tiek pinigų, kiek mes norime?

Autorius: Todėl, kad norai pildomi pagal nuopelnus. Niekas neatsiranda be niekur nieko. Jeigu būtų kitaip, pasaulyje visai neliktų teisybės.

Skaitytojas: O jeigu kažkas apgaulės būdu gauna daugiau pinigų, negu jam priklauso, kur tada žiūri Dievas ir kur čia teisybė?

Autorius: Kaip bet kuris, taip ir šitas noras – apgaulingai gauti daugiau, negu priklauso – būtinai bus išpildytas. Tačiau visa tai žmogus gauna iš savųjų, geros karmos sukauptų atsargų, todėl šiuo atveju nėra jokios neteisybės.

Skaitytojas: Kas tai yra – geros karmos sukauptos atsargos?

Autorius: Galima pasakyti ir kitaip – tas, kuris pavogė, ateityje kažką praras. Pažymėtina, kad jis apgauna būtent tą žmogų, kuriam lemta būti apgautam. Apgavikas yra tiktai kaip lėlė nuskriausto žmogaus likimo rankose. Vagis prasimano tik tiek pinigų, kiek jų praeityje užsidirbo savo dorybingais poelgiais, nors nuoširdžiausiai galvoja, kad pasičiupo kai ką viršaus.

Skaitytojas: Kas laukia tokio žmogaus?

Autorius: Jo laukia tai, ko jau susilaukė jo auka. Sutinkamai su karmos dėsniais, jis neišvengiamai susidurs su tokia pačia „neteisybe“. Tik šį kartą jau iš jo atims sąžiningai užvargtus pinigus. Taigi ir šiuo atveju nėra jokios neteisybės.

Skaitytojas: Bet jeigu vagis neturi didelių dorybingumo atsargų?

Autorius: Tada jis arba nesugebės pavogti, arba praras tai, ką pavogė. Galimas daiktas, kad jį pagaus, ir tada atpildą jis gaus visai greitai.

Skaitytojas: Tačiau juk neretas atvejis, kai vagys lieka nenubausti...

Autorius: Būna, tačiau likimo atpildo dar niekas neišvengė.

Skaitytojas: Supratau. Jūs norite pasakyti, kad mes neturime jokių šansų gauti dar kažkokius pinigus apart tų, kuriuos mes užsidirbome savo poelgiais. Vadinasi, rūpintis nėra ko: net jeigu tave apiplėšė iki paskutinio siūlo galo, reiškia, tu to nusipelnei.

Autorius: Nors jūs tai sakote su sarkazmu, bet taip ir yra. Deja, toli gražu ne kiekvienas gali suprasti tokio pobūdžio tiesas. Tačiau vien jau teorinis šio klausimo išmanymas bent kiek paguodžia žmogų, stokojantį pinigų.

Skaitytojas: Žinau vieną žmogų, kuris pasiskolino didelę pinigų sumą ir dabar niekaip negali atiduoti. Kaip jam reikėtų elgtis?

Autorius: Tai situacija, tipiška aistros *gunoje*. Žmogus pasiskolina pinigų daugiau, negu jam lemta turėti, nes jis nežino savo fizinių ir mentalinių galimybių. Jam visada atrodo, kad jis gali nuversti kalnus, bet gyvenimas dažnai viską pakoreguoja kitaip. Tačiau tas, kuris žino, kas yra nesavanaudiška laimė, niekada nesijaudina nei dėl to, ką gavo, nei dėl to, ką prarado. Štai toks žmogus ir patirs tikrąją laimę savo veikloje. Jį patikimai saugo dorybės *guna*, todėl jokie nemalonumai neišmuš jo iš vėžių.

Skaitytojas: Jūs kalbate apie kažkokį antžmogį, kuriam vienodai rodo, ar jis kam skolingas, ar ne. O aš jūsų klausiu, ką daryti paprastam žmogui, kai jis įlindo į skolas?

Autorius: Pirmiausia jis turi suprasti, kad bet kokios mintys apie pinigus mums neša tik vargus ir kančias. Kadangi jūsų pažįstamas daug galvojo apie pinigus, galų gale jis gavo rezultatą – pinigai jį užvaldė ir padarė nelaimingu. Kaip nebūtų keista, bet daugelis žmonių, patekę į panašią situaciją, ima dar intensyviau galvoti apie pinigus, ir galiausiai juos apima neviltingas, pyktis bei troškimas bet kokia kaina praturtėti. Taip jie pasineria į neišmanymo *guną*. Tačiau jei toks žmogus supras, kad tai, kas atsitiko su juo, yra dėsningumas, o ne atsitiktinumas, jis žengs pirmą žingsnį, vaduodamasis iš skolų. Paskui jam reikia užsiimti labdara ir jos pagalba įveikti savo netikusią karmą (didelį prisirišimą prie pinigų), dėl kurios jis tapo skurdžiumi. Jeigu viskas bus gerai, jis netikėtai patirs, kad žmonės, kuriems jis skolingas, tapo lojalesni jo atžvilgiu.

Skaitytojas: Apie kokią labdarą galima kalbėti, jeigu žmogus neturi ką pavalgyti? Be to, kreditoriai šiaip sau, nei iš šio, nei iš to, nepajunta simpatijos savo skolininkams. Ką konkrečiai žmonės, esantys dorybės *gunoje*, daro, norėdami pagerinti santykius su kitais?

Autorius: Netgi būdamas visišku skurdžiumi, žmogus gali nuolatos visiems linkėti laimės (tiesiog kartoti kaip užkeikimą žodžius: „Aš linkiu visiems laimės“). Tam nereikia jokių materialių sąnaudų. Dorybingi skolininkai atsisako planų praturtėti, ir kiekvieną kartą, kai tik pas juos atsiranda bent kiek pinigų, jie tuoj pat atiduoda juos kreditoriams. Tokiu būdu jie palaipsniui pelno pasitikėjimą.

Skaitytojas: O jeigu padengti skolą neužteks viso gyvenimo, kaip jiems padės dorybės *guna*?

Autorius: Paprastai ji atsiunčia gerus draugus, kurie ne tik apmoka jų skolas, bet ir padeda užsidirbti reikiamą kiekį pinigų.

Skaitytojas: Kaip pas jus viskas gražiai gaunasi! Bet gyvenime viskas būva kitaip.

Autorius: Visi jūsų pateikti gyvenimiški pavyzdžiai susiję su aistros ir neišmanymo *gunų* veikla. Žmonės, esantys jų įtakoje, iš tikrųjų savo gyvenimą gali laikyti visiškai beviltišku. Dorybingų žmonių būtis jiems panaši į pasaką, o epizodai iš to gyvenimo yra visai kitokie, nes jie žino paslaptį, kaip būti laimingu.

Skaitytojas: Ar tai didelė paslaptis?

Autorius: Anaipatol. Tereikia suvokti, kad laimė – ne pinigai ir valdžia, o nesavanaudiška veikla, tarnystė žmonėms ir, galiausiai, tarnystė Dievui.

Skaitytojas: Jeigu pinigai sukelia tiek vargų, tai kodėl dauguma žmonių galvoja tik apie pinigus?

Autorius: Todėl, kad juos kontroliuoja aistros *guna*. Tai ji formuoja tokią galvosena.

Skaitytojas: Kaip to išvengti?

Autorius: Potraukis pinigams išnyks, kai tik pajusite nesavanaudiško bendravimo su šventais žmonėmis bei Dievu skonį, o širdyje atsiras meilė nesavanaudiškai veiklai.

Skaitytojas: O kaip tai pajusti? Vos tik pradėdi nesavanaudiškai elgtis, ir žmonės kaipmat pradeda ant tavęs joti. Atrodo, kad visus įtakoja vien tik aistros ir neišmanymo *gunos*. Tiesiog nematau išėities iš susidariusios padėties.

Autorius: Sutinku – absoliučią daugumą planetos žmonių „globoja“ žemutinės *gunos*. Tačiau žemėje dar yra vietų, kur galima sutikti dorybingus žmones. Tai šventyklos, dvasinės bendruomenės... Tačiau minėtai daugumai šie dalykai nesuprantami ir neįdomūs.

Dažnai žmonės aistros *gunoje* apkalba dorybinguosius, primesdami jiems amoralius poelgius. Žinoma, visko pasitaiko, tačiau dorybingiems žmonėms tai išimtis, o ne taisyklė.

Vėlgi, kartais atrodo, jog žemėje nebeliko dorų žmonių, bet taip yra dėl to, kad socialinė sfera, kurioje bendrauja tokie žmonės, kitiems yra tam tikra prasme neprieinama.

Skaitytojas: Kur vis tik juos galima sutikti?

Autorius: Dievo šventovėse. Bet kol nepradėsite nuoširdžiai domėtis savęs pažinimu, jūs praktiškai nerasite su jais bendros kalbos. Todėl jums dabar toks bendravimas, galima sakyti, neprieinamas.

Skaitytojas: Argi mūsų laikais koks nors bendravimas gali būti neįmanomas?

Autorius: Gerai, tada tuoj pat eime į šventyklą, kur giedosime šventus Dievo vardus.

Skaitytojas: Hm... Galbūt... O atsisakyti galima?

Autorius: Jūsų valia.

Skaitytojas: Tada geriau neisiu.

Autorius: Kol gi? Juk dabar niekas nedraudžia garbinti Dievą. Durys atviros, prašom.

Skaitytojas: Ramiai tikrai... Jūs, matyt, norite pasakyti, kad bendrauti su dorybingais žmonėmis mums trukdo žemutinės *gunos*, nes turime neteisingas paradigmas ir neteisingai naudojames mums suteikta pasirinkimo laisve.

Autorius: Būtent. Bendrauti su dorybingais žmonėmis mums neleidžia mūsų norai, įtakojami aistros ir neišmanymo *gunų*. Todėl ir sunku patikėti, kad galima bendrauti su dorybingais žmonėmis.

Skaitytojas: O kur dar juos galima rasti, apart šventyklų ir vienuolynų?

Autorius: Ten, kur užsiimama dvasine praktika.

Skaitytojas: O, dabar jų labai daug, ir kaip atsirinkti, kuri tinkama?

Autorius: Reikia rasti žmones, kurie savo gyvenimą paskyrė tarnauti Dievui. Tarnystė Dievui reiškia, kad žmogus visiškai nesavanaudiškas, šimtu procentų. O kai tokius rasite, padėkite jiems. Taip jūs lengvai išvengsite apgaulės (jūsų neįtrauks į kokią nors sektą) ir greitai pajusite nesavanaudiškos veiklos, skirtos Dievui, žavesį.

Skaitytojas: Kuo skiriasi sektantai nuo tų žmonių, kurie iš tikrųjų eina dvasinio progreso keliu?

Autorius: Sektantai pripažįsta tik savąjį kelią, visus kitus maišo su žemėmis. Būtent toks jų pamokslavimo stilius. Dažnai religija, kurią išpažįsta sektantai, yra pakankamai progresyvi, bet nesuprasdami jos esmės, jie propaguoja žmonėms kažkokį surogatą iš aistros ir neišmanymo *gunų* virtuvės. Žmonės, patekę į sektą, gauna netinkamą bendravimą ir palaipsniui tampa tokiais pat fanatikais, kaip ir jų lyderiai.

Skaitytojas: Vadinas, tikrai būna žmonių, kurie tik kalba, kad užsiima dvasine praktika, o iš tikrųjų yra eiliniai apgavikai.

Autorius: Tokių yra nemažai, ir paprastai jie apgaudinėja ne tik kitus, bet ir save. Tokie žmonės niekada nekalba apie Dievą kaip apie asmenybę, dažniau jie tvirtina, kad mes visi esame dievai. Būna ir tokių, kurie apsiskelbia, kad būtent jis yra Dievas.

Skaitytojas: O kodėl Dievas – būtina asmenybė?

Autorius: O kas geriau – būti asmenybe ar kažkuo beformiu, neįjačiant savo asmeniškumo?

Skaitytojas: Gal vis tik asmenybe...

Autorius: Tai kodėl galvojate, kad Dievas ne asmenybė? Šitaip jūs Jį laikote žemesniu už save. Jeigu jūs asmenybė, o Jis ne, vadinas, esate aukščiau Dievo.

Skaitytojas: Geras atsakymas. Bet kodėl nelaikyti visų žmonių dievais?

Autorius: Dievas sako, kad bet kuriame savo įsikūnijime Jis gali apreikšti visus ankstesnius įsikūnijimus. Nuolankiai prašau, pademonstruokite, kaip jūs atrodėte praeitame įsikūnijime, tada aš galėsiu pradėti jus garbinti.

Skaitytojas: Pasiduodu.

Autorius: Jūs ne man pasiduodate, o Vedoms, kurios aiškina ne tik tai, kad Dievas yra asmenybė, bet ir kaip Jis elgiasi, kai nužengia į materialų pasaulį, ir kokie turi būti mūsų santykiai su Juo.

Skaitytojas: O ką sakyti žmogui, kuris laiko save Dievu?

Autorius: Kad Dievas, įsikūnydamas mūsų epochoje, vadina Save Dievo tarnu, o ne Pačiu Dievu. Taip sakoma Vedose.

Skaitytojas: Tai gana revoliucingas teiginys. Vadinas, visi tie, kurie vadina save Dievu, yra šarlatanai?

Autorius: O kas gi daugiau? Paprastai jie iš tikrųjų turi kokius nors ypatingus sugebėjimus. Dažniausiai jie žada greitą dvasinį progresą ir daug visokio labo, todėl turi gausybę pasekėjų, kurie, deja, neskaitė Vedų, perspėjančių apie tokius šarlatanus.

Skaitytojas: Kaip tarp tikinčiųjų rasti tikrus šventuosius?

Autorius: Tai tie, kurie nėra priešiški kitoms religinėms konfesijoms ir neatmeta jose pripažintų šventųjų autoriteto.

Skaitytojas: O argi netikintiems žmonėms užginta būti nesavanaudžiais?

Autorius: Žmonės tiki arba į Dievą, arba į pinigus, nes tik Dievas arba pinigai juos daro laimingais. Skirtumas toks, kad Dievo suteikta laimė yra amžina, o piniguose slypinti laimė yra tik laikinas reiškinys. Tie, kurie tiki į pinigus, negali būti nesavanaudžiais, nes toks tikėjimas pagrįstas asmeninės naudos siekimu.

Skaitytojas: Vadinas, į Dievą tikėti naudingiau. Kodėl gi tada žmonės tokie nepraktiški ir daugiau pasikliauna pinigais?

Autorius: Tie, kuriems rūpi tik nauda, o ne tarnystė Dievui ir žmonėms, niekada nesupras, kad naudingiausia gyventi dvasingą ir nesavanaudišką gyvenimą. Žemutinės *gunos* juos taip įtakoja, kad jie nenori nieko keisti. Pažinti tikro laimingo gyvenimo tiesas tokioje būklėje praktiškai neįmanoma, todėl tokie žmonės visą gyvenimą kaunasi už būvį, o rezultate – nusivylimas žmonėmis, valdžia, giminėmis ir galiausiai savo likimu.

Skaitytojas: Jeigu Dievas teisingas, tai kodėl Jis neatlygina žmonėms už jų pastangas būti laimingiems? Tegu jie siekia tik materialios laimės, bet vis tik...

Autorius: Betgi jie gauna tai, ko nori. Tačiau aistros *gunoje* norai būna žymiai didesni, negu dorybingumo atsargos, ir toks faktas sukuria visas problemas. Jeigu žmogaus geri darbai neatsveria jo materialių troškimų, tai jų vertė būna kaip popierinių pinigų, nepadengtų auksu.

Skaitytojas: Štai ir aš galvoju, kad už savo veiklą mes gauname tik barankos skylę. Sakėte, kad Dievas žmogui visada duoda tai, ko jis nori. Bet tada iš kur tos gėrybės, jeigu žmogus jų neužsidirbo? Pagaliau nesuprantu, kodėl žmonės, esantys aistros ir neišmanymo *gunose*, lieka nepatenkinti, jeigu jų norai išpildomi?

Autorius: Taip, Dievas visada duoda žmogui tai, ko anas nori. Bet anas dažnai nori daugiau, negu nusipelnė, todėl įsimašo likimas ir visas pageidaujamas gėrybes perskirsto ne pagal būtinumą, o sutinkamai su žmogaus troškimais.

Kiekvienas žmogus turi tam tikras dorybingumo atsargas, ir jų dydis priklauso nuo to, kiek gerų darbų jis atliko praeityje. Būtent nuo jų skaičiaus priklauso, kokią gerovę mes turėsime šiame ir kitame gyvenime. Ji ateina įvairiais pavidalais – kaip sveikata, laisvas laikas, šeimyninė laimė, turtai, garbė ir pan. Visa tai mums paskirsto likimas – sutinkamai su mūsų norais.

Sakykim, mes turime gerą sveikatą ir nemažai laisvo laiko. Jeigu mes norime daugiau pinigų, negu likimo lemta, tada prisieis daugiau dirbti, tai yra, sumažės laisvo laiko. Taigi, viena gerbūvio forma pereina į kitą. Jeigu nenorime prarasti laisvo laiko, tada reikės intensyviau dirbti, o tai atsilies sveikatai. Pirmu atveju pinigais virsta laisvas laikas, antru – sveikata. Tokiu būdu, bendras mums skirtų gėrybių kiekis išlieka, keičiasi tik jų procentinis santykis. Gauname daugiau pinigų, užtat prarandame sveikatą arba laisvą laiką. Tačiau gobšuolius tai nelabai jaudina. Jie tik džiaugiasi ir visai negalvoja apie galimas negatyvias pasekmes. O jos anksčiau ar vėliau būtinai pasireikš. Štai tada tas žmogus supras, kad jis persistengė, godėdamasis pinigų ir prarado daug brangaus laiko bei sveikatos.

Skaitytojas: Čia aš su jumis nesutinku. Taip, prarandam sveikatą ir laiką, bet užtat gauname, ko norėjome. Juk visi žmonės tam ir dirba, tikėdamiesi patenkinti savo materialius poreikius, kurie vis dėlto yra, norim mes to ar ne. Argi blogai turėti didesnį butą? Gakvokime blaiviai, orientuodamiesi į gyvenimo realijas. Norėdami susikurti kažkokį komfortą, mes turime kažką aukoti: sveikatą, laiką, dar kažką.

Autorius: O kuriems galams tas komfortas, jeigu jau nėra sveikatos?

Skaitytojas: Atleiskite, kiekvienas turi pasirinkimo laisvę ir pats sprendžia, ką jam pasirinkti. Vieniems geriau didelis butas, kitiems – laikas ir sveikata, tegu ir teks ankštai gyventi.

Autorius: Bet kam sergančiam ir iš darbo neišlendančiam žmogui didelis butas?

Skaitytojas: Tai sunku suprasti, bet vis tik daugelis šito nori.

Autorius: Tai vis aistros *gunos* įtaka. Todėl toks žmogus dažnai pats negali paaiškinti, kam jam reikia didesnio buto, nors yra šventai įsitikinęs, kad jis jam būtinas („Kaipgi, pas kitus yra, o pas mane“).

Skaitytojas: Na, o kaip jūs pats galvojate, kam ji vis tik jam reikalinga?

Autorius: Kad prieš mirtį galėtų skųstis, jog visą gyvenimą nežinia kam dirbo.

Skaitytojas: O vaikai? Argi jie neverti gauti tėvų butą?

Autorius: Protingas žmogus supranta, kad butas, atiduotas vaikams, neatneš jiems daug laimės, nes jie nesugebės tinkamai įvertinti to, ką jis taip sunkiai uždirbo.

Skaitytojas: Gal tada geriau iš viso nesistengti ir gyventi švilpaujant?

Autorius: Ne, geriau apie tai visai negalvoti. Reikia dirbti su meile pačiam darbui, o gautą uždarbį skirstyti pagal šventraščių nurodymus.

Skaitytojas: Bet aš jų nežinau.

Autorius: Tai pasiskaitykite.

Skaitytojas: Kada skaityti, jeigu neužtenka laiko net su žmona pabendrauti?

Autorius: Tai atsisakykite nereikalingų dalykų. Nereikės tiek daug dirbti, kad juos įsigytum, ir atsiras laisvo laiko. O tada prašom – sėdėkit ir skaitykit šventraščius.

Skaitytojas: Atvirai kalbant, atsisakyti tų taip vadinamų nereikalingų dalykų tiesiog neįmanoma. Juk nuolatos prisieina bute kažką tvarkyti, remontuoti – arba pačiam, arba samdyti žmogų. Visam tam reikalingi pinigai, kurie iš dangaus nekrenta. Gyvenimas susideda iš nesibaigiančių rūpesčių bei rūpestėlių.

Autorius: Tai vis todėl, kad jūs nežinote, iš ko susideda tikroji laimė. Savo prigimtimi mes esame dvasinės sielos, vadinasi, norime, kad laimės jausmas nuolatos didėtų. Tai įmanoma, bet tik dvasiniame pasaulyje. Problema ta, kad mūsų neribotiems dvasiniams norams sparnus palaužia materiali gamta, kuri gali suteikti tik ribotą laimę. Kodėl, turėdami vis daugiau ir daugiau, mes vis tiek dar kažko pasigendame?

Skaitytojas: Žinoma, kartas nuo karto reikia kažką įsigyti, juk daiktai dėvisi.

Autorius: Tačiau daugumą daiktų žmonės įsigyja dėl kitų priežasčių. Kad ir turėdami visa, kas būtina, mes vis galvojame, ką čia dar įsigijus. Būdami amžinos prigimties, mes niekada nepasitenkinsime tuo, ką turime. Siekdami įgyvendinti visus savo materialius norus, mes daromės vis nelaimingesni, ligoti ir nerandame laisvo laiko, kurį skirtume išsivadavimui iš minėtų kančių.

Sakykite, ką jums dabar reikia skubiai įsigyti, žinoma, jeigu tai ne paslaptis?

Skaitytojas: Naują televizorių ir naują šaldytuvą.

Autorius: Pas jus, vadinasi, nėra nei vieno, nei kito...

Skaitytojas: Yra, kol gi, bet į juos jau baisu žiūrėti. Draugai, matomai, jau patyliukais šaiposi iš manęs. Argi malonu prieš juos pasirodyti skurdžiumi?

Autorius: Na, ką gi, draugai – rimta priežastis. Bet jums pačiam tie daiktai, tikiuosi, dar tinka?

Skaitytojas: Atvirai kalbant, nelabai.

Autorius: Jie blogai dirba?

Skaitytojas: Ne, paprasčiausiai morališkai paseno.

Autorius: Bet jeigu jie jums anksčiau tiko, tai ko dabar spardotės?

Skaitytojas: Nes reikia paisyti laiko reikalavimų.

Autorius: Na, pakeisite tuos du senokus, paskui užsimanysite dar ką nors pakeisti...

Skaitytojas: Aha, sekciją, aš apie tai jau galvoju, bet ji dar pakenčiama.

Autorius: Štai, matote, taip ir vargsite visą gyvenimą, nes norai persveria galimybes. Visa tai neatneš jums laimės, o tik ligas ir nuovargį nuo gyvenimo.

Skaitytojas: O tai ko tada siekti?

Autorius: Jeigu mes norime būti laimingi, tai nereikia gyvenimo tikslu pasirinkti materialių norų tenkinimą. Reikia pasistengti suprasti, ką reikia daryti, kad išvengtume žemutinių *gunų* įtakos ir pakiltume į dorybės *guną*, kuri pati atneš mums laimę. Todėl, prieš imdamiesi įgyvendinti kokius nors sumanymus, turime išsiaiškinti, kokios *gunos* juos išprovokuoja.

Skaitytojas: Ir kas nuo to pasikeis mano gyvenime?

Autorius: Pradžioje atsiras šiek tiek blaivesnis požiūris į savo veiklos pasekmes. Žmonės, kuriuos įtakoja aistros *guna*, pasmerkti sunkiam darbui. Jie neturėtų labai tikėtis, kad ateityje atsiras daugiau laisvo laiko. Atvirkščiai, aistros *guna* taip tvarkosi, kad jie turės vis mažiau ir mažiau laiko. Žmogus, tai suvokęs, prablaivėja ir pradeda galvoti, kad toliau taip gyventi negalima.

Tie, kuriuos įtakoja neišmanymo *guna*, nuoširdžiai tikisi, kad su jais bus elgiamasi garbingai. Tipiška iliuzija. Ši *guna* sąžiningų žmonių neprileidžia prie savo globotinių, todėl jie neišvengiamai bus apgauti. Tik dorybės *gunoje* galima jaustis šiek tiek laisvesniu, bet ir ji turi savo rėmus.

Skaitytojas: Jeigu *gunos* mus taip supančioja ir jų neįmanoma įveikti, tai gal išvis geriau nieko nedaryti, tegul jos dirba savo darbą.

Autorius: Jūsų giesmelė nesikeičia: imkim, brolyčiai, ir nieko nedarykim. Štai jums tokia analogija: iš kambario išeiti galima dviem būdais. Pirmasis – per duris, antrasis – išgriauti kaktą sieną. Antruoju atveju mes turime didelį pasirinkimą, nuo kurios vietos pradėti – siena tai nemaža. Jeigu dėl kokių nors neaiškių priežasčių mes nepramušime sienos, tada gal geriau per duris neiti, o sėdėti ir žliumbti, ar ne? Juk paprastai mes taip ir galvojame. Užuoat išsiaiškinę *gunų* veikimo mechanizmą ir kaip iš jo ištrūkti, mes bandome su jomis kovoti. Nesvarbu, kad nieko nelaimime, užtat yra laimės alternatyva – prisigerti ir užsimiršti, arba bukai spoksooti į televizorių.

Skaitytojas: Bet juk jūs nuolatos kalbate, kad *gunos* apriboja mūsų galimybes. Vadinasi, nusivylimas yra normalus reikalas. Ir tada belieka žiūrėti į televizorių.

Autorius: Reikia ne dykinėti, o mokyti pakelti visus sunkumus ir tuo pat metu orientuoti savo sąmonę į dvasinius dalykus, skaitant šventraščius ir bendraujant su dorybingais žmonėmis. Tačiau daugumai visai neįdomu, kaip reikia gyventi teisingai, į kur kreipti savo pastangas. Mokydamiesi iš Vėdų, mes galėsime išeiti per duris; priešingu atveju gyvensime „kaip visi“, bandydami kaktą sienos tvirtumą.

Žmogus, kuris vadovaujasi Vėdų nurodymais, gyvena intelekto lygmenyje, todėl visada randa išeitį iš pačios sudėtingiausios situacijos.

Skaitytojas: Nesuprantu, kaip visa tai susiję su prisirišimu prie materialios gerovės.

Autorius: Labai paprastai. Aistros *guna* pakiša mums visokias iliuzijas apie turtus, šlovę ir kitus materialius blizgučius ir tokiu būdu slepia nuo žmonių tikrąją jų problemų priežastį – potraukį pinigams. Todėl žmonėms atrodo, kad jų problemos kyla ne iš jų pačių, o dėl išorinių aplinkybių. Pavyzdžiui, dažnai atrodo, kad valdžia visiškai mumis nesirūpina.

Skaitytojas: Na, ir kas? Man irgi atrodo, kad aplinkiniai nesugeba tinkamai įvertinti mano pastangų, nors aš ir stengiuosi jų pačių labui.

Autorius: Mintydamas, kad dėl jo problemų kalti kiti, bet jokių būdu ne jis pats, žmogus neišvengiamai darosi nelaimingas. Užuoat skaitęs šventraščius ir gilinęsis į jų nurodymus, kaip teisingai gyventi, jis skaito visokią bevertę lektūrą, kuri jį galutinai įtikina, kad šis pasaulis labai neteisingas. Nebesimanydamas, kaip pakeisti savo gyvenimą, žmogus kovoja su tomis aplinkybėmis, kurios, jo manymu, kuria visas problemas. Jeigu „netikusi“ žmona – reikia ją auklėti, jeigu nėra pinigų – reikia kažkaip jų gauti, skauda kepenis – reikia juos gydyti.

Žmonės, dėl savo problemų kaltinantys kitus, nesupranta, kad, sakykim, tuščios piniginės priežastis glūdi juose pačiuose, kad tai yra jų vidinė problema, o ne išorinė. Tačiau aistros *guna* įtikina mūsų protą: „Gauk pinigų, ir būsi laimingas. Dėl visų tavo problemų kaltas skurdas“. Taip suklaidinti žmonės daužo kaktomis sieną ir negalvoja apie vidines problemas. Vienintelė mintis – kaip nors prasimanyti pinigų. O jeigu, jų nuomone, tam trukdo kiti, jie persiima negatyvia sąmone, susigadina su visais santykius ir galiausiai tikrai nuskursta. Taip aistros *guna* nurodo mums neteisingą tikslą, į kurį orientuojame visas pastangas.

Skaitytojas: Kokia turėtų būti teisinga sąmonė, norint būti turtingesniai ar išsigydyti ligą?

Autorius: Vėdos sako, kad jeigu nėra pinigų, reikia įveikti savo šykštumą ir mokytis būti nesavanaudiškam. Jeigu skauda kepenis, vėlgi reikia įveikti tam tikras charakterio savybes – šiuo atveju piktumą bei prievartos pomėgį, ir mokytis atleisti.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad panašiuose samprotavimuose nėra jokios logikos, tačiau vėliau, mokantis išsivaduoti iš *gunų* poveikio, ji palaipsniui išryškėja. O išsivaduoti galima, nustojus savo problemas vertinti kaip išorinius veiksnius. Visos problemos yra mumyse. Jeigu tapsi nesavanaudžiu – ilgainiui praturtėsi; jei būsi nuolankus – kepenys atsigaus, o jeigu dėl netikusių šeimyninių santykių kaltinsi tik save – jie taisyšis.

Dorybės *guna* mums visada nurodo tikrąją problemų priežastį. Finansiniu atžvilgiu ji formuluojama taip: „Siekdamas pinigų (savo darbo rezultatu), žmogus aistros *gunoje* galvoja, kad visi nemalonumai atsiranda dėl to, kad jis yra neturtingas. Tačiau iš tikrųjų tie nemalonumai atsiranda dėl pernelyg didelio potraukio pinigams. Dėl jo mes prarandame sveikatą ir laiką, o pelnome tik nusivylimus ir skurdą.

Skaitytojas: Mokaisi, mokaisi ir kvailiu miršti.

Autorius: Viskas priklauso nuo to, ko mokiesi. Jeigu sieki dvasinių žinių, tai senatvėje būsi išminčius.

Išvada: *visos materialios gamtos gunos mus prirakina prie savęs. Jeigu dorybės guna patraukia laimės pojūčiu ir žiniomis, tai aistros guna – tikėjimu į būsimą gerovę. Praktiškai šis tikėjimas mus lydi vos ne nuo lopšio. Tai susiję su tuo, kad mūsų planetoje vyrauja būtent toks laimės supratimas, ir dauguma žmonių gimsta su vienu tikslu – patirti tą laimę. Todėl jie net negali pagalvoti, kad tai klaidinga nuomonė. O aistros guna tuo neapsiriboja ir atima bet kokią galimybę pajusti bent šešėlį tos laimės, kurią patiria dorybingi žmonės.*

Mus supa daugybė žmonių, nusivylusių kova dėl savo gerovės. Tačiau mūsų asmeninis egoizmas tvirtina, kad su mumis tikrai taip nebus, ir mes imame vaikytis pinigų ir prestižo. Vienok aistros guna, duodama materialias gėrybes, kartu didina ir mūsų poreikius, gobšumą, konkurenciją bei atšiaurumą, kurie galiausiai atima ir pinigus, ir reputaciją. Taigi, savanaudis žmogus gali dirbti persiplėšdamas, bet visos pastangos neatneš jam papildomos laimės.

Dėdamas vis didesnes pastangas, žmogus nepastebi, kad palaipsniui praranda sveikatą ir netenka taip brangaus laiko – natūralių materialios laimės šaltinių. Ir tik senatvėje jis netikėtai aptinka, kad visas jo gyvenimas tebuvo tuščias laiko švaistymas. Taip jo sąmonę palaipsniui užvaldo neišmanymo guna, tvirtinanti, kad visas pasaulis – vien tik apgaulė ir prievarta.

[Turinys]

Kaip mus supančioja neišmanymo guna

Nepakeitus savo požiūrio į gyvenimą, niekas negali atsilaikyti prieš aistros *guną*, didinančią problemas ir atšiaurumą. Todėl žmogus, nusprendęs savo gyvenimą pašvęsti pinigų vaikymuisi, anksčiau ar vėliau pradeda jausti nepasitenkinimą savo likimu. Jis pasireiškia pykčiu giminaičiams, bendradarbiams (kurie, matai, nesugeba jo suprasti), supantiems žmonėms, tautai, valdžiai ir t. t. Savanaudiškumas kiekvieną privers išgyventi nusivylimo jausmą, ir nuo to momento jį pradės įtakoti ne tik aistros, bet ir neišmanymo *guna*.

Skaitytojas: Kokia neteisybė – užuoat padėjęs žmogui suvokti, kaip būti laimingam, likimas jį nusviedžia į dar didesnes degradacijos gelmes.

Autorius: Jeigu žmogus susiduria su problemomis, vadinasi, jis elgiasi neteisingai. O jeigu jis dar užsispiria ir nepasidaro išvadų, kaip blogai būti egoistišku, ir stengiasi bet kokia kaina praturtėti, dorybės *guna* bejėgė jam padėti.

Skaitytojas: Ką reiškia „užsispiria“? Negi yra žmonių, kurie, susidūrę su problemomis, nenori pakeisti savo gyvenimo ir tapti laimingais?

Autorius: Visi nori būti laimingais, žinoma, bet skirtingai. Dorybės *guna* visada pasiruošusi padėti, tetrūksta mažo nieko – ją reikia pasirinkti savanoriškai. Gamtos dėsniai tokie teisingi, kad niekada neatima iš žmogaus pasirinkimo laisvės, todėl mes visada galime ieškoti laimės, kur panorėję. Kol mes nenusivilsime savo egoistine laimės koncepcija, tol nepateksime dorybės *gunos* globon. O jeigu ir aistros *guna* mūsų neišmokys siekti dvasinių dalykų, tada pateksime į neišmanymo *gunos* letenas.

Skaitytojas: Kodėl niekas negelbsti žmonių, paskendusį savo nuodėmėse?

Autorius: Žinote, iš aukštesniųjų planetų pas mus nuolat ateina įvairūs išminčiai, kurie bando mums padėti savo dvasinėmis žiniomis. Tačiau dauguma žmonių į juos nekreipia jokio dėmesio. Priežastis – neteisingas pasirinkimo laisvės suvokimas. Jiems tas saldus žodis laisvė reiškia galimybę tenkinti savo troškimus ir daugiau nieko.

Skaitytojas: Kažkaip negirdėjau, kad Žemėje gyventų ateiviai iš kitų planetų ir perdavinėtų mums savo žinias.

Autorius: Mes čia visi „ateiviai“, nes jau milijonus kartų gimėme įvairiose visatos planetose. Kiekvienoje iš jų mes turėjome kūną, pritaikytą gyventi būtent tos planetos sąlygomis. Taip ir didieji išminčiai, ateinantys čia iš kitų planetų, gimsta žmogaus kūno formose.

Skaitytojas: Kaip juos atskirti nuo paprastų žmonių?

Autorius: Pagal jų neprikaištingus poelgius ir išaukštintas charakterio savybes – nuolankumą, gailestingumą ir tvirtą ryžtą padaryti mus laimingais. Be to, jie pašvenčia savo gyvenimą Dievo ir žmonių tarnystei, o ne savo asmeniniam ar šeimyniniam reikalams.

Reikia pasakyti, kad tokie žmonės, kuriems būdinga meilė Dievui ir nesavanaudiškumas, Žemėje negimsta vien tik dėlto, kad pas juos susikaupė gera karma. Iš aukštesniųjų planetų ar netgi iš dvasinio pasaulio jie dažniausiai ateina su vienu tikslu – padėti mums atrasti laimę.

Skaitytojas: Jeigu jau jie tokie išminčiai, tai tegu ir paaiškina mums, neišmanėliams, kaip teisingai gyventi.

Autorius: Neišmanėliai negirdi savo sąžinės balso, todėl jiems labai sunku klausytis sąžiningų žmonių. Nesitikėdami prakusti sąžiningu darbu, jie imasi tokių priemonių, kaip gudrumas, prievarta ir žiaurumas, ir naudojami žmonių silpnybėmis, siekdami jais manipuliuoti. Kartais jie taip viskuo nusivilia, kad ieško laimės ištvirkaudami, girtuokliaudami ir svaigindamiesi narkotikais.

Skaitytojas: Kaipgi žmogus patenka į tokias pinkles? Juk kiekvienas turi bent kiek blaivo proto, kad galėtų susimąstyti ir neužsiminėti panašiomis kvailystėmis.

Autorius: Nedorybingos veiklos pradžioje neišmanymo *guna* leidžia žmogui pajusti, kad už savo darbelius jis liks nenubaustas. Veikiamas šios iliuzijos, jis praranda paskutinius blaivaus proto likučius, ir tada jo gyvenimas galutinai virsta košmaru.

Skaitytojas: O kodėl negalėtų būti atvirkščiai? Kad žmogus iš pat pradžių pajustų atpildo neišvengiamumą? Kiekvienas turi žinoti, kas jo laukia ateityje.

Autorius: Kartais taip būna, kai dar ne visai pagedęs žmogus atpildą gauna iš karto. Tai reiškia, kad jis neturi didelio polinkio neišmanymo *gunos* teikiamai laimei. Tačiau kiti pradžioje sugeba išsisukti nuo likimo paruoštos bausmės. Taip yra todėl, kad jų sąmonė užvaldyta labai stipraus noro daryti visokias piktadarybes ir gyventi nebūdžiamais. Kaip žinote, bet kuris noras, jeigu jis stiprus, yra išpildomas, todėl žmogus kartais gali susidaryti nuomonę, kad jam viskas leidžiama. Bet taip tęsiasi tik tol, kol pasibaigia geros karmos atsargos. O tada prisieina už viską atkentėti.

Nusprendę, kad gyvenime neapsieis be apgaulės ir prievartos, tokie žmonės galutinai leidžiasi užvaldomi neišmanymo *gunos*. Rezultate jie praranda gerus draugus, pagenda santykiai su artimaisiais, sustiprėja bjaurūs polinkiai (kazino, pornofilmai, viešnamiai). Neilgai trukus mityba, kūno priežiūra, esminių dalykų suvokimas taip pat patenka neišmanymo *gunos* įtakon. Atsiranda didelis potraukis mėsai, alkoholiui, narkotikams. Taip neišmanymo *guna* palaipsniui apima visas žmogaus gyvenimo sferas, tačiau jis pats nemato jokios tragedijos, nemato savo degradacijos, todėl atsisakyti tokio gyvenimo būdo nėra paprasta. Dauguma žmonių aplamai neturi žalio supratimo, ką reikia konkrečiai daryti, norint pakeisti savo gyvenimą, todėl naudojami neveiksmingais metodais, nuoširdžiai pasitikėdami savo jėgomis ir prievartos galia. Tačiau žmonių meilės taip neįmanoma užsitarnauti, o tuo pačiu ir atsikratyti žalingų įpročių.

Skaitytojas: Aišku. Savo ydas reikia mylėti, taip?

Autorius: Na, žinote... Tai dar blogiau.

Skaitytojas: Tada aš visai nesusigaudau, ką daryti tokioje situacijoje.

Autorius: Gal jus paguos tai, kad esate ne vienišas – dauguma žmonių taip pat nesupranta. Jie galvoja, kad savo ydų reikia nekęsti arba jas mylėti ir puoselėti. Ir vienu, ir kitu atveju mes prie jų tik dar labiau prisirišame. Todėl

geriau apie jas kuo mažiau galvoti, o koncentruotis į veiklą, kuri realiai ir greitai pakylės mūsų sąmonę į aukštesnį lygį.

Skaitytojas: Vadinasi, rūkoriui nereikia pergyventi, kad niekaip neįstengia pamesti nuodytis taboka, jam tik reikia visas pastangas skirti teisingos sąmonės ugdymui. Bet vis tik – kaip išmokti negalvoti apie savo problemas? Ar apilamai tai įmanoma?

Autorius: Visi dorybingi žmonės tai sugeba.

Skaitytojas: Nuostabu. Ir, žinoma, jūs vėl pasakysite, kad tokiose situacijose geriausia, ką galima padaryti – tai kreipti mintis į tarnystę Dievui. Tada viskas išsispręs savaime.

Autorius: Žinoma. Tik negalvokit, kad užsiimdamas dvasine praktika, iš karto pašalinsite visas problemas. Tam reikės kažkiek laiko.

Reikia pažymėti, kad kai žmogus pradeda kartoti šventus vardus, jis kreipia mažiau dėmesio į savo ydas. Palaipsniui, ilgą laiką pratinantis koncentruotis į Dievą, jos nepastebimai išnyksta.

Skaitytojas: Jūs taip reklamuojate šventų vardų kartojimą, kad atrodo, jog tai – panacėja nuo visų bėdų. Man tai atrodo truputį keista...

Autorius: Aš tik persakau Vedų nurodymus, kuriuose tvirtinama, kad geriausias būdas įveikti visas problemas – tai su meile ir atsidavimu kartoti šventus Dievo vardus. Aš žinau šimtus pavyzdžių, kai narkomanai, pradėję eiti šiuo apsilvalymo keliu, greitai ir praktiškai neskausmingai išsivadavo iš narkotikų priklausomybės. Tai pats geriausias metodas, bet jeigu jis jus erzina, aš galiu pasiūlyti ir kitus, ne tokius efektingus. Pavyzdžiui, kodavimą ar narkologinį dispenserį. Labai norint, tai irgi padeda, bet tam reikia didžiulių pastangų.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad kartojant šventus vardus, galima apsieiti be kovos?

Autorius: Aš tai pasakiau gal jau šimtą kartų, bet jūs vis tiek nieko nesuprantate.

Skaitytojas: Tai kodėl aš toks nesupratingas?

Autorius: Patikėti švento vardo galia trukdo tik vienas dalykas – mūsų nuodėmės, užgožiančios sąžinės balsą. Todėl, jei nėra tikėjimo šia tiesa, geriausia ją patikrinti praktiškai. Pradžioje šventus vardus rekomenduojama kartoti automatiškai, nesigilinant į jų esmę. Ilgainiui sąmonė apsilvalys ir ateis supratimas, kokia galinga ši dvasinė praktika.

Skaitytojas: Kas gi man trukdo ją užsiimti?

Autorius: Aš jau sakiau. Jums trukdo visoms materialaus pasaulio gyvoms būtybėms būdingas pavydas Dievui.

Skaitytojas: Hm, pavydo kaip ir neįaučiu, yra tik šiek tiek tokios abejonės.

Autorius: Tai ir yra pavydas. Sutikite, kad visai nesunku su didžiausia meile kartoti savo vardą, bet jeigu mums kažkas nepatinka, tai mes kartoti jo vardo tikrai nenorėsime – ir dar su meile.

Skaitytojas: Galbūt, galbūt... Vienaip ar kitaip, staigiai pasikeisti neįmanoma. Jūs pats sakėte, kad charakteris keičiasi labai lėtai.

Autorius: Sakiau ir sakysiu. Bet tai ne priežastis, dėl kurios būtų galima nekalbėti apie efektyviausius metodus, kurie tikrai mums gali padėti. Dorybės *gunos* prieglobstyje viskas pasiekama be kovos. Argi toks faktas nevertas dėmesio? Tereikia nuolatos bendrauti su dorybingais žmonėmis ir kiekvieną rytą kartoti šventus vardus. Tada net ir juodžiausiems narkomanams garantuoti pozityvūs poslinkiai.

Skaitytojas: Bet tai ne taip paprasta, kaip atrodo iš jūsų kalbos. Aš pats bandau kažką daryti reguliariai, bet kartas nuo karto norisi nuo to pailsėti.

Autorius: Pastovumas atsiras tik tada, kai mes pajusime skonį, arba potraukį tam, ką darome. Todėl po kiekvieno eilinio nepasisekimo mes turime vėl ir vėl bandyti. Bet jeigu mes to skonio savo veiklai nepajusime, tada, be abejo, anksčiau ar vėliau visa tai mums įgris.

Skaitytojas: Kaip nustatyti, kokioje veikloje mes atrasime tą skonį?

Autorius: Matosi, kad mažai skaitote šventraščius, todėl prisiimate nereikalingus įžadus, kurie neteikia jums laimės ir neįkvėpia jos siekti. Dar man atrodo, kad jums trūksta bendravimo su išaukštinomis asmenybėmis, kuris skatina žmogų atlikti savo pareigas ir sulaiko jį nuo degradacijos.

Skaitytojas: O kodėl jūs nusprendėte, kad aš prisiimu beveik visus įžadus?

Autorius: Kai žmogus prisiima tikrai gerą įžadą, jis gauna pakankamai įkvėpimo jo laikytis. O jūs pats sakėte, kad negalite ilgai laikytis duotų įžadų.

Kai žmogus pasirenka veiklą pagal savo prigimtį, jis darosi vis laimingesnis, ir tada jo įžadai būna stabilesni. Paprastai toks pasirinkimas turi atitikti psichines žmogaus savybes. Bet svarbiausia, kad pasirinkta veikla būtų grindžiama nesavanaudiškais motyvais, orientuotais į aukščiausios tiesos pažinimą.

Skaitytojas: Kiek aš suprantu, bet kuris darbas anksčiau ar vėliau pakyri. O kaip šiuo atveju?

Autorius: Kai žmogus su dideliu pakilimu tobulinasi, vargu ar jis tai laiko darbu. Užsiėmimas, kuris patinka, tampa malonumu, o ne darbu. Nelieta vietos nei nuovargiui, nei nepasitenkinimui.

Skaitytojas: O kokie įžadai patys geriausi?

Autorius: Geriausia duot įžadą kuo daugiau bendrauti su šventais žmonėmis ir kasdien kartoti tam tikrą skaičių šventų vardų. Režimo laikymasis taip pat geras dalykas.

Skaitytojas: Pas jus visada tas pat per tą patį – dorybingas bendravimas ir šventų vardų kartojimas. Gal yra ir kitokių rekomendacijų?

Autorius: Garsiname vediniame veikale *Čaitanja-čaritamrita (Adi-lila 17.21)* pasakyta: *Šiame Kali amžiuje tobulėjimui nėra kito kelio, nėra kito kelio, nėra kito kelio, kaip tik kartoti šventus vardus, kartoti šventus vardus, kartoti šventus vardus.*

Skaitytojas: Negi ten taip ir parašyta – po tris kartus?

Autorius: Taip, kad geriau įtikintų tokius abejojančius, kaip jūs.

Skaitytojas: Įtikintų? Hm, kodėl tada niekas tuo neužsiima?

Autorius: Visi, kurie tai daro, yra dorybės *gunos* įtakoje ir gerai supranta, kad mūsų laikais šventų Viešpaties vardų kartojimas yra pats geriausias būdas išsivaduoti iš *gunų* poveikio. Jie turi savąjį ratą žmonių, su kuriais bendrauja, ir tie, kuriuos valdo aistros *guna*, ten nepatenka.

Skaitytojas: Kodėl jūs man nuolatos prikišate, jog turiu netinkamą bendravimą? Nors mano pažįstami ir nepotariauja, aš vistiek juos laikau dorais žmonėmis.

Autorius: Gerai, tegu bus taip.

Skaitytojas: Na, žinote... Kada jūs man pagaliau suprantamai paaiškinsite, kodėl taip svarbu bendrauti su šventaisiais ir kartoti šventus vardus? Ir kodėl jūs nieko nepasakojate apie kitus tobulėjimo metodus?

Autorius: Bet aš juk nuolatos kalbu apie šių dviejų dvasinės praktikos metodų pranašumą, tačiau jūs taip ir nesupratote, kad jų dėka galima labai lengvai pakeisti savo gyvenimą. Kokia prasmė kalbėti apie kokius nors kitus metodus, kai jūs į šituos – pačius paprasčiausius ir efektyviausius – žiūrite taip nerimtai.

Skaitytojas: Iš kur jūs žinote mano požiūrį?

Autorius: Jeigu būtumėt rimtesnis, nemosuotumėt man po nosimi argumentais, būdingais aistros *gunai*.

Skaitytojas: Galbūt... Jūs norite pasakyti, kad bendraudamas su šventais žmonėmis, aš pradėsiu keisti savąjį pasaulio suvokimą?

Autorius: Aš jums tai sakiau gal milijoną kartų. Tai patikimiausias būdas patekti į dorybės *gunos* prieglobstį, visai to net nepastebint. Ir tada visos jūsų problemos spręsis automatiškai, savaime. Dorybės *guna* žmogui duoda pakankamai žinių, kad jis išvystų realius susikaupusių problemų sprendimus. Bendrai paėmus, yra penki būdai, kaip užsitikrinti dorybės *gunos* globą: tarnauti Dievui, kartoti šventus vardus, bendrauti su šventais žmonėmis, rasti dvasinį mokytoją ir laikytis jo nurodymų, taip pat studijuoti šventraščius mokytojo priežiūroje.

Skaitytojas: O žmonėms tarnauti nereikia?

Autorius: Reikia. Tokia tarnystė irgi pakylėja iki dorybės *gunos*, jeigu ji atliekama pagal šventraščių nurodymus. Kitaip galima priskaldyti malkų ir greitai viskuo nusivilti.

Skaitytojas: Tai, ką jūs pasakėte, žmonėms neišmanymo *gunoje* tiesiog neįmanoma atlikti. Jūs pats sakėte, kad jie neklauso jokių nurodymų, o jau kad jie studijuotų šventraščius, tai nė kalbos negali būti. Bet jeigu koks nors veikėjas iš jų tarpo ir pareikštų norą sekti jūsų patarimais, tai jis tikrai nepatiktų, kad būtina bendrauti su šventais žmonėmis.

Autorius: Taip, jūs teisus. Faktiškai jiems padėti gali tik vargas. Ir kada jis galutinai juos suvarys į raga, štai tada galima prieiti ir nuolankiai patarti. Tačiau ir tokiose situacijose geras patarimas ne visada priimamas. Geriausias efektas būva, kai žmogus, neapsikęsdamas jį užgriuvusių pragaiščių, pats prašosi patarimo. Štai tada jis tikrai būva pasiruošęs priimti ištiestą pagalbos ranką ir sekti gautais nurodymais. Bet jeigu jis neturės tinkamo bendravimo, tai vėlgi nėra garantijos, kad viskas baigsis gerai.

Skaitytojas: Tai kaip vis dėlto padėti tokiame nelaimėliui?

Autorius: Jeigu su juo bendraudamas nebūsime labai kategoriškas ir nepiršite savo nuomonės, tai išauš diena, kada jis pats paprašys pagalbos. Reikia turėti didelę kantrybę ir daug gailestingumo, norint išpildyti šią sąlygą.

Skaitytojas: Taip, neišmanymo *guna* – žiaurus dalykas. Kaip galima apsisaugoti nuo bet kokio jos poveikio?

Autorius: Tik tas, kuris visomis pastangomis stengiasi bendrauti su dorybingais žmonėmis, gali atsilaikyti prieš jos poveikį savo sąmonei. Ir sunku pasakyti, koks likimas laukia to, kurį įtakoja neišmanymo *guna*. Gal būt, jis greitai atsipeikės ir supras, kad eina klaidingu keliu, o gal iki tokio prašviesėjimo jis dar ilgai ir nuobodžiai degraduos ir kentės.

Skaitytojas: O kaip padėti artimiesiems, kai jie yra neišmanyme?

Autorius: Yra du efektingi būdai: maitinti juos paaukottu maistu ir skardenti namuose įrašus su dvasingų asmenybių kartojamomis man-tromis.

Skaitytojas: Ar tai garantuoja sąmonės pokyčius?

Autorius: Taip, bet greito rezultato nelaukite. Netgi turėdamas labai stiprų norą, neišmanymo *gunoje* esantis žmogus negali greitai iš jos išsivaduoti.

Skaitytojas: Aš vėl nesuprantu jūsų logikos. Juk sakėte, kad visi mūsų norai išsipildo, o dabar teigiate, kad vien tik noro išsivaduoti iš neišmanymo *gunos* neužtenka, reikalingas ir pozityvus bendravimas.

Autorius: Jeigu šis noras yra silpnesnis už tuo metu veikiančias blogos karmos reakcijas, tada jį reikia pastiprinti teisingu bendravimu. Labai dvasingi žmonės, kartu būdami ir labai gailėstingi, visada pasiruošę gelbėti žmogų nuo galimos degradacijos.

Skaitytojas: Jūs sakėte, kad mažai kas apsaugotas nuo neišmanymo *gunos* poveikio. Tai reiškia, kad tokių žmonių vis dėlto yra?

Autorius: Taip, tai žmonės, kurie: 1) nuolatos bendrauja su šventais žmonėmis; 2) visada vykdo jų rekomendacijas; 3) baisiausiai stengiasi jų neižeidinėti, netgi mintyse; 4) studijuoja šventraščius; 5) stengiasi pritaikyti juos praktikoje. Štai tokie žmonės visada apsaugoti nuo neapgalvotų poelgių, kurie ir pritraukia neišmanymo *guna*. Bet jeigu jie kartais ir pasielgia neapgalvotai, tai tuoj susivokia ir atgailauja.

Skaitytojas: Taigi bendravimas su šventaisiais ir šventraščių studijos yra pati geriausia apsauga nuo nesėkmių, taip?

Autorius: Taip, bet dar geresnę apsaugą duoda Pats Viešpats, ir daugiausia tiems, kurie Jam tarnauja, kartodami Jo vardus. Tokią pat galimybę apsaugoti turi ir Viešpačiui atsidavę išminčiai.

Skaitytojas: Tarnystė Dievui kaip tokia man dar kol kas ne visai suprantama, bet galvoju imtis šventraščių studijų.

Autorius: Tada geriau pradėkite nuo *Bhagavadgytos*.

Skaitytojas: Gerai. Bet liko dar vienas neaiškumas. Kaip savyje galima pajusti tą sąmonės būklę, kuri prišaukia aistros ir neišmanymo *gunas*?

Autorius: Palikim šią temą kitam kartui, o dabar suveskime šio pokalbio balansą.

Išvada: bet kuris žmogus, jeigu jis neskaito šventraščių ir nebendrauja su šventaisiais, linkęs daryti klaidas, ir kai jų susikaupia aukščiau galvos, jis nori nenori tampa neišmanymo *gunos* auka. Tada jam sukyla mintys, kad šis pasaulis labai neteisingas, todėl vienintelė išeitis – imtis prievartinių metodų ir jų dėka visiems įrodyti savo teisumą. Taip neišmanymo *guna*, pasinaudodama mūsų iliuzijomis apie savo įsivaizduojamą galybę, galutinai mus supančioja.

Kiekvieno žmogaus gyvenime pasitaiko atveju, kai vardan teisingumo reikia būti griežtu ir netgi bausti. Tokiais atvejais svarbu išvengti klaidų, todėl reikalingas kvalifikuotas patarėjas, toks, kuris remiasi tik šventraščių nurodymais. Tačiau kartais neišmanymo *gunos* įtaka būva tokia stipri, kad nepadeda net kvalifikuočiausi patarimai. Tada jau gelbsti tik bendravimas su šventomis asmenybėmis. Žmogus gali neturėti jokių dvasinių žinių, tačiau dalyvaudamas kolektyviniame šventų vardų kartojime ir kituose religiniuose renginiuose, jis nepastebimai išsivaduoja iš neišmanymo *gunos* gniaužtų ir nustoja degraduoti.

Žmonės, galvojantys, kad išvengs problemų savo pastangų dėka ir pasikliaujantys prievartiniais metodais, tikrai neišvengs neišmanymo *gunos* „globos“. Tačiau didelės kančios ir jiems padės atsikratyti neteisingos savimonės. Anksčiau ar vėliau, gal po daugybės gyvenimų gyvūnų kūnuose, jie pagaliau sugebės įsiklausyti į švento žmogaus patarimus.

[Turinys]

Praktiniai patarimai, padėsiantys mums pakeisti savąjį laimės supratimą

Jeigu jūs maždaug susigaudėte, kaip išsivaduoti iš aistros ir neišmanymo *gunų* įtakos, tada tas žinias užtvirtinkime papunkčiui.

1. Reikia ieškoti dvasingų, šventų žmonių ir jų teirautis, kokių šventraščių nurodymais jie vadovaujasi (nesgi reikia įsitikinti, kad jie turi praktinę vertę).

2. Pasirinkus vieną ar kitą šventraštį, reikia pasirinkti ir dvasinius mokytojus, kurie padės mums perimti tų šventraščių žinias.

3. Nusprendę, kad šventraščiuose pateikiamos žinios nėra išsigalvojimai, patikėkite jomis bent jau teoriškai...

4. ... ir bandykite jomis vadovautis.

5. Įsitikinę šventraščių nurodymų teisingumu, prisiverskite keisti savo gyvenimą.

6. Neskubėdami ir niekam nesudarydami rūpesčių, eikite pasirinkta kryptimi.

7. Norint tvirtai jaustis šiame kelyje, reikia kuo griežčiau vykdyti visus nurodymus ir laukti palankių galimybių pakeisti savo gyvenimą į gerąją pusę.

8. Visos šios veiklos poveikyje būtina atsirasti potraukis dvasingesniam gyvenimui ir supratimas, kad toliau gyventi taip, kaip seniau, negalima. Norint neskausmingai persiorientuoti naujam gyvenimui, reikia mokytis, kaip tai daryti, nesukeliant problemų mus supantiems žmonėms.

9. Žmogus, praėjęs visus aukščiau paminėtus etapus, gali būti garantuotas, kad jo sąmonė bus įtakojama dorybės *gunos*, o jo gyvenimo sąlygos keisis: gerės santykiai su artimais žmonėmis, sveikata, darbo sąlygos ir santykiai kolektyve, o taip pat psichinė būklė.

10. Dar vėliau atsiras realios galimybės teigiamai įtakoti savo vaikus, giminaičius, bendradarbius ir pan.

11. Sutvirtėjus psichiškai ir fiziškai bei susiklosčius palankioms aplinkybėms tolesniam progresui, būtinai reikia didinti dvasinės praktikos intensyvumą, ir kiekvieną naują žingsnį reikia aptarti su savo dvasiniu mokytoju, kurį šiame dvasinio gyvenimo etape jau pageidautina turėti.

Visos nurodytos permainos, kaip taisyklė, vyksta lėtai ir, svarbu pažymėti, tarytum savaime. Gali susidaryti įspūdis, kad tiesiog likimas tapo palankesnis, ir daugiau nieko. Tačiau iš tikrųjų už viso to slypi labai didelis darbas su savimi, ir būtent todėl sąmonę pradėjo įtakoti kitos *gunos*.

Skaitytojas: Ar ilgai truks tas sąmonės virsmas? Galbūt šiame procese yra kažkokie dėsniumai?

Autorius: Permainų greitis priklauso nuo proto užterštumo ir intelektualumo. Pagal šiuos požymius galima išskirti tris pagrindinius atvejus. Pirmasis – kai žmogus lengvai eina per visus aukščiau paminėtus etapus, atsikrato daugumos savo charakterio trūkumų ir jo likimas sparčiai keičiasi, vadinasi, jis tikrai labai protingas.

Skaitytojas: Kaip pažinti tokį žmogų?

Autorius: Nežiūrint į palyginti nedidelę dvasinę praktiką, jis ne tik klausosi vyresniųjų pamokymų, bet ir griežtai jų laikosi; taip pat jau sugeba vesti žmones su savimi. Antrasis atvejis: jeigu žmogus sunkiai atsikrato savo trūkumų, vadinasi, jį tebevaldo aistros *guna*, o intelektas gana silpnas. Todėl jis neturėtų tikėtis greitų pozityvių permainų savo gyvenime, bet stiprinti intelektą, nes tik su jo pagalba galima pakeisti savo mintis ir norus.

Skaitytojas: Kaipgi atlaikyti tokį ilgą kelią?

Autorius: Jeigu žmogus bendrauja su šventomis asmenybėmis, jam nėra ko nerimauti, sulauks jis dorybės *gunos*, ar ne. Svarbiausia – neprarasti tokios bendrijos.

Dabar – trečiasis atvejis. Jeigu žmogus negali pamesti savo blogų įpročių, jis yra visiškame neišmanyme, o jo intelektas – silpnutis. Vienintelė viltis šiuo atveju – nuolatinis bendravimas su šventais žmonėmis, kitaip tolesnė ir visiška degradacija tiesiog neišvengiama. Tačiau netgi esant tokiam bendravimui, jo gyvenimo sąlygos gali ilgai nesikeisti, vienok, kai ateis palankaus likimo metas, pokyčiai sąmonėje vyks gana greitai, maždaug pagal antrą atvejį.

Skaitytojas: Kaip sužinoti, kada likimas bus palankesnis?

Autorius: Reikia kreiptis į vedinį astrologą – jis pasakys. O šiaip jau svarbiausią rolę mūsų likime atlieka darbas su savimi.

Skaitytojas: Ką patartumėte nelaimėliui, pas kurį silpnas intelektas, o ir charakteris keičiasi labai lėtai?

Autorius: Jis turi apsiginkluoti kantrybe. Charakteris negali taip greitai pasikeisti, juk jis formavosi daugybę gyvenimų. Tiesiog reikia jį keisti, nežiūrint į nieką. Su likimu kovoti nereikia, reikia kovoti su savimi.

Skaitytojas: Savo laiku man atrodė, kad aš jau atsikračiau kai kurių netikusių bruožų, bet jie kartais visai netikėtai vėl pasireiškia. Kodėl?

Autorius: Kai kurie mūsų charakterio bruožai slypi labai giliai, todėl būva sunku suprasti, kad jie dar tebėra pas mus. Bet kuri charakterio savybė jėgų semiasi iš mūsų praeities poelgių, ir kol nesudeginsime visų nuodėmių, tie nepageidaujami bruožai vėl ir vėl pasirodys. Aiškus ženklas, rodantis, kad jie sukilo į paviršių, yra netikėtai mus užgriūvantys visokie įvykiai, kurie ir suaktyvina tuos netikusius bruožus.

Skaitytojas: O man atrodo, kad jie pas mane atsiranda kažkur iš šalies. Aš juk nesu toks sugedęs. Tereikia dar truputį pastangų atstatyti teisingus santykius, ir viskas bus gerai.

Autorius: Taip atrodo ne tik jums. Žmogus, įtakojamas aistros *gunos*, visų savo problemų priežasčių ieško jį supančiame pasaulyje. Todėl jam sunku suprasti, kiek purvo yra mumyse pačiuose. Nors truputį pradėjus dirbti su savo charakteriu, galime lengvai pastebėti, kad blogi charakterio bruožai nyksta labai lėtai. Esant aistros *gunos* įtakoje, dar galima save kažkiek kontroliuoti, tik neįmanoma savarankiškai įsisavinti tą metodą, kuris leidžia greitai keisti savo charakterį. Todėl, nežiūrint didelio pasitikėjimo savo jėgomis ir užimtumo, žmogus, esantis aistros *gunoje*, turi atrasti jėgų, laiko ir noro kreiptis į dvasinį mokytoją ir prašyti jo globos. Žmogui, esančiam neišmanyme, tai nepasiekiamo, jis negali savarankiškai kontroliuoti savęs ir lavinti intelektą. Susidurdamas su problemomis, jis nervinasi ir dar labiau komplikuoja situaciją, kol pagaliau prieina liepto galą. Tik tada jam atsiranda galimybė kažką pakeisti savo gyvenime.

Skaitytojas: O ką daryti tokiam žmogui, kuris supranta, kad gyvena neišmanyme, ne taip, kaip reikia?

Autorius: Protingiausia, ką jis gali padaryti – tai atgailauti už savo vaidybas ir pasistengti nuolankiai kreiptis pagalbos į tuos, kurie jau kažko pasiekė kovoje su gamtos *gunomis*. Bet dažniausiai jie, net atgailaudami, pasitiki tik savo jėgomis, todėl visos jų pastangos pasmerktos žlugti.

Skaitytojas: Kodėl žmonės neišmanymo *gunoje* būtent taip elgiasi?

Autorius: Priežastis paprasta – didžiulis egoizmas. Tai jis mus verčia pernelyg pasikliauti savo jėgomis kovoje su *gunomis*. Galvodami, kad visos problemos yra išorinio pobūdžio, mes dažnai kovojame su „blogomis gyvenimo sąlygomis ir netinkamu elgesiu mūsų atžvilgiu“. Neturėdami žalio supratimo apie mus įtakojančias *gunas*, mes dirbame iki pamišimo, galvodami, kad tai padės mums praturtėti, su visais pykstantės, skaudiname savo vaikus ir artimuosius, prikaišiodami jiems netikusius poelgius. Mes norime pakeisti žmonių santykius su mumis, bandydami juos visai įtakoti, tačiau tai beviltiškos pastangos. Reikia keisti save, o ne kitus.

Skaitytojas: Paaiškinkite daugiau, koku būdu, keisdami save, mes pakeisime žmonių požiūrį į mus?

Autorius: Šiaip jau viskas priklauso nuo *gunų*. Kai tik pasikeis mūsų laimės suvokimas, mes tuoj pat pradėsime įtakoti kita, aukštesnę *guna*. O kai pasikeis mūsų sąmonė, savaime pasikeis ir žmonių požiūris į mus.

Skaitytojas: Šiuolaikinė psichologija tvirtina, kad tai galima pasiekti, keičiant savo elgseną. Dar daugiau, reikia labai gerbti save, tada ir aplinkiniai jus gerbs. Toks supratimas prieštarauja Vedų teiginiams.

Autorius: Jūs teisus. Jeigu mes dirbtinai keisime savo elgesį, nekeisdami sąmonės, tai ir žmonės mums dirbtinai šypsosis. Bet toks apsimetimas nei mums, nei jiems laimės daugiau nepridės. Visokie santykių gerinimo kursai, kurių metodika skirta didinti netikrą ego (laikyti save geresniu, nei esi), yra visiškoje aistros *gunoje* ir nepadės iš pagrindų pakeisti savo charakterį.

Skaitytojas: Nejaugi pakeisti savo charakterį galima, tik pakeitus savąjį laimės supratimą?

Autorius: Protas pats savęs nepakeis, tai gali padaryti tik intelektas. O intelektas priklauso nuo žinojimo, kas yra laimė. Jeigu žmogus galvoja, kad laimė – tai pinigai, jis negalės elgtis nesavanaudiškai ir bus visiškai įtakojamas aistros *gunos*. Todėl jis negalės išsiugdyti nei vieno dorybingo bruožo. Toks žmogus, kiek jis besistengtų, negalės tapti tikrai sąžiningu, geru, jautriu, kukliu ir nuolankiu, bet jis greitai išmoks imituoti šias savybes. Visas jo gyvenimas bus vienas didelis spektaklis, kuriame tetrūks vieno dalyko – laimės.

Skaitytojas: Vadinas, tikėtis permainų savo charakteryje žmogus gali tik tada, kai supras, jog gyvenimo tikslas – ne materialios gerovės siekimas?

Autorius: Tokia Vedų išvada.

Skaitytojas: Tai per daug revoliucingas teiginys. Jeigu iš tikrųjų yra taip, kaip jūs sakote, tai absoliuti žmonių dauguma nesugeba keisti savo charakterio į gerąją pusę.

Autorius: Taip ir yra. Bet nepamirškite, kad daugelis sugeba vaidinti dorybingus, ko ir mokina visokie kursai. Tačiau laimė yra harmonijos, o ne apgaulės plotmėje. Nuostabiausia, kad kai kuriems šio spektaklio eigoje iš tikro pradeda atrodyti, kad jie darosi vis labiau dorybingesni. Šitaip įsikvėpęs, žmogus aistros *gunoje* visiems apie tai didžiudamasis pasakos. Bet tikrai dorybingas žmogus niekada nesigiria savo geromis savybėmis, nes neteikia joms ypatingos reikšmės ir nelaiko save labai pažengusiu šioje srityje.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad jis nesupranta, jog turi geras savybes? Bet tada pas jį kažkoks iliuzinis supratimas apie save.

Autorius: Dorybingas žmogus gerai supranta, kad kai tik jis pradeda galvoti apie savo gerąsias savybes, jį tuoj pat ima įtakoti aistros *guna*. Todėl jis daugiau stengiasi galvoti apie savo trūkumus ir nekreipti dėmesio į privalumus. Tokia sąmonės būseną vadinama kuklumu.

Skaitytojas: Jūs visada sakote, kad aistros *gunos* įtakoje sunkumai nuolat didėja. Tačiau man atrodo, kad ir pas tokius žmones būna prošvaistės, argi ne?

Autorius: Taip, jų degradacija turi periodinį charakterį, todėl kartas nuo karto juos įtakoja pozityvios karminės reakcijos. Bet kas iš to, jeigu gyvenimas po to vėl tampa sunkus.

Vedos sako, kad *gunos* yra neįveikiamos, todėl jas nugalėti, kovojant su išoriniais sunkumais, neįmanoma. Tiems, kas tikisi materialios gerovės, bet nenori keisti savo mąstymo, viskas klosis sutinkamai su jų likimu aistros ir neišmanymo *gunose*. Todėl aplink tiek daug nevykėlių ir nusivylusių žmonių.

Ir taip, matom, kaip stipriai *gunos* mus prikausto prie savęs ir verčia gyventi pagal jų diktatą. Tačiau jeigu pas žmogų pasikeičia gyvenimo tikslai, jis gali pakeisti visą savo gyvenimą. Ne visi gali suprasti šiuos žodžius, bet pabandyti verta.

Skaitytojas: Sakykim, aš esu aistros *gunoje*, taip pat ir visi mano darbų rezultatai. Vadinas, mano veikla sukuria vienas problemas. Aš nežinau, kaip elgtis dorybingai, o mano laimės koncepcija – neteisinga. Todėl, ką aš bedaryčiau, viskas baigsis nesėkmingai. Ką tokioje situacijoje daryti?

Autorius: Tai labai praktiškas klausimas. Kokiose *gunose* mes bebūtume, mes turime pildyti savo pareigas ir kęsti tas sąlygas, į kurias patekome. Reikia stengtis viską daryti teisingai, bet nesiverčiant per galvą. Mūsų veiklos rezultatai ne visada bus tokie, kokių laukiame, nes jie priklauso ne tik nuo mūsų pastangų, bet ir nuo mūsų mąstymo, nuo mus įtakančių *gunų*. Todėl žmogus, esantis aistros ir neišmanymo *gunose*, neturėtų tikėtis labai gerų rezultatų, atlikdamas savo visuomenines ir šeiminines pareigas. Nežiūrint viso to, jas reikia atlikti, tuo pat metu palaipsniui keičiant savo sąmonę. Ir tik tada, kai ji palinks į dorybingumo pusę, žmogus pirmiausia pats prašviesės, o vėliau pasireikš ir išorinės permainos (pagerės santykiai darbuvietyje ir namuose).

Skaitytojas: O ką daryti su nepasitenkinimu, kuris sukyla nesėkmių atveju?

Autorius: Žmogus aistros *gunoje* niekada nebus patenkintas savo materialiu gerbūviu. Bet tai suprasti labai ir labai sudėtinga. Visiems atrodo, kad tai, ką jie turi – tik minimalus būtinumas.

Skaitytojas: Vadinas, didinti atlyginimą tokiam žmogui yra tuščias reikalas?

Autorius: Taip, mūsų darbo vaisius apsprendžia ne užmokestis, o mus valdančios jėgos. Sakykim, aistros *guna* visą mūsų atlyginimą gali per vieną dieną iššvaistyti beverčiams pirkiniais, kurie neužilgo pasirodys visai nereikalingi.

Tačiau nereikia galvoti, kad taip bus visada. Kai žmogus pasuka tobulinimosi keliu, greitai prasideda pozityvūs pokyčiai, ir kai dorybės *guna* persvers aistros *guną*, mūsų nepasitenkinimas esama padėtimi iš karto dings. Reikia pažymėti, kad materialioji gerovė šiuo atveju nepasikeis, nors, galimas daiktas, laikinai netgi pablogės.

Skaitytojas: Kas liečia pinigus, tai atliekamų pas mane niekada ir nebūna. Bjauriausia, kad dažnai prarandi ir tuos, kurie labai reikalingi. Tai infliacija, tai įstatymai keičiasi... Panašu, kad pas mus tiesiog neįmanoma tapti doru žmogumi. Ar gali dorybės *guna* padėti žmogui išvengti, sakykim, infliacijos?

Autorius: Dorybingam žmogui pinigai yra šešioliktas reikalas, todėl visos finansinės peripetijos jį nelabai jaudina. Jis pakankamai laimingas, atlikdamas savo pareigas kitų atžvilgiu. Todėl, net jeigu jį ištiks nelaimė, jo aplinkos žmonės jam neleis nusiminti. Laikui bėgant, jo finansinė ir visuomeninė padėtis savaime pagerės.

Skaitytojas: Man su giminaičiais nepasisekė, todėl atlikti pareigas jų atžvilgiu labai sudėtinga. Vargu bau jie paremtų mane finansiškai sunkią valandą.

Autorius: Aistros *guna* dažnai sukuria tokias situacijas, kai daryk ką nedaręs, niekas nesiseka. Bet reikia atsiminti, kad viskas, ką mes turime ir gauname, priklauso nuo mūsų praeitų poelgių, ir aistros *guna* mums perneša atlygį už nedorus darbus, tuo pačiu sukurdamą, regis, beviltišką situaciją. Tačiau tai nereiškia, kad tokiu atveju belieka nuleisti rankas ir nustoti vykdyti savo pareigas. Pareigos niekur nedingsta, o jų yra, bendrai paėmus, trys: 1) pareiga Dievui; 2) visuomeninės pareigos; 3) šeimyninės pareigos. Jas vykdyti, bet kuri, kad ir, atrodytų, absoliučiai beviltiška situacija, staiga pasidaro daugiau ar mažiau pakenčiama.

Skaitytojas: Bet jeigu gyveni kaip gyvenęs ir visai neturi laisvo laiko, – ar galima tokiu atveju, nei iš šio, nei iš to, patekti dorybės *gunos* įtakon ir su užsidegimu dirbti bendram labui?

Autorius: Reikia paprasčiausiai teisingai atlikti tas pareigas, kurias jūs ir taip atliekate, o tam neprireiks ieškoti papildomo laiko.

Skaitytojas: Tada paaiškinkite, kaip jas teisingai atlikti. Gal tai ir bus išeitis iš susidariusios situacijos.

Autorius: Norint palaipsniui pereiti į dorybės *guną* ir savo pareigas atlikti jos globoje, reikia atkreipti dėmesį į sekančius principus:

1. Viską daryti iš pareigos jausmo, suvokiant, kad rezultatai priklauso ne tik nuo pastangų, bet ir nuo likimo palankumo. Nuolatos pratintis darbuotis vardan Dievo ir Jo įstatymų. Nelaukti už tai pagarbos.

2. Kiek įmanoma, savo veiklos rezultatus naudoti ne vien tik asmeniniams reikalams, o kuo daugiau kitų labui. Ypatingai palanku dalį pajamų aukoti šventykloms.

3. Siekiant materialių rezultatų, nereikia persistengti, nes dėl to būva tik blogiau. Laisvą laiką skirti darbui su savimi. Tada gyvenimas ir dvasinėje, ir materialioje plotmėje bus laimingesnis.

4. Jeigu gyvenime kažkas nepatinka, arba nesiseka, ar rezultatai ne tie, – vadinas, reikalingos papildomos pastangos, bet jos turi būti skirtos ne darbų apimčiai didinti, o šventraščių studijoms, bendravimui su šventais žmonėmis ir laimės koncepcijos peržiūrėjimui.

Jeigu žmogus išpildo minėtas sąlygas, jo gyvenimas palaipsniui ir savaime keičiasi, atsiranda taip trūkstamo laiko.

Skaitytojas: Ir vis dėlto aš netikiu, kad galėsiu normaliai gyventi, jeigu bandysiu be ypatingų pastangų gerinti savo materialinę padėtį.

Autorius: Jeigu žmogus susikoncentravęs į nesėkmes ir verčiasi per galvą, siekdamas materialių tikslų, anksčiau ar vėliau jis palūš ir greičiausiai pradės galvoti, kad geriau aplamai į viską numoti ranka. Be to, tokią stresinę būklę paprastai lydi širdies ir kepenų ligos, poliartritas, išvaržos ir kiti panašaus pobūdžio malonumai. O tai, savo ruožtu, mažina darbingumą.

Taigi apatija bet kokiai veiklai atsiranda iš nevilties, kurią pagimdo intensyvi ir neveiksminga kova su *gunomis*.

Skaitytojas: O aš puolu neviltin, kai bandau suvokti tai, ką jūs kalbate. Ką tai galėtų reikšti?

Autorius: Tai ne tas atvejis, kuris baigiasi neišmanymo *guna*. Jūsų neviltis – tai tik laikinas pasimetimas, kai supratote, kad toliau taip gyventi negalima. Tęskite Vedų studijas ir suprasite, kaip teisingai elgtis, o nevilties jausmas dings be pėdsakų. Sužinosite, kaip reikia vykdyti savo pareigas ir kad tam visai netrukdo pinigų stygius. O jau tada būsite pasiruošęs ieškoti dorybės *gunos* globos ir joje slypinčios dvasinės laimės. Materialia gerove rūpintis nereikia – šiuo atveju neužilgo ir savaime ateis ir ji.

Skaitytojas: Kodėl niekas iš mano pažįstamų taip nesielgia?

Autorius: Todėl, kad žemutinės *gunos* neleidžia mums suprasti, kaip teisingai elgtis. Jos pučia į akis miglą: „Viskas bus gerai, kai bus pinigų“.

Skaitytojas: Kokiu būdu jos tai daro?

Autorius: *Gunos* yra labai subtili energijos forma. Jos įsitvirtina žmogaus prote ir intelekto, kur atlieka dvi savo funkcijas: 1) pririša mus prie savęs ir 2) laiko mus iliuzijoje, tai yra, neleidžia įžvelgti tikrosios dalykų esmės. Galvodami, kad laimė pasiekama tik materialios gerovės dėka, mes vėl ir vėl bandome kovoti su *gunomis*.

Išvada: norint pakeisti savąjį laimės supratimą, reikia gerai žinoti, kokios permainingos vyksta sąmonėje, peržiūrint savo gyvenimiškas pozicijas, ir kiek laiko reikia jų laukti. Žmogui, ieškančiam dvasinės laimės, toks žinojimas labai sustiprina tikėjimą sėkme.

Gunos slepia realybę

Mes jau pakankamai prisikalbėjome apie tai, kaip *gunos* mus pririša prie savęs, verčia vaikytis materialios tikrovės ir netgi priverčia atmesti bet kokį padorumą, siekiant savo tikslų. Todėl dabar pakalbėsime apie tai, kaip jos užvaldo mūsų intelektą ir įtikina, kad einame teisingu keliu. Jos sukuria iliuziją, kad kito kelio nėra, reikia tik dar labiau pasistengti ir viskas pasikeis. Tokią sąmonės būklę, trukdančią mums tobulėti, palaiko padidėjęs egocentrizmas.

Skaitytojas: Kokiu būdu toks didžiulis pasitikėjimas savo jėgomis užvaldo mūsų protą? Kaip tai pasireiškia mąstysenoje?

Autorius: Kai tik mums pradeda sektis, aistros ir neišmanymo *gunos* nedelsdamos užvaldo egoizmu užterštą protą ir kuria mums iliuzorines mintis apie tai, kad žmogus yra savo likimo ir visos kūrinijos šeimininkas. Rezultate tokios mintys atneša daugybę nelaimių.

Skaitytojas: Bet juk yra tikrai protingų ir talentingų žmonių. Kaip jie pasiduoda tokioms iliuzijoms?

Autorius: Neužmirškite, kad pas mus yra netikras ego, kuris mūsų būtį užpildo egoistiniais norais. Jis įtakoja ne tik protą, bet ir intelektą, kurdamas savo reikšmingumo ir didybės iliuziją. Žmogui su tokiu ego praktiškai neprieinami tokie dalykai, kaip noras tarnauti kitiems ir tobulinti savo charakterį.

Kai žmogus pernelyg didžiuojasi savo pasiekimais, jis negali suvokti savo dvasinės prigimties. Jo iliuzijas žemutinės *gunos* palaiko materialiais laimėjimais arba svajonėmis apie juos, tuo pačiu stiprindamos intelektualę slypintį išdidumą ir versdamos žmogų daryti visokias nesąmones. Jūsų minėti protingi ir talentingi žmonės, jeigu jie nesiekia tikrosios išminties (nuolankumo), darosi vis labiau išdidesni, nes *gunos* pildo jų norą būti didžiais ir kuria situacijas, kuriose žmogus jaučiasi esąs visiškai ir vienintelis savo gyvenimo šeimininkas. Taip jis patenka į visiškai žemutinių *gunų* priklausomybę, kur jo laukia kančios ir, galiausiai, degradacija.

Skaitytojas: Vadinas, reikia stengtis nuo kažko priklausyti?

Autorius: Ne, geriau būti savarankišku ir jausti atsakomybę už savo poelgius, bet apsisprendimą vieniems ar kitiems veiksams reikia derinti su šventraščiais ir šventų žmonių patarimais. Priešingu atveju nepadės joks mokytojas, nes visiškos nepriklausomybės siekimas yra egoizmo, o ne išminties požymis.

Skaitytojas: O ką daryti? Mokytis tai reikia...

Autorius: Kartu su moksliniu supančio pasaulio pažinimu reikia semtis žinių ir apie tuos dėsnius, kurie kontroliuoja mūsų vidinį pasaulį – subtilųjį kūną (protą, intelektą ir netikrą ego). Tačiau tam reikalinga turėti autoritetinę vadovą ir studijuoti šventraščius. Ypatingai didelį dėmesį reikia kreipti į savojo nuolankumo ir dvasinės orientacijos ugdymą, nes šie dalykai parodo mūsų intelekto apsilvimo lygį. Bet koks, kad ir pats mažiausias, išdidumo požymis rodo, kad mumyse dar tebekerėja egoizmas. Tokiu atveju išvengti žemutinių *gunų* kontrolės tiesiog neįmanoma.

Skaitytojas: Kaip suprasti žodžius „ugdytis nuolankumą“? Juk jeigu yra kažkokie nuopelnai, tai negalima jų nematyti.

Autorius: Apie kokius nuopelnus kalbate? Tai, ką mes laikome savo atradimais, mums iš tikrųjų nušviečia Supersiela, esanti mūsų kūne kartu su individualia siela. Vėdos sako, kad tas, kuris tvirtina, jog viską pasiekė savo pastangų dėka, labai klysta. Kad nebūtų tokių paklydimų, reikalingas mokytojas, kuris savo mokinyje lengvai pastebės net pačius menkiausius išdidumo požymius.

Skaitytojas: Negi žmogus pats negali jų pastebėti?

Autorius: Vedose sakoma, kad dažniausiai tos negatyvios permainos vyksta taip subtiliai, kad sąmonė jų tiesiog neužfiksuoja. Todėl progresuoti greitai ir be nuopolių galima tik tada, kai įsiklausoma į žmonių, turinčių tikrąjį pažinimą, nurodymus. Apie tai kalbama *Bhagavadgytoje (4.34): Pasistenk sužinoti tiesą iš dvasinio mokytojo. Nuolankiai jo teiraukis ir jam tarnauk. Sava suvokusios sielos gali suteikti tau žinių, nes jos regi tiesą.*

Skaitytojas: O jeigu žmogus yra garsus ir visų gerbiamas mokslininkas – tai negi *gunos* ir jo nepagailės?

Autorius: Neturi reikšmės, kiek jis garsus ir gerbiamas – jeigu neišsiugdė nuolankumo, žemutinės *gunos* privers jį degraduoti. Tačiau reikia nepamiršti, kad mūsų planetos žmonės visi be išimties yra įtakojami aistros ir neišmanymo *gunų*, ir todėl kiekvienas turi didesnę ar mažesnę dozę išdidumo. Todėl mums labai sunku suprasti savo amžinąją dvasinę prigimtį, Viešpaties tarno padėtį. Tai įmanoma tik visiškai atsikračius išdidumo ir savanaudiškumo. Išdidumas labai trukdo pajauti šio pasaulio didingumą ir harmoniją. Mes labai įtikėję į savąją didybę ir teisę šeimininkauti planetoje taip, kaip mums atrodo reikalinga. Tokioje sąmonės būklėje mes nejučiomis pradame save tapatinti su Pačiu Dievu, o kai kurie tiesiog apsiskelbia Juo esantys. Tokių dalykų išvengti galima tik su autoritetingo dvasinio mokytojo pagalba.

Skaitytojas: Kaip pasireiškia sąmonės degradacija, kai žmogus didžiuojasi savo žiniomis?

Autorius: Ji vyksta laipsniškai, štai tokiais etapais:

1. Prasideda nuo vis didėjančio noro girdėti liaupses savo adresu.
2. Aplinkiniai žmonės į tai atsako nesąmoningu pasipriešinimu, o paskui ir visiškai sąmoningu protestu.
3. Nesant harmonijos nei su Dievu, nei su žmonėmis, meilės būti negali. O be jos ir be draugiškumo nebus susitaikymo ir ramybės. Todėl sekančiame degradacijos etape žmogus, nepatyręs tikros draugystės nei meilės, jaučia nepasitenkinimą ir nerimą.
4. Nepasitenkinimas virsta pykčiu ir storžieviškumu. Žmogus tampa tiesiog nepakenčiamas.
5. Kai tokia padėtis, vieninteliu jo džiaugsmo šaltiniu lieka jo paties nuopelnai, į kuriuos jis dabar sutelkia visą dėmesį.
6. Intelektui vis labiau užsiteršiant egoizmu, didėja pasididžiavimas savo laimėjimais, kuris pagaliau atima bet kokią galimybę įsiklausyti į kieno nors nuomonę.
7. Kai pažeidžiamas nuolankaus išklausymo procesas, intelektas neišvengiamai degraduoja, ir tai sustabdo bet kokią progresą.

Todėl aistros *guna* kontroliuoja netgi labai intelektualius žmones, jeigu jie turi bent kiek išdidumo. Norint tobulėti, nepakanka vien stipraus intelekto, svarbiausias rodiklis šiuo atveju – švarus, tai yra, laisvas nuo egoizmo intelektas. Svarbiausias jo požymis – nuolankumas. Nei vienas mokslininkas neišvengs degradacijos, jeigu neugdys savyje nuolankumo.

Skaitytojas: Bet jeigu žmogus turi nuopelnų ir visuomenėje užima gerą padėtį, tai visi, kaip taisyklė, jį gerbia.

Autorius: Bet kuris žmogus turi dvasinę prigimtį ir jau vien todėl nusipelno pagarbos, tačiau į tai neatsižvelgiama. Pagarba rodoma už ką tik nori, bet ne už geras savybes, ir po ja dažniausiai slepiasi veidmainystė bei pataikavimas, kas niekam neatneša laimės, o tik skatina vaidus.

Skaitytojas: Kaip greitai degraduoja taip gerbiamo žmogaus sąmonė?

Autorius: Viskas priklauso nuo jo išdidumo laipsnio, kurį, savo ruožtu, apsprendžia nuopelnai. Todėl degradacija kartais tęsiasi metais, o kartais užtenka kelių mėnesių.

Skaitytojas: Vadinas, kuo žmogus labiau pripažintas, tuo didesnė nuopuolio galimybė?

Autorius: Taip, tačiau juk niekas jam netrukdo ugdytis nuolankumą ir tokiu būdu palaipsniui įveikti savo išdidumą.

Skaitytojas: Bet juk mokslo žinios stiprina intelektą, o paklausius jūsų, peršasi išvada, kad kuo stipresnis intelektas, kuo daugiau žinių jis aprėpia, tuo didesnė jo degradacijos galimybė. Nesuprantu.

Autorius: Taip, intelektas žino, kaip atrodo mūsų laimė, bet jeigu žmogus siekia ne dvasinės laimės, vadinas, jo turimos žinios yra apie kažką kita ir veda tikrai ne į progresą. Todėl pirmiausia reikia susigaudyti, kokios žinios yra pagrindinės, o kokios – antraeilės. Tikrai mokytas žmogus išsiskiria dideliu nuolankumu ir dar didesniu ryžtu pasišvęsti dvasinei praktikai, kuri ir yra svarbiausias žinojimas. Tai įmanoma tik tada, kai jo intelektą nuo išdidumo saugos patyręs dvasinis mokytojas.

Žmogus gali būti labai mokytas, bet jeigu nedirbs su savo charakteriu, jis turės polinkį gilinti materialias žinias. Tai didins jo priklausomybę nuo žemesnių *gunų* ir tuo pačiu degradaciją.

Skaitytojas: Jeigu ne paslaptis, kokio tipo žinias Vedos laiko svarbiausiomis?

Autorius: Dvasines.

Skaitytojas: Bet dabar tiek daug dvasinių mokymų... Ir kiekvienas juos supranta skirtingai.

Autorius: Taip, bet dvasinės žinios visada išlieka tos pačios, tik žmonės jas suvokia skirtingai, priklausomai nuo savo sąmonės lygio ir santykių su Dievu. Iš čia ir dvasinių mokymų įvairovė.

Dabar pažiūrėkime, kokie yra dvasinio pažinimo etapai.

Tiems, kurie tik pradėjo eiti tiesos pažinimo keliu, svarbiausios žinios – apie nesuterštą intelektą (nuolankumą). Tik nuolankioje būsenoje galima išmokyti klausytis šventų žmonių pasakojimų apie tikrąją tiesą.

Sužinojęs, kad tikrasis pažinimas turi dvasines ištakas, žmogus susimąsto apie gyvenimo prasmę. Šiame etape reikėtų bent jau teoriškai suvokti ir savo dvasinę prigimtį.

Tarnaudamas šventiems žmonėms ir klausydamas jų nurodymų, žmogus gauna tam tikrą supratimą apie dvasinius dalykus ir turi įsisaugoti, kokia veikla būdinga sielai. Šis pažinimas neįmanomas be dvasinio mokytojo pagalbos.

Kai žmogus supras, kad aukščiausias dvasinio gyvenimo tikslas yra tarnystė Dievui, jam labiausiai rūpės gauti žinias apie tai, kaip ją atlikti su kuo didesne meile ir atsidavimu.

Skaitytojas: Vadinas, manajame pažinimo lygyje svarbiausia yra žinios apie nuolankumą?

Autorius: Jums geriau matyt, kokiam lygyje esate, taigi pats spręskite, kas dabar svarbiau, o aš noriu grįžti prie mūsų temos.

Patirti savo dvasinę prigimtį mums trukdo *gunos*, pasinaudodamos mūsų pačių egoizmu, todėl nuolatos esame pernelyg įsitikinę savo teisumu. Atrodo, kad tokia savybė turėtų mus versti būti išrankesniais ir atidesniais, atsirenkant informaciją, kuria galvojame naudotis. Deja, viskas yra atvirkščiai. Tas įtikėjimas į savo teisumą, kaip nekeista, sukelia pasitikėjimą bet kokio tipo informacija, o mūsų išdidumo jausmą labai patenkina saldžialiežuviai ir pataikautojai. Tuo naudojasi masinės informacijos priemonės ir pateikia visa tai, ką mes norime išgirsti. *Gunos* taip

pasitvarko, kad visai nesinori girdėti bei regėti tai, kas galėtų pribudinti sąžinę. Toks žmogus galvoja: „Aš esu pernelyg solidus, kad mane galėtų dezinformuoti. Jeigu koks nors žurnalistas ir priplaukš nieku, tai aš jau sugebėsiu susigaudyti, kas ir kaip“.

Problema ne tik abejotinos vertės informacijoje, bet ir tame, kas ją perduoda, nes jis kartu perteikia ir savąjį laimės supratimą, ir tada daugelis žmonių, pasitikėdami pigia informacija, visiškai persiima iliuziniu pasaulio supratimu.

Skaitytojas: Jūs lyg tai mėtote akmenis į žurnalistų daržą?

Autorius: Ne, potencialiai jie gali pasakyti kažką svarbaus. Tačiau daugumoje atveju, įtakojami aistros *gunos*, jie kalba tik tai, kas jiems naudinga arba didina jų prestižą.

Skaitytojas: O kaip jiems išvengti tokių finansinių pinklių?

Autorius: Vėdos nurodo, kad informacijos priemonės turi kontroliuoti šventi žmonės arba tokia vyriausybė, kuri vadovaujasi jų nurodymais. Be to, visa informacija turi būti sutikrinama su šventraščiais, kaip absoliučios tiesos šaltiniais. Tada ji bus dorybės *gunoje* ir netrukdyt žmonėms tobulėti.

Skaitytojas: Kokie kriterijai apsprendžia, nurodo, kad žmonių gaunamą informaciją kontroliuoja ta ar kita *guna*?

Autorius: Jeigu masinės informacijos priemonės daro tai, kas joms naudinga, tai neabejotinai jas kontroliuoja aistros *guna*. Jeigu jos propaguoja seksą, trilerius, siaubo ir kovinius filmus – neišmanymo *guna*. Tokių informacijos priemonių išskirtinės savybės – įžūlumas, akiplėšiškumas ir begėdiškumas. Įsivaizduojate, kokią karmą susikuria tie žurnalistai, kurie tokiu būdu stengiasi patenkinti žemiausius žmonių instinktus?

Skaitytojas: O ar galima jiems kaip nors padėti?

Autorius: Žurnalistams? Deja, kaip jau sakiau anksčiau, mūsų planeta yra aistros *gunos* įtakoje, todėl ne taip paprasta prisibelsti į širdis tų, kurie stovi prie informacijos biznio svertų. Atrodytų, jų paskirtis būtų atverti mums akis. Bet dažniausiai patikliems skaitytojams brukama kažkokių veikėjų nuomonė, nepatikrinta nei ilgalaikė praktika, nei šventraščiais.

Skaitytojas: Aš galvoju, kad kiekvienas žmogus prisiima kažkokią atsakomybę už savo žodžius.

Autorius: Pirmiausia reikia suprasti, kas yra ta atsakomybė. Aistros ir neišmanymo *gunų* įtakoje žmonės nebegali suprasti, kas tai yra karmos dėsnis, todėl jiems atsakomybės sąvoka yra pernelyg abstrakti. Galima aiškinti iki begalybės, bet jeigu žmogus nesupranta, kad už bet kokią savo poelgį jis gaus atitinkamą atpildą, jis ir toliau darys nesąmones.

Skaitytojas: Vadinasi, moralė – tai ne abstrakti sąvoka, o reali baudžianti jėga?

Autorius: Taip, žmogus už moralinių įstatymų nesilaikymą anksčiau ar vėliau gauna per galvą. Tai darosi aišku tik esant dorybės *gunoje*, kai sąžinės balsas skamba garsiausiai.

Skaitytojas: Dauguma žmonių nesupranta, kas ateityje jų laukia už tai, ką jie kalbėjo ir darė.

Autorius: Taip. Tie, kurie dirba masinėse informacijos priemonėse, siekia šlovės ir pinigų, naudodamiesi žmonių silpnybėmis. Ir vieni, ir kiti negali blaiviai vertinti perduodamą ir gaunamą informaciją. Taip veikia iliuzinė žemutinių *gunų* potencialija. Žmonės nesugeba teisingai vertinti ne tik aplinkinį pasaulį, bet ir patys save.

Skaitytojas: Ir kaip tai pasireiškia?

Autorius: Aistros *guna* verčia siekti tikslų, kurie aiškiai neatitinka turimų galimybių, todėl prisieina juodai dirbti, o tai ilgainiui blogai atsiliepia tiek santykiams su žmonėmis, tiek sveikatai. Bet kokiu atveju materialios laimės vis trūksta. O neišmanymo *gunoje* žmonės galvoja, kad įstatymai jiems dar neparašyti, ir šiaip kelyje į numatytus tikslus ženklėsių kliūčių nėra.

Skaitytojas: Galbūt taip ir yra, bet aš, atrodo, savo jėgų niekada nepervertinu.

Autorius: O, taip, mes visi įsitikinę, kad savo galimybes įvertiname teisingai, ir todėl turime teisę galvoti, kad esame dorybės *gunoje*. Bet tada peršasi negeras klausimas: jeigu jau taip viskas gerai, tai kodėl mes taip dažnai būname nelaimingi? Jeigu viskas, ko mes norime ir siekiame, yra taip teisinga, tai iš kokios peklos ant mūsų byra nesėkmės, verčiančios pulti neviltin?

Viskas daugiau negu aišku: įtakojami žemutinių *gunų*, mes visada pervertiname savo jėgas ir neteisingai nusistatome tikslus. Maža to, jos net atima galimybę matyti, kokioje iliuzijoje esame. Todėl ir visokių nelaimėlių pasaulyje yra nepalyginamai daugiau, negu tų, kurie pasitinka mirtį su šypsena, būdami dorybės *gunoje*. Tačiau daugelis galvoja, kad pas juos viskas gerai arba bent bus gerai, tereikia gerai padirbėti. Tuščios viltys – jų gyvenimas darosi vis labiau problematiškas, o išmušus mirties valandai, jie su siaubu supranta, kad gyvenimas praėjo tuščiai.

Skaitytojas: Negi dorybingi žmonės galvoja, kad pas juos viskas blogai?

Autorius: Ne, tiesiog jie labai savikritiškai ir griežtai kontroliuoja savo norus. Ir dar jie visada vadovaujasi šventraščių nurodymais, todėl teisingai įvertina savo galimybes ir neužsibrėžia nerealių tikslų.

Skaitytojas: Sakykim, aš esu aistros *gunoje*, bet pas mane tikrai viskas gerai. Yra šiek tiek tokios problemėlės šeimininiame gyvenime, bet finansine padėtimi negaliu skųstis. Tačiau mano motyvai visada buvo savanaudiški,

aš toli gražu ne mecenatas. Taigi tokį savo gerbūvį pasiekiau aistros *gunos* įtakoje, ir dabar galvoju: arba Vedos kažkur klysta, arba ateityje manęs laukia rimti išbandymai. Kaip sakote?

Autorius: Jūs teisus, prognozuodamas sunkumus. Senstant jų daugėja, bet jūs ne visai teisingai įvertinate save. Žmogui, esančiam aistros *gunoje*, niekada nekyla panašių klausimų: „Ar aš teisingai galvoju, ar ne?“ Taip klausia tik tas, kuriame jau pasireiškia tam tikri dorybės *gunos* požymiai. Toks žmogus yra ganėtinai protingas, todėl savąjį tiesos supratimą jis vertina kukliai. „Aš žinau, kad beveik nieko nežinau“.

Skaitytojas: Dabar man labiau įdomu, kaip galvoja tie, kuriuos įtakoja žemutinės *gunos* ir kurie, patys to nesuvokdami, palaipsniui darosi vis didesniais nevykėliais.

Autorius: Gerai, pakalbėkim ir apie tokius žmones. Aistros *gunoje* jie visada galvoja: „Aš esu pakankamai protingas ir gerai susigaudau visose situacijose, bet dar turiu gerai pasidarbuoti, kad būčiau laimingas“. Tokios mintys – tai požymis, kad ateitis jiems nieko gero nežada. O neišmanymo *gunoje* žmogus galvoja taip: „Aš, žinoma, esu protingesnis už visus šituos šventeivas ir darboholikus, nes žinau, kad jeigu neapgausi – negyvensi“. Tokie žmonės degradoja, patys to nesuprasdami, ir jų likimas – atgimimas gyvūnų kūnuose.

Štai taip mus įtakoja žemutinės *gunos* – iš vienos pusės, jos sukuria iliuziją, kad nėra jau tokios galingos, iš kitos pusės, priverčia mus pervertinti savo sugebėjimus.

Skaitytojas: Kodėl mes pasiduodame tokiai iliuzijai?

Autorius: Todėl, kad mūsų netikras ego mielai bendradarbiauja su neišmanymo ir aistros *gunomis*. Kitaip sakant, kaltas mūsų egoizmas.

Žmonės, kurie tam tikru metu kaip ir neturi rimtesnių problemų, nuoširdžiai galvoja, kad visi sunkumai jau praeityje, tačiau jie nežino, kad gera ir bloga karma pasireiškia periodiškai, o tie periodai priklauso nuo planetų judėjimo dangaus skliautu. Jos įtakoja mūsų protą, versdamos jį nusiraminti arba nerimauti. Štai taip veikia materialios gamtos *gunos*, padengdamos mūsų protą iliuzinės laimės skraiste ir tokiu būdu neleidamos įžvelgti mus laukiančių problemų.

Skaitytojas: Bet kodėl gamtos dėsniai taip tyčiojasi iš mūsų? Kodėl jie mums įteigia, kad viskas daugiau mažiau vyksta normaliai? Man, pavyzdžiui, tikrai atrodo, kad jeigu aš ir turėsiu rimtų problemų, tai tik kažkokiame neapibrėžtoje ir neįžvelgiamoje ateityje, o tai verčia nusiraminti. Tuo labiau, kad dabar juk viskas tvarkoje.

Autorius: Man irgi dažnai taip atrodo, bet tai reiškia, kad sunkumai jau ne už kalnų. Būtent taip *gunos* saugo mūsų norus džiaugtis ta laime, kurią kažkada mes patys ir pasirinkome. Jeigu mes nebūtume tokioje iliuzinio komforto būklėje, *gunos* negalėtų pildyti mūsų norų.

Kalbant apie *gunų* potencinę galią, noriu papasakoti, ką prieš 5000 metų pasakė šventasis karalius Judhištira, kai jo paklausė: „Kas yra nuostabusia šiame pasaulyje?“ Atsakymas buvo toks: „Nuostabusia yra tai, kad dauguma žmonių nesupranta, kad visi jų materialistiški planai baigsis tuo, kad jie numirs. Juk mirtis ar nelaimė gali ištikti bet kuriuo metu ir visiškai sugriauti bet kokius lūkesčius“.

Šie žodžiai man padarė didelį įspūdį, ir aš vienu metu savo auditorijai užduodavau klausimą: „Kas iš jūsų tiki, kad galbūt rytoj jūs mirsite?“ Pasirodė, kad dauguma žmonių buvo įsitikinę, jog bent rytoj jie dar tikrai gyvens.

Skaitytojas: Na, o jūs pats ar jaučiate, kad galite rytoj mirti?

Autorius: Nelabai, nors kažkiek suprantu, kad tai gali atsitikti. Kartais norisi pasirodyti, kad tavęs neįtakoja žemutinės *gunos*, ir tada sakai: „Taip, žinau, kad numirti galiu bet kada, kad ir šią akimirką“.

Skaitytojas: Aš irgi neginu, kad su manim rytoj gali kas nors atsitikti. Vadinas, žemutinės *gunos* mane neįtakoja taip, kaip jūs čia ką tik pasakojote.

Autorius: Jeigu žmogus tikrai turi tvirtą įsitikinimą, kad mirtis jį gali ištikti bet kada, tai jis daugiau nei minutės neskirs visokioms pramogoms ir stengsis daryti tai, kas svarbiausia. Toks žmogus visiškai suvokia laiko galybę, o tai yra labai aukštas sąmonės lygis. Jo jau nebeveikia iliuzinė *gunų* energija. Ar daug mes žinome tokių žmonių?

Skaitytojas: Asmeniškai aš – nei vieno.

Autorius: Tačiau jų yra. Tai žmonės, kuriuos teisėtai vadina šventaisiais. Pavyzdžiui, Sergijus Radonežskis – krikščionių šventasis. Savo vienutėje jis laikė karstą, kuriame naktimis miegodavo. Jis taip elgėsi todėl, kad suprato, jog mirtis gali ateiti bet kurią akimirką ir nenorėjo tai užmiršti net miegodamas. Haridasas Thakuras, vaišnavizmo tradicijos šventasis, kasdien 300.000 kartų sukartodavo šventus Dievo vardus. Valgiui ir miegui jam likdavo vos keletas valandų. Jis gerai suprato, jog bet kokia kita veikla – tiesiog beprasmis laiko švaistymas, o jo mums lieka vis mažiau ir mažiau.

Žmonių su tokia sąmone yra tikrai mažai. Sutikite, kad daugeliui jie atrodo kaip nepilno proto.

Skaitytojas: Žinoma, kokia jau čia laimė miegoti karste.

Autorius: Ir vis tik žmonės, pažinoję Sergijų Radonežskį, sakė, kad nebuvo už jį laimingesnio žmogaus. Negana to, visi, kurie su juo bendraudavo, taip pat persiimdavo laime. To įrodymas – toje vietoje, kur buvo jo vienutė, greitai išaugo visas miestas. Tą patį galima pasakyti apie šventąjį Haridasą: jis buvo tikras džiaugsmo šaltinis piligrimams, atvykusiems į jį pasižiūrėti.

Skaitytojas: Kodėl taip sunku patikėti, kad tokie atsižadėję žmonės būna laimingi?

Autorius: Todėl, kad mes turime kitonišką laimės koncepciją. Aistros ir neišmanymo *gunos* neleidžia mums suprasti, kad tapti laimingu galima ir kitaip; jos temdo mūsų protą, sakydamos: „Žmogus būva laimingas tik tada, kai turi materialią gerovę, gerą sveikatą... Visa tai jis gauna, jeigu klauso mūsų nurodymų“. Tačiau atvirai kalbant, mūsų ateitis – tai tik vis labiau aktyvėjančios ligos, senatvė ir pagaliau mirtis.

Skaitytojas: Jeigu *gunos* jau tokios neįveikiamos, tai gal geriau su viskuo susitaikyti ir ramiai laukti, kol pasibaigs bloga karma.

Autorius: Daug kas taip galvoja, bet viskas baigiasi tuo, kad jie susikuria kitą netikusią karmą. Kad to nebūtų, reikia mokytis, kaip teisingai gyventi. Pakeisti savo laimės koncepciją nėra taip paprasta, bet reikia, kitaip neištrūksime iš žemutinių *gunų* gniaužtų. O iki tol belieka svajoti apie būsimą laimę, nežiūrint realybės su amžinu laiko trūkumu, persidirbimu, kančiomis, nusivylimais, o kartais ir su sąmonės degradacija.

Skaitytojas: Ir vis tik jeigu mūsų materialūs planai baigsis tuo, kad mes numirsime, tai kam siekti kažkokių tikslų? Geriau plaukti sau pasroviui...

Autorius: Suvokti, ko mums siekti, labai paprasta. Siela tai nemiršta, o po kūno mirties seka kitas gimimas, į kurį mes pasiimame visus savo nuopelnus. Todėl neaišku, kokia upe jūs norite plaukti pasroviui. Ta, kuri plukdo jūsų blogą karmą?

Skaitytojas: Norisi, kad sekančiame gyvenime viskas būtų geriau...

Autorius: Geriau tikrai nebus, jeigu dabar nesistengsime nieko keisti. Todėl mūsų siekiai turi būti ne materialūs, o dvasiniai. Materialių dalykų nepasiimsi į sekantį gyvenimą. O tai, ką mes pasieksime dirbdami, sakykim, su savo charakteriu, išlieka subtiliame kūne, kuris kartu su siela pereina į naują kūną.

Skaitytojas: Tada tuo labiau nėra jokios prasmės atlikinėti kažkokias materialias pareigas šeimai ir visuomenei. Reikia užsiimti savęs pažinimu ir negaišti laiko tam, ko negali pasiimti su savimi į pomirtinę kelionę.

Autorius: Jūs nesuprantate, kad būna ir netikras, arba priešlaikinis atsižadėjimas. Jis neišvengiamai veda link degradacijos, nes neleidžia vystytis išmintingumui, kuris pasireiškia, kai žmogus atlieka savo kasdienes pareigas.

Skaitytojas: Nejaugi jos tokios svarbios?

Autorius: Pasiskaitykite Vedose, kokią naudą žmogus gauna, atlikdamas savo pareigas. Tiems, kurie pradėjo dvasinę praktiką, pareigų atlikimas padeda susitvarkyti charakterį ir apsisvalyti sąmonę greičiau, negu atsirbojimas nuo visų rūpesčių. Todėl mes tiesiog neturime teisės ignoruoti pareigas, tegu ir materialias, šeimai ir visuomenei, tik reikia žinoti, kaip jas atlikti teisingai, tai yra, su mintimi, kad visa tai darome didesniai Dievo ir Jo šventųjų džiaugsmui.

Skaitytojas: Bet juk tai tuščias laiko gaišimas. Jūs pats sakėte, kad reikia nuolatos užsiimti dvasine praktika.

Autorius: Tai tipiškas dvasinių diletantų paklydimas. Jie galvoja, kad kasdieninę veiklą suderinti su dvasine praktika neįmanoma. Kai žmogus darbuojasi šeimos ir visuomenės gerovei Dievo vardu, tai nėra tuščias laiko švaistymas. Šitai jis ugdo svarbiausius charakterio bruožus, padedančius siekti tobulumo: tikėjimą į Dievą, atsakomybę ir nesavanaudiškumą.

Skaitytojas: Tada aš ne visai suprantu, kuo eiliniai dorybingi piliečiai, atliekantys savo pareigas, skiriasi nuo dvasiškai pažengusių žmonių?

Autorius: Jeigu jūs, atlikdamas savo kasdienes pareigas, sugebėsite nuolatos galvoti apie Dievą, tai ilgainiui tapsite tikrai dvasingu žmogumi. Taip sako Vedos.

Skaitytojas: Ką jūs sakote? Nejaugi dvasinis kelias toks paprastas?

Autorius: Kaip pažiūrėsi. Viskas priklauso nuo to, su kokia sąmone pareigos atliekamos, o teisinga sąmonė – nelengvai užgyvenamas dalykas. Reikia siekti ne materialių dalykų – turtų, šlovės, pagarbos ir prestižo, kurių išeidami su savimi nepasiimsime, – reikia orientuotis į dvasinius turtus. Jeigu žmogus atlieka savo pareigas šeimai ir visuomenei, jame ryškėja geri charakterio bruožai ir gilus pasaulio suvokimas. Rezultate jis gali gauti neįkainojamą dovaną – meilę Dievui. Sekančiame gyvenime visa tai pasireišk jo charakteryje.

Skaitytojas: Atvirai kalbant, aš vistik nesupratau, kaip žmogus, užimtas kasdieniniais reikalais, gali pasiekti tobulumą?

Autorius: Gali, jeigu jis visas savo kasdienes pareigas atlieka, norėdamas patenkinti Viešpatį.

Skaitytojas: Gerai, šitą klausimą išsiaiškinsime vėliau. Dabar norėčiau sužinoti, kaip, darydamasis vis išdidesniu ir egoistiškesniu, žmogus, pats to nepastebėdamas, pradeda degraduoti.

Autorius: Schema paprasta. Pradžioje atsiranda mintys, kad norint būti laimingu, reikia sužinoti, kaip iš materialių dalykų išpešti kuo daugiau naudos. Tai skatina mokytis prestižinių specialybių, o jas įvaldžius, sunku susilaikyti nuo išdidumo. Žmogui atrodo, kad jis jau žino, kaip pagauti laimės paukštę – tereikia pastangų ir tam tikros veiklos. Pradėjus veiklą ir nesulaikomai siekiant turtų, jį apima gobšumas. Rezultate santykiai su aplinkiniais darosi vis labiau įtempti, atitinkamai blogėja jo fizinė ir psichinė būklė. Iš čia – nuolatinis nuovargis, ligos ir konfliktai. Genda santykiai šeimoje, kolektyve, su draugais. Palaipsniui pasireiškia rimtos ligos, psichinis pervargimas ir kai kuriais atvejais netgi skurdas. Žmogų apima nusivylimas, nevilts ir pagieža, kas labai pritraukia neišmanymo *guną* su visomis jos grožybėmis (girtuokliavimas, ištvirkimas, šeimos iširimasis, narkotikai, depresija, bukumas ir prisirišimas prie tokių dalykų, kaip pornografija, siaubo bei koviniai filmai ir pan.).

Taigi tas, kuris siekia turtų, galiausiai tampa skurdžiumi ir ligoniu. Priešingas atvejis – tai žmogus, kuris ugdo būti dosniu, domisi, kokie turi būti jo santykiai su Dievu ir aplinkiniais žmonėmis, kaip teisingai, pagal šventraščių nurodymus, gyventi, pasirenka mokytojus ir klauso jų nurodymų, o taip pat be atvangos kovoja su savo ydomis, tuo pat metu neužmiršdamas atlikti savo pareigų. Tokį žmogų palaipsniui ima branginti jo pažįstami, o ilgainiui ir tie, iš kurių jis patyrė vienus nemalonumus. Dabar jie visai skatina visus jo veiksmus, todėl jam atsiranda papildomos galimybės užsidirbti pragyvenimui, vystyti gerus santykius su žmonėmis, o taip pat dvasinės ir materialios gerovės garantija. Žinoma, visa tai bus, jeigu nepakels galvos išdidumo slibinas.

Matome, kad dosnumas užtikrina visokeriopą gerovę, o pastangos praturtėti – nuskurdina. Tokiu būdu, reikia stengtis pamilti savo pareigų Dievui ir žmonėms atlikimą. Kitaip sakant, mylėti savo darbą. Paskui kaip nors įsisavinti, kad pati didžiausia laimė įmanoma tik tuo atveju, kai gyvenama nesavanaudiškai. Tokie žmonės kaip atpildą už savo pastangas gauna materialinę gerovę. Tačiau juos labiau traukia darbas, atliekamas su meile, ir nesavanaudiškas gyvenimas.

Skaitytojas: Bet kodėl taip nesidaro su manimi?

Autorius: Nes jūs dar nežinote, kad nesavanaudiško gyvenimo skonis yra pats maloniausias, o jie jau žino. Kaip sakoma, neturėk pinigų, tik turėk daug draugų.

Skaitytojas: O jeigu yra didelis noras turėti gerus ryšius ir galimybes – tai irgi neišmanymo ir aistros *gunų* pasireiškimas?

Autorius: Jūs pataikėte kaip pirštu į akį, bet tai sekančio pokalbio tema.

Išvada: *kad žmonės galėtų ramiai džiaugtis savo pasirinkta materialia laime, gunos prižiūri, kad jie nieko nesužinotų apie kitokio, dvasinio pobūdžio laimę. Tačiau žmonėms paliekama pasirinkimo laisvė, o tuo pačiu ir galimybė atrasti tikrąjį savo gyvenimo tikslą. Norėdami atsikratyti žemutinių gunų įpirštos iliuzijos, kad mes gyvename teisingai, visomis jėgomis reikia stengtis nebūti išdidžiam. Tam tikslui stenkimės kuo geriau, pagal šventraščių nurodymus, atlikti savo pareigas Dievui, visuomenei ir artimiesiems. Toks nuolankus gyvenimas neįmanomas be dvasinio mokytojo. Pirmutinis požymis, kad šia kryptimi vyksta kažkoks progresas, yra bundantis noras įsiklausyti į svetimą (iš pirmo žvilgsnio gal ir nemalonia) nuomonę. Tačiau klausytis visų iš eilės nereikėtų. Vedos rekomenduoja nuolankiai klausytis tų, kurie savo samprotavimuose remiasi išimtinai šventraščiais, patys nieko neišgalvodami.*

[Turinys]

Potrakis pinigams

Šis potraukis – tai iliuzija, kuri mus apdovanoja nervine įtampa, laiko trūkumu, nuovargiu, ligomis ir nusivylimais. Žmonės aistros *gunoje* negali būti laimingi. Tikrą laimę gali suteikti tik mėgstamas darbas, o potraukis pinigams palaipsniui ir užtikrintai atima norą užsiimti veikla, kurioje tuos pinigus galima uždirbti. Užuoat ramiai, nesavanaudiškai ir su meile darbuodamasis, žmogus pradeda „kalti“ pinigus ir praranda ramybę. Taip jis patenka į aistros *gunos* įtakos sferą, į konkurencijos ir kovos už būvį pasaulį. Tai liečia ne tik gamybinis, bet ir šeimyninius santykius.

Skaitytojas: Kodėl jūs toks priešiškas pinigų potraukiui? Juk jeigu nebūsi taupus, liksi basas.

Autorius: Taupumas ir potraukis pinigams yra skirtingi dalykai. Žmogus, godus pinigų, negali būti taupiu. Jis prisiriša prie visko, kas jį domina, ir stengiasi tai įsigyti, todėl jo santaupos tolydžio mažėja. Jis visą laiką dreba dėl savo turto, ir tai vadinama šykštumu, kuris neleidžia žmogui pasijusti laimingu. Neveltui sakoma, kad šykštus visada moka dvigubai. Senovės išminčius Čanakja Panditas yra pasakęs, kad darbštus žmogus niekada neskurs.

Skaitytojas: Bet mes kalbame apie potraukį pinigams...

Autorius: Šis potraukis nesuderinamas su darbštumu. Žmogus, godus pinigams, myli pinigus, o nesavanaudis myli savo darbą. Pirmasis galų gale nuskursta, antrasis atranda dvasinę ir materialią gerovę.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad kaupdami pinigus, mes tik nuskursime?

Autorius: Būtent. Nes darbštuolis – tai tas, kuris myli darbą, o skurdas yra pernelyg didelio potraukio pinigams pasekmė. Mes turime pasirinkimą: arba tapti turtingais, bet mylėti ne turtus, o darbą, arba mylėti turtus ir „kalti“ pinigus, o paskui nuskursti.

Skaitytojas: Dabar man aišku, kodėl vargšų daugiau, negu turtingų: juk dauguma žmonių labiau myli pinigus, o ne darbą.

Autorius: Jūs teisus. Tas, kuris galvoja apie pinigus, jau negali mylėti darbo, nes jį pradeda įtakoti aistros *guna*. Jinai žmogų verčia dirbti kaip jaučiui, nuolatos galvojant, kaip tas darbas bus apmokamas. Tokios mintys visiškai užgožia pasitenkinimą darbu. Žmogus, mylintis savo užsiėmimą, darbe nepavargsta, o pailsi. Tas, kuris darbe galvoja apie pinigus, labai pavargsta ir ilgainiui praranda potraukį savo darbui.

Skaitytojas: Ar galima vienu metu mylėti ir darbą, ir pinigus?

Autorius: Ne, jeigu myli pinigus, tai požiūrį į darbą geriausiu atveju galima įvardinti kaip meilę pelningai darbo vietai, o ne pačiam darbui.

Skaitytojas: O ar galima vienu metu mylėti darbą ir turėti pakankamai lėšų pragyvenimui?

Autorius: Būtent taip visada ir būva, tik reikia laikytis vienos sąlygos – stengtis mažiau galvoti apie pinigus.

Skaitytojas: Tada kokių tikslu dirba dorybingi žmonės?

Autorius: Jie darbuojasi vardan visų žmonių laimės ir norėdami patenkinti Dievą.

Skaitytojas: O jeigu pritruks pinigų? Pavyzdžiui, kas nors sumanys pasinaudoti mano nesavanaudiškumu ir ims mane eksploatuoti ir apgaudinėti.

Autorius: Tokiu atveju mumis pasirūpins dorybės *guna*. Nenaudėliui, bandžiusiam išnaudoti dorybingą žmogų, vėliau prisieis labai gailėtis savo poelgio.

Skaitytojas: Aš žinau daug žmonių, kurie darbuojasi išimtinai dėl pinigų, bet pažiūrėti jie atrodo labai uolūs ir darbštūs.

Autorius: Kaip sakiau, jie myli ne savo darbą, o darbo vietą. Toks darbas nenaudingas ir atneša vienas bėdas. Štai kaip tai vyksta:

1) žmogus tik ir telaukia, kada baigsis darbo laikas ir jis galės čiuožti namo. Toks nuolatinis laukimas savaime yra savotiška kančia;

2) palaipsniui kaupiasi nepasitenkinimas;

3) jis verčia žmogų galvoti, kad jo darbo niekas nevertina. Taip atsiranda nuoskauda viršininkams, bendradarbiams, giminėms ir likimui;

4) prasideda konfliktai darbe ir namuose;

5) jie stimuliuoja nevilgtį ir žalingus įpročius. Pasekmės – sąmonės degradacija ir šeimyninio gyvenimo žlugimas.

Tokiu būdu didelis potraukis pinigams virsta kančiomis, tuo tarpu kai meilė darbui teikia laimę.

Skaitytojas: O aš visada galvojau, kad pagarbus požiūris į pinigus užtikrina materialią gerovę.

Autorius: Jūs teisus. Gerbti pinigus – reiškia naudoti juos visų labui. Reikia įsisąmoninti, kad pinigai yra Dievo energija, skirta užtikrinti visas materialias priemones, reikalingas mūsų ir aplinkinių žmonių dvasinio gyvenimo organizavimui. Didelis potraukis pinigams jokių būdu negarantuoja materialios gerovės, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Todėl aistros *gunos* poveikyje susidariusi nuomonė, kad pinigai šluoja šalin visas problemas, yra tik graži iliuzija.

Laimė – tai noras gyventi dėl kitų, mylėti savo darbą, būti sąžiningu, gailėstingu, nuolankiu ir pan. Tokia dorybinga laimė daug patrauklesnė už tą, kurią žmogus patiria, kai siekia asmeninio komforto, turtų, šlovės... Teoriškai tai atrodo pakankamai suprantama, bet štai suprasti praktiškai, kaip vyksta *gunų* darbas, labai sunku, nes jos priverčia galvoti, kad mes teisingai suprantame situaciją ir žinome, kaip susitvarkyti savo gyvenimą. Tokia mūsų kompetencija yra tik tariama ir neturi jokio ryšio su realybe.

Skaitytojas: Ar tokia iliuzinė būklė gali išnykti savaime?

Autorius: Taip, kai kada žmogus susipranta pats, bet tik po daugelio visokiausių nesėkmių ar didelio streso. Tačiau galima apsieiti ir be tokių nesmagumų, tik reikia ugdytis nuolankumą, kuris greitai ir natūraliai apvalo sąmonę nuo iliuzinės savo didybės ir pritraukia dorybės *guną*.

Skaitytojas: Aš noriu dar pasiaiškinti apie turtų kaupimą. Aplink matau daug turtingų ir tuo pat metu pinigams godžių žmonių. O pagal jus nuo pernelyg didelio potraukio pinigams jie turėtų būti skurdžiais. Tačiau faktai kažkaip neatitinka vedinio požiūrio...

Autorius: Taip, yra ir toks fenomenas. Šie žmonės anksčiau labai norėjo būti turtingais ir dėl to buvo pasiruošę viskam. Šiam tikslui likimui jie užstatė visą savo dorybingumą, sukauptą per daugelį gyvenimų, ir už tai kuriam laikui gavo turtingą gyvenimą. Bet išmuš didi valanda, kai sukauptas ir užstatytas dorybingumo kapitalas baigsis, ir tada jų laukia neišvengiamas skurdas. Tai gali atsitikti nebūtinai šitą gyvenimą...

Skaitytojas: Vadinasi, jeigu mūsų noras labai stiprus, tai tam, kad jį įgyvendintų, *gunos* pasiima visą mūsų sukauptą dorybingumą?

Autorius: Taip, tikrai.

Skaitytojas: Netikiu. Nejaugi žmogus visą savo dorybingumą gali iškeisti į kažkokius kvailus savo planus?

Autorius: Tai jūs galvojate, kad netikėtas norų išsipildymas ar sėkmė ateina iš niekur?

Skaitytojas: Vadinasi, dabartiniai turčiai, pasibaigus jų dorybingumo atsargoms, virsta skurdžiais?

Autorius: Taip. Daugelis nesupranta, kad jų laimės siekiai yra apgaulingi. Aplamai paėmus, jie ir nenori šito suprasti. Kai pagaliau ant jų galvų pasipils visokios nelaimės, jie galvos, kad tai susiję su kažkokiomis išorinėmis aplinkybėmis, kad tereikia pasistengti, ir viskas bus gerai. Tačiau, kai išsibaigia dorybingumo kapitalas, keičiasi jų elgsena, išvaizda, sveikata, santykiai su žmonėmis... Į tokius, buvusius respektabilius, žmones tiesiog graudu žiūrėti. *Gunos* jiems nepalieka jokių šansų atgauti buvusių gerovę.

Skaitytojas: Neturint tam tikrų dorybingumo atsargų, būti turtingu neįmanoma, taip?

Autorius: Taip, turtą neša tik geri darbai, kuriuos žmogus padarė praeituose gyvenimuose. Jis gimsta, o jo horoskope jau yra planetos, nurodančios, kad žmogus bus turtingas.

Skaitytojas: Vadinasi, jeigu esi turtingas, tai laimingu būti neįmanoma, o ateityje gresia tik skurdas?

Autorius: Jūs klystate, viskas priklauso nuo to, kaip jūs naudosite savo pinigus. Turtai kaip tokie nėra kažkokia neįveikiama kliūtis, siekiant laimės dorybės *gunoje*. Yra pasirinkimo laisvė: naudoti turtus savanaudiškiems tikslams ir ateityje nuskursti, ar naudoti juos žmonių gerovei ir ateityje likti tokiu pat turtingu. Antruoju atveju žmogų kontroliuoja dorybės *guna*, ir todėl jis nieko nepraranda. Taigi turtai yra savotiškas egzaminas, kurį išlaikęs žmogus darosi labai dorybingas ir laimingas. Nesėkmės atveju jis tampa blogu ir nelaimingu.

Skaitytojas: Kalbėdamas apie pinigus, jūs visada laikotės kraštutinumų...

Autorius: Visa aistros *guna* – vien kraštutinumai. Turtai labai įtakoja žmogaus sąmonę, todėl vidurio čia nebūna: arba žmogus palaipsniui darosi labai dosnus, arba labai šykštus. Turtai – tai ne tik materialinė gerovė, bet ir didelė atsakomybė prieš visuomenę, o taip pat išbandymas.

Skaitytojas: Kaip keičiasi psichika pas žmogų, kai jį vis labiau užvaldo potraukis turtams?

Autorius: Pokyčiai vyksta tam tikra tvarka:

- 1) kai tik žmogaus sąmonę užvaldo gobšumas, jis prisiriša prie savo norų objekto ir nuolatos apie jį galvoja;
- 2) po to atsiranda ryžtas bet kokia kaina gauti tą objektą;
- 3) toks mentalinis susitelkimas pažeidžia poilsio (miego) režimą;
- 4) vis didėja nervinis išsekimas;
- 5) dingsta dėmesys jį supančiai aplinkai (depresijos požymis);
- 6) neturėdamas galimybių gauti taip geidžiamą dalyką, žmogus praranda gėdą ir sąžinę, todėl imasi neteisėtų priemonių;
- 7) kai ir tai nepadeda, žmogų ištinka nervinė krizė, ir jis netenka adekvataus pasaulio supratimo;
- 8) jeigu prisirišimo objektas vis tiek lieka nepasiekiamas, žmogus visiškai atbunka ir praranda bet kokią gyvenimišką orientaciją;
- 9) kartais (ypatingai nelaimingos meilės atveju) neįgyvendinti norai baigiasi netgi mirtimi (visiškas psichinis išsekimas ar savižudybė).

Taip *gunos* mums padeda suprasti, kad stiprius norus ir polinkį į gobšumą reikia orientuoti ne į materialius, o į dvasinius dalykus.

Skaitytojas: Vadinasi, gobšumas irgi gali būti panaudotas dvasiniam tobulėjimui? Belieka stebėtis, kaip gudriai ir bekompromisiškai surėdytas šis pasaulis.

Autorius: Žinote, aš taip pat stebiuosi.

Išvada: *didelį potraukį pinigams sukelia aistros ir neišmanymo gunos. Toks žmogus prisišaukia blogą likimą. Tačiau tai nereiškia, kad kančios prasidės tuoj po to, kai žmogų užvaldo potraukis kažkam. Pirmiausia tas potraukis paima iš jo visas dorybingumo atsargas, ir šiame gyvenimo tarpe žmogui, atrodo, viskas klostosi neblogai. Problemos prasideda, kai baigiasi visas dorybingumo kapitalas. Be jo naujų turtų neužgyvensi, nes įsišaknijęs gobšumas neleidžia. Tokio žmogaus laimė iš lėto senka ir tirpsta kaip ledkalnis, kuris anksčiau ar vėliau visą jo gyvenimą apvers aukštyn kojomis.*

[Turinys]

Ar reikia kovoti su *gunomis*

Skaitytojas: Aš nutariau pakovoti su *gunomis*, todėl prašau kiek galima detaliau paaiškinti, kaip tai daryti.

Autorius: Pirmiausia aš turiu perspėti, kad mes neturime jokių šansų išvengti *gunų* įtakos, taigi ir nugalėti jas. Geriau visą kovos įkarštį nukreipti prieš savo netikusius norus ir įpročius.

Skaitytojas: Kitaip sakant, į šią kovą reikia sudėti visas jėgas, visai nesitikint, kad ką nors iš to pešime. Ar teisingai supratau?

Autorius: Dalinai. Vien tik savo pastangų dėka mes nieko nelaimėsime. Tačiau kažkiek priešintis žemutinių *gunų* įtakai reikia, tik nereikia persistengti. Ir dar nereikia galvoti, kad kova yra vienintelis būdas įveikti *gunas*. Jos atsitraukia be jokios kovos, jeigu žmogus atranda dvasines žinias.

Skaitytojas: Tokių žinių aš neturiu, todėl noriu, kad paaiškintumėt koku nors gyvenimišku pavyzdžiu, kaip, tegu ir laikinai, kovoti su *gunomis*?

Autorius: Nagi pažiūrėkime, kaip žmonės, esantys skirtingų *gunų* įtakoje, bando kovoti su savo ligomis.

Skaitytojas: Ar dorybės *gunoje* taip pat sergama?

Autorius: Taip, dorybingi žmonės irgi kartais serga. Tačiau jų organizmas orientuotas į atsinaujinimą, todėl jie palaipsniui savaime pasveiksta. Aistros *gunoje* organizmas įtemptai dirba ir greitai susidėvi, o neišmanymo *gunoje* jis orientuotas į susinaikinimą. Gydantis reikia atsižvelgti į minėtus faktorius, kitaip nebus jokios naudos.

Skaitytojas: Kol gi? Juk yra tikrai efektyvūs vaistai, galintys įveikti konkrečias ligas.

Autorius: Jo, yra tokių vaistų, bet reikia žinoti, kad *gunos* veikia daug efektyviau, negu patys geriausi vaistai. Organizmas funkcionuos taip, kaip jį įtakos *gunos*, o ne vaistai.

Skaitytojas: Bet dauguma žmonių yra aistros *gunos* poveikyje, tačiau ir jie išsigydo.

Autorius: Mes jau kalbėjome, kad aistros *gunoje* žmogus pradžioje jaučia laikiną palengvėjimą, o paskui ant jo pasipila likimo smūgiai – vienas po kito. Tas pat ir su gydymu. Sveikatos pagerėjimas būva tik laikinas. Tačiau mes privalome kovoti su ligomis, bent jau profilaktinėmis priemonėmis. Žinoma, savijauta pagerės, bet tik laikinai, nes vaistai negali ištaisyti negatyvią planetų įtaką ar pagerinti bendravimą su aplinkiniais žmonėmis. O juk būtent šitie faktoriai yra pagrindiniai ligų šaltiniai žmonėms, esantiems aistros *gunoje*. O mes, kaip nekeista, jai padedame.

Skaitytojas: Ką reiškia – padedame? Nagi, išsiaiškinkime. Pakludami gydytojo nurodymui, mes vartojame kokią nors ajurvedinę tonizuojančią priemonę. Kas čia blogo?

Autorius: O tas, kad tokiu būdu, nekeisdami savo sąmonės ir dienos režimo, mes bandome atsiriboti nuo žemutinių *gunų*. Neišdegs! Kas tokiu atveju vyksta? Jeigu vaistai parinkti teisingai, savijauta laikinai pagerės. Betgi liga žmogui siunčiama kaip bausmė, kad jis nustotų neteisingai elgęsis, o jeigu jis sveiksta, reiškia, didėja galimybė ir toliau daryti visokias kvailystes (bartis su žmona, nuodytis alkoholiu ir taboka, pažeidinėti dienos režimą). Be to, žmogus, pagerėjus savijautai, net negalvoja, kad ligą išprovokavo jo ydos. Jis galvoja, kad pagaliau atrado tinkamus vaistus ir todėl sveiksta, kad charakteris čia niekuo dėtas. Taip neteisinga pažiūra į gydymą dar labiau pajungia sąmonę aistros *gunai*. Tai reiškia, kad jeigu žmogui nuo rūkymo pradeda skaudėti kasą, jis nesąmoningai ima rūkyti mažiau, o kai, patarus gydytojui, pradeda gerti avižų nuovirą ir pajunta palengvėjimą, jis vėl be perstojo dūmina. Vienok, jeigu gydytojas tokiam žmogui neduotų recepto, o pasakytų: „Rūkai – save žudai!“ ir išgrūstų lauk, tai jis žymiai greičiau suprastų, kad reikia nedelsiant mesti rūkymą.

Skaitytojas: Galimas ir kitas variantas. Žmogus, neturėdamas reikalingų vaistų, rūkytų ir toliau, kol pagaliau ištiestų kojas. Pats sakėte, kad *gunų* įveikti negalima.

Autorius: Per kančias – į žvaigždes. Nesigydant ir kankinantis galima susivokti, jog, matyt, laikas keisti gyvenimo būdą, tačiau yra nemaža rizika visai pribaigti savo sveikatą. Todėl toks atvejis – kraštutinumas. Vienintelė išeitis iš tokios padėties – gydytis ir kartu mokytis teisingai gyventi. O čia be dvasinių žinių neapsieisime. Jos duoda entuziazmą atsikratyti netikusių įpročių. O vaikydamasis efektingų vaistų, žmogus gauna tik laikiną sveikatos pagerėjimą, bet paskui dar labiau viskuo nusivilia.

Skaitytojas: Ar tai liečia visas ligas, ar tik tas, kurias išprovokuoja blogi įpročiai?

Autorius: Visos ligos yra mūsų nuodėmingos veiklos rezultatas. Todėl, jei žmogus deda visas pastangas išsigydyti, bet gyventi teisingai nenori, tai tuo pačiu susikuria dar didesnes problemas.

Skaitytojas: Supratau – reikia nesigydyti, o kentėti.

Autorius: Na, ir kvailystė. Žinoma, reikia gydytis, tačiau pačiu geriausiu metodu – stengiantis apsisvalyti nuo nuodėmių. O jeigu liga atima visas jėgas ir jų neužtenka tobulinimuisi, ją tuo labiau reikia gydyti visomis įmanomomis priemonėmis.

Skaitytojas: Bet dabar medicina visai nekreipia dėmesio į tą ligų priežastį, kurią jūs nurodėte.

Autorius: Aistros *guna* įtakoja ne tik pacientus, bet ir medicus bei visą mediciną. Ten dabar laikomasi principo: „Gyvenk, žmogau, kaip gyvenęs, mūsų vaistai tave gelbės. Svarbiausia – mokėk pinigų“. Toks požiūris į gydymą šiuo metu labai populiarus ir būtent todėl taip gerai išvystyta farmakologinė pramonė.

Skaitytojas: Atrodo, esate aršus dabartinės medicinos priešininkas.

Autorius: Bet kuri medicina kartu su vaistais turi taikyti įvairias metodikas, mokinančias sveiko gyvenimo būdo ir pozityvaus mąstymo. Tik taip galima visiškai išgydyti žmogų, išvaduojant jį iš žemutinių *gunų* poveikio.

Skaitytojas: Kaip Vedų požiūriu atrodo efektyvus gydymas?

Autorius: Ligonis turi rimtai tobulinti savo charakterį, laikytis dienos režimo, daryti fizinius pratimus (*chatcha-joga*, kvėpavimo ir dinaminiai pratimai), laikytis švaros principų, taip pat užsiimti dvasine praktika: kiekvieną dieną rytais kartoti šventus vardus ir maldas, šventinti maistą, bendrauti su šventais žmonėmis. Tuo pat metu žolelėmis ir kitomis efektyviomis priemonėmis gydyti fizinį kūną. Tokiu būdu žmogus susigrąžins sveikatą ir visiškai išsivaduos iš blogos karmos, dėl kurios jis sirgo. Priešingu atveju, vartodamas vaistus ir nepamesdamas savo netikusių įpročių, jis pats save apgaudinėja.

Skaitytojas: Su gydymu kaip ir aišku, o ką daryti su pašlijusiais šeimyniniais santykiais, konfliktais darbe? Kiek supratau, visa tai taip pat vyksta aistros *gunos* įtakoje?

Autorius: Taip, teisingai. Atsižvelgiant į tai, kaip gydamos ligos, galima suprasti, kaip neutralizuoti žemutinių *gunų* įtaką kitose gyvenimo sferose. Jeigu jos mus įvarė į kampa, reikia kažkaip priešintis. Sakykim, reikia stengtis pamesti rūkymą, nepykti, neapsivalgyti, nesikolioti su aplinkiniais ir gerbti vadovybę. Bet vien mechanišku darbu nieko nepasieksi, reikia dar pakeisti savo požiūrį į laimę. Kitaip kova su savo trūkumais nieko gero neduos.

Skaitytojas: Įdomu, kaip visa tai vyksta?

Autorius: *Gunas* galima palyginti su guminėmis virvėmis, kurios mus riša ir laiko tam tikroje padėtyje. Kas bus, jeigu mes, nepakeitę savo norų ir laimės koncepcijos, bandysime pakeisti savo padėtį? Iš visų jėgų stengiamės

atitolti nuo žemutinių *gunų*, mus rišančios guminės virvės vis labiau įsitempia, ir kai jėgos pagaliau baigiasi, mes atleidžiame tas gumas ir jos gražina mus į pirmąją padėtį. Kaip tai atrodo praktiškai? Sakykim, žmogus, norėdamas suliesėti, pradeda badauti. Per didelis svoris atsiranda dėl godumo, tačiau jis nenori keisti šio savo bruožo, todėl atkakliai badauja, priešindamasis *gunoms*. Jis nesupranta, kad badavimas – tai kova su juslėmis, siekiančiomis sąveikauti su savo objektais. Godumas – tai stiprus noras gauti tai, kas mums patinka. Jį apsprendžia praeities norai ir poelgiai, kitaip sakant, *gunos*. Jeigu negauname ko trokštame, noras niekur nedingsta, tik užsiglaudžia giluminiuose atminties kloduose, laukdamas savo valandos. O protas, norėdamas kompensuoti nepatenkintus norus, sustiprina alkio jausmą. Godiems žmonėms jis ypač suaktyvėja vakarais, ir tada jie gerai prisikerta. Tokia mityba labai stimuliuoja riebalų kaupimąsi organizme, ir būtent tokiu būdu godumas stimuliuoja per didelį svorį bei virškinimo trakto ligas.

Skaitytojas: O pas mane nestimuliuoja. Aš labai sunkiai dirbu, todėl per naktį suvirškinu visą vakarienę.

Autorius: Neturi reikšmės, sunkiai jūs dirbate ar tik debesis prikabinėjate – jeigu valgote po 18 valandos, jūsų virškinimą įtakoja jau ne Saulė, o Mėnulis. Jis atsakingas už naujų organizmo audinių sintezę ir maistingųjų medžiagų atsargų kaupimą. Todėl jūsų vakarienė virsta riebalų atsargomis ir nieko čia jau nebedarysi.

Skaitytojas: Matytumėt, kaip maniškė prisišveičia vakarais – vos kvėpuoja. Dabar aš jai pasakysiu...

Autorius: Sakykite, tik nesišaipydamas, kitaip jūsų žodžiai nepasieks jos intelekto, ir viskas bus po senovei.

Skaitytojas: O alkis atsiranda tik nuo stipraus noro valgyti ar aplamai iš godumo?

Autorius: Bet koks neišpildytas noras sekina energetinius proto išteklius ir tuo pačiu skatina stipraus alkio jausmo atsiradimą. Tai nesusiję su fiziniu kūnu, todėl net ir storiasi žmonės, turintys didžiules riebalų atsargas, greitai išalksta.

Skaitytojas: Tai kaip pasotinti tą protą, kuris taip klatingai mus priverčia tukti?

Autorius: Reikia valgyti anksčiau, tarp vienuoliktos ir keturioliktos valandų. Tada maisto virškinimą įtakos Saulė, protas gaus pakankamai energijos savo veiklai ir iškart nurims.

Skaitytojas: Ar maistas gali pasotinti protą?

Autorius: Žinoma, maistas visada pasotina protą, todėl valgydami jaučiame pasitenkinimą. Bet koks maistas – gyvulinis ar augalinis – turi jam būdingą charakterį ir atitinkamai įtakoja protą. Įdomu, kad alkio jausmas atsiranda iš proto, ne iš kūno, todėl ilgiau pabuvus nevalgiusiam, genda nuotaika, atsiranda nerimas ir psichinė įtampa. Bereikalingi norai iššaukia nenumaldomą alkio jausmą, žmogus priverstas nuolatos valgyti ir – storėti.

Skaitytojas: Priminkite, kas yra juslės.

Autorius: Tai proto čiuptuvai, kurie jį jungia su supančio pasaulio objektais. Jų yra penki: klausos, lytėjimo, regėjimo, skonio ir uoslės. O ausys, akys, liežuvis, nosis ir lytėjimo receptoriai – tai juslių organai, kurių pagalba jos sąveikauja su materialiu pasauliu. Pačios juslės yra subtiliame lygmenyje, kaip ir protas.

Juslės turi nuostabią savybę: jos įsimena, ar mums pasisekė pradžiuginti protą, ar ne. Skirtingai nuo mūsų, jos nieko neužmiršta. Bet žmogus, kupinas švento ryžto kovoti su savo juslėmis, galvoja: „Aš galiu badauti. Nors ir alkanas, bet jaučiuosi gerai. Aš įveiksiu *gunas* ir suliesėsiu“. Tuo metu *gunų* virvelės įsitempia vis labiau ir labiau, o valios žmogui lieka vis mažiau ir mažiau. Juslių atmintyje kaupiasi nepasitenkinimas, kuris prote stimuliuoja vis didesnį alkio jausmą. Jis pagaliau įveiks intelekto pastangas susilaikyti nevalgius, ir žmogus ima galvoti, kad nėra jokių jėgų toliau badauti. Susitaikęs su savo pralaimėjimu, dabar jis ima be atvangos valgyti. Juslės prisimena, kiek maisto per tą laiką buvo nesuvalgyta, ir žmogui tą praradimą reikės kompensuoti – tai yra, suvalgyti lygiai tiek, kiek buvo prarasta. Taigi dabar kurį laiką jis nuolatos persivalgys, o persivalgymas, kaip žinome, ne į sveikatą.

Praeina kiek laiko, ir žmogus ima įtartai, kad toliau taip negalima. Tada jis vėl skelbia karą *gunoms*, ir viskas pasikartoja: norėdamas pasitaisyti pasninkauja, bet neatlaiko fronto ir metasi į apsivalgymą. Ligoms to ir tereikia.

Skaitytojas: Reikės pasakyti žmonai, kad daugiau neužsiimtų šitomis kvailystėmis.

Autorius: Jeigu jinai labai nori sulieknėti, tai tikrai nepames šitų askezių aistros *gunoje*. Bet jeigu jai išaiškinsite, kaip reikia teisingai maitintis, tai ji galės valgyti kiek telpa, nepriaugdama svorio.

Skaitytojas: Tai jūs sakote, kad badauti nesveika?

Autorius: Aš sakau, kad vienadienis pasninkas, siekiant dvasinio progreso, yra naudingas ir psichikai, ir kūnui. Visą tą dieną reikia su meile kartoti šventus Dievo vardus ir aplamai užsiimti bet kokia dvasine praktika. Tada protas ir juslės pasisotins dvasine energija. Jeigu sekančią dieną nejausite alkio, vadinasi, jūs viską darėte teisingai.

Orientuojantis į dvasinį progresą, geriausia pasninkauti vienuoliktą pilnėjančio mėnulio dieną ir vienuoliktą dylančio mėnulio dieną. Tos dienos sanskrite vadinasi *ekadaši*. Taigi dvi dienos per vieną mėnulio mėnesį (28 dienas). Jas galite sužinoti pas krišnaitus, kurie leidžia specialius kalendorius.

Skaitytojas: O šeimyniniame gyvenime kova su *gunomis* vyksta pagal tą patį tempiamos gumos scenarijų?

Autorius: Šeimoje, priešindamiesi *gunoms*, mes dažnai dirbtinai bandome užgniaužti savo jausmus, norėdami išvengti konfliktų. Bet ateina laikas, ir mūsų susivaldymas virsta viską šluojančiu sprogitu. Taip, tai pati guma, ir nieko negali padaryti, vien dėlto, kad nežinome, kaip veikia *gunos*.

Skaitytojas: Vadinasi, vengti konfliktų kaip ir nereikia?

Autorius: Reikia, bet tai nepanaikins jų priežasties. Lygiagrečiai reikėtų pagrindines pastangas nukreipti į save, stengiantis pakeisti savąjį laimės suvokimą.

Skaitytojas: Tai primena jumoristinių apsakymų siužetus, kai mes kažką darome, ir tai kažkoku būdu sugrįžta mums patiems.

Autorius: Taip, iš šalies žiūrint, *gunų* veikla kelia šypsena: žmogus kažkam ruošia spąstus, bet galų gale pats į juos patenka. Visas mūsų gyvenimas aistros *gunoje* – vieni spąstai: tai išlaidaujam – tai taupom; tai gydomės – tai žalojamės; arba badaujam – arba apsivalgom; arba persidirbam – arba tinginiaujam. Taip mūsų sąmonę veikia materialios laimės troškimas. Norisi būti kuo laimingesniam, iš čia ir visi perlenkimai.

Skaitytojas: Ir ką gi daryti su visu tuo bagažu? Jūs pats sakėte, kad netikusį charakterį greitai neištaisysi. Kur dėti tuos nepažabojamus troškimus?

Autorius: O jų nereikia atmesti. Tiesiog supraskite, kad jeigu jūs šitaip nežabojamai sieksite ne materialios, o dvasinės laimės, rezultatai bus visiškai kiti. Kuo daugiau nesavanaudiškumo, tuo daugiau pagarbos; kuo daugiau mes šypsomės, tuo malonesni mums žmonės; kuo mes teisingesni, tuo daugiau pasitikėjimo; kuo daugiau dvasinio ryžto, tuo daugiau dvasinio progreso; kuo daugiau dvasinės veiklos, tuo daugiau laimės, tuo lengviau gyventi.

Skaitytojas: Bet jeigu su tokiais nežabotais troškimais ryžtingai užsiimti materialia veikla, tai galima pasiekti didelio materialaus progreso.

Autorius: Kurį lydės dar didesni materialūs troškimai su palydovais – išdidumu, pykčiu, pavydu, žiaurumu, vaidais ir degradacija.

Skaitytojas: Bet argi taip visada būna?

Autorius: Žemutinės *gunos* niekada nekeičia savo savybių.

Skaitytojas: Jūs nepaliekate jokių vilčių pasidžiaugti materialia laime, bet vis kalbate, kad mes turime būti laimingi. Nagi, pasiaiškinkite.

Autorius: Žmogus, siekiantis dvasinės laimės, kaip priedą gauna ir materialią laimę. Tas, kuris siekia materialios laimės, patiria tik materialias ir dvasines negandas.

Skaitytojas: Toks supratimas neišvirtins žmonių širdyse. Taip paprastai jie neatsisakys savo nusistovėjusių pažiūrų į gyvenimą.

Autorius: Jūs teisus, tačiau jei bent vienam žmogui bus priimtinos tokios mintys, aš laikysiu tai didele sėkme. *Gunos*, atrodytų, pildo mūsų norus būti laimingais, tačiau iš tikrųjų jos slepia nuo mūsų tikrąją laimę. Tačiau jeigu žmogus rimtai siekia pažinti, kas yra laimė, su laiku jis viską išsiaiškins ir teisingai pritaikys vedines žinias praktikoje.

Išvada: *mūsų sąmonėje vykstanti kova su žemutinėmis gunomis yra būtinas reikalas. Reikia visomis pastangomis kovoti su savo trūkumais ir netikusiais įpročiais. Tuo pat metu mes turime suprasti, kad tokioje kovoje gausime tik laikinus rezultatus. Todėl, kariaudami su savo trūkumais, kartu mes turime ieškoti tokios jėgos, kuri pati mus išvaduotų iš aistros ir neišmanymo gunų įtakos.*

Žmogui pasiseka, jeigu jis randa prieglobstį dorybės *gunoje*, patirdamas išsivadavimą iš visų žemutinių *gunų* teikiamų „malonumų“. Skaitydamas šventraščius ir bendraudamas su šventais žmonėmis, jis pastebi, kad visas jo gyvenimas be kokių nors ypatingų pastangų keičiasi į gerąją pusę. Tam tereikia pajusti visą nesavanaudiško gyvenimo, nukreipto į Dievą ir dvasinį progresą, žavesį. Laikydamasis šventraščių ir šventų žmonių nurodymų, žmogus savo kelyje įveikia visus sunkumus.

Jeigu žmogus pakankamai protingas ir visą gyvenimą pašvenčia Dievui, siekdamas išvystyti Jam savo meilę, tada jis savo kelyje paprasčiausiai nebepastebi pasitaikančių sunkumų ir kliūčių.

[Turinys]

Gunos kuria įvairovę

Materialaus pasaulio *gunų* paskirtis – pildyti gyvų būtybių norus jaustis laimingiems šiame pasaulyje. Tam tikslui visatoje numatyta didžiulė daugybė laimingo gyvenimo koncepcijų – lygiai tiek, kiek yra gyvybės formų. O jų yra nei daug, nei mažai – 8 milijonai ir dar 400 tūkstančių. Iš jų tik tos 400 tūkstančių yra protingos. Žmonės taip pat priskiriami šiai kategorijai, tik užima joje vienų iš mažiausiai išsivysčiusių būtybių vietą.

Visos gyvos protingos būtybės stengiasi suvokti, kas yra laimė, todėl yra daug visokių žinių apie tai ir nemažiau pažinimo metodų. Tai nereiškia, kaip daugelis galvoja, kad yra daug tiesų – tikrasis žinojimas tik vienas. Dievas irgi vienas, bet visi Jį supranta skirtingai, todėl egzistuoja daugybė religijų.

Taigi yra daugybė norų, kaip būti laimingais. Pagal juos *gunos* ir sukuria kūnus visoms gyvoms būtybėms šioje visatoje. Įvairių planetų gamta, klimatas labai skiriasi, bet visada kuo geriausiai tinka ten gyvenančioms gyvoms būtybėms, nes tą pačią vietą įtakoja tos pačios *gunos*. Bet kuriai gyvybės formai reikalingos tam tikros gyvenimo sąlygos, ir *gunų* paskirtis – tuo pasirūpinti.

Skaitytojas: Vadinas, *gunos* – ne toks jau blogas dalykas?

Autorius: *Gunos* yra viena iš dieviškų energijų, ir todėl jas nereikia laikyti kažkokiu blogiu. Blogis – tai mūsų nuodėmingi norai, kurie *gunas* priverčia mus bausti. Jeigu mes skatiname savo egoizmą, tai apsireiškia neišmanymo *guna*, jeigu susitaikome su juo – aistros *guna*, o jeigu kovojame – dorybės *guna*. Tik tas žmogus, kuris visa tai supranta ir ima vadovautis gautu žinojimu, sugeba tapti laimingu. *Bhagavadgitoje* pasakyta (16.24):

Todėl iš šventraščių žmogus privalo sužinoti, kas sudaro jo pareigą ir kas nėra jo pareiga. Išmanydamas šventraščių nurodymus, jis turi elgtis taip, kad laipsniškai tobulėtų.

Komentuodamas vieną iš *Bhagavadgitos* tekstų, A. Č. Bhaktivedanta Svami Prabhupada nurodo, kaip svarbu pažinti įvairovę, kuria *gunos* veikia mūsų sąmonę (17.7, kom.):

Kas analitiškai suvokia, kokia materialios gamtos guna nulemia vieną ar kitą veiklą, tas iš tiesų išmintingas. O tie, kurie galvoja, kad visų rūšių aukos, maistas bei labdara – lygiaverčiai, yra neįžvalgūs ir kvaili.

Žmogaus gyvenimo tikslas – išsiaiškinti, kaip tapti tikrai laimingu. Visi, kurie to nesupranta, daugelio gyvenimų tėkmėje nesugebės išsilaikyti žmogaus kūne ir gaus gyvūnų kūnus. Žmogaus gyvybės forma skirta protingai veiklai – būtent, pažinti aukščiausią, tikrąją laimę.

Skaitytojas: Visa tai skamba pakankamai logiškai, norisi netgi tikėti jūsų žodžiais. Bet ar pasikliaudamas Vedomis, aš privalau atmesti visus kitus pažinimo šaltinius?

Autorius: Aistros *guna* skatina vieną žinojimą priešpastatyti kitam. Dorybės *guna* skatina ieškoti tiesos bet kuriame žinių šaltinyje, ir pasirinkti iš jų tą, kuris jums atrodo priimtinausias. Tada susirasti dvasinį mokytoją ir jo priežiūroje gilintis į pasirinktus raštus.

Skaitytojas: Ir kokius raštus jūs man rekomenduotumėte?

Autorius: Tik šventraščius, kuriuos patikrino laikas ir kurie daugelį žmonių atvedė į tobulumą. Mes apie tai jau kalbėjome. Kalbant apie kitus žinių šaltinius, tai viskas priklauso nuo to, ką jūs laikote žinojimu.

Jokiu būdu negalima atmesti Dievo ir Jo tarnų duotų žinių, patikrintų laiko ir daugelio žmonių, kurie jų dėka pasiekė tobulumą. Bet jeigu kažkas kažką parašė ir pavadino tai tikruoju žinojimu, tai nereiškia, kad būtent taip ir yra. Reikia rasti žmogų, kuris to žinojimo dėka pasiekė tobulumą. Jeigu jums kas nors sako, kad tam tikrų žinių dėka pasiekė tobulumą, tai reikia išsiaiškinti, kiek tiesos jo žodžiuose. Jeigu išgirdote, kad atsirado kažkoks naujas tikėjimas, jį reikia vertinti labai atsargiai. Jeigu to tikėjimo atstovai žada, kad tik jie gali suteikti jums tobulumą, vadinas, jie patys nežino, kur eina. Vietoj žadėto tobulumo jie patys rizikuoja anksčiau ar vėliau degraduoti.

Skaitytojas: Kaip patikrinti tokius žmones, kurie bruka savąjį tiesos pažinimą?

Autorius: Reikia išsiaiškinti, ar nors vienas iš jų turi tobulą charakterį ir kiek jų turimos žinios sutampa su autoritetingais žinių šaltiniais. Jų esmė ta pati, tik skirtingai išreikšta.

Skaitytojas: O kodėl skirtingai? Rašytų vienodai, ir pasaulyje būtų mažiau painiavos.

Autorius: Skirtingai todėl, kad žmonių sąmonė skirtinga.

Skaitytojas: O jeigu aš pripažįstu kelis skirtingų pakraipų šventraščius?

Autorius: Na, ir į sveikata, nieko blogo čia nėra. Laikui bėgant jūs vis tiek atsirinksite kažkokį vieną, kuriuo ir vadovausitės, nes neįmanoma vienu metu eiti dviem keliais.

Skaitytojas: O kodėl daugelis žmonių, pasirinkę vieną šventraščių, ne tik atmeta kitus, bet ir jaučia priešišumą jų pasekėjams? Man tai nepatinka: atrodo, tokie religingi žmonės, ir demonstruoja savo pyktį ir egoizmą, kas visiškai nesiderina su tikėjimu į teisingumą.

Autorius: Jūs teisus, tačiau tai reiškia, kad ir religingumą įtakoja *gunos*. Tikintysis aistros *gunoje* visus šventraščius, išskyrus tą, kurį jis pasirinko, laiko melagingais. Tai labai didelis paklydimas. Dėl jo kyla religiniai karai, terorizmas, revanšizmas ir kitos grožybės.

Tikintysis dorybės *gunoje* gali nurodyti į klaidingus kitų šventraščių aiškinimus, bet jis joku būdu neatmes pačių šventraščių ir tuo labiau neatstums žmonių, kurie seka jų nurodymais. Atmesti, niekinti ir nekęsti idėja, siekiančia duoti pažinimą, yra tikėjimo aistros *gunoje* požymis. Tokie žmonės atmeta visus įsitikinimus, kurie skiriasi nuo jų, ir tai reiškia, kad juos veda egoizmas. O tai nesuderinama su dvasine praktika. Demonstruodami savo nepakantumą kitoms religinėms konfesijoms ir jų šventiesiems, jie daro didelius įžeidimus, kurie neišvengiamai baigsis jų pačių sąmonės degradacija. Pripažinę kažkokį žinių šaltinį už tikrąjį, jie galvoja, kad kitas žinias reikia atmesti. Tačiau jei jose yra bent lašas tiesos, nereikėtų spjaudytis į tą pusę.

Skaitytojas: Kaip tada siejasi įvairios religijos?

Autorius: Visos religijos veda pas Dievą, tik skirtingais keliais. Taip yra todėl, kad žmonės skirtingi. Visą šitą įvairovę su *gunų* pagalba sukūrė Pats Dievas, ir tas, kuris šito nepripažįsta, nors jis laikytų save pačiu švenčiausiu, yra paprasčiausias apgavikas. Arba apgautasis.

Skaitytojas: Bet yra žmonių, kurie, lyg tai remdamiesi kažkokiais šventraščiais, propaguoja ne Dievo garbinimą, o ko nors kito, pavyzdžiui, dvasių, demonų ar netgi pačių savęs. Ar tokių žmonių atžvilgiu irgi reikia būti lojaliems?

Autorius: Su jais turi vykti nesutaikomas filosofinis mūšis. Nėra didesnės nuodėmės, kaip šventraščių iškraipymas. Žmogus, tai padaręs, turi viešai išpažinti savo kaltę, priešingu atveju jis yra šarlatanai, kuriam ne vieta padorių žmonių draugijoje.

Skaitytojas: Jūs visą laiką akcentuojate, kad reikia pažinti *gunų* veiklos pobūdį, ir tvirtinate, kad toks pažinimas padarys mus laimingais. Vadinas, kitos žinios nevertos dėmesio, nes yra žemesnio lygio ir nesuteiks mums laimės, taip? O mokslininkai, jas propaguojantys, užsiima kvailystėmis?

Autorius: Bet koks žinojimas leidžia žmogui kažką suvokti, bet daugumoje tai žinios apie materialią gamtą, nesugebančios mus išvaduoti iš jos grandinių. Tokių žinių tikslas – kontroliuoti materiją. Nėra jokio skirtumo tarp noro viešpatuoti ir egoizmo. Todėl, pažindamas materialius dėsnius, žmogus dažnai ima didžiulis savo pasiekimais, o tai dar labiau užteršia jo sąmonę, intelektą egoizmu. O *gunų* pažinimas nurodo žmogui kelią į dvasinį pasaulį, išvaduodamas iš materialios vergovės. Tokia Vedų nuomonė. Kitaip sakant, dauguma žinių, kurias mes gauname, nesupažindina mūsų su principais, ant kurių laikosi materialus pasaulis. Tai – fizikos, chemijos, matematikos, elektronikos ir kiti dėsniai.

Skaitytojas: Vadinas, materialūs mokslai nereikalingi? Jūs norite, kad žmonės būtų laukiniai? Juk be materialistinio mokslo nebus jokio progreso.

Autorius: Nėra prasmės atsisakyti mokslinio materijos pažinimo. Jis reikalingas, tik ne toks svarbus, kaip dvasinis pažinimas. Materialaus mokslo paskirtis – padaryti mūsų gyvenimą komfortiškesniu. Tačiau jis neišvaduoja mūsų iš *gunų* įtakos, todėl negalima sakyti, kad vyksta kažkoks progresas.

Materialia prasme mūsų civilizacija progresuoja, ir tai yra materialaus mokslo indėlis. Tačiau tuo pat metu vis labiau pasireiškia tokie gražumynai, kaip ištvirkimas, narkomanija, žiaurumas, sadizmas, mazochizmas, kanibalizmas, homoseksualizmas ir kiti.

Skaitytojas: Atleiskite, bet kaip jie susiję su mokslo pasiekimais?

Autorius: Visa problema ta, kad mūsų civilizacija dvasinį mokslą iškeitė į materialų. Todėl dažnai materialus mokslas pamina tokius principus, kaip sąžiningumas (atliekant eksperimentus), humaniškumas (darant atradimus), sveikas protas (sprendžiant aktualiausias problemas). Reikia suprasti, koks mokslas turi būti pirmaeilis ir koks antraeilis – tada visa žemė virs rojumi.

Skaitytojas: Vadinas, visi mokslininkai pirmiausia turi užsiimti dvasine praktika, o paskui – materialiais mokslais?

Autorius: Tai būtų idealiausias variantas, siekiant tiesos pažinimo. Žinios turi duoti kažką naudingo, dėl ko mes būtume laimingesni. Tačiau, nepaisant to, kad yra tiek daug visokių žinių, laimingo gyvenimo klausimas žemėje iki šiol neišspręstas.

Stebėdami *gunų* veiklą, mes akivaizdžiai įsitikiname, kad pirmiausia reikia išsiaiškinti, kaip išsivaduoti iš žemesnių *gunų* įtakos. Galima gyventi dorybėje ir be jokio materialaus progreso, tačiau be dorybės kalbėti apie kokį nors progresą yra beviltiška. Tai nereiškia, kad reikia akiai atmesti visą mokslininkų veiklą, pažįstant šį pasaulį. Ji reikalinga ir naudinga. Pavyzdžiui, ruošdamas šią knygelę, aš naudojausi kompiuteriu – materialaus mokslo išradimu, ir man jis labai padėjo. Bet pagrindinis tikslas – padėti žmogui tapti laimingesniu – pasiekiamas tik dvasinių žinių pagalba.

Ir eiliniai žmonės, ir mokslininkai, apart veiklos, nukreiptos į materialaus gyvenimo sąlygų gerinimą, turi žinoti, kaip veikia subtilios energijos, skatinančios mus užsimti tam tikra veikla, ir kaip išvengti jų negatyvios įtakos. Bet svarbiausia – visi mes turime žinoti, kad galutinis šio pasaulio pažinimo tikslas – tai mūsų dvasinės prigimties ir mūsų dvasinių ryšių su Aukščiausiu Dievo Asmeniu suvokimas.

Gunų veiklos principų pažinimas yra svarbesnis už tas žinias, kurias tos *gunos* įtakoja, tai yra, už visas mokslo šakas, skirtas materijos pažinimui. Tačiau svarbesnis ir už *gunų* pažinimą yra žinojimas, kaip išsivaduoti iš jų įtakos. Tokiu būdu, mokslas mokslui nelygus. Tik negalvokime, kad reikia atmesti visus kitus mokslus ir užsimti tik tuo vienu, pačiu svarbiausiu. Žmonės visose srityse turi būti specialistai, bet tik dvasinio pažinimo dėka jie gali patekti į dvasinį pasaulį, kur visiškai nėra materialių problemų. Apie tai kalbama *Bhagavadgytoje* (13.35):

Tie, kurie žinojimo apšviestomis akimis regi skirtumą tarp kūną ir jį pažįstančio subjekto, o taip pat žino, kaip išsivaduoti iš materialios gamtos vergijos, pasiekia aukščiausią tikslą.

Bhagavadgyta taip pat patvirtina, kad dvasinis pažinimas yra aukščiau visko (14.1,2):

Aukščiausias Dievo Asmuo tarė: Dar kartą Aš paskelbsiu tau aukščiausią išmintį, visų geriausią žinojimą, kuri perpratę išminčiai pasiekia aukščiausią tobulumą.

Gerai įsisąmoninęs šį žinojimą, žmogus gali pasiekti transcendentinę būtį, tokią, kaip Mano. Ją pasiekęs jis nebegims, kai vyks kūrimas, o naikinimas neturės jam įtakos.

Tokiu būdu, pirmiausia mes turime sužinoti, kokią vietą mūsų gyvenime turi užimti įvairūs mokslai, kad galėtume teisingai paskirstyti laiką jų studijoms. Reikia mokytis ne tik tų dalykų, kurie padės įgyti specialybę, bet ir skirti pakankamai dėmesio kuo gilesniam fundamentalių tiesų, nurodančių žmogaus gyvenimo tikslą, pažinimui.

Skaitytojas: Jūs buvote užsiminę apie įvairias gyvas būtybes, protingas ir nelabai. Ar Vedose pasakojama apie jas?

Autorius: Aš jus supažindinsiu su Vedose duota klasifikacija, kur labai aiškiai parodyta žmogaus vieta pagrindinių gyvybės formų evoliucijos skalėje. Apie tai *Śrīmadbhagavatam* veikale aiškina Pats Viešpats (5.5.21-22):

Iš visų dvasinės ir materialios energijos apraiškų tos, kuriose yra gyvybinė energija (žolė, daržovės, medžiai ir kiti augalai), užima aulštesnę padėtį, negu negyvoji materija (akmenys, žemė etc). Aukščiau augalų ir kitų negalinčių judėti būtybių – kirminai ir gyvatės, nes jie gali judėti. Aukščiau roplių – žinduoliai, nes jie turi labiau išvystytą sąmonę. Aukščiau žinduolių – žmonės, nes turi intelektą. Aukščiau žmonių – vaiduokliai, nes jie neturi grubaus kūno. Aukščiau vaiduoklių – gandharvai (rojinių planetų dainininkai, poetai, muzikantai, galintys keliauti iš vienos planetos į kitą). Aukščiau gandharvų – sidhai (gali ne tik keliauti po visatą, bet ir keisti kūnų formą). Aukščiau sidhų – kinarai (labai galingos būtybės). Aukščiau kinarų – asurai (jie įvaldę daug mistinių galių ir turi dieviškus ginklus). Aukščiau asurų – pusdieviai, o jų vyriausias – Indra, rojinių planetų karalius. Aukščiau Indros – Viešpaties Brahmos sūnūs (Dakša, keturi Kumarai, Kardama Muni ir kiti), iš jų pats svarbiausias – Viešpats Šiva. Brahma – jo tėvas, todėl užima dar aukštesnę padėtį. Tačiau pats Brahma pavaldus Man, Aukščiausiam Viešpačiui. O už visus aukščiausi – brahmanai (šventieji, gyvenantys tiek rojinėse planetose, tiek Žemėje), nes yra Man labai brangūs.

Skaitytojas: Ką reiškia „gyvybės forma?“

Autorius: Pavyzdžiui, žmonės – viena iš gyvybės formų. Pačioje formoje galimos įvairios variacijos, sakykim, žmonės būna įvairių tautybių.

Skaitytojas: O kodėl įvairių tautybių žmonės skiriasi charakteriu ir išvaizda?

Autorius: Tai susiję su skirtingais laimės įvaizdžiais. Stengdamasis kuo labiau atsižvelgti į tą mūsų įvaizdžiu įvairovę, Viešpats kiekvienai formai papildomai sukūrė įvairias variacijas. Todėl kiekviena tautybė turi savo nepakartojamus charakterio bruožus ir elgseną.

Skaitytojas: Ar gali gyvenimo sąlygos pilnai patenkinti mūsų materialias reikmes?

Autorius: Ne, tik dalinai. Šiame materialiam pasaulyje mus sunku patenkinti, nes mūsų prigimtis dvasinė. Todėl *gunos*, atsižvelgdamos į nuolatos besikeičiančius mūsų poreikius, sukuria begalinę daugybę situacijų, į kurias mes galime patekti. Tačiau Vedose pasakyta, jog mes niekada nebūsime pilnai patenkinti, kad ir kaip besistengtume tobulinti savo santykius su materialiu pasauliu. Kiekvienas taip sunkiai gautas gėris su laiku pakyri. Netgi tokiam stipriam jausmui, kaip vyro ir moters meilė, apdainuota visų poetų, būdingas tas pats dėsniumas – sunykti. Tik gaila, kad to jausmo nusilpimą lydi tokie šalutiniai efektai, kaip šeimyniniai vaidai ir šeimų suirimas.

Tačiau iliuzinis *gunų* poveikis toks stiprus, kad mes ir toliau tikime, jog kada nors, žaisdami su materialiais daikčiukais, būsime laimingi. Tik dorybingi žmonės nededa ypatingų vilčių į materialią laimę. Jie visada tenkinasi tuo, ką turi, ir kiek įmanoma stengiasi gyventi pagal šventraščių nurodymus.

Skaitytojas: Negi jų neišveikia iliuzija?

Autorius: Šiek tiek. Žmonės, esantys dorybės *gunoje* ir siekiantys pažinti Viešpatį, nuolatos tobulina savąjį laimės supratimą ir valo bei stiprina savo intelektą. Tai patvirtina *Bhagavadgita* (2.41):

Žengiančiųjų šiuo keliu ketinimai tvirti, jų tikslas vienas. O Kuru numylėtini, tiktai neryžtingųjų intelektas plačiai išsišakojęs.

Toks išsišakojęs intelektas būdingas žmonėms aistros ir neišmanymo *gunose*. Jis verčia juos skaityti įvairiausias knygas, rinkti kuo daugiau informacijos ir nuolatos keisti savąjį laimės supratimą. Rezultate sekančiuose gyvenimuose jie įsikūnija kitose gyvybės formose, dažnai žemesnėse, neprotingose.

Skaitytojas: Nesuprantu. Vadinas, jeigu aš daug skaitau, tai esu aistros *gunoje*. Mano intelektas sėkmingai teršiasi, ir sekantį gyvenimą aš gausiu kažkokį neprotingą kūną. Hm...

Autorius: Taip atsitiks tik tuo atveju, jeigu jūsiškei laimės koncepcijai nebus reikalingas aktyviai veikiantis intelektas. Sakykim, jeigu jūsų laimės įvaizdis – kuo daugiau pamiegoti, tai čia nereikia jokio intelekto, ir sekančiame gyvenime galima gauti meškos kūną. Meška gali miegoti kad ir pusę metų. Įsivaizduojate, kiek laimės? Žmogaus kūne tiek nepamiegosi.

Kuo daugiau nesąmonių mes perskaitome įvairioje lektūroje, pamatome televizoriuje, išgirstame, tuo labiau rizikuojame užsiteršti ir pakeisti savo laimės koncepciją į prastesnę. Taip nepastebimai vyksta sąmonės degradacija.

Skaitytojas: Bet jeigu nieko neskaityti, nežiūrėti filmų... Gyvenimas bus labai nykus.

Autorius: Taip, jeigu žmogus yra aistros *gunoje*. Pasinaudodama beverte pramogine informacija, aistros *guna* vis labiau prisijaukina savo globotinius. Tačiau masinės informacijos priemonės gali būti panaudojamos ir dorybės *gunoje*. Jas pasitelkus, galima diskutuoti apie dorybingumą, televizija gali rodyti filmus apie šventų žmonių gyvenimą, keliones po šventas vietas, radijo laidoje galima transliuoti maldas, giesmes, dvasinio gyvenimo naujienas, reportažus iš religinių švenčių. Ar daug dabar mes tokių laidų girdime ir matome? Labai mažai. Taigi labai aišku, kokios *gunos* įtakoja informacijos priemones. Visa tai vyksta neatsitiktinai – juk mūsų planetoje verdantį gyvenimą daugiausia įtakoja aistros *guna*.

Skaitytojas: Tai ką daryti tiems, kurie nori gyventi dorybėje?

Autorius: Jiems reikia rūpestingai atsirinkti, ką skaityti, su kuo bendrauti, ką valgyti, kuo užsiimti. Jeigu labai norėsim, dorybės *guna* mums padės visa tai atrasti. O žmonėms, kurių sąmonė persmelkta aistros *guna*, ji pakiša eilinę iliuziją, kad dorai gyventi neįmanoma.

Išvada: kad mums nebūtų nuobodu gyventi materialiam pasaulyje, *gunos* sukuria daugybę gyvybės formų ir kuo įvairiausių gyvenimo sąlygų. Gyvos būtybės, ieškomos savo laimės, jas nuolatos keičia. Tačiau bet kokia materialinė laimė yra laikina. Tikrąją, tolydžio augančią laimę patiria tik tie, kurie ryžtingai orientuoja savo intelektą į dvasinių vertybių pusę. Jis darosi tvirtas ir turi tik vieną, dvasinį tikslą – karštai pamilti Dievą.

[Turinys]

Gunos persmelkia viską

Pasireikšdamos visa savo įvairove, *gunos* įtakoja viską, kas tik yra šiame materialiam pasaulyje. Mes tik spėjame praverti burną, o jos jau rikuoja mūsų žodžius ir mintis. Būna, kad norime pasakyti kažką gero, tačiau imame ir lepteliame nesąmonę.

Skaitytojas: O man būna ir atvirkščiai: atrodo, kalbu pikta, bet mano žodžiai priimami palankiai. Vadinasi, tuo metu *gunos* nepasireiškia?

Autorius: Vadinasi, tuo metu jūsų liežuviu makalavo dorybės *guna*.

Skaitytojas: O jeigu nori sakyti gerus žodžius, bet viskas baigiasi skandalu, tai reiškia, kad mums koją pakišo aistros *guna*, taip?

Autorius: Jeigu rietenos – tai jau ne aistros, o neišmanymo *guna*. Veikiant aistros *gunai*, žmogus apkalbinėja, burbuliuoja nepatenkintas, kalba apie politiką, kuria kažkokius džiaugsmingus planus...

Kaip sielos energija, sąmonė, persmelkia visą žmogaus organizmą, taip ir *gunos*, savo ruožtu, persmelkia sąmonę, o tuo pačiu ir visą organizmą. Iš čia ir visos ligos. Mums gi nesinori sirgti, ar ne? Tačiau *gunos* veikia sąmonę, sąmonė formuoja charakterio bruožus, o nuo jų priklauso, sergame, ar ne, ligų pobūdis...

Skaitytojas: Įdomu. Mano draugas serga bronchine astma. Kokie charakterio bruožai tapo jos priežastimi?

Autorius: Nesivaldymas, pernelyg didelis jautrumas, atkaklumas ir tiesmukiškumas, kitaip sakant, stačiokiškumas, kategoriškumas, užsispyrimas, kietumas ir netgi nesugebėjimas ilsėtis. Priklausomai nuo to, koks bruožas tapo ligos priežastimi, priklauso ir jos pobūdis.

Skaitytojas: Nejaugi visos ligos vienaip ar kitaip susiję su neigiamais charakterio bruožais?

Autorius: Taip, visos ligos susiję su mūsų sąmone, gyvenimo būdu, elgesiu ir charakteriu. Netgi paprasčiausias peršalimas: jeigu žmogus su pasidarytą žiūrį aplinkinius arba yra labai skrupulingas ir pedantiškas, jis laisvai gali susirgti angina.

Skaitytojas: Vadinasi, jeigu mes pradėsime gerinti savo charakterį, tai sveikata automatiškai pagerės?

Autorius: Taip, bet charakteris keičiasi tik tada, kai mes keičiame savo požiūrį į gyvenimą. Studijuojant Vedas ir praktikuojant jų nurodymus, mes vis labiau persiimame kilnesniais interesais. Tada mus imasi globoti dorybės *guna*, kuri, be viso kito, rūpinasi ir mūsų sveikata.

Skaitytojas: Tai visų mūsų ligų priežastis – blogas charakteris?

Autorius: Tikroji priežastis – nežinojimas, kas yra tikra laimė. Ligos atsiranda ne tik dėl blogo charakterio. Kad nesirgtume, reikia gerai žinoti, kokius konkrečius rezultatus duoda konkretūs poelgiai. Žinojimas dorybės *gunoje* turi daug krypčių, ir visa ta įvairovė skirta vienam tikslui – padaryti mus laimingais. Pavyzdžiui, yra žinios, kaip teisingai maitintis. Jomis pasinaudojus, galima greitai pasilengvinti savo negalavimus ar netgi visai jų išvengti. Maistas dorybės *gunoje* – tai augaliniai ir pieno produktai. Kalbant apie augalus, vaisiai yra didesnėje dorybėje, negu daržovės. O daržovės, augančios žemės paviršiuje, šia prasme yra geriau negu šakniavaisiai. Jeigu mes maitinsimės tik tais augalais, kurie yra dorybės *gunoje*, tai ir mūsų charakterio bruožai gerės, nes mes perimsime tų augalų charakterį. Sakykim, vynuogės didina patrauklumą, švelnumą, vyšnios mums perduoda savo ramybę ir optimizmą, kriaušės – gyvenimo džiaugsmą ir tvirtybę, kviečiai – nuolankumą ir susitelkimą, ryžiai – charakterio kietumą, ryžtą ir asketizmą. Kiekvienas augalas turi tik jam būdingą charakterį. Pieno produktai taip pat. Pats pienas valo protą ir intelektą, perteikia žmogui tokius bruožus, kaip švelnumas ir ramybė. Bet kokį maistą įtakoja *gunos*, todėl reikia žinoti, kokį vartoti, kad būtume laimingesni.

Bet kurį erdvės tašką persmelkia tam tikras *gunų* derinukas. Vienoje vietoje vyrauja dorybė, kitoje – aistra, trečioje – neišmanymas. Pavyzdžiui, žemumose daugiau neišmanymo, lygumose – aistros, kalnuotose vietovėse – dorybės. Netgi medžiai būna įvairiose *gunose*: pušys – aistroje, drebulės – neišmanyme, vaismedžiai – dorybėje.

Skaitytojas: Vadinasi, tie, kurie gyvena žemumose ir drebulynuose, yra visiškai neišmanymo *gunos* įtakoje?

Autorius: Neišmanymo *gunos* aplinkoje gali gyventi ir dorybingi žmonės, tik ten sunkiau išsilaikyti laimės ir optimizmo būklėje. O žmonės, esantys neišmanymo *gunoje*, gali gyventi net šventose vietose, prie Jamunos ar Gangos upių. Tokiu atveju jiems dažnai savaime pasireiškia dorybingi bruožai. Žinoma, kiekviena vietovė, kurioje

gyvename, veikia mūsų sąmonę, todėl, daug metų pragyvenęs tam tikrose sąlygose, žmogus keičia savo įpročius ir charakterį.

Skaitytojas: Čia aš išvelgiu kėsiniama į mūsų pasirinkimo laisvę. Jeigu aš noriu būti dorybingas, o mano gyvenamoje vietoje karaliauja neišmanymo *guna*, tai ji neišvengiamai įtakoja mano sąmonę ir trukdo man tobulėti. Man sunkiau pasiekti užsibrėžtą tikslą, negu tiems, kurie gyvena dorybės *gunos* kontroliuojamoje vietovėje.

Autorius: Žinoma, bet čia nėra jokios neteisybės. Kiekvienas gimsta ir gyvena ten, kur jis nusipelnė. Tai karmos dėsnis, prisiminkite.

Skaitytojas: O jeigu aš keičiu gyvenamą vietą, tai irgi vyksta su karmos dėsnio palaiminimu?

Autorius: Taip, tik šiuo atveju dar atsižvelgiama ne tik į jūsų norus iš praeitų gyvenimų, bet ir į tai, kaip jūs elgiatės ir ko norite dabar. Taigi, jei mes stengiamės gyventi dorybingai, tai yra didelė tikimybė, kad likimas suteiks mums galimybę pagyventi šventoje vietoje.

Skaitytojas: Pagyventi... O jeigu visam laikui?

Autorius: Galima pamėginti, bet jeigu sąmonė dar ne visai apsilavusi, jūs ten užsiimsite kuo tik norite, bet ne tuo, kuo reikia, kas jau savaime bus įžaidimas šventai vietai ir ten gyvenantiems šventiems žmonėms. Vietoj naudos prisidirbsite didelių nemalonumų. Tačiau ir jūsų butas gali tapti šventa vieta. Įsirenkite altorių, garbinkite dievybes, aukokite joms maistą, kartokite šventus vardus ir taip gausite didelę malonę.

Skaitytojas: O kokią vietą galima laikyti šventa?

Autorius: Ten, kur nužengė ir darbavosi Viešpats, visam laikui išlieka šventumo atmosfera, nežiūrint į tai, kas ten po to gyveno. Taip pat vietos, kur savo dvasinius žygius atliko šventieji. Vedos sako, kad šventos vietos yra visur, kur garbinamas Dievas. Protingi žmonės neieško tuščiai laiko, ilsėdamiesi ten, kur keroja žemutinės *gunos* – pliažuose, smuklėse ar viešnamiuose, o vyksta į šventas vietas. Klausydami ten gyvenančių šventų žmonių išmintingų žodžių, jie gali gauti patį didžiausią gėrį. Be to, jeigu žmogus kiekvieną dieną basomis kojomis ir labai pagarbioje bei nuolankioje būsenoje apeina visą šventą vietovę laikrodžio rodyklės kryptimi, jo sąmonė greitai valosi nuo visų nuodėmių. Tačiau bet koks sąmoningas švento žmogaus įžaidimas ar nepagarbus elgesys šventoje vietoje nedelsiant įstumia į didžiausią degradaciją.

Skaitytojas: Vadinas, šventų vietų lankymas yra potencialiai pavojingas?

Autorius: Taip, bet tiems, kurie jaučia pagarbą, nėra jokio pavojaus. Jų sąmonę nuo galimo užsiteršimo patikimai saugo pačios aukščiausios jėgos. Žemutinės *gunos* nepajėgios įtakoti žmogaus, kuris yra nuolankioje būsenoje, turi tvirtą tikėjimą šventa vieta ir kreipiasi į ją pagalbos. Esant tokiai sąmonei, per vieną gyvenimą galima sudeginti visas savo nuodėmes.

Skaitytojas: Ar tai liečia visas vietas, nepriklausomai nuo dvasinės tradicijos pobūdžio?

Autorius: Taip, visas šventas vietas, kur tik kada nors buvo Pats Viešpats ar gyveno šventi, Dievui atsidavę žmonės.

Skaitytojas: Man vis dar neaišku, kiek paprasta vietovė ir jos gyventojai gali įtakoti ten esantį žmogų?

Autorius: Viskas priklauso nuo mūsų sąmonės, bet vistiek netinkamas bendravimas yra labai nepalankus, ir jo reikia vengti. Gyvenant tarp alkoholikų, degradacija, nežiūrint į nieką, gali prasidėti labai greitai. Aiman, dažnai prisieina gyventi šalia panašaus pobūdžio žmonių ir atlikti savo pareigas jų atžvilgiu. Tik Dievas gali apginti žmogų, kuriam likimas lėmė gyventi tarp degradavusių žmonių.

Skaitytojas: O ar įmanoma realiai bent kiek atsilaikyti prieš tokios aplinkos įtaką?

Autorius: Dabar mažai žmonių, kurie būtų visiškai pasišventę Dievui ir tokiu būdu būtų pilnai apsaugoti. Tik tie, kurie tarnauja Dievui ir laikosi Jo nurodymų, gali atsilaikyti prieš aplinkinių žmonių skleidžiamą taršą.

Skaitytojas: O jeigu žmogus dar neturi pakankamai tvirto tikėjimo į Dievą, kaip tada jam atsilaikyti?

Autorius: Paprastai: reikia stengtis kiek įmanoma geriau suvokti aukščiausią tiesą, bendrauti su šventais žmonėmis ir kuo daugiau kartoti šventus Dievo vardus. Tada žmogų nuo bet kokio užsiteršimo patikimai saugo dorybės *guna*.

Skaitytojas: Tai ką, dabar visą dieną juos kartoti?

Autorius: Būtų visai neblogai, bet tai nėra taip paprasta. Tačiau reikia iki minimumo apriboti bendravimą su žmonėmis neišmanymo *gunoje*, tuo pat metu kuo geriau atliekant savo pareigas jų atžvilgiu. To užteks, kad žmogus būtų Dievo globoje, ir netikusi karma jį mažiausiai įtakos.

Kalbant apie vietovės įtaką mūsų sąmonei, ji nėra tokia stipri, kaip žmonių įtaka, tačiau yra vietų, kur netgi trumpalaikis buvimas gali labai stipriai ją užteršti. Tai smuklės (barai, restoranai, kavinės ir pan.), kazino, viešnamiai.

Tačiau labiausiai mūsų sąmonę įtakoja ne vietovė, o žmonės, ypatingai tais atvejais, kai mes su jais turime artimus santykius. Bet jeigu nesileidžiame su jais į kvailus pokalbius ir nesavanaudiškai bei be jokio priešiško atliekame savo pareigas jų atžvilgiu, dorybės *guna* būtinai mums padės išvengti degradacijos.

Skaitytojas: O ar gali aplinkiniai mus įtakoti per atstumą, pavyzdžiui, per sienas? Aš kalbu apie daugiabučių namų gyventojus. Jeigu konkrečiai, turiu kaimyną, kuris mėgsta arielką. Įtariu, kad jis kartais numuša mano norą užsiimti dvasine praktika.

Autorius: Jūs nemėginote išsiaiškinti, kokiais konkrečiais atvejais jis teršia jūsų sąmonę?

Skaitytojas: Greičiausiai tada, kai garsiai riejasi su žmona arba kai varo samogoną. Tuo laiku pas mane labai bloga nuotaika ir nėra jokio entuziazmo tobulintis.

Autorius: Nagi, išsiaiškinkime, kaip aplinka užteršia mūsų protą. Šiaip jau žmogus paprastai būva labai užimtas kažkokiais savais reikalais, todėl nelinkęs reaguoti į aplinkos siūlomus teršalus, bet, bendrai paėmus, jis gali užsiteršti net per didelius atstumus. Pavyzdžiui, turėdamas nuolatinį negatyvų kontaktą su žmogumi, esančiu kitoje Žemės rutuliuko pusėje.

Skaitytojas: O ar gali toks kontaktas su kitu žmogumi užsimegzti prieš mano valią?

Autorius: Mes turime jusles, kuriomis pažįstame mus supantį pasaulį, ir jos visai netikėtai gali užmegzti kokį nors kontaktą. Klausos, lytėjimo, regėjimo, skonio ir uoslės juslės nuolatos pasiruošusios priimti bet kokią informaciją, o ją gavusios tuoj pat bando pajungti protą jos apdorojimui, nors jis tuo metu gali būti užimtas kuo kitu. Jeigu žmogaus intelektas silpnas ir užterštas egoizmu, tai juslės ir jį pasikinko. Taip žmogus tampa savo juslių vergu ir patenka į žemutinių *gunų* veiklos sferą.

Kaimynas už sienos jums nekels jokių rūpesčių, jei negalvosite apie jį blogai, jei nematysite ir negirdėsite jo. Tokiu atveju jūsų ir jo protas bus skirtingose *gunose*. Bet jeigu jus pasieks kažkokie garsai iš jo buto, tai klausos juslė tuoj ims judinti protą: „Nemiegok, štai tau informacija – apdorok“. Į gautą informaciją protas gali atreaguoti dvejopai – ją priimti arba atmesti. Jeigu protas neatmeta kaimyno mentaliteto, jūs patenkate į neišmanymo *gunos* glėbį. Jeigu protas bando atmesti kaimyno mentalitetą, jūs vis tiek patenkate į tą patį glėbį.

Skaitytojas: Bet argi aš neturiu priešintis garsų, sklindančių iš kaimyno buto, poveikiui?

Autorius: Atsiribodami nuo tų garsų, mes, būdami aistros *gunoje*, dažnai atsiribojame ir nuo tų garsų šaltinio, šiuo atveju, kaimyno. O toks atsiribojimas reiškia priešišumą, tegu ir nesąmoningą. Kitaip sakant, ryšys su kaimynu išlieka, tik jau su minuso ženklu. Tai reiškia pyktį, negatyvizmą. Tokia sąmonės būklė, kai protas neišvengiamai patenka į negatyvią išorinės informacijos įtaką, vadinama proto užsiteršimu.

Skaitytojas: Labai jau beviltiškas vaizdelis, bet jūs kalbate teisybę. Po eilinių kaimyno vaidybų man visada sugenda nuotaika. Kokia galėtų būti išeitis iš susidariusios situacijos?

Autorius: Situacija nėra beviltiška. Norint nutraukti negatyvų ryšį, juslę reikia atitraukti nuo to objekto, kuris ją teršia. Praktiškai tai atrodys taip: jūs įsijungiate aparatūrą ir klausotės dvasinės muzikos arba švento žmogaus kartojamų šventų Viešpaties vardų. Garsą pasireguliuokite taip, kad visai negirdėtumėte, kas darosi kaimyno bute. Matysite, po kurio laiko jūsų klausos juslė visiškai pasiners į dvasinius garsus, ir protas nurims.

Skaitytojas: Bandžiau, bet praeina daug laiko, iki protas galutinai atsitraukia nuo nepageidaujamų garsų.

Autorius: Tada jūs dar neturite gilesnio ryšio su šventais vardais. Norint sustiprinti skonį, potraukį dvasiniams dalykams, reikia, kad jūsų bute nepertraukiamai skambėtų šventi vardai. Jūsų klausos juslė valysis ir kreips protą į nuolatinį kontaktą su dvasiniais garsais. Laikui bėgant, nešvankūs garsai nelabai jį beužterš.

Skaitytojas: Ką reiškia „nepertraukiamai“? Vadinasi, ir naktį aparatūra turi būti įjungta?

Autorius: Taip, ir naktį. Tyliai, aišku. Labai gerai valo sąmonę. Žinau daug pavyzdžių, kai sutuoktiniai, nuolatos klausydami šventų vardų, visiškai pakeitė tarpusavio bendravimą. Aš ir pats naudojuosi šiuo metodu. Beje, jis apsaugo ne tik nuo išorinės taršos, bet ir nuo vidinės, kai užsiteršiama nuo netikusių minčių, prisiminimų, asociacijų.

Skaitytojas: O jeigu žmogus gyvena vargingai ir neturi net paprasčiausio grotuvo?

Autorius: Tada tegu pats kartoja šventus vardus, ir tai jam bus pati geriausia apsauga nuo bet kokio užsiteršimo. Galbūt vėliau likimas jam už tai duos galimybę nusipirkti kokią nors aparatūrą.

Skaitytojas: Siūlytė įsitraukti į karminę veiklą dėl materialių tikslų?

Autorius: Siūlau įsitraukti į veiklą, kuri patiktų Dievui ir kurios neįtakoja *gunos*. Jeigu žmogus dirba, norėdamas savo darbo rezultatus pašvęsti dvasinei veiklai, tai vien tokia veikla jį apvalo nuo visų nuodėmių, jau nekalbant apie tai, kaip ji padės jam ateityje – kad ir nusipirkti tą pačią aparatūrą.

Skaitytojas: Gerai, kaip apsiginti nuo kaimyno keliamų rietenų garsų aš sužinojau. O ką daryti, kai jis ima varyti samogoną? Tada jis, aišku, tyli, bet savo darbą daro, ir apsauga dvasiniais garsais čia jau nebepadės.

Autorius: Garsas turi nepaprastą energetiką ir gali apsaugoti nuo bet kokio sąmonės užsiteršimo. Papildomai bute galima uždegti smilkaliuką iš natūralių medžiagų, esančių dorybės *gunoje*. Geras efektas bus tik tuo atveju, jei smilkalą pirmiau paaukosime prieš altorių. Tada jis įgauna dvasinę jėgą, ir jo kvapas apsaugos nuo bet kokio sąmonės užsiteršimo.

Skaitytojas: Kaip praktiškai atrodo tas paaukojimas?

Autorius: Uždekte smilkalą, pamojavę (nepūskite!) užgesinkite liepsną ir bent tris kartus pakartokite šventus vardus, sukdami smilkalą pagal laikrodžio rodyklę prieš altorių ar Dievo, Jo šventųjų atvaizdus. Paprasta.

Skaitytojas: Kokie smilkalai pagaminti iš žolių dorybės *gunoje*?

Autorius: Geriausia naudotis smilkalais iš sandalo, valerijono, šafrano, rožių žiedlapių, mėtos, levandos, miramedžio, jazminų. Juos naudojant kiekvieną dieną, pagerėja buto energetika, kas teigiamai atsiliepia dvasinei praktikai.

Skaitytojas: O jeigu aš klausysiu ne švento žmogaus balso, bet gero estrados atlikėjo, kuris man patinka? Tai padės man apvalyti protą?

Autorius: Vargu bau, be to, tai gana rizikinga. Nuolatos klausydami kažkieno balso, mes persiimame to žmogaus laimės koncepcija ir taip keičiame savo likimą, tik nežinia į kurią pusę. Mes juk nežinome to žmogaus charakterio bruožų, todėl tai, kaip minėjau, rizikinga. Dabar populiarūs dainininkai atlieka kūriniai, kurie ne tik kad neapvalo mūsų sąmonės, bet dar labiau ją užteršia. Jie panašūs į lakštingalas, kurios kumeles pjauna. Todėl visapusiškai geriau klausytis švento žmogaus balso, kurio sąmonės švara nekelia abejonių.

Skaitytojas: Ar tai labai palengvins mano gyvenimą?

Autorius: Kai tik jūs pradėsite labai rimtai ir su dideliu tikėjimu praktikuoti šį procesą, jūsų vargai jau po kokios savaitės gali sumažėti per pusę. Bet jeigu po kurio laiko nustosite klausytis šventų vardų, tai jūsų sąmonė greitai taps kokia buvusi. Todėl šis procesas turi būti nepertraukiamas.

Skaitytojas: Ar ne per daug drąsiai tvirtinate, kad pagerėjimas bus toks greitas ir efektyvus?

Autorius: Aš remiuosi savo asmeniniu bei daugelio kitų žmonių patyrimu.

Tačiau tęskime pokalbį apie *gunas*. Protą nuolatos atakuoja įvairiausios laimės koncepcijos. Visos penkios juslės kuo aktyviausiai kontaktuoja su pasauliu, kiaurai persmelktu *gunų* įvairove. Vos tik išėjus į gatvę, mus pasitinka reklamos, kurios taip sudarytos, kad kuo labiau pritrauktų jusles. Tas pats televizijoje ir internete. Bent kiek protingesnis žmogus turėtų suprasti, kad jis praktiškai neapsaugotas nuo sąmonės užsiteršimo. Tačiau dauguma galvoja, kad čia nėra jokio pavojaus, todėl verčia akis į viską, kas tik patraukia jų dėmesį.

Skaitytojas: Vadinas, reklama ir pramoginės programos mus daro zombiais?

Autorius: Aš ne visai suprantu šitą žodį. Galvoju, kad jį vartoja žmonės neišmanymo *gunoje*, norėdami pabrėžti, kad prievartos principas šiame pasaulyje yra pranašesnis už teisingumo principus. Šiuo atveju jis nevertotinas. Bet kad reklama ir panašūs dalykai užteršia sąmonę, nėra jokių abejonių. Todėl visų pirma nereikia sproginti akis į viską, kas neverta dorybingo žmogaus žvilgsnio. Vietoj to visą dėmesį reikia nukreipti į dalykus, kurie teikia dvasinę laimę, ir tai mums užtikrins stabilią gerą nuotaiką. Žinoma, akis nesąmoningai traukia visokios reklaminės nesąmonės, ir nuo to sunku apsisaugoti. Bet jeigu žmogus yra tvirtai įsitikinęs, kad reikia saugotis reklamos, netinkamų renginių, kvailos muzikos ir panašių grožybių, jeigu jis atidžiai stebi permainas savo sąmonėje, tai jo protas išliks švarus ir ramus. Tam reikalui labai padeda gautos žinios apie tai, kokios skvarbios ir todėl pavojingos yra *gunos*.

Skaitytojas: O kaip dar galima užsiteršti?

Autorius: Iš vidaus. Pavyzdžiui, jeigu vakar mes į kažką žiūrėjom labai ramiai, tai šiandien mus tas nervina. Vadinas, protą per naktį užteršė kažkokia negatyvi karma. Norint to išvengti, ryte atsikėlus reikia tuoj lįsti po dušu.

Dar užsiteršiama, valgant viešojo maitinimo įstaigose. Net jeigu ten patiekalai gaminami iš dorybingų produktų, užsiteršimo rizika išlieka didelė. Ruošiamiesiems patiekalams visada persiduoda virėjo psichinė būseną, kuri vėliau įtakoja žmones, valgančius tuos patiekalus. Žinoma, jeigu maistą ruošia dvasiškai pažengę žmonės, tai jį valgyti – didelis gėris.

Mus įtakoja netgi oro sąlygos. Saulėta diena – tai dorybės *guna*, vėjuota – aistros *guna*, apsiniaukusi ar lietinga – neišmanymo *guna*. Todėl blogu oru žmonės, kaip taisyklė, vaikšto irgi apsiniaukę ir sušniurę. Tačiau vienas iš stipraus intelekto požymių – tai netgi blogiausiu oru sugebėti teisingai orientuoti protinę veiklą ir tokiu būdu išlikti dorybės *gunoje*.

Pasaulinės reikšmės įvykius taip pat įtakoja *gunos*. Neteisingi, grobikiški karai susiję su stipresniu neišmanymo *gunos* pasireiškimu, didelis ekonomikos pakilimas – su aistros *guna*, o dorybingo bei religinio gyvenimo pozicijų stiprėjimas – su dorybės *guna*.

Gunų poveikis nuolatos keičiasi, ir mes jokiū būdu negalime numatyti, kas su mumis atsitiks sekančią akimirką.

Skaitytojas: Kaip tada pasiekti, kad protas būtų stabilus?

Autorius: Paprastai – reikia dirbti su savimi. Faktiškai tik tas, kuris nuolatos galvoja apie Dievą, gali išvengti negatyvaus *gunų* poveikio. Visiems kitiems nėra jokių garantijų, kad jų gyvenimas klostysis ilgai ir laimingai.

Teisybė – štai pats geriausias vaistas nuo visų netikėtumų.

Skaitytojas: Labai jau kartūs tie jūsų vaistai.

Autorius: Yra tokie vaisiai – *amalaka* vadinasi. Kai juos valgai, iš pradžių jauti kartumą, bet paskui burnoje atsiranda saldus skonis. *Bhagavadgytoje* pasakyta, kad tas, kuris siekia tikrojo pažinimo, pradžioje patiria kartumą, kuris tačiau paskui keičiasi į saldumą.

Išvada: *gunas* valdo amžinasis laikas. Manipuliuodamas jomis, jis kuria mums netikėčiausias situacijas.

Negatyvioje *gunų* įtakoje užsiteršia ne tik protas bei juslės, bet ir intelektas. Tačiau žmonės praktiškai to nepastebi, nežiūrint kasdieninių ir gana ženklių sąmonės pokyčių. Dauguma galvoja, kad jie puikiausiai mato visas juose vykstančias permainas.

Tik protingas žmogus supranta, kad jo sąmonė beginklė prieš žemesnių *gunų* įtaką, ir todėl jis gali pastebėti permainas savyje. Jis nuolatos stengiasi kontroliuoti savo jusles, neleisdamas joms spontaniškai užsiimti

nereikalinga informacija. Nesistengiant išvengti negatyvios gunų įtakos, neįmanoma būti stabiliam ir ramiai laukti rytdienos.

Daugelis šventų žmonių buvo įvaldę įvairius savikontrolės metodus, norėdami išvengti negatyvios gunų įtakos ir tokiu būdu tapti laimingais. Vieni iš jų praktikavo labai sudėtingus ir sunkius tobulėjimo būdus, tokius kaip aštuoniapakopė joga ar meditacija į tuštumą. Jų kelias buvo erškėčiuotas, nes reikėjo įveikti labai didelius sunkumus.

Tačiau Vedose yra praktiniai patarimai, kurių laikantis tobulėjimo kelias žymiai supaprastėja. Tam tikslui reikia koncentruoti dėmesį į Viešpaties Asmenį, ir gunų poveikis mūsų sąmonei nedelsiant pradeda silpnėti. Mūsų degradacijos ir vaidų amžiui Vedos siūlo patį paprasčiausią tokios koncentracijos metodą, nereikalaujantį kažkokio ypatingo pasiruošimo – kartoti šventus Dievo vardus.

[Turinys]

Pokalbio temų apibendrinimas

Autorius: Noriu paklausti, kaip jūs dabar žiūrite į *gunas*?

Skaitytojas: Daugiau mažiau, bet aš jomis tikiu. Iš kitos pusės, turės praeiti dar nemažai laiko, kol aš galutinai jomis patikėsiu. Vakar man į galvą atėjo stulbinanti mintis. Aš daug galvojau apie tas nelemtas *gunas* ir staiga man pasidarė aišku, kad jos ir yra tai, ką mes vadiname Dievu, nes jos viską valdo.

Autorius: Panašiai klydo daugelis žmonių, bet, aplamai paėmus, tai reiškia, kad jūs pakankamai gerai įsisavinote žinias apie *gunas*. Aš pats stengiuosi galvoti taip, kaip rašo laiko patikrinti pažinimo šaltiniai. Vedose pasakyta, kad Dievas yra Asmenybė, o *gunos* – Jo energijų apraiškos. Taigi *gunų* prigimtis yra dieviška, bet dėl to jų negalima laikyti Pačiu Dievu.

Skaitytojas: Jūs visada sakote, kad jūsų nuomonė sutampa su Vedų tiesomis. Panašu, kad jūs paprasčiausiai neturite savo nuomonės, o štai man atsivėrė tikrai kažkas nepaprasto. Aš supratau, kad pasaulis yra daug paprastesnis, o Dievas – tai energijos, valdančios pasaulį. Supratau, kad jos mus į laimę veda skirtingais keliais. Pažiūrėkite, kaip viskas gerai suderinta. Be abejonės, *gunos* veikia labai protingai, ir netgi man, silpnai susigaudančiam vediniuose raštuose, akivaizdu, kad jos yra dieviškos prigimties. Jūs pats daug kartų sakėte, kad jomis patikėję, mes atrasime visą būtiną gerovę.

Autorius: *Gunos* tikrai turi dievišką prigimtį, bet iš tikrųjų jos yra tik Viešpaties energijų pasireiškimas. Kaip ir žmogus – jis turi tam tikrą jėgą, bet tai yra tik jo savybė, o ne pats žmogus.

Skaitytojas: Kvaila lyginti Dievą su žmogumi.

Autorius: Viskas šiame pasaulyje turi savo analogijas. Pavyzdžiui, Vedose pasakyta, kad žmogaus kūno anatomija analogiška visatos struktūrai. Kaip Dievas dvasiniame pasaulyje turi dvasinį kūną, taip ir mes, gyvendami materialiaame pasaulyje, turime materialų kūną. Dievas turi dvasines energijas – mes taip pat, tik materialias.

Skaitytojas: Man rodos, Vedose per daug primityviai pavaizduojamas žmogaus ir Dievo panašumas.

Autorius: Toks panašumas yra dėlto, kad visas materialus pasaulis yra iškreipta dvasinio pasaulio kopija. Skirtumas toks, kad ten visi procesai vyksta viena kryptimi, o čia – kita. Todėl materialiaame pasaulyje viskas sensta ir miršta ar kitaip sunyksta, o dvasiniame pasaulyje laikas veikia kitaip, todėl ten nėra mirties, o laimės su kiekviena akimirka darosi vis daugiau.

Skaitytojas: Visa tai panašu į fantastiką.

Autorius: Kompiuteriai prieš šimtą metų taip pat buvo fantastika. Savo pastangomis mes mažai ką galime suprasti, tačiau Vedos vis tiek stengiasi mums duoti esmingiausias žinias. Jos orientuotos į žmones, kurie palankūs naujoms idėjoms, o ne į tuos, kurie iš karto jas atmeta, pareikšdami, kad šventraščiai yra primityvus.

Skaitytojas: Aš ir neatmečiau. Susipažinau, apmaščiau ir dabar jaučiu, kad Dievo Asmenybės egzistavimo idėja man yra ne visai priimtina. Viskas per daug paprasta: Dievas panašus į žmogų, žmogus – į Dievą. O juk kitose planetose gyvena protingos būtybės, turinčios visai kitą kūno formą. Ten Dievas irgi išlieka panašus į žmogų?

Autorius: Ne, ten Dievas panašus į tų planetų gyventojus. Taip Jam geriau perduoti jiems dvasines žinias.

Skaitytojas: Bet kam toks spektaklis, kodėl Dievas pasireiškia įvairiuose kūnuose? Negi Jis negali mums pasirodyti Savo tikrajame, dvasiniame kūne?

Autorius: Žmonėms, kurie to verti, Jis pasirodo Savo tikroju pavidalu.

Skaitytojas: Vadinas, Dievas keičia Savo kūno formą kaip tik nori?

Autorius: Niekio čia nuostabaus. Mūsų visatoje yra Sidhalokos planeta, tai visi jos gyventojai gali keisti savo kūnų formą. Ir netgi mūsų Žemėje yra tokių žmonių. Tačiau tokia savybė išsivysto tik daugelį gyvenimų paeiliui užsiimant tam tikra joga, ir dabar ją turi tik vienetai.

Skaitytojas: Nejaugi kiekvienas žmogus gali šito išmokti?

Autorius: Taip, bet tai būtų tuščias laiko švaistymas. Protingos gyvybės formos paskirtis – tobulėti dvasiškai, o ne kūno forma. Kam to mokytis, jei po materialaus kūno mirties mes ir taip turėsime kitą formą? Galų gale mūsų kūnas ir dabar keičiasi kiekvieną sekundę. Bet grįžkime prie savo temos, ir prisiminkime pagrindines *gunų* funkcijas: 1) jos pririša žmogų prie savęs; 2) sukuria įvairovę ir 3) įtakoja absoliučiai viską, kas tik yra šioje visatoje.

Panagrinėkime jas išsamiau. Pirmoji funkcija skirta nuslėpti nuo mūsų realybę ir vadinama sąlygojančia. Jausdami potraukį materialiai laimei, mes pradėdame gyventi pagal jos principus, prisirišame ir galiausiai net neįsivaizduojame, kad gali būti kas nors geriau. Gyvename iliuzijoje. Antroji funkcija kuria kuo įvairiausias materialios laimės formas, kad kuo geriau patenkintų mūsų užgaidas. Trečioji labiau negu aiški – mes nerisime nieko, ko neįtakotų *gunos*.

Skaitytojas: Man ne visai aiški pirmoji funkcija. Nejaugi, patiriant kažkokią laimę, sunku įsivaizduoti, kad gali būti dar didesnė laimė? Aš, pavyzdžiui, visada svajoju, kad kada nors būsiu daug laimingesnis.

Autorius: O tai ir yra pati tikriausia iliuzija. Mes vaikomės vis naujų ir naujų materialių malonumų, ir toks maratonas mus verčia užmiršti, kad yra tikroji, dvasinė laimė, kuri niekada nesibaigia, o tik tolydžio didėja.

Skaitytojas: Ką gi, atsidūrę dorybės *gunos* globoje, mes tuoj pat patirsime dvasinę laimę.

Autorius: Truputį ne taip. Dorybės *guna* duoda galimybę suprasti, kad yra dvasinė laimė, tačiau ją patirti galima tik išsivadavus iš visų trijų *gunų*, nes jos visos mus verčia gyventi iliuzijoje. Tačiau Vedose nurodyta, kad dorybės *guna* šiuo atžvilgiu yra pati geriausia, ir norint būti laimingu, reikia siekti jos globos. Pagrindiniai jos privalumai: ji apvalo sąmonę, padeda išvengti atpildo už nuodėmes, padarytas netgi šitame gyvenime, duoda tikrą pažinimą, dėl ko mūsų laimės jausmas didėja diena iš dienos, ir išvaduoja iš psichinių bei fizinių kančių.

Skaitytojas: Kaip suprasti tą faktą, kad net dorybės *gunoje* mes vis tiek dar būname iliuzijoje? Tuo pačiu ir degraduojame, taip?

Autorius: Kai žmogus, būdamas dorybės *gunoje*, ima neteisingai elgtis, pasijungia žemesnės *gunos*, kurios jį pririša prie materialių žinių ir materialios laimės.

Skaitytojas: Še tau, boba, ir devintinė! Per visą pokalbį jūs man įrodinėjote, kad reikia siekti dorybės *gunos*, o dabar išaiškėja, kad ir ten tyko pavojai. Ką daryti, kaip šiame pasaulyje užsigarantuoti visišką laimę?

Autorius: Paprastai – vadovaukitės dvasiniu laimės supratimu ir visa širdimi pamilkite Dievą. Tokia sąmonės būklė yra žymiai geresnė, nei būnant dorybės *gunos* globoje.

Skaitytojas: Panašu, kad jūs, pamilęs Dievą, tuo didžiuojatės ir giriatės, pabrėždamas savo išskirtinumą.

Autorius: Man dar toli iki to lygio, kurį jūs man pripaišote. Žmogus, pasiekęs laimės viršūnę, atrodo kiek kitaip, nei aš, ir niekada tuo nesigiria. Tačiau jeigu pokalbis apie Dievą jus kiek nervuoja, tai dar pakalbėkime apie dorybės *guną*. Aš visada galvojau ir dabar galvoju, kad būtų neblogai ją pasiekus.

Skaitytojas: Bet juk tik ką sakėte, kad ir joje slypi pavojus degraduoti.

Autorius: Norint išvengti tokios nemalonios perspektyvos, reikia žinoti visus pavojus, slypinčius dorybės *gunoje*. Tam reikia laiko, todėl jums ir atrodo, kad mano žodžiuose yra daug prieštaravimų.

Skaitytojas: Man jau visai galva susisuko. Sakykite tiesiai šviesiai, ar galima pasiekti tokį lygį dorybės *gunoje*, kai jau nebegresia nuopuolis į žemesnes *gunas*?

Autorius: Galima, tik, atvirai kalbant, materialiam pasaulyje nėra absoliučios dorybės. Tai – dvasinio pasaulio atributas. Tačiau žmonės, su atsidavimu tarnaujantys Viešpačiui, gali ją pasiekti. Visi kiti, net ir esantys dorybės *gunoje*, dar turi savo sąmonėje kažkokių aistros ir neišmanymo *gunų* priemaišų, kurios ir verčia juos neteisingai vertinti dorybės *gunos* teikiamą gėrį.

Skaitytojas: Paaiškinkite, kaip dorybingas žmogus, turėdamas teisingą laimės supratimą ir pats būdamas laimingas, vis tik ima ir užsiteršia?

Autorius: Kai tik toks žmogus pernelyg prisiriša prie laimės, kurią patiria, jis nedelsiant patenka iliuzijon, kitaip sakant, praranda realybės jausmą. Pirmiausia pasikeičia pats laimės supratimas, o paskui ir tikrasis žmogaus gyvenimo tikslo suvokimas. Jis, pats to nepastebėdamas, pradeda pernelyg rūpintis savo visuomeninės padėties, savo prestižo išsaugojimu. Tačiau ateina senatvė su visomis jos negandomis ir paprasčiausiai viską atima. Taip, kovodamas už tai, ką jis turi, žmogus net nepastebi, kaip nusileidžia į žemesnes *gunas*.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad viskas, ką jis pasiekė dorybės *gunoje*, senatvėje bus prarasta? Kam tada tiek vargti, dirbant su savimi?

Autorius: Jeigu žmogus su savimi dirbo tik tam, kad užimtų visuomenėje geresnę padėtį, užsitarnautų visų pagarbą ir panašiai, tai senatvėje visi tie „turtai“ išnyks. Tačiau tada, kai jis senatvėje supranta, kad jo amžiuje svarbiausia atsižadėti materialių dalykų, jis tampa tikrai išmintingu žmogumi. Įdomu, kad tokio atsižadėjimo atveju jis nepraranda savo visuomeninės padėties nei nuopelnų.

Skaitytojas: Vėl sena dainelė – jeigu nori kažką turėti, reikia to dalyko atsižadėti. Kažkoks absurdas! Kaip galima tuo pat metu norėti ir nenorėti – tegu ir materialios laimės?

Autorius: Jeigu jinai jus lydi, geriau nekreipti į ją dėmesio. Tuo labiau jos siekti. Mūsų norai turi būti tik dvasiniai.

Skaitytojas: Kiek aš jus supratau, tai seni žmonės, norėdami išsaugoti užtarnautą laimę, turi visko išsižadėti ir likusias dienas praleisti vienuolyne?

Autorius: Nebūtinai, tiesiog jie turėtų nuolatos atminti, kad neužilgo turės palikti šią ašarų pakalnę. Kadangi į tą kelionę neįmanoma pasiimti kokių nors materialių turtų, tai ir rūpintis jais nėra jokios prasmės. Gerbs tave senatvėje ar ne – koks skirtumas? Svarbiausia, nežiūrint visų išbandymų, kad būtų potraukis užsiimti dvasine praktika.

Skaitytojas: Tai kuriems galams reikėjo visą gyvenimą kaupti tuos turtus? Nejaugi tik tam, kad senatvėje sužinotum, jog jie nereikalingi?

Autorius: Taip ir atsitinka: visą gyvenimą kaupdamas pinigus, išmintingas žmogus senatvėje pradeda suprasti, kad greitai jam jų nereikės. Vis dėlto dažniausiai būva kitaip. Dauguma žmonių net mirties akivaizdoje galvoja ne apie tai, kas jų laukia, o apie tai, kas atsitiks su jų materialiais turtais. Graužiami tokių rūpesčių, jie palieka savo kūną, iškamuotą materialių rūpesčių.

Skaitytojas: Nuo tokių kalbų norisi užsidaryti vienuolyne ir ramiai ten gyventi po Dievo sparneliu.

Autorius: Nesavalaikis atsižadėjimas dar blogiau, negu kęsti vedybinio gyvenimo sunkumus. Teisingiausia pozicija – nesiekti jokių materialių gėrybių, o paprasčiausiai užsiimti materialia veikla vien tik iš pareigos jausmo. Taip gyvendamas, žmogus senatvėje išsivaduoja iš visų problemų ir su atliktos pareigos jausmu ramiai atsižada nereikalingų dalykų ir pasišvenčia dvasinei praktikai. Bet kokiame amžiuje geriausiai siekti tik dvasinių dalykų, tačiau jokiū būdu neignoruoju materialių pareigų.

Skaitytojas: Įdomus dalykas: kalbėdamasis su jumis, aš kartas nuo karto prarandu nuovoką, kam aš aplamai gyventi. Atsidėsi dvasiniams dalykams – blogai, materialiams – dar blogiau. Ką daryti?

Autorius: Štai mes ir turime išsiaiškinti, koks mūsų gyvenimo tikslas. Ne taip paprasta susigaudyti, kaip teisingai derinti materialias ir dvasines pareigas.

Skaitytojas: Apart prisirišimo prie savo veiklos rezultatų, dar yra kokie nors kiti pavojai dorybės *gunoje*, užterštoje aistros ir neišmanymo *gunų* priemaišomis?

Autorius: Taip, tai pasididžiavimas savo žiniomis.

Skaitytojas: Nemanau, kad tokio dalyko reikėtų saugotis tiems, kurie jau eina dvasiniu keliu. Kas čia tokio, jeigu žmogus save gerbia už tai, kad suvokė Vedų išmintį? Negi jis neapsaugotas nuo puikybės, su kuria visą gyvenimą kovojo?

Autorius: Deja, didžiavimasis savo mokslingumu gresia netgi tada, kai žmogus pasiekia labai aukštą dvasingumo ir pažinimo lygį. Todėl, kultivuojant nuolankumą, visus pasiekimus reikia laikyti ne savo darbo rezultatais, o Viešpaties malone.

Skaitytojas: Tai negi mes jau nebeturime jokių nuopelnų?

Autorius: Galbūt ir yra, bet mintys apie tai neskatina tobulėjimo. Todėl geriausia sutelkti mintis į Dievą, kurio dėka atsiranda visi mūsų nuopelnai.

Skaitytojas: „Viskas iš Dievo malonės!“ – labai dėkinga frazė; ji visada gelbsti, kai nebegali kažko paaiškinti. Tiek jau to, geriau pasakykite, kaip pažinti žmogų, kuris, būdamas dorybės *gunoje*, pajėgia atsilaikyti prieš aistros ir neišmanymo *gunų* įtaką?

Autorius: „Viskas iš Dievo malonės“ – ne retorinė frazė. Joje slypi gili prasmė. O kas liečia jūsų klausimą, tai tokį žmogų galima pažinti iš jo poelgių ir kalbos. *Bhagavadgytoje* (16.1 ir 12.13-20) nurodyta dvidešimt šešios savybės žmogaus, esančio dorybės *gunoje*, ir tiek pat savybių išminčiaus, kuris pasiekė dvasinį sąmonės lygį ir kurio aplamai neįtakoja *gunos*.

Skaitytojas: Tai negi man dabar stebėti visų dvasingų žmonių charakterio bruožus? Gal yra kokie paprastesni būdai nustatyti, kas labiau tobulėja, kas lėčiau?

Autorius: Yra, bet tam reikalingas patyrimas ir pastabumas. Vedose nurodytos keturios savybės, reiškiančios, kad jas turintis žmogus tvirtai laikosi dorybės *gunoje*:

Jeigu žmogus daug aukoja, o jo kalba kupina gerumo bei rūpestingumo, vadinasi, jo dorybė pakankamai švari.

Jeigu žmogus ryžtingas, bebaimis ir tuo pat metu pasižymintis kantrumu, vadinasi, savo tobulėjime jis daug pasiekė.

Jeigu žmogus, būdamas labai turtingas, yra ir labai dosnus, tai rodo didelę jo sąmonės švarą.

Jeigu žmogų visi gerbia už jo žinias, bet jis tuo visai nesididžiuoja, tai rodo pačią aukščiausią sąmonės švarą.

Apibendrinus šiuos teiginius, galima pasidaryti paprastą išvadą: jeigu žmogus koncentruojasi į savo laimę, o ne į tai, su kuo ja pasidalinti, vadinasi jo sąmonėje dar tebėra aistros ir neišmanymo *gunų* priemaišų.

Skaitytojas: O kaip nustatyti, kad laimingas žmogus ne savanaudis, o tik ir galvoja, kaip savo laimę panaudoti kitų labui?

Autorius: Jeigu būdamas dorybės *gunoje*, žmogus, darydamasis vis laimingesnis, tuo pat metu atsipalaiduoja, darosi plepesnis, pradeda stokoti entuziazmo pareigų pildyme ir praranda atsargumą, reiškia, kad jis vis dar turi kažkiek savanaudiškumo. Ir tai reiškia, kad jis dar nevertas nuolatinės laimės, kad jį dar truputį įtakoja žemesnės *gunos*, ir ta įtaka bet kuriuo metu gali sustiprėti. Žmogus, tapęs bent kiek laimingesnis, nusiramina ir pradeda užmiršti savo pareigas, o jo laimės jausmas išvirsta į tingulį ir atsipalaidavimą.

Skaitytojas: Kaip tai būdinga man! Vadinasi, taip po truputį nuo manęs tolinasi dorybės *guna*, ir šiame tobulėjimo etape aš neišvengsiu netikėtų nuopolių.

Autorius: Nebūtinai; viskas priklauso nuo to, su kuo bendrausite.

Skaitytojas: O kaip suprasti, kad mane vis labiau įtakoja žemesnės *gunos*?

Autorius: Jeigu pas mus netikėtai atsiranda kažkoks stiprus materialus noras, ar didelis prisirišimas prie to, ką turime, ir baimė tai prarasti, vadinasi, stiprėja aistros *gunos* poveikis. Tada protas, o paskui ir pats žmogus ištraukia į labai intensyvią materialią veiklą.

Skaitytojas: O kaip tai susiję su prisirišimu prie to, ką turiu? Jeigu aš jau turiu, tai kam ta audringa veikla?

Autorius: Žmogui, kuris gyvenime susikūrė, sakykim, tam tikrą reputaciją ir prie jos prisirišo, reikia ją kažkaip išlaikyti, neprarasti, o tam tikslui prisieina sunkiai darbuotis.

Skaitytojas: Kaipgi be reputacijos? Ją reikia palaikyti.

Autorius: Žinoma, reputacija reikalinga, bet dorybingas žmogus jos nesiekia. Jis siekia pažinimo, ir už tai savaime pelno kitų pagarbą. Į prestižą jis žiūri kaip į jo dvasinės praktikos įvertinimo rodiklį. Taigi jei reputacija ne kokia, vadinasi jis per mažai skiria dėmesio dvasiniam tobulėjimui. O žmogui aistros *gunoje* prestižas yra viso gyvenimo tikslas. Jį pasiekęs, jis atsipalaiduoja ir nustoja dirbti su savimi, o tada prestižas, negaudamas palaikymo, pamažu sunyksta.

Skaitytojas: Aha! Vadinasi, dorybingas žmogus, siekdamas tobulėjimo, vis tikrai patyliukais siekia ir prestižo. Bet tai jau aistros *guna*!

Autorius: Taip, yra ir tokių. Dažnai jie net nesupranta šito ir save laiko labai pažengusiais. Tačiau tikrai dorybingi žmonės nuoširdžiai kovoja su savo išdidumu ir yra įsitikinę, kad jie neverti tos pagarbos, kurią jiems kiti rodo. Jie priima ją kaip Dievo malonę ir stengiasi rūpintis tais žmonėmis, kurie reiškia jiems pagarbą.

Skaitytojas: Pagaliau, pagaliau aš supratau, kaip atskirti dorybingą žmogų nuo aistruolio, pavadinkim jį taip. Jeigu žmogus, susikūręs prestižą, ir toliau rūpinasi aplinkiniais, vadinasi jis yra dorybės *gunoje*; o jeigu jis rūpinasi tik to prestižo palaikymu, tai yra aistros *gunoje*. Teisingai?

Autorius: Šaunuolis, geriau ir aš neapasakyčiau. Belieka pridėti, kad dorybingas žmogus pirmiausia rūpinasi aplinkinių dvasiniu tobulėjimu, o aistruoliai, kaip jūs juos vadinatė, stengiasi padėti materialiai.

Skaitytojas: Brač, jūs mane vėl supainiojote. Anksčiau sakėte, kad dorybingas žmogus rūpinasi ne tik dvasiniu kitų žmonių gyvenimu, bet ir materialiu.

Autorius: Viskas labai paprasta. Dorybingas žmogus vykdo savo materialias pareigas artimųjų atžvilgiu, bet kartu ir labiausiai rūpinasi jų dvasine branda.

Skaitytojas: Sunku suprasti visus šituos subtilumus. O kokie dar skirtumai tarp tikrai dvasiškai pažengusių žmonių ir tų, kurie, nors ir būdami dorybingi, bet dar nelabai pasivalę?

Autorius: Tikrai dorybingi žmonės niekada nelaiko save dvasiškai pažengusiais ir tuo pat metu labai atsakingai žiūri į rūpinimąsi kitais. Jie visada ir kuo nuoširdžiausiai stengiasi atlikti savo pareigas kitų atžvilgiu, o į aplinkinių reikiamą pagarbą jie atsako nuolankumu. Žinoma, neapsieinama ir be veidmainių, kurie, apsimesdami nuolankiais, visiems kalba, kad jie yra labai puolę žmonės. Iš tikrųjų tokie žmonės yra dar didesnėje iliuzijoje, negu tie, kurie nuoširdžiai nesuvokia savo išdidumo. Paprastai jie nelabai atsakingai atlieka savo pareigas ir supantiems žmonėms nekelia didesnio pasitikėjimo.

Skaitytojas: Gerai tai jau, aš apie tai dar pagalvosiu. Jūs sakėte, kad aistros *gunos* poveikio sustiprėjimą pažymi netikėtas stiprių materialių norų atsiradimas ir labai padidėjęs prisirišimas prie to, ką žmogus turi. Kaip tai patvirtinama šventraščiuose?

Autorius: *Bhagavadgytoje* pasakyta (14.7):

Aistros guną, o Kunti sūnau, gimdo nežaboti geiduliai ir norai, ir dėlto įkūnyta gyva esybė priversta atlikti materialią karminę veiklą.

Prisirišimas prie veiklos dažnai reiškia didelį prisirišimą prie to, ką turime. Jis būna toks stiprus, kad žmogus pasineria į darbą taip, jog nemato dienos šviesos. To pasekmėje – fizinis ir psichinis išsekimas. Ką daro nežaboti troškimai...

Skaitytojas: Jiems nebūna pradžios nei galo.

Autorius: Taip ir yra: aistros *guna* nuolatos didina mūsų prisirišimus. Visa šita civilizacija remiasi aistros *gunos* stiprėjimu. Vedos sako, kad tikrai išsivysčiusioje civilizacijoje vyrauja dorybės *guna*. Dabar gi, vertinant valstybių išsivystymo lygį, kriterijumi laikoma materialinės žmonių gerovės ir pramonės išvystymo lygis.

Vediniais laikais pagrindinėmis vertybėmis buvo visa, kas padeda žmonėms dvasiškai tobulėti. Apie civilizuotumą liudijo aukšto dvasinio lygio šventikai, šventi karaliai, vegetarinė mityba, taip pat miestai, suplanuoti pagal ypatingus principus, kurie neleido užsiteršti žmonių sąmonei. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas dvasiniam vaikų auklėjimui. Visa tai skatino kultūros vystymąsi.

Skaitytojas: Taip, įdomu sužinoti skirtumą tarp šiuolaikinės ir buvusios civilizacijų. Tačiau, atvirai kalbant, aš, nors ir gerbiu vedinį pažinimą, linkęs manyti, kad anais laikais gyveno pirmykščiai žmonės.

Autorius: Daugelis taip galvoja, nes tai labai patogu. Tada galima įsivaizduoti, kad esame protingesni už savo protėvius, kad dabar nėra labai ypatingų problemų, nes mes sėkmingai progresuojame. Įsivaizduojant, kad dabartinis mokslas vertesnis už senovinį, pastarąjį galima atmesti, tokiu būdu atsižadant per amžius sukauptos išminties.

Skaitytojas: Geriau atsakykite, kaip nustatyti, kad sąmonę vis labiau įtakoja neišmanymo *guna*?

Autorius: Pirmiausia išvardinsiu pagrindinius neišmanymo *gunos* požymius – tai beprotybė, neapykanta, apgaulė, gobšumas, ištvirkimas, tingulys, pesimizmas, girtuokliavimas, narkomanija, mieguistumas, atbukimas ir neviltingas.

Skaitytojas: Ir kaip visa tai atsiranda pas mus?

Autorius: Neišmanymas atsiranda, kai žmogus visiškai neturi jokių žinių apie laimę. Iš vienos pusės, neišmanymas gimdo neteisingą supratimą apie laimę, iš kitos pusės – neteisingas laimės supratimas sustiprina neišmanymo *gunos* įtaką. Užburtas ratas, kuris ir veda žmogų į degradaciją.

Skaitytojas: Atsimenu, kad visa tai jūs dar susiedavote su sąžinės balsu.

Autorius: Būdamas dorybės *gunoje*, žmogus išsaugo sąžinę ir sugeba pažvelgti į save iš šalies. Aistruoliams sąžinė sukelia prieštarigus jausmus: ji pageidaujama, kai kiti elgiasi neprideramai, ir nemaloni, kai pats pasielgi netikusiai. O neišmanymo *gunai* būdingas visiškas priešiškas sąžinės balsui, dėl ko žmogus gyvenime daro labai dideles klaidas.

Skaitytojas: Vadinas, pagrindiniai neišmanymo *gunos* rodikliai – tai visiškas sąžinės balso ignoravimas, tingėjimas ir agresyvumas? Gerai, bet iš ankstesnių pokalbių aš supratau, kad mes patys negalime teisingai įvertinti, ar pas mus sąžinės balsas užslopintas, ar ne. Tada nėra ko tikėtis, kad mes savo jėgomis atsilaukysime prieš degradaciją.

Autorius: Teisingai, jokių būdu neatsilaikysime.

Skaitytojas: Tada negali būti ir kalbos, kad gėris nugalės blogį. Kam ta filosofija, jeigu iš anksto aišku, kad stabiliai tobulėti ir būti laimingam neįmanoma?

Autorius: Jums tik atrodo, kad Vedos nenurodo kelio į laimę. Tačiau tas faktas, kad netgi dorybingas žmogus pats savaime nėra apsaugotas nuo žemesnių *gunų* įtakos, kaip tik liudija gėrio pergalę prieš blogį. Savo bejėgiškumo suvokimas skatina nuolatos ieškoti paramos ir prieglobsčio, o tai ugdo nuolankumą – pačią didžiausią dorybę. Be jos stabiliai tobulėti tiesiog neįmanoma. Tokie dalykai įkvepia ir kalba apie pasaulį valdančių dėsnių tobulumą.

Skaitytojas: Ką čia tas nuolankumas padės! Neišmanymo *guna* vis tiek nepastebimai užvaldys protą, o mūsų bandymai ją ten aptikti nieko neduos.

Autorius: Viskas vyksta būtent taip, bet tai nereiškia, kad mes pasmerkti degraduoti. Nuolankus žmogus, klausydamas savo mokytojo nurodymų, užsitikrina nuolatinį kontaktą su savo sąžine, todėl jis visada apsaugotas nuo neišmanymo *gunos* poveikio, ko neįmanoma pasiekti, pasikliaujant vien tik savo jėgomis.

Skaitytojas: Manęs tai nenuramina. Vadinas, tobulėti ir būti laimingam be dvasinio mokytojo tiesiog neįmanoma? Kur teisybė? Juk žmogus gali gyventi ten, kur nėra galimybės kalbėtis dvasinėmis temomis. Kaip tada?

Autorius: Galimybes tobulėti kiekvienas gauna pagal savo karmą. Tačiau jeigu pas žmogų teisinga sąmonė ir jis siekia dvasinio pažinimo, bloga karma nesutrukdydys rasti reikiamą bendravimą. Tokiu atveju jam padeda pats likimas.

Skaitytojas: Man, sakykim, nelabai malonu savo dvasinėje praktikoje nuo kažko priklausyti.

Autorius: Ne visi pasaulio dėsniai mus žavi; kartais jie atrodo pernelyg griežti ir nesuprantami. Bet kas čia jums nepatinka? Argi jau taip bloga, sužinojus, kad svarbiausia gyvenime – susirasti gerą mokytoją?

Skaitytojas: Bet gal aš jo niekada ir nerasiu?

Autorius: Jeigu žmogus nuoširdžiai nori turėti tikrą dvasinį mokytoją, jį imasi globoti aukščiausios gėrio jėgos ir jis pradeda atrasti tiesą net savo artimųjų žodžiuose. Šventraščiuose Pats Viešpats visiems garantuoja Savo apsaugą. Jis sako, kad tas, kuris pasirinko kelią pas Jį, niekada nenuklys į šoną. Todėl tik laiko klausimas, kada žmogus, pasirinkęs dvasinį kelią, taps vertu turėti tikrą mokytoją. Apie tai kalbama *Bhagavadgytoje* (6.40):

Aukščiausias Dievo Asmuo tarė: Prithos sūnau, transcendentalistas, atliekantis gerus darbus, nepražus nei šiame, nei dvasiniame pasaulyje. Kas kuria gėrį, Mano drauge, to niekada neįveikia blogis.

Skaitytojas: Ačiū, bet aš vis tiek nesuprantu, kaip žmogus, norintis tobulėti, bet dar neturintis mokytojo, gali išvengti žemesnių *gunų* įtakos.

Autorius: Aš jau sakiau – jis netgi eilinių žmonių žodžiuose gali pasirinkti teisingų nurodymų.

Skaitytojas: Ar galite pateikti atitinkamų pavyzdžių?

Autorius: Kiekvieno žmogaus gyvenime tokių pavyzdžių yra labai daug. Pavyzdžiui, Indijoje prieš kelis šimtus metų gyveno šventasis, vardu Bilvamangala Thakura. Jaunystėje, dar būdamas paprastu žmogumi, jis iki ausų įsimylėjo lengvo elgesio moterį, kuri gyveno kitoje upės pusėje. Vieną kartą, kaip tik tuo metu, kai siautė baisi audra, jis žūtbūtinai užsigėidė su ja pasimatyti. Rizikuodamas gyvybe, jis persikėlė per upę ir galiausiai susitiko su

savo pasija. Pokalbio metu ji pareiškė, kad jeigu jis taip pasiaukojančiai siektų dvasinio tobulėjimo, kaip siekė susitikimo su ja, tai neabejotinai susilauktų nuostabių rezultatų. Bilvamangala Thakura šiuos jos žodžius palaikė nurodymu iš aukščiau ir, nustojęs jai asistuoti, aktyviai užsiėmė dvasine praktika. Po tam tikro laiko, pasiekęs labai gerų rezultatų, jis pripažino, kad pirmuoju jo mokytoju buvo lengvo elgesio moteris ir visą gyvenimą ją gerbė kaip asmenybę, nukreipusią jį į dvasinį kelią.

Skaitytojas: Tokie atvejai yra greičiau išimtis, o ne taisyklė.

Autorius: Žinoma, tokie atvejai reti, nes retas gali išsiugdyti tokį nuolankumo jausmą. Tačiau yra ir dėsningumas. Nuolankus žmogus lengvai atskiria tiesą nuo melo, jis ir be mokytojo gali išgirsti patarimą, padedantį jam tobulėti. O ilgainiui, kai jis bus to vertas, likimas jam ir mokytoją suras.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad tie, kurie dar neturi mokytojo, paprasčiausiai jo dar neužsitarnavo? Maloni išvada, nes suteikia tam tikrų vilčių. O dabar dar vienas, labai svarbus klausimas. Per kokias aplinkybes – reiškinius, įvykius, žmones – mus labiausiai įtakoja *gunos*? Jūs jau minėjote, kad jos labai keičia žmogaus sąmonę, pasitelkdamos klausos juslę ir bendravimą. Norėčiau žinoti visus svertus, kurių dėka *gunos* įtakoja sąmonę.

Autorius: Toks brandus klausimas rodo, kad jūs gerai įsisavinote mūsų pokalbio temą. *Śrīmadbhagavatam* (11.13.4) nurodo dešimt faktorių, kurių dėka *gunos* mus labiausiai įtakoja.

1. Raštai, kuriais mes vadovaujamės gyvenime:

- dorybės *gunoje* – Vedos, Biblija, Koranas, Tora;
- aistros *gunoje* – knygos apie tai, kaip sėkmingai daryti biznį ir pasiekti materialią gerovę;
- neišmanymo *gunoje* – tantrizmas, juodoji magija, satanizmas ir pan.

2. Vanduo ir maistas:

- dorybės *gunoje* – vegetarinis maistas, pagamintas ir su meile pasiūlytas Viešpačiui;
- aistros *gunoje* – skubomis pagamintas maistas, aštraus, rūgštaus, persūdyto, perkepinto ir perdaug saldaus maisto vartojimas. Arbata, kava, grybai, svogūnai, česnakai, krienai;
- neišmanymo *gunoje* – mėsa, žuvis, kiaušiniai, apgedęs ar supykus pagamintas maistas. Alkoholio vartojimas.

3. Giminės, draugai, šiaip artimi žmonės:

- dorybingiems žmonėms svarbiausia yra artimi santykiai su dvasiniais mokytojais ir kitais šventais žmonėmis;
- aistros *gunoje* svarbiausi yra geri giminiški santykiai, taip pat biznio sferoje;
- neišmanymo *gunoje* svarbiausi santykiai – su degradavusiais žmonėmis.

4. Gyvenamoji ir darbo vieta:

- dorybės *gunoje* – šventykla, butas, kuriame yra altorius, miškas, žydinti gamta;
- aistros *gunoje* – pramonės įmonių teritorijos, miesto gatvės, parduotuvės ir pan.;
- neišmanymo *gunoje* – lošimo namai, naktiniai klubai, parduotuvės, kur prekiaujama alkoholiniais gėrimais ir

t. t.

5. Laikas:

- dorybės *gunoje* – rytas; senatvė; nuolatinis darbo ir poilsio režimo laikymasis;
- aistros *gunoje* – dienos laikas; brandos amžius; nepastovus režimo laikymasis arba netinkamo režimo išsivalgojimas;
- neišmanymo *gunoje* – vakaras ir pirmoji nakties pusė; vaikystė ir jaunystė; nėra jokio režimo.

6. Veikla:

- dorybės *gunoje* – mokymasis, pamokslavimas ir bet kuri kita veikla, orientuota į sąmonės valymą;
- aistros *gunoje* – darbas vardan pelno, malonumų ir juslių tenkinimo;
- neišmanymo *gunoje* – nuodėmingas, beprasmis gyvenimas.

7. Gimimas:

- dorybės *gunoje* – dvasingų žmonių šeimoje;
- aistros *gunoje* – šeimoje, kur svarbiausias tikslas yra didinti savo materialinę gerovę;
- neišmanymo *gunoje* – girtuoklių, banditų, narkomanų, veltėdžių šeimoje.

8. Meditacija:

- dorybės *gunoje* – į Dievą;
- aistros *gunoje* – į pinigus, prestižą ir malonumus;
- neišmanymo *gunoje* – į priešingą lytį, smurtą, alkoholį.

9. Kalba, maldos:

- dorybės *gunoje* – maldos ir mantros, skirtos Dievui, garsus šventraščių skaitymas, linkėjimai visiems būti laimingais;

- aistros *gunoje* – dalykiniai pokalbiai, kalbos apie politiką, populiarių šlagerių dainavimas;

- neišmanymo *gunoje* – anekdotai, apkalbos, keiksmi;

10. Apeigos, ritualai, ceremonijos:

- dorybės *gunoje* – išventinimo apeigos;

b) aistros *gunoje* – biznio pradžios pašventinimo ceremonija;

c) neišmanymo *gunoje* – bet kurios apeigos, kurių metu keikiamasi, vartojamas alkoholis ir valgoma mėsa.

Skaitytojas: Visa tai labai įdomu, bet aš noriu sužinoti pačius svarbiausius faktorius, labiausiai įtakojančius mūsų likimą ir galimybes išsivaduoti iš žemesnių *gunų* įtakos.

Autorius: Parašara Munis, didžiausias autoritetas astrologijoje, nurodo tris tokius faktorius. Tai karma, bendravimas ir auklėjimas. Anksčiau išvardinti dešimt faktorių yra šių trijų sudedamosios dalys.

Skaitytojas: Pirmame punkte figūruoja ir šventraščiai – Vedos, Biblija... Jūs sakėte, kad jie turi išvaduoti mus iš *gunų* įtakos, o dabar, pasirodo, jie irgi kaip rėtis, per kurį prasisunkia *gunos*. Nesuprantu.

Autorius: Aš neatsiimu savo žodžių – šventraščiai tikrai apsaugo žmogų nuo *gunų* įtakos. Tačiau realus rezultatas priklauso nuo mūsų požiūrio į šventraščius. Jeigu žmogus juos ignoruoja, reiškia jis yra neišmanymo *gunos* įtakoje. Jeigu jų nurodymus jis aiškina taip, kaip jam naudingiau, vadinasi, yra aistros *gunoje*. Jeigu žmogus laikosi šventraščių nurodymų, vedamas dvasinio mokytojo, tai jį vis labiau įtakoja dorybės *guna*, nors jis šito net nepastebi.

Skaitytojas: O štai antrame punkte pasakyta, kad valgantys mėsą yra neišmanymo *gunoje*. Bet kaip gali pilnavertis, turintis visas organizmui būtinas medžiagas maistas mus nuvesti į neišmanymo *guną*?

Autorius: Labai paprastai. Subtilus nužudyto gyvūno kūnas išlieka susijęs su grubiu kūnu, kurį mes ruošiamės valgyti. Kadangi gyvūnas patyrė smurtinę mirtį, tai tas ryšys yra stipriai užterštas žiaurumo ir neteisybės energetika, kuri įtakoja visus, vienaip ar kitaip besinaudojančius tuo negyvu kūnu, ir įtraukia jų sąmonę į neišmanymo *guną*. Kitaip sakant, mėsa kenksminga ne savo chemine sudėtimi, o energetinėmis charakteristikomis.

Skaitytojas: Kaip baisu! Vadinasi, aš neturiu nei mažiausios galimybės patekti dorybės *gunos* globon, nes gyvenime tiek mėsos surijau, kad neįmanoma apsaugoti!

Autorius: Jeigu ir toliau taip atgailausite, be to, pereisite prie vegetarinės mitybos, tai ilgainiui apsisivalysite, ir jūsų likimą ims tvarkyti dorybės *guna*.

Skaitytojas: Vargiai aš spėsiu apsisivalyti šitame gyvenime, o kitame vis tiek reikės atsakyti už visus gyvūnus, kurie pateko mano pilvan, ar ne?

Autorius: Taip, tačiau tiems, kurie pasuko dvasiniu keliu, dorybės *guna* tuoj pat duoda palaikymą, todėl jie tobulėdami lengvai įveikia visus sunkumus. Nesvarbu, kad butas prišnerkštas, svarbu, kad atsirado noras jį išskuopti.

Skaitytojas: Visa tai truputį paguodžia, bet man dar užkliūna šeštas punktas, apie veiklą. Jeigu žmonės, dirbantys fabrikuose ir gamyklose, yra aistros *gunos* įtakoje, tai norėdami iš jos išsivaduoti, jie turi mesti darbus ir pasiduoti į šventikus?

Autorius: Tiesiog bėda, kaip jūs viską užmirštate. Mes juk kalbėjome, kad tai, kokios *gunos* įtakoja žmogų, apsprendžia ne tiek darbo pobūdis, kiek jo sąmonė darbo metu. Jeigu žmogus darbo metu galvoja apie Dievą, arba skiria Jam dalį savo darbo rezultatų, tai jį tikrai iš visų trijų labiausiai įtakos dorybės *guna*.

Skaitytojas: Šaunu, žinoma, bet štai septintas punktas tikrai kvepia kažkokia diskriminacija. Vadinasi, mano vaikus įtakoja aistros ar net neišmanymo *gunos* tik todėl, kad jie gimė darbininkų, o ne šventuolių šeimoje.

Autorius: Jūsų išvada labai populiari tarp nacionalistų ir tų, kurie išpažįsta luominę diskriminaciją. Tad įsidėmėkite, kad priklausomybė „dvasiniam luomui“ nustatoma ne profesine veikla ar socialine padėtimi, o tuo, kiek laiko žmogus skiria dvasinei praktikai. Net eilinis juodadarbis gali įrengti savo namuose šventyklą ar net susikurti ją savo širdyje. Tokiam žmogui Dievas tikrai duos dorybingus vaikus.

Skaitytojas: Nejaugi tokiu atveju dorų vaikų gimimas garantuotas?

Autorius: Šimtaprocentinės garantijos nėra, nes pas žmogų dar gali būti užsilikusios negatyvios karmos, kuri sąlygos, sakykim, labai išdykusio vaiko gimimą. Tačiau vis tik dažniausiai pas žmones, einančius dvasiniu keliu, gimsta geri, kokybiški, jei taip galima išsireikšti, vaikai.

Skaitytojas: Dešimtame punkte jūs teigiate, kad alkoholio vartojimas labai stiprina neišmanymo *guną*, bet jeigu gerdami žmonės mini šventus vardus, tai kokia *guna* vyrauja?

Autorius: Sunku pasakyti. Matyt, žiūrint koks atvejis. Bet geriau šių dalykų nederinti – jei geri, neminėk Dievo vardo, o jei kalbi apie Dievą – negerk.

Išvada: *gunos* yra dieviškos kilmės. Tačiau nereikia galvoti, kad jos protingos, turi kažkokį intelektą ir kad jos – Pats Dievas. *Gunos* yra tik tam tikros Dievo energijos, kurios negali veikti atsietai nuo energijos šaltinio, nepriklausomai nuo Dievo valios.

Tik išminčiai gali įžvelgti tas nematomas permainas, kurias *gunos* įtakoja žmogaus sąmonėje priklausomai nuo jo karmos. Yra dešimt faktorių, kuriais pasinaudodamos *gunos* nepastebimai, bet labai stipriai įtakoja mūsų sąmonę.

Palaimintas, kuris suprato pavojingą *gunų* įtaką savo sąmonei, suprato jų galybę. Jis nustoja pasikliauti vien tik savo jėgomis ir ieško prieglobsčio pas šventą Dievo tarną. Nuolankiai jam tarnaudamas, jis yra patikimai apsaugotas nuo netikėto nuopuolio.

Tokiu būdu, kiekvienas žmogus turi susirasti tikrą mokytoją ir prašyti jo maloningos pagalbos kovoje už savo laimę. Tik taip jis gaus pilnutinę Dievo globą, ir jo pastangos, ieškant dvasinės laimės, būtinai apsilauks sėkmės.

[Turinys]

Paskutinis pokalbis

Skaitytojas: Nuo visų šitų kalbų aš jaučiu kažkokį nepasitenkinimą. Jūs žadėjote akcentuoti praktinę reikalo pusę, bet viskas sukosi tik apie teorinius dalykus.

Autorius: Bet mes kalbėjome išimtinai tik apie praktinius dalykus. Žmonės praktika paprastai laiko kūno ir proto veiklą. Tačiau pati svarbiausia mūsų gyvenimo praktika turi būti atliekama intelektu. Tik tada bet kokia veikla bus sėkminga, nes vyksta aukštesniame sąmonės lygyje, nei kūno ir proto veikla.

Skaitytojas: Anot jūsų, pati svarbiausia praktika – sėdėti ir galvoti, kaip geriau gyventi? Žinote, tokia veikla nei žmonai įtiksi, nei vaikus išauklėsi, nei butą su mašina nusipirksi, nei pilvą pasotinsi. Aš suprantu, kad reikia galvoti apie gyvenimo prasmę ir kad tai tikrai svarbu, tačiau ir gyventi reikia. Negi yra svarbesni dalykai, negu rūpinimasis savo artimaisiais ir savo gyvenimu? Galų gale reikia ir kažkokių malonumų. Kartais galima sau leisti pasidžiaugti gyvenimu, nereikia galvoti vien tik apie tai, kaip dar labiau save sutramdyti.

Autorius: Jūs teisus, mes neišgyvensime, neužimdami kūno ir proto veikla ar nesirūpindami artimaisiais. Tačiau reikia suprasti, kas iš tikrųjų yra veikla, o kas ne. Mums, dvasinėms gyvoms būtybėms, kūnas – tai kaip mašina, kurios pagalba mes vykdomė savo dvasinius planus. Kad ir kaip keistai tai skamba, bet faktas lieka faktas: siela glūdi kūne ir juo naudojasi, įgyvendindama savo užmojus. Jeigu mes visą gyvenimą skirsime tik tos mašinos priežiūrai, tai kam ji išvis reikalinga? Mašina skirta tam, kad mes galėtume kažkur nuvykti, todėl ją reikia prižiūrėti. Taip ir kūnas: jis reikalingas tam, kad galėtume judėti link tobulumo, užsiimdami dvasine praktika.

Skaitytojas: Kodėl būtinai dvasine praktika? Negi ta mašina važiuoja tik į vieną pusę?

Autorius: Todėl kad bet kokia kita veikla, tiesiogiai ar ne, nukreipta į kūno poreikių tenkinimą, kitaip sakant, skirta mašinos priežiūrai. Tačiau mes esame sielos, o kūnas, arba mašina, skirtas sielos poreikių vykdymui. Reikia atitraukti dėmesį nuo kūno poreikių ir nukreipti jį į dvasinius dalykus.

Skaitytojas: Supratau – jeigu mes užsiimame materialiais dalykais, reiškia, mašina-kūnas niekur nevažiuoja, vyksta jos aptarnavimas, o jeigu susitelkiame į dvasinę praktiką, tai tada vyksta būtent ta veikla, kuri yra žmogaus pašaukimas. Vadinasi, tikra praktika Vedose nurodyta kaip sielos veikla?

Autorius: Taip, tik sielos veikla yra tikroji praktika, visa kita – tik pasiruošimas jai. Šiaip jau pats pasiruošimas negali suteikti laimingo gyvenimo, bet mes pernelyg prisirišę prie kūno ir pernelyg tvirtai įsitikinę, kad esame kūnai, o ne sielos, todėl visą gyvenimą rūpinamės kūniškais poreikiais, kas jau tikrai nepriartina laimės.

Skaitytojas: Kūną vis tik reikia palaikyti, o tam sugaištama daug laiko. Jo kaip ir nelieka, kad galėtume gauti savo laimę.

Autorius: Rūpinantis kūnu, tuo pat metu reikia užsiimti tais praktiniais veiksmais, kurie gali suteikti laimę sielai. Netgi darbe, tam pačiam fabrike, protą galima pilnai nukreipti dvasine linkme, ir tam netrukdyt jokia materialinė veikla.

Skaitytojas: Paaiškinkite detaliau, kaip, didesnę dienos dalį dirbdamasis fabrike, aš tuo pat metu galėčiau užsiimti dvasine veikla, skirta sielai?

Autorius: Gerai, tik paskui nesakykite, kad pokalbis buvo ne praktinio, o teorinio pobūdžio.

Visi žmonės kažką dirba, nes be šito neišgyvensi. Tačiau matome, kad vieni laimingi, o kiti ne. Kaip galvojate, nuo ko tai priklauso?

Skaitytojas: Nuo atlyginimo, nuo to, ar patinka darbas, nuo santykių kolektyve...

Autorius: O šie dalykai nuo ko priklauso?

Skaitytojas: Čia jau kaip pasiseks...

Autorius: Jūs, matau, dar neįsisavinote tos paprastos tiesos, kad laimė pas žmogų ateina iš vidaus, o ne iš išorės. Juk galima būti laimingam, gaunant mažą atlyginimą, o geri santykiai gali užsimegzti ir netikusiam kolektyve. Nuolankiam žmogui bet koks darbas teikia džiaugsmą. Kita vertus, būna, kad ir didelio uždarbio neužtenka, ir gerame kolektyve santykiai nesusiklosto, o ir geras darbas nedžiugina. Todėl reikia užsirašyti ant kaktos, kad laimė išimtinai priklauso nuo mūsų vidinės būsenos. Reikia įprasti darbo metu galvoti apie Dievą ir Jo nurodymus. Tokia vidinė būseną ir bus pats didžiausias mūsų laimėjimas gyvenime. Be to, labai palanku nesavanaudiškai rūpintis visais bendradarbiais.

Skaitytojas: Vadinasi, pasiekus tokią būseną, mūsų gyvenimas iš esmės pasikeis ir mes pagaliau tapsime laimingi?

Autorius: Žinoma. Tik reikia pradėti ryžtingai veikti šia kryptimi, kitaip viskas jums ir pasiliks tik sausa teorija.

Skaitytojas: Gerai, aš pamėginsiu darbe galvoti apie Dievą ir linkėti visiems laimės. Anksčiau aš skaičiau, kaip darbo vietoje susikurti teisingą psichologinę būseną. O ką jūs apie tai pasakysite?

Autorius: Psichologinę, arba vidinę žmogaus savijautą darbo vietoje, priklausomai nuo *gunų* įtakos sąmonei, galima suskirstyti į keturias būsenas.

1. Žmogus dirba ir galvoja tik apie tai, kaip išsilaikyti save. Darbu jis suinteresuotas tik tiek, kiek gauna iš jo naudos. Jis tiki, kad tai ir yra tikroji laimė. Tokia veikla, neparemta žmogiškojo gyvenimo prasmės suvokimu, nestiprina intelekto, todėl didėja galimybė susidurti su daugybe problemų. Neturėdamas gyvenimo tikslo, žmogus mažai kuo skiriasi nuo gyvūnų. Jie irgi darbuojasi, norėdami palaikyti savo gyvastį, tačiau nuo to protingesni nesidaro. Toks darbas yra neišmanymo *gunos* įtakoje ir žmogų veda į visapusišką degradaciją.

2. Žmogus dirba kvalifikuotą darbą nusimanydamas apie jį, todėl palaipsniui tampa geru savo srities specialistu, gauna gerus pinigus, ir jam atrodo, kad gyvenimas gražus. Tačiau net labai išvystytas protas negali pats ištaisyti charakterio trūkumus ir neteisingą pažiūrą į gyvenimą, todėl jiems laimė pasibaigia tada, kai atsiranda problemos santykiuose su kitais žmonėmis. Minėtas darbas yra aistros *gunos* įtakoje, todėl pradinį pasitenkinimą, svajaus ir džiaugsmą vėliau pakeičia nusivylimas ir vargai.

3. Žmogus užsiima veikla, kurios pagrindinis tikslas – skiepyti sau meilę darbui ir vystyti gerąsias charakterio savybes, todėl jis koncentruojasi į tai, kad aplinkiniai žmonės būtų patenkinti jo veikla ir jaustųsi laimingesni. Tokia būsena lavina ir apvalo jo intelektą. Skirtingai nuo kitų žmonių, laimę jam teikia ne darbo rezultatai, o pats darbas. Protingu žmogų galima laikyti būtent nuo tokio sąmonės lygio. Savo nesavanaudiškumu jie pelno visų pagarbą, gerovę ir laimingą gyvenimą. Tačiau tikra sėkmė juos aplanko tik tada, kai jie, vedami dvasinio mokytojo, ima studijuoti šventraščius. Minėtas darbas yra dorybės *gunoje* ir pradžioje būna susijęs su tam tikrais sunkumais, aplinkinių žmonių nesupratimu, bet vėliau mūsų laukia geras likimas.

4. Ir galiausiai veikla, kurios tikslas – pažinti Dievą. Pažiūrėjus atrodo, kad žmogus atlieka niekuo neišsiskiriančią darbą, bet jo rezultatus jis skiria Aukščiausiam. Visos jo mintys sutelktos į Dievą, ir jis neįsivaizduoja, kaip galima gyventi, nesilaikant Jo nurodymų. Jis klauso sąžinės balso, todėl praktiškai nedaro rimtesnių klaidų. Sėkmė ar nesėkmė jį mažai jaudina, todėl jo gyvenimas panašus į ramios upės tėkmę. Jo, tokio nuolankaus ir kupino dvasinės stiprybės, neįmanoma pažeminti ar įskaudinti. Išoriškai elgdamasis kaip ir visi žmonės, jis gyvena turtingą dvasinį gyvenimą, todėl greitai sudegina savo nuodėmes ir gyvenimo gale dažniausiai grįžta į dvasinį pasaulį.

Skaitytojas: Norėčiau sužinoti, koks tolesnis likimas tų žmonių, kurie jūsų pateiktoje klasifikacijoje dirba tik tam, kad išgyventų.

Autorius: Aišku, kad savo kūnu jis naudojasi ne pagal paskirtį, todėl ilgai pradeda jausti vis didėjančią vidurinę nerimą. Paskui dar pasijungia sąžinė, kuri jam išmetinėja, kad jis gyvena neteisingai, ir tokio žmogaus gyvenimas darosi tiesiog nepakeliamas.

Mes visada turime pasirinkimą: arba mokytis gyventi teisingai, arba užkišti sąžinei gerklę, pasitelkus alkoholį, narkotikus, palaidą gyvenimą ir nereikalingus potraukius. Deja, dauguma žmonių pasirenka antrąjį kelią, o ne pirmą, kurį rekomenduoja Vedos.

Skaitytojas: Bet kas čia blogo, jeigu žmogus paprasčiausiai dirba savo darbą? Jie niekam netrukdo, tai kodėl turi kentėti?

Autorius: Jeigu mes tikrai užsiimame mums skirta veikla, tai tame nėra nieko blogo, tačiau, norint sužinoti, kokia veikla skirta protingoms būtybėms, reikia apsivalyti nuo neišmanymo, pradėdant nuo pamąstymų, kaipgi gyventi toliau. Žinoma, tie žmonės, apie kuriuos jūs klausiat, atlieka naudingą darbą, tačiau žmogaus kūnas skirtas dar svarbesniam darbui – tiesos pažinimui. Priešingu atveju žmogus nepastebimai praranda teisingą gyvenimo prasmės suvokimą ir palaipsniui degradoja.

Sakote, kad jie niekam netrukdo. Betgi žmogus, kuris puoselėja savo egoizmą, negali kitų padaryti bent kiek laimingesniais. Mes visada įtakojame aplinkinius žmones, norime to ar ne. Niekam neužkliūsi tik tada, kai teisingai elgsiesi jų atžvilgiu.

Skaitytojas: Jeigu žmogus, niekam nelinkintis blogo ir sąžiningai atliekantis savo pareigas, turi kentėti ir dar degraduoti, tai kur teisybė?

Autorius: Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tokių žmonių likimas tikrai neteisingas. Tačiau tas darbas, kurį jie atlieka negalvodami ir tik tam, kad išgyventų, tikrai neįeina į žmogaus pareigas. Gyvenant beprasmį gyvenimą, vargiai galima tikėtis būti laimingu. Bet kokio žmogaus gyvenimo prasmė – intelekto vystymas, o ne sugebėjimas ilgai, kantriai ir sunkiai dirbti. Tokiems žmonėms likimas visada nepalankus.

Skaitytojas: Bet jie atrodo tokie taikūs, musės nenuskriaus... Už kokias nuodėmes likimas jiems toks priešiškas?

Autorius: Nuodėmė jau vien tai, kad jie rodo netinkamą pavyzdį kitiems, jaunesniems. Argi tai gerai – mokytį savo vaikus neteisingų dalykų, neskiepyti jiems potraukio išaukštintam gyvenimo būdui? Dar didesnę nuodėmę jie daro savo atžvilgiu, neišnaudodami tokios retos galimybės – gimti žmogaus kūne – pagal paskirtį. Vadovaudamiesi žemais instinktais, jie tuo pačiu atsižada tikrosios laimės. Tokius žmones Vedos vadina savojo „aš“ žudikais.

Skaitytojas: Bet jie visai nekalti, kodėl juos reikia taip vadinti? Juk jie nežino, kad taip elgdamiesi, pasmerkia save degradacijai. Be to, jiems visada galima paaiškinti, kaip teisingai elgtis.

Autorius: Deja, dauguma jų net nenori girdėti kitų nuomonės. Jie daro tik tai, kas gali nedelsiant padėti išspręsti kilusias problemas. Tingus jų protas nenori ieškoti laimės ir atsiduoda likimo valiai, tokiu būdu pasmerkdamas žmogų visoms būsimoms kančioms.

Skaitytojas: Liūdna, mergaitės. O kas laukia tų, kurie visą gyvenimą pašvenčia profesinių įgūdžių lavinimui ir visai nesirūpina savo charakteriu?

Autorius: Jų likimas irgi nepergeriausias. Beje, daugelis iš jų vis tik rimtai dirba su savo charakteriu, bet su vienu tikslu – siekdami sėkmės biznyje. Tačiau jie nesupranta, kad bet kurių charakterio bruožų vertinimo rodiklis yra nesavanaudiškumas. Nėra savanaudiško sąžiningumo, savanaudiško gerumo, gailestingumo ar nuolankumo. Jeigu tikslai savanaudiški, tai išvystyti savyje pozityvų charakterį tiesiog neįmanoma.

Skaitytojas: Tačiau tokie žmonės sugeba pakeisti charakterį, aš pats tai daug kartų mačiau.

Autorius: Vienintelis dalykas, ką gali pasiekti žmonės, siekiantys turtų, – tai išmokti demonstruoti teigiamus charakterio bruožus, visai jų neturint. Bet vargu ar nuo to jie taps laimingesni. Į formalius, nenuoširdžius santykius žmonės atsakys tuo pačiu. Taip atsiranda bendravimo problemos, ir tai reiškia, kad teikiant pirmenybę stereotipinei elgsenai, o ne darbui su charakterio savybėmis, laimės nerasi. Tam reikia valytis savo intelektą nuo bet kokių egoizmo apraiškų, kitaip laimingi nebūsime nei mes, nei aplinkiniai.

Skaitytojas: Vadinas, veikla, kurią atlieka intelektas, yra visuomeniškai naudingesnė, negu veikla, atliekama kūnu? Tačiau valgyti pageidauja visi, ir norint pagaminti kokius nors maisto produktus, reikia pasidaruoti ir kūnu.

Autorius: Vėdos neatmeta galimybės naudoti kūną, užsidirbant pragyvenimui ar dirbujantis visuomenės labui. Priešingai, jos tiesiog nurodo tai daryti. Bet jeigu tuo pat metu nelavinsime savo intelekto, tai nesugebėsime teisingai naudotis tuo, ką uždirbome fiziniu darbu.

Nesukdami galvos dėl žmogiškojo gyvenimo prasmės ir pasiduodami materialiams troškimams, žmonės nustoja save kontroliuoti, o tada neišvengiamai prasideda problemos su sveikata.

Skaitytojas: Šitai gyvena beveik visi žmonės. Negi jie visi klysta?

Autorius: Aš negaliu būti toks kategoriškas, bet būtent tokia Vedų išvada.

Skaitytojas: Vadinas, civilizacija eina klaidingu keliu, ir lavinti savo profesinius įgūdžius, užmirštant darbą su intelektu, yra tuščias laiko švaistymas?

Autorius: Kartoju – taip pasakyta Vedose. Žmonija turi suprasti, dėl ko mes gyvename ir kokios mūsų tikrosios pareigos. Tačiau daugumai žmonių sunku suprasti, kas praktiškiau: veikla intelektu ar veikla kūnu. Vedose rašoma, kad jeigu žmonės, atlikdami savo pareigas, tuo pačiu rūpintųsi ir intelekto valymu, tai mūsų planeta greitai virstų rojumi. Bet kaip sakėte jūs pats, dauguma žmonių net nesupranta, kas tai yra dvasinė praktika. Na, o kaip jūs pats suprantate dvasinę praktiką?

Skaitytojas: Tai tokia veikla, kuri žmogų daro laimingesniu. Jūs sakėte, kad siela trokšta laimės, aukščiausio pažinimo ir amžinybės. Aš asmeniškai galvoju, kad į viską reikia žiūrėti praktiškiau. Mano dvasinė laimė neabejotinai padidės, jeigu aš gausiu praktinius šeimyninio gyvenimo, vaikų auklėjimo įgūdžius. Jūs gi per daug teorizujete, nieko neužsimindamas apie elementarius dalykus.

Autorius: Jūs gal kiek neteisingai mane kaltinate. Kokia prasmė kalbėti detalčiau, neįsitikinus protingos egzistencijos būtinumu? Nesuvokus, kam visa tai reikalinga, nei teisingi šeimyniniai santykiai, nei vaikų auklėjimas nieko nesudomins. Tik pakeitęs savąjį pasaulio supratimą, žmogus gali daryti pirmuosius praktinio pažinimo žingsnius.

Skaitytojas: Vadovaujantis jūsų logika, žmogus, pasinėręs į vidinį gyvenimą, tai yra, užimtas darbu su savo sąmone, nėra kažkoks veltėdis, o atvirksčiai – nepailstantis darbštuolis. Būtent jis gali iš pagrindų pakeisti savo gyvenimą – ne teoriškai, o praktiškai?

Autorius: Taip. Vėdos sako, kad veikla, keičiant savo sąmonę, yra pati praktiškiausia ir sunkiausia, tačiau tai supranta tik patys išmintingiausi. Iš šalies pažiūrėjus, tai jokia veikla, o tik dykinėjimas, bet iš tikrųjų būtent ji gali greičiausiai pakeisti mūsų gyvenimą ir todėl yra pati tikriausia, aktyviausia veikla. Tačiau mūsų visuomenėje darbas, skirtas kūno palaikymui, vertinamas daug labiau, negu darbas su savimi, savo intelektu. *Bhagavadgytoje (4.16-23)* šia tema yra visa serija tekstų:

Net ir išmintingasis negali tiksliai pasakyti, kas yra veikla, o kas neveiklumas. Dabar Aš paaiškinsiu, kas yra veikla. Tai žinodamas tu būsi apsaugotas nuo visų nelaimių.

Žmogui labai sunku perprasti visas veiklos vingrybes. Todėl būtina tiksliai žinoti, kas yra neveiklumas, veikla ir kokia veikla draudžiama.

Kas neveiklumą mato veikloje (skirtą tik kūno palaikymui), o veiklą – neveiklume (nematomą intelekto ir sielos veiklą), tas išminčius tarp žmonių. Jo padėtis transcendentinė, nors jis ir atlieka pačią įvairiausią veiklą.

Tasai vadinamas viską žinančiu, kurio veikla nenukreipta į juslinį pasitenkinimą. Išminčiai teigia, kad jo veiklos pasekmes jau sudegino tobulo pažinimo ugnis.

Atsikratęs bet kokio potraukio veiklos rezultatams, visada patenkintas ir nepriklausomas, jis nesusipainioja karminėje veikloje, nors ir yra pasinėręs į visokiausius darbus.

Toksai išmaningas žmogus veikia visiškai suvaldęs protą bei intelektą, nelaiko savęs nuosavų daiktų savininku ir dirba tik tam, kad patenkintų savo būtiniausius poreikius. Už tokią veiklą jis negauna nuodėmingų reakcijų.

Žmogus, kuris pasitenkina tuo, kas gaunama savaime, niekam nepavydi ir, atsispyręs dualizmo poveikiui, vienodai sutinka sėkmę ir nesėkmę, niekuomet nesusipainioja savo veiklos rezultatuose.

Žmogaus, kurio jau nebeįtakoja materialios gamtos gunos ir kuris pasiekė transcendentinį žinojimą, veikla tampa dvasine.

Skaitytojas: Vadinasi, šventi žmonės, nuolatos galvoję apie Dievą, gali užsiimti eiline veikla, tačiau jų darbo rezultatai iš pagrindų skirsis nuo tų, kuriuos gauna žmonės, nelavinantys savo intelekto? Pirmųjų veikla, nukreipta į savo pareigų pildymą, teiks laimę, o pastarųjų veiklos rezultatais bus vien tik kančios.

Autorius: Jūsų lūpomis byloja didi išmintis. Dabar prispausdinta tiek daug literatūros, kaip gydyti kūną, kontroliuoti emocijas, dirbti su savo charakteriu, tačiau visai mažai rašoma, kaip lavinti intelektą. Vedos sako, kad svarbiausia žmogaus paskirtis – mokytis vadovautis intelektu ir žinoti, kuo tokia veikla skiriasi nuo kūno, proto ir juslių veiklos. Veikla, kurią kontroliuoja intelektas, – tai teisingi veiksmai ir vidinė koncentracija, nukreipta į tarnystę Dievui.

Skaitytojas: Būsimoose pokalbiuose jūs žadėjote panagrinti vedybinių santykių ir vaikų auklėjimo klausimus. Man tai aktualu, nes aš jau nebesusigaudau, kaip teisingai elgtis su žmona ir giminėmis.

Autorius: Tikriausiai jums atrodo, kad žmona yra visų jūsų bėdų kaltininkė, taip?

Skaitytojas: Tegų ne visų, bet daugelio. Negi galvojate, kad visos žmonos būna kaip šilkinės?

Autorius: Ne, aš tikrai taip negalvoju, tiesiog žmonės gyvenime susiduria su savo pačių trūkumais, kurie tačiau atsispindi kituose, pavyzdžiui, artimuosiuose. Jeigu trumpai, tai šeimyniniame gyvenime mes paprastai atidirbame pačias sunkiausias savo kažkada padarytas nuodėmes. Užtat ten tiek daug problemų.

Skaitytojas: Taigi sekančiame susitikime kalbėsime apie vedybinį gyvenimą?

Autorius: Greičiau apie šeimos kūrimą.

Išvada: *neveiklumas, tingėjimas žmogų verčia kentėti. Kita vertus, bet koks darbas žmogų taurina. Tačiau net darbštūs ir išsilavinę žmonės nesupranta, kas yra tikrasis darbas (intelektu veikla), o kas – neveiklumas (veikla, skirta tik kūno poreikiams). Štai čia ir glūdi priežastis, kad dauguma žmonių nėra laimingi.*

Tiems, kurių nedomina dvasiniai klausimai, pokalbiai apie intelekto veiklą pasirodys sausa ir nuo gyvenimo nutolusi teorija. Tačiau be to neįmanoma būti laimingais. Nežiūrint šio klausimo sudėtingumo, būtina susitelkti į jį, jeigu norime susilaukti geresnio likimo.

Gyvenimą, kuriame nėra vietos savęs pažinimui, Vedos lygina su sapnu, kuriame visi veiksmai yra nesąmoningi ir todėl absoliučiai neturi jokios vertės. Pradėjęs vadovautis intelektu, žmogus kaip ir prisikelia iš neišmanymo, pradėdamas visiems būti naudingas. Tokiu būdu vediniai raštai skatina mus atsitraukti nuo savo juslių tenkinimo ir pradėti pilnavertį gyvenimą, siekiant dvasinio tobulėjimo. Tai ir yra kelias į laimę, kitokio nėra.

[Turinys]

Ryšys tarp gunų ir įvairių gyvenimo apraiškų

OBJEKTAI	DORYBĖS GUNA	AISTROS GUNA	NEIŠMANYMO GUNA
Psichika	Subalansuota	Įtempta	Pažeista
Miego poreikis	Nedidelis, 6 val.	Vidutinis, 8 val.	Didelis, daugiau kaip 8 val.
Seksualumas	Mažas, tik vaikų pradėjimui	Nuosaikus	Didelis
Juslių kontrolė	Gera	Nepastovi	Silpna
Kalba	Rami, taikinga		Grubi, liūdna
Švara	Didelė	Įvairiai	Žema
Darbingumas	Didelis, su meile	Vidutinis ar nepastovus, su asmeniniu suinteresuotumu	Žemas, nekenčiamas darbas
Pyktis	Retai	Kartais	Dažnai
Baimė	Retai	Kartais	Dažnai
Norai	Materialūs silpni, dvasiniai stiprūs	Materialūs stiprūs, dvasiniai silpni	Materialūs, nevaldomi, dvasinių nėra

Orumo jausmas	Kuklumas ir pagarba kitiems	Pagarba sau ir kitiems	Didelė savigarba, kitiems – jokios pagarbos
Spalvos	Balta	Raudona, ryškios	Tamsios, blankios
Paros metas	Rytas	Diena	Vakaras, naktis
Temperamentas	Subalansuotas	Aistringas	Nesubalansuotas
Vieta visatoje	Rojinės planetos	Vidurinės planetos	Žemutinės planetos
Pasaulio šalys	Rytai	Šiaurė, pietūs	Vakarai
Gyvos būtybės	Pusdieviai, <i>rišiai, gandharvai, čaranai</i>	Žmonės, <i>jakšai</i>	<i>Rakšasai</i> , vauduokliai, gyvūnai, augalai
Vietovė	Kalnai, miškai	Lygumos	Žemumos
Gyvenamoji vieta	Gyvenvietės su šventykla	Miestai	Kaimai be šventyklos
Pastatai	Šventyklos	Turgūs	Viešnamiai
Specialybės	Šventikai, mokytojai	Biznieriai	Asenizatoriai, baro ar viešnamio darbuotojai
Kanopiniai gyvūnai	Karvės	Arkliai, drambliai	Kupranugariai
Paukščiai	Gulbės	Balandžiai	Varnos
Vandens gyviai	Delfinai	Osetrai	Piranimos
Vabzdžiai	Svirpliai, bitės	Skrudėlės, peteliškės	Tarakonai, musės, uodai
Augalai	Bananai, lotosai	Pipirai, jūros kopūstai	Česnakai, krapės, plūdena
Bakterijos	Pieno	Žarnyno	Dizenterinės
Šamonės būklė	Rami	Nerami	Nesutvardoma
Nesusivaldymas, degradacija	Niekada	Kartais	Nuolatos
Meilė	Išaukštinta meilė visoms gyvoms būtybėms ir Dievui	Savanaudiška, skirta sau, artimiesiems, savo tautai	Tik sau
Grubumas	Niekada	Kartais	Nuolatinis
Kritika	Savikritika	Tų, kurie ne su manimi.	Visų, išskyrus save
Pinigų panaudojimas	Doriems tikslams, žmonių gerovei, didesnei Dievo garbei	Sau, bet ir kitiems nekenkiant	Sau ir pakenkiant kitiems
Pasitenkinimas	Nuolatinis	Nepastovus	Retai
Atlaidumas	Didelis	Prisiverčiamas	Nėra
Dėmesio koncentracija	Didelė koncentracija į pozityvius ir dvasinius dalykus	Didelė koncentracija į materialius tikslus, silpna į pozityvius ir vidutinė į negatyvius	Stipri koncentracija į negatyvius dalykus, labai silpna į pozityvius
Atmintis	Gera pozityviems dalykams	Gera negatyviems dalykams	Bloga
Teisingumas	Visada, ir pagal	Tada, kai iš to yra	Niekada

	šventraščius	naudos	
Kūrybinis potencialas	Aukštas	Vidutinis, nepastovus	Žemas
Dvasinės literatūros skaitymas	Kasdieninis, rimtas	Kartais, nerimtai	Niekada
Knygos	Šventraščiai	Grožinė literatūra	Detektyvai, trileriai
Darbas	Kūrybinis	Gerai apmokamas arba bet koks	Bedarbystė arba verslas juodojoje rinkoje
Dėmesys masinėms informacijos priemonėms	Kartais, tik esant būtinam reikalui, arba jeigu tai susiję su morale ir dvasingumu	Padidintas dėmesys komercinėms programoms	Didelis dėmesys detektyvams, siaubo filmams ir tvirkinančioms laidoms
Maldos	Kasdien, siekiant tarnauti Dievui ir savęs pažinimo	Kartais, siekiant materialios naudos	Niekada
Bausmės kitų atžvilgiu	Sutinkamai su šventraščiais, be pykčio	Susierzinus, laikantis valstybės įstatymų	Su pykčiu, neatšizvelgiant į taisykles ir nurodymus, negalvojant apie pasekmes
Įstatymų pažeidinėjimas	Niekada	Kartais, norint išvengti nuobaudos	Visada
Dienos režimo laikymasis	Visada	Kartais	Niekada
Mityba	Vegetarinė, pašventintu ir paruoštu pagal švaros bei sveikatos standartų reikalavimus maistu	Žuvis, kiaušiniai, paukštiena, augalinis maistas su perdaug ryškiai išreikštais skoniais	Mėsa, žuvis, paukštiena ir kiaušiniai dideliais kiekiais, viskas labai riebu, perkepinta. Nešviežias maistas
Intoksikacijos, stimulatoriai	Niekada	Rūkymas, kava, arbata, kartais alkoholis	Alkoholis, narkotikai
Bendravimas	Pagarba vyresniems, draugystė su sau lygiais, atjauta jaunesniems	Pagrįstas dalykiniais santykiais ir nauda, beasmenis ir sausas	Grubus, amoralus, su išsigalvotomis taisyklėmis ar visai be jų, sudarkyta kalba
Intelektas	Stiprus, švarus	Vidutinis	Silpnas, užterštas
Protas	Stiprus, dorybingas	Stiprus, aistringas	Silpnas, be nuovokos
Juslės	Nukreiptos į dvasinius dalykus	Nukreiptos į materialius dalykus	Labai susijusios su materialiais dalykais
Energija	Nukreipta į savęs pažinimą	Nukreipta į materialią sėkmę	Nukreipta į kūno malonumus
Tikėjimas	Į Dievą, pusdievius	Į Dievą, pusdievius ir netgi demonus, tikintis iš jų materialios gero-	Į dvasias, vaiduoklius, stiprias asmenybes, ateizmą

		vės	
Tikslai	Tik vienas – dvasinis	Materialūs	Betikslis gyvenimas, arba gyvuliški tikslai
Vedybos	Prieš lytinio gyvenimo pradžią, gerai įsigilinus į būsimą sutuoktinio charakterio bruožus	Po neilgai trukusių lytinių santykių, tikintis gauti turtingą sutuoktinį	Po ilgalaikių lytinių santykių, be supratimo apie būsimą sutuoktinio charakterį
Vedybų tipas	Šventykloje ir metrikacijos biure	Civilinės metrikacijos biure	Be vedybų
Vedybų motyvacija	Noras užauginti dorovingus palikuonis	Noras nepriklausyti nuo giminių, turėti jaukų šeimos lizdelį	Didelis seksualinis potraukis, netikėtas nėštumas
Santykiai su giminėmis	Pagarbūs, su meile	Diplomatiški, su formalia pagarba	Nepagarbūs, atmiešti pykčiu
Šeimyninis gyvenimas	Laimingas, stabilus	Nestabilus, būna visko	Nevykęs
Butas	Susitaikymas su buitinėmis problemomis	Noras turėti didelį, patogų butą	Noras turėti didelį butą-bordelį
Karjera	Jokio noro kilti karjeros laiptais, bet, prašant bendradarbiams, pasiruošęs imtis atsakomybės	Stiprus noras kilti pareigose, atsižvelgiant į kolegų nuomonę	Didelis valdžios troškimas, nesisikaitant su niekuo
Santykiai su bendradarbiais	Pagarbūs, kupini meilės	Konjunktūriniai, su formalia pagarba	Nepagarbūs, priešiški
Ištikimybė šeimyninėm pareigom	Labai tvirta	Prisirišimas prie artimųjų, kartais peraugantis į antipatiją ir išdavystę	Nėra nei prisirišimo, nei ištikimybės, dažnos išdavystės
Vaikų skaičius	Nedidelis	Priklausomai nuo aplinkybių	Nedidelis
Vaikų lavinimas	Tikslas – duoti dorovinį ir dvasinį išsilavinimą	Tikslas – išmokyti prestižinės specialybės	Jokio lavinimo
Šeimyninės tradicijos	Tvirtos, atitinkančios šventraščių nurodymus	Netvirtos, priklausančios nuo madingų visuomenės nuotaikų	Jokių
Požiūris į gyvūnus	Palankus, bet per atstumą. Jiems skiriama erdvė atskirai nuo žmonių	Stiprus prisirišimas prie naminių gyvūnų, gyvenant su jais tose pačiose patalpose. Abejingumas gyvūnams, skirtiems maistui	Priešiškumas gyvūnams ir didelis mėsos pomėgis
Draugystė	Tvirta	Formali	Netikra
Laisvalaikis	Šventų vietų lankymas, dvasinės šventės	Sportas, išvykos į gamtą, kolekcionavimas	Azartiniai žaidimai, barai, chuliganizmas

Gydymas	Ligų profilaktika, noras gydytis individualiai, stebint gydytojo savybes ir gydymo metodus, noriai pildant gydytojo rekomendacijas	Brangaus, išreklamuoto gydymo pasirinkimas, nenorint vykdyti gautų rekomendacijų	Naudojant vaistus, kurių sudėtyje yra spirito, prievartos būdu gautų medžiagų, ir kurie gali dar labiau pakenkti sveikatai
Gydymo rezultatai	Geri	Laikini	Vieni organai gydomi, kiti žalojami
Požiūris į sveikatą	Rimtas	Visaip, priklausomai nuo ligos pobūdžio	Nerimtas
Aktyvi veikla	Visą gyvenimą	Senatvėje sumažėja	Jokio darbingumo senatvėje
Požiūris į mirtį	Ramus, suprantant, kad miršta tik kūnas	Baimingas	Paniškas
Mirtis	Be kančių, su pilna sąmone	Su netekties ir nevilties jausmu bei aptemusia sąmone	Lydimą didelių kančių, būnant be sąmonės

[Turinys]